

Suvestinė redakcija nuo 2025-07-14

Istatymas paskelbtas: Žin. 2011, Nr. [62-2936](#), i. k. 1111010ISTA0XI-1375

LIETUVOS RESPUBLIKOS ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS ĮSTATYMAS

2011 m. gegužės 12 d. Nr. XI-1375
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis, tikslas ir uždaviniai

1. Šis įstatymas nustato Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos sektoriaus valstybinio valdymo, reglamentavimo, priežiūros ir kontrolės bei veiklos atsinaujinančių išteklių energetikos sektoriuje organizavimo teisinius pagrindus, taip pat nustato energetikos tinklų operatorių, energijos iš atsinaujinančių išteklių gamintojų veiklos valstybinį reglamentavimą, priežiūrą ir jų santykius su kontrolę vykdančiomis institucijomis.

2. Šio įstatymo tikslas – užtikrinti darnią atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo plėtrą ir integraciją į energetikos sistemą, skatinti tolesnį naujų technologijų vystymąsi ir diegimą bei pagamintos energijos vartojimą, ypač atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos tarptautinius įsipareigojimus, aplinkos apsaugos, iškastinių energijos išteklių tausojoimo, priklausomybės nuo iškastinių energijos išteklių ir energijos importo mažinimo, atsinaujinančių energijos išteklių integravimo į energetikos sistemą sąnaudas, energetikos sistemos darbo stabilumą ir patikimumą bei kitus valstybės energetikos politikos tikslus, įvertinus energijos tiekimo saugumo ir patikimumo reikalavimus, taip pat į vartotojų teisių ir teisėtų interesų į atsinaujinančių energijos išteklių prieinamumą, tinkamumą ir pakankamumą apsaugos užtikrinimo ir finansinės paramos stabilumo energijos iš atsinaujinančių išteklių gamintojams principus; taip pat skatinti atsinaujinančių energijos išteklių plėtrą Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinėje ekonominėje zonoje Baltijos jūroje (toliau – jūrinė teritorija), taip kuriant pridėtinę vertę valstybei ir vartotojui bei užtikrinant energetinę nepriklausomybę ir energetikos saugumą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

3. Šiuo įstatymu nustatoma bendroji skatinimo vartoti atsinaujinančių išteklių energiją Lietuvos Respublikoje sistema.

4. Pagrindinis šio įstatymo uždavinys – siekti, kad 2030 metais energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalis, palyginti su šalies bendroju galutiniu energijos suvartojimu, sudarytų ne mažiau kaip 55 procentus ir kad ši dalis toliau būtų didinama, tam panaudojant naujausias ir veiksmingiausias atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo technologijas ir skatinant energijos vartojimo efektyvumą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1890](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00247

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

Nr. [XIV-2389](#), 2023-12-19, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25900

5. Šio įstatymo uždaviniai atskiruose energetikos sektoriuose:

1) 2030 metais atsinaujinančių išteklių energijos dalį, palyginti su transporto sektoriaus galutiniu energijos suvartojimu, visų rūšių transporte padidinti iki Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatyme nustatyto dydžio;

2) 2030 metais elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, dalį, palyginti su šalies bendruoju galutiniu elektros energijos suvartojimu, padidinti ne mažiau kaip iki 100 procentų;

3) 2030 metais centralizuotai tiekiamos šilumos energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, dalį šilumos energijos balanse padidinti ne mažiau kaip iki 90 procentų, o necentralizuotai tiekiamos šilumos energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, dalį šildymui sunaudojamų energijos išteklių balanse padidinti ne mažiau kaip iki 80 procentų;

4) 2030 metais iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro, naudojamo energijos ir ne energetikos tikslais, dalį pramonės sektoriuje, palyginti su vandeniliu, suvartojamu galutinės energijos ir ne energetikos tikslais pramonės sektoriuje, padidinti ne mažiau kaip iki 42 procentų, o 2035 metais – ne mažiau kaip iki 60 procentų; 2030 metais siektiną galutinės energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, suvartotos energijos ir ne energetikos tikslais pramonės sektoriuje, dalį padidinti ne mažiau kaip 1,6 procentinio punkto, skaičiuojant metinį vidurkį laikotarpiams nuo 2021 iki 2025 metų ir nuo 2026 iki 2030 metų;

5) 2030 metais siektiną pažangių energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių gamybos technologijų dalį padidinti ne mažiau kaip 5 procentais naujai įrengtų atsinaujinančių išteklių energijos gamybos pajėgumų, vertinant didėjimą nuo 2026 metų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1890](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00247

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

6. Šio straipsnio 5 dalies 4 punkte nurodyti uždaviniai dėl iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro naudojimo 2030 metais ir 2035 metais pramonės sektoriuje Vyriausybės nustatyta tvarka ūkio subjektams gali būti sumažinti 20 procentų 2030 metais ir 20 procentų 2035 metais, jeigu gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių dalis, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, 2030 metais sudaro ne mažiau kaip 55 procentus ir šalyje suvartojamo vandenilio iš iškastinio kuro procentinė dalis 2030 metais yra ne didesnė kaip 23 procentai, o 2035 metais – ne didesnė kaip 20 procentų.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

7. Europos Sąjungos teisės aktai, įgyvendinami šio įstatymo nuostatomis, nurodyti šio įstatymo priede.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

1¹ straipsnis. Viršesnis viešasis interesas ir visuomenės sveikatos ir saugos tikslas

Siekiant užtikrinti šio įstatymo 1 straipsnio 5 dalies 2 punkte nurodyto tikslo įgyvendinimą, iki tol, kol Lietuvos elektros energetikos sektorius taps visiškai klimatui neutralus, kompetentingoms institucijoms ar elektros tinklų operatoriams vykdant leidimų išdavimo procedūras, nurodytas šio įstatymo 16 straipsnio 3 dalies 1–7 punktuose, dėl saulės šviesos energijos elektrinių, vėjo elektrinių ir energijos kaupimo įrenginių plėtros

bei šių įrenginių prijungimo prie elektros tinklų reikalingos infrastruktūros, laikoma, kad šių elektrinių ir energijos kaupimo įrenginių planavimas, statyba ir eksploatavimas, prijungimas prie elektros tinklų atitinka viršesnę viešąjį interesą ir visuomenės sveikatos ir saugos tikslą. Planuojant šiame straipsnyje nurodytas veiklas, atitinkančias viršesnę viešąjį interesą ir visuomenės sveikatos bei saugos tikslą, vadovaujamosi specialiomis išlygomis, reglamentuotomis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 24 straipsnio 11 dalyje, Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatymo 23 straipsnio 1 dalyje, Lietuvos Respublikos vandens įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje ir Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 12 straipsnio 12 dalyje.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Aplinkos energija** – natūraliai susidaranti šiluminė energija ir apribotoje aplinkoje – aplinkos ore, išskyrus šalinamą orą, paviršiniame vandenyje arba nuotekose – susikaupianti energija.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

1¹. **Atsinaujinančius energijos išteklius naudojanti elektrinė** (toliau – **elektrinė**) – nuosavybės ar kita teise valdoma visuma tarpusavyje technologiškai susijusių elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių ir jų technologinių priklausinių, skirtų elektros energijai gaminti ar elektros ir šilumos energijai gaminti bendrosios gamybos būdu. Saulės šviesos energijos elektrinėje esantys moduliai ir jų generuojamai galiai priskiriami technologiniai įrenginiai yra kilnojamieji daiktai.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-628](#), 2021-11-11, paskelbta TAR 2021-11-25, i. k. 2021-24220

2. **Atsinaujinančių išteklių energija** – energija iš atsinaujinančių neiškastinių išteklių: vėjo, saulės (šiluminė ir fotovoltinė) energija, aplinkos energija, geoterminiai, hidroterminiai išteklių, vandenynų ir osmosinė energija, hidroenergija, biomasė, biodujos, įskaitant sąvartynų ir nuotekų perdirbimo įrenginių dujas, taip pat kitų atsinaujinančių neiškastinių išteklių, kurių panaudojimas technologiškai yra galimas dabar arba bus galimas ateityje, energija.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

2¹. **Atsinaujinančių išteklių energijos bendrija** – šiame įstatyme nustatytus kriterijus atitinkantis pelno nesiekiantis juridinis asmuo, kuris nuosavybės teise valdo ir plėtoja energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginius ir turi teisę juose gaminti energiją, ją vartoti, kaupti energijos kaupimo įrenginiuose ir (ar) parduoti ir kuriam šio įstatymo nustatyta tvarka suteikiamas atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos statusas.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-628](#), 2021-11-11, paskelbta TAR 2021-11-25, i. k. 2021-24220

2². **Atsinaujinančių išteklių kuras** – biodegalai, skystieji bioproductai, biomasės kuras ir iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintas nebiologinės kilmės kuras.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

2³. **Bendroji vardinė šiluminė galia** – visų biomasės kurą deginančių įrenginių vardinė šiluminė galia vienoje katilinėje (elektrinėje), neįskaitant kondensacinio dūmų ekonomaizerio galios.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-1067](#), 2022-04-28, paskelbta TAR 2022-05-06, i. k. 2022-09676

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

3. **Energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginys** – iš atsinaujinančių energijos išteklių elektros ir (ar) šilumos energiją, ir (ar) vėsumos energiją gaminantis įrenginys.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-605](#), 2017-07-04, paskelbta TAR 2017-07-17, i. k. 2017-12306

4. **Atsinaujinančių išteklių energijos kilmės garantija** (toliau – **kilmės garantija**) – elektroninis dokumentas, kurio vienintelė paskirtis – įrodyti galutiniam vartotojui, kad visa arba tam tikra energijos dalis buvo pagaminta iš atsinaujinančių energijos išteklių.

5. *Neteko galios nuo 2022-01-01.*

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-628](#), 2021-11-11, paskelbta TAR 2021-11-25, i. k. 2021-24220

6. **Atsinaujinančių išteklių naudojimo energijai gaminti skatinimo priemonė** (toliau – **skatinimo priemonė**) – šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatyta priemonė ar būdas, kuriais energijai gaminti skatinama naudoti atsinaujinančius išteklius.

7. **Bendrasis galutinis energijos suvartojimas** – energijos tikslais pramonei, transportui, namų ūkiams, paslaugų sektoriui (įskaitant viešąsias paslaugas), žemės ūkiui, miškininkystei ir žuvininkystei patiektų energijos produktų suvartojimas, įskaitant elektros ir šilumos energijos, kurią elektros ir šilumos energijos gamybai sunaudoja energetikos sektorius, suvartojimą ir elektros bei šilumos energijos nuostolius paskirstymo ir perdavimo proceso metu.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

8. *Neteko galios nuo 2021-07-01*

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XIV-197](#), 2021-03-23, paskelbta TAR 2021-04-08, i. k. 2021-07414

9. **Biodujos** – iš biomasės pagamintos dujos, įskaitant biometaną.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1169](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14906

9¹. **Biodujų gamybos įrenginys** – technologinis įrenginys ar jų kompleksas, skirtas biodujoms gaminti.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-1169](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14906

10. **Biokuras** – iš biomasės pagaminti degieji dujiniai, skystieji ir kietieji produktai, naudojami energijai gaminti.

10¹. **Biometanas** – išvalytos ir tiekimo į gamtinių dujų perdavimo ar skirstymo sistemas kokybės reikalavimus atitinkančios biodujos.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-1169](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14906

11. **Biomasė** – biologiškai skaidžios biologinės kilmės žemės ūkio, miškų ūkio ir susijusių pramonės šakų, įskaitant žuvininkystę ir akvakultūrą, žaliavos, atliekos ir liekanos, įskaitant augalines ir gyvūnines medžiagas, taip pat biologiškai skaidžios pramoninės ir komunalinės atliekos.

11¹. **Biomasės kuras** – iš biomasės pagamintas dujinis ir kietasis kuras.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-1067](#), 2022-04-28, paskelbta TAR 2022-05-06, i. k. 2022-09676

12. **Biotepalai ir bioalyvos** – iš augalinių ar gyvūninių riebalinių medžiagų pagaminti tepalai ir alyvos.

13. **Centralizuotas šilumos ar vėsumos energijos tiekimas** – šilumos energijos garų, karšto vandens ar ataušintų skysčių pavidalu iš centrinio gamybos šaltinio pristatymas ir pardavimas vartotojams.

13¹. **Didžiausioji elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kaina** (toliau – **didžiausioji kaina**) – šiame įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis apskaičiuojama elektros energijos kaina, kurią kaip didžiausią elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamintojams nustato Valstybinė energetikos reguliavimo taryba ir į kurią atsižvelgiama šios energijos gamintojams išmokant viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšas už pagamintą ir į elektros tinklus patiektą elektros energiją.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1890](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00247

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

13². **Didžiausioji leidžiama prijungti generuojančių šaltinių galia** – didžiausia elektrinės galia, kurią perdavimo sistemos ir (ar) skirstomųjų tinklų operatorius gali prijungti prie sistemos ar tinklo.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

14. *Neteko galios nuo 2022-01-01.*

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-605](#), 2017-07-04, paskelbta TAR 2017-07-17, i. k. 2017-12306

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

Nr. [XIV-628](#), 2021-11-11, paskelbta TAR 2021-11-25, i. k. 2021-24220

15. *Neteko galios nuo 2022-07-08.*

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1169](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14906

16. **Elektrinės išankstinės prijungimo prie energetikos tinklų sąlygos** (toliau – **išankstinės prijungimo sąlygos**) – statyti ar įrengti elektrinę planuojančiam asmeniui išduodamos preliminarios prijungimo sąlygos, kuriose nustatomi privalomieji energetikos tinklų tiesimo, pertvarkymo ir (ar) plėtros reikalavimai, prijungiant šio asmens elektrinę prie energetikos tinklų operatoriaus valdomų tinklų ar teikiant kitas teisės aktuose nustatytas paslaugas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-605](#), 2017-07-04, paskelbta TAR 2017-07-17, i. k. 2017-12306

17. **Elektrinės prijungimo prie energetikos tinklų prijungimo sąlygos** (toliau – **prijungimo sąlygos**) – techninės sąlygos, kuriose nustatomi privalomieji energetikos tinklų tiesimo, pertvarkymo ir (ar) plėtros reikalavimai, prijungiant elektrinę prie

energetikos tinklų operatoriaus valdomų tinklų ar teikiant kitas teisės aktuose nustatytas paslaugas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-605](#), 2017-07-04, paskelbta TAR 2017-07-17, i. k. 2017-12306

18. Neteko galios nuo 2021-07-01

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XIV-197](#), 2021-03-23, paskelbta TAR 2021-04-08, i. k. 2021-07414

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-406](#), 2017-06-01, paskelbta TAR 2017-06-09, i. k. 2017-09791

19. Elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių atskaitinė kaina (toliau – **atskaitinė kaina**) – Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatoma elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kaina, naudojama didžiausiam galimam elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kainos priedui nustatyti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-605](#), 2017-07-04, paskelbta TAR 2017-07-17, i. k. 2017-12306

Nr. [XIII-1890](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00247

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

19¹. Elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kainos priedas (toliau – **kainos priedas**) – šiame įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis elektros energijos gamintojo iš viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų gaunamos papildomos pajamos už pagamintą ir į elektros tinklus patiektą elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių vienetą.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1890](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00247

19². Elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių pirkimo–pardavimo sandorio kaina (toliau – **sandorio kaina**) – šiame įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis elektros energijos gamintojo, elektrinę eksploatuojančio jūrinėje teritorijoje, konkurse laimėta kaina, už kurią gamintojas sutinka parduoti pagamintą elektros energiją.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

19³. Elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių skatinimo kvotų paskirstymo tvarkaraštis (toliau – **tvarkaraštis**) – Lietuvos Respublikos Vyriausybės priimamas teisės aktas, kuriame nustatomos penkerių metų informacijos apie planuojamus organizuoti elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių skatinimo kvotų paskirstymo aukcionus (toliau – aukcionas) paskelbimo datos, aukcionuose planuojamo paskirstyti metinio elektros energijos gamybos kiekio apimtis ir elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kainos priedo mokėjimo laikotarpiu gamintojams planuojamos skirti viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšos už pagamintą ir į elektros tinklus patiektą elektros energiją iš atsinaujinančių išteklių.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1890](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00247

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

20. Neteko galios nuo 2022-01-01.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-628](#), 2021-11-11, paskelbta TAR 2021-11-25, i. k. 2021-24220

21. **Energetikos tinklai** – visi tarpusavyje sujungti techniniai įrenginiai, naudojami energijai ir (ar) jos ištekliams perduoti ir paskirstyti: elektros energijos perdavimo sistemos ir (ar) elektros energijos skirstomieji tinklai, šilumos ar vėsumos energijos perdavimo tinklai, dujų perdavimo ir (ar) skirstymo sistemos.

22. **Energetikos tinklų operatorius** – elektros energijos perdavimo sistemos ir (ar) elektros energijos skirstomųjų tinklų, šilumos ar vėsumos energijos perdavimo tinklų, dujų perdavimo ir (ar) skirstymo sistemų operatorius.

23. **Energijos beveik nevartojantis pastatas** – pastatas, kurio energinis naudingumas, nustatytas pagal normatyvinius statybos techninius dokumentus, yra labai didelis. Reikalingos energijos, kurios beveik nesuvartojama arba suvartojama labai mažai, didžiąją dalį turi sudaryti atsinaujinančių išteklių energija, įskaitant vietoje ar netoliese iš atsinaujinančių išteklių pagamintą energiją.

24. **Energijos gamybos įrenginio pajėgumas** – elektros, šilumos ar vėsumos energijos gamybos įrenginio galimybė pasiekti tam tikrą galią įprastomis darbo sąlygomis, neatsižvelgiant į laiko ribojimus ar trumpalaikius nuokrypius.

25. **Energijos iš atsinaujinančių išteklių gamintojas** (toliau – **gamintojas**) – asmuo, eksploatuojantis energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginį (įrenginius) ir jame (juose) gaminantis elektros, šilumos ir (ar) vėsumos energiją bei turintis (jeigu tai privaloma pagal įstatymus) atitinkamą leidimą, licenciją ar atestatą verstis šia veikla. Šiame ir kituose įstatymuose vartojama energijos iš atsinaujinančių išteklių gamintojo sąvoka apima ir atsinaujinančių išteklių energijos bendrijas, jeigu konkrečiame atitinkamo įstatymo straipsnyje nenustatyta kitaip.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-605](#), 2017-07-04, paskelbta TAR 2017-07-17, i. k. 2017-12306

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

26. **Energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių prijungimo prie energetikos tinklų išlaidos** (toliau – **prijungimo išlaidos**) – pinigų suma, reikalinga energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginiams prijungti prie energetikos tinklų operatoriaus valdomų tinklų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-605](#), 2017-07-04, paskelbta TAR 2017-07-17, i. k. 2017-12306

27. **Fiksuotas elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių tarifas** (toliau – **fiksuotas tarifas**) – šiame įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis elektros energijos gamintojui garantuojamos pajamos už pagamintą ir į elektros tinklus patiektą elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių energijos išteklių vienetą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-605](#), 2017-07-04, paskelbta TAR 2017-07-17, i. k. 2017-12306

28. **Geoterminė energija** – šilumos energija, susikaupusi žemiau žemės paviršiaus.

28¹. **Grynasis atsiskaitymas** – nepriklausomo elektros energijos tiekėjo taikomas bendras atsiskaitymas su elektros energijos vartotoju, kuriam priskirtas elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginys ar jo dalis arba kuris nuosavybės ar kitais teisėtais pagrindais valdo tokį įrenginį ar jo dalį, už šiam vartotojui patiektą elektros energiją ir (ar) kitas susijusias paslaugas ir vartotojo iš atsinaujinančių išteklių pagamintą elektros energiją.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-2389](#), 2023-12-19, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25900

28². **Hibridinė elektrinė** – tame pačiame elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų taške į sistemą sujungtos kelios skirtingas atsinaujinančių išteklių energijos

rūšis naudojančios elektrinės arba šios elektrinės ar elektrinė ir energijos kaupimo įrenginys ar įrenginiai.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-1169](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14906

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIV-2389](#), 2023-12-19, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25900

29. *Neteko galios nuo 2021-07-01*

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XIV-197](#), 2021-03-23, paskelbta TAR 2021-04-08, i. k. 2021-07414

30. **Hidroenergija** – patvenkto ir (arba) tekančio vandens energija, naudojama elektros energijai gaminti.

31. *Neteko galios nuo 2021-06-30.*

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

32. **Integruota į pastatą saulės šviesos energijos elektrinė** – elektrinė, kurios elektros energiją generuojantys įrenginiai (saulės šviesos energijos moduliai arba speciali danga) įrengiami į pastato sieną ar stogą (ar jų dalį) ir užtikrina pastato apsaugą nuo atmosferos poveikio (lietaus, sniego, vėjo). Tokios elektrinės įrenginius pašalinus iš pastato sienos ar stogo (ar jų dalies) iš esmės būtų pažeista pastato apsauga nuo atmosferos poveikio.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-2231](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2016-01-05, i. k. 2016-00089

32¹. **Iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančios elektrinės ar įrenginio modernizavimas** – iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančios elektrinės ar įrenginio atnaujinimas (pagerinimas), įskaitant visų arba dalies elektrinės įrenginių ar įrangos pakeitimą ir (arba) elektrinės elektros energijos gamybos įrenginio valdymo sistemų pakeitimą, siekiant pakeisti elektrinės įrengtąją galią ar elektros energijos gamybos įrenginio galią ir (arba) padidinti elektrinės ar elektros energijos gamybos įrenginio naudingumą.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

32². **Iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintas nebiologinės kilmės kuras** – skystasis ir dujinis kuras, kurio energijos kiekis sukaupiamas iš atsinaujinančių energijos išteklių, išskyrus biomasę.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

32³. **Iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro naudojimas ne energetikos tikslais** – iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro kaip žaliavos naudojimas pramoniniame procese, o ne energijai gaminti, kai tai apima įmones ir gaminius, priskiriamus Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus B, C ir F sekcijoms ir J sekcijos 63 skyriui.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

32⁴. **Kuras iš perdirbtų neatsinaujinančių išteklių atliekų** – iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintas nebiologinės kilmės kuras, gaminamas iš toliau naudoti netinkamų skystųjų arba kietųjų atliekų, susidarančių iš neatsinaujinančių išteklių, arba apdorojant atliekas gaunamų dujų ir išmetamųjų dujų, kurios neišvengiamai susidaro iš neatsinaujinančių išteklių vykstant gamybos procesui.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

33. **Liekamoji energija** – technologinio proceso metu išsiskirianti energija, kuri nepanaudojama tame procese.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2231](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2016-01-05, i. k. 2016-00089

34. *Neteko galios nuo 2025-07-14*

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-605](#), 2017-07-04, paskelbta TAR 2017-07-17, i. k. 2017-12306

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2231](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2016-01-05, i. k. 2016-00089

35. **Mineraliniai degalai** – iš gamtinių iškastinių žaliavų arba mineralinės kilmės atliekų pagaminti skystieji arba dujiniai transporto degalai.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2231](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2016-01-05, i. k. 2016-00089

35¹. **Miško biomasė** – miškų ūkyje gaunama biomasė.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

36. **Nacionaliniai planiniai rodikliai** – šiame įstatyme nustatyta tvarka apskaičiuojami nacionaliniai bendrieji ar tarpiniai planiniai rodikliai, rodantys atsinaujinančių išteklių energijos dalį, palyginti su bendroju galutiniu energijos suvartojimu, nustatytu laikotarpiu.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2231](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2016-01-05, i. k. 2016-00089

37. **Nuosavybės ribų aktas** – energetikos tinklų naudotojo ir šių tinklų operatoriaus pasirašomas aktas, kuriame nustatoma nuosavybės riba tarp jų abiejų valdomų tinklų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-605](#), 2017-07-04, paskelbta TAR 2017-07-17, i. k. 2017-12306

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2231](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2016-01-05, i. k. 2016-00089

37¹. **Osmosinė energija** – energija, atsirandanti savaime dėl skirtingo druskingumo – sūraus ir gėlo – vandens sąveikos.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

38. **Paramos schema** – visuma skatinimo priemonių, kuriomis skatinama naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, tarp jų mažinamos atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo sąnaudos, didinama energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių pardavimo kaina, nustatomi įpareigojimai naudoti atsinaujinančius energijos išteklius ar vartoti iš atsinaujinančių išteklių pagamintą energiją, taip pat kitos priemonės, skatinančios naudoti

atsinaujinančius energijos išteklius energijai gaminti ir (ar) iš jų pagamintos energijos vartojimą.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2231](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2016-01-05, i. k. 2016-00089

38¹. Paspartintos atsinaujinančių išteklių energijos plėtros zona – sausumoje, jūroje arba vidaus vandenyse esanti konkreti vieta arba teritorija labiausiai tinkama atsinaujinančių energijos išteklių įrenginiams įrengti.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

38². Pažangi energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos technologija – technologija, kuria bent vienu būdu pagerinama palyginama pažangiausia energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos technologija arba kuria sudaromos sąlygos naudoti energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos technologiją, kuri nėra visiškai komercializuota arba kuriai yra būdingas aiškus rizikos lygis.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

39. Perteklinė elektros energija – elektros energijos vartotojų elektros tinkle įrengtose elektrinėse, kuriose elektros energijai gaminti naudojami atsinaujinantys energijos ištekliai, pagaminta ir į elektros tinklus patiekta elektros energija, likusi nuo savo reikmėms ir ūkio poreikiams suvartotos elektros energijos.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2231](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2016-01-05, i. k. 2016-00089

39¹. Pirmoji miško biomasės surinkimo vieta – patalpa ir (ar) teritorija, kurioje energijos išteklių rinkos dalyvis laiko, perdirba ir (ar) maišo žaliavas, gautas tiesiogiai iš pirminių miško biomasės gamintojų.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-1067](#), 2022-04-28, paskelbta TAR 2022-05-06, i. k. 2022-09676

40. Prievolių įvykdymo užtikrinimas – finansinė garantija ar finansinis laidavimas, kaip tai nustatyta Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatyme.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1890](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00247

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2231](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2016-01-05, i. k. 2016-00089

41. Neteko galios 2019-05-01.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2231](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2016-01-05, i. k. 2016-00089

42. Saulės šviesos energija – iš saulės šviesos tiesiogiai gaunama elektros energija.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2231](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2016-01-05, i. k. 2016-00089

42¹. Saulės šviesos energijos įranga – saulės šiluminės energijos ir saulės fotovoltinės energijos ar kita įranga, skirta saulės šviesos energijai paversti šilumine arba elektros energija.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

43. **Skystieji bioproductai** – iš biomasės pagamintas skystasis kuras elektros energijai, šilumai ir (ar) vėsumai gaminti, išskyrus skystuosius transporto degalus.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2231](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2016-01-05, i. k. 2016-00089

44. **Statistinis energijos perdavimas** – pagal oficialius valstybės statistinius duomenis apskaičiuoto atsinaujinančių išteklių energijos kiekio perdavimas kitai valstybei narei arba gavimas iš kitos valstybės narės.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2231](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2016-01-05, i. k. 2016-00089

45. **Šilumos siurblys** – įrenginys, paverčiantis aplinkos ar geoterminę energiją aukštesnės temperatūros šiluma, naudojama pastatams šildyti ir (ar) karštam vandeniui ruošti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2231](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2016-01-05, i. k. 2016-00089

46. **Užsienio valstybė** – valstybė ne Europos Sąjungos valstybė narė ir ne Europos ekonominės erdvės valstybė.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2231](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2016-01-05, i. k. 2016-00089

47. **Valstybė narė** – Europos Sąjungos valstybė narė ir (ar) Europos ekonominės erdvės valstybė.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2231](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2016-01-05, i. k. 2016-00089

47¹. **Valstybės narės liekamasis energijos rūšių derinys** (toliau – **liekamasis derinys**) – visas valstybės narės metinis įvairių rūšių energijos kiekis atėmus panaikintose atsinaujinančių išteklių energijos kilmės garantijose nurodytą energijos kiekį.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

48. **Vėjo energija** – oro judėjimo energija, naudojama energijai gaminti.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2231](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2016-01-05, i. k. 2016-00089

49. *Neteko galios nuo 2022-01-01.*

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-628](#), 2021-11-11, paskelbta TAR 2021-11-25, i. k. 2021-24220

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2231](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2016-01-05, i. k. 2016-00089

50. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžiamos Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme, Alternatyviųjų degalų įstatyme, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme, Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatyme, Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatyme, Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatyme, Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Vandens įstatyme, Lietuvos Respublikos technologijų ir inovacijų įstatyme,

Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatyme ir Lietuvos Respublikos žemės įstatyme.

Straipsnio dalies pakeitimai:

- Nr. [XIII-406](#), 2017-06-01, paskelbta TAR 2017-06-09, i. k. 2017-09791
 Nr. [XIII-613](#), 2017-07-11, paskelbta TAR 2017-07-17, i. k. 2017-12335
 Nr. [XIII-3107](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15316
 Nr. [XIV-197](#), 2021-03-23, paskelbta TAR 2021-04-08, i. k. 2021-07414
 Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990
Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:
 Nr. [XII-2231](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2016-01-05, i. k. 2016-00089

Straipsnio pakeitimai:

- Nr. [XII-169](#), 2013-01-17, Žin., 2013, Nr. 12-560 (2013-02-01)

3 straipsnis. Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo plėtros skatinimas

1. Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimas skatinamas šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis.

2. Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimas skatinamas taikant nustatytą paramos schemą, kurią sudaro viena ar kelios skatinimo priemonės. Skatinimo priemonėmis yra laikoma:

- 1) kainos priedas;
- 2) sandorio kaina;

Papildyta straipsnio punktu:

- Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

3) energijos iš atsinaujinančių išteklių persiuntimas pirmumo teise;

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

- Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

4) elektros energijos gamintojų atleidimas nuo atsakomybės už pagamintos elektros energijos sukeltą disbalansą skatinimo laikotarpiu šio straipsnio 4 dalyje nustatytais sąlygomis;

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

- Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

5) parama žemės ūkio produkcijos – biokuro, biodegalų, biotepalų ir bioalyvų gamybos žaliavos – gamybai ir perdirbimui;

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

- Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

6) privalomo atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo energijai gaminti ir (ar) privalomo energijos iš atsinaujinančių išteklių vartojimo, taip pat biodegalų naudojimo reikalavimai;

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

- Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

7) parama investicijoms į atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias technologijas;

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

- Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

8) kitos įstatymų nustatytos lengvatos.

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

- Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

3. Šio straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodyta skatinimo priemonė asmenims, išskyrus atsinaujinančių išteklių energijos bendrijas, taikoma, kai jie šio įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka įgyja ir turi teisę į šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytą skatinimo priemonę. Šio straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodyta skatinimo priemonė atsinaujinančių išteklių energijos bendrijoms taikoma Elektros energetikos įstatymo 31 straipsnio 3 dalyje ir 39 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

Nr. [XV-198](#), 2025-05-15, paskelbta TAR 2025-05-22, i. k. 2025-09083

4. Šio straipsnio 2 dalies 4 punkte nurodyta skatinimo priemonė taikoma elektros energijos gamintojams, kurie šio įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka įgyja ir turi teisę į šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytą skatinimo priemonę ir kurių eksploatuojamos elektrinės įrengtoji galia yra mažesnė kaip:

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

1) 400 kW;

2) 200 kW, kai gamintojo elektrinė įrengta ir pradama eksploatuoti po 2026 m. sausio 1 d., nepaisant teisės į šio straipsnio 2 dalies 1 punkte numatytą skatinimo priemonę įgijimo momento.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-1169](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14906

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

5. Dėl elektros energijos gamintojų atleidimo nuo atsakomybės už pagamintos elektros energijos sukeltą disbalansą po skatinimo laikotarpio sprendžia Lietuvos Respublikos Vyriausybė, atsižvelgdama į Reglamento (ES) 2019/943 5 straipsnio 2 dalies nuostatas, visiems gamintojams bendrai tam naudodama turimą infrastruktūrą ir įrenginius.

6. Gamintojas, kuriam taikomas fiksuotas tarifas, negali didinti turimos elektrinės įrengtosios galios skatinimo laikotarpiu, jeigu ją padidinus nėra galimybės įrengti atskiro elektros energijos apskaitos prietaiso elektros energijos kiekiui, generuojamam dėl elektrinės įrengtosios galios padidinimo, apskaičiuoti arba iš anksto iki elektrinės įrengtosios galios padidinimo su elektros tinklų operatoriumi, prie kurio valdomų tinklų yra prijungta elektrinė, Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka nėra suderintas kitas technologiškai pagrįstas ir teisės aktų reikalavimus atitinkantis apskaitos būdas, leidžiantis tinklų operatoriui atskirai nustatyti elektros energijos kiekį, generuojamą dėl elektrinės įrengtosios galios padidinimo.

7. Skatinimo priemonės taikančios institucijos ir įstaigos Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos prašymu ir prašyme nustatytais terminais teikia Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai informaciją apie atsinaujinančius išteklius naudojančius įrenginius, skirtiems elektros energijai savo reikmėms ir ūkio poreikiams gaminti, pritaikytas skatinimo priemones ir jų mastą.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

8. Institucijos ir įstaigos, taikančios skatinimo priemones energiją iš atsinaujinančių išteklių gaminančioms technologijoms, prioritetą ir didesnę skatinimą teikia pažangioms energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos technologijoms.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

9. Subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, iš šio straipsnio 8 dalyje nurodytų institucijų ir įstaigų renka ir kiekvienais metais iki liepos 1 dienos viešai paskelbia informaciją, kokią dalį visų per praėjusius kalendorinius metus, pradedant 2026 metais, naujai įrengtų atsinaujinančių išteklių energijos gamybos pajėgumų sudarė pažangios energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos technologijos, siekiant šio įstatymo 1 straipsnio 5 dalies 5 punkte nurodyto uždavinio.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-628](#), 2021-11-11, paskelbta TAR 2021-11-25, i. k. 2021-24220

ANTRASIS SKIRSNIS VEIKLOS ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS SEKTORIUJE VALDYMAS

4 straipsnis. Atsinaujinančių išteklių energetikos sektoriaus valdymo srities institucijos

Atsinaujinančių išteklių energetikos sektorių šio įstatymo nustatyta tvarka reguliuoja ir kontroliuoja, kaip vykdomas šis įstatymas ir jo įgyvendinamieji teisės aktai:

- 1) Vyriausybė ar jos įgaliota institucija;
- 2) Energetikos ministerija;
- 3) Aplinkos ministerija;
- 4) *Neteko galios nuo 2021-07-01*

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XIV-197](#), 2021-03-23, paskelbta TAR 2021-04-08, i. k. 2021-07414

- 5) Švietimo, mokslo ir sporto ministerija;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3107](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15316

- 6) Ekonomikos ir inovacijų ministerija;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-197](#), 2021-03-23, paskelbta TAR 2021-04-08, i. k. 2021-07414

- 7) Žemės ūkio ministerija;
- 8) Valstybinė energetikos reguliavimo taryba;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

- 9) *neteko galios nuo 2020-05-31;*

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-2231](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2016-01-05, i. k. 2016-00089

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

- 10) savivaldybės.

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2231](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2016-01-05, i. k. 2016-00089

5 straipsnis. Vyriausybės kompetencija

1. Vyriausybė:

- 1) *neteko galios nuo 2021-06-30;*

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

1¹) Nacionaliniame pažangos plane nustato atsinaujinančių energijos išteklių strateginius tikslus ir (arba) pažangos uždavinius ir šiuos uždavinius įgyvendinančias nacionalines plėtros programas, kuriose suplanuojamos priemonės, skirtos šiems uždaviniams įgyvendinti;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-3107](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15316

2) neteko galios nuo 2019-06-01;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2017](#), 2019-03-21, paskelbta TAR 2019-04-02, i. k. 2019-05352

3) neteko galios nuo 2017-11-01;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-605](#), 2017-07-04, paskelbta TAR 2017-07-17, i. k. 2017-12306

4) neteko galios nuo 2017-11-01;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-605](#), 2017-07-04, paskelbta TAR 2017-07-17, i. k. 2017-12306

5) nustato biodegalų ir skystųjų bioproduktų atitikties tvarumo kriterijams kontrolės tvarką, taip pat biodegalų ir skystųjų bioproduktų, atitinkančių tvarumo kriterijus, sertifikavimo tvarką;

6) nustato ir tvirtina tvarkaraštį;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1890](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00247

7) nustato susitarimų dėl statistinio energijos perdavimo tarp Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių narių sudarymo tvarką, taip pat bendrųjų projektų tarp Lietuvos Respublikos, kitų valstybių narių ir užsienio valstybių vykdymo tvarką;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-605](#), 2017-07-04, paskelbta TAR 2017-07-17, i. k. 2017-12306

8) neteko galios nuo 2022-04-08;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-613](#), 2017-07-11, paskelbta TAR 2017-07-17, i. k. 2017-12335

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

9) nustato jūrinės teritorijos dalis, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, ir šių elektrinių didžiausias leistinas generuoti galias ir mažiausias įrengtąsias galias;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-613](#), 2017-07-11, paskelbta TAR 2017-07-17, i. k. 2017-12335

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-1169](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14906

Nr. [XIV-1698](#), 2022-12-20, paskelbta TAR 2022-12-29, i. k. 2022-27271

9¹) nustato atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtros sąlygas, kai šių elektrinių galia viršija šiame įstatyme nustatytas galias;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIV-2389](#), 2023-12-19, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25900

10) atlieka kitas šio įstatymo nustatytas funkcijas.

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-613](#), 2017-07-11, paskelbta TAR 2017-07-17, i. k. 2017-12335

2. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija:

1) neteko galios nuo 2017-11-01;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-605](#), 2017-07-04, paskelbta TAR 2017-07-17, i. k. 2017-12306

2) neteko galios nuo 2017-11-01;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-605](#), 2017-07-04, paskelbta TAR 2017-07-17, i. k. 2017-12306

3) derina savivaldybių atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planų projektus;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

4) nustato viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimo tvarką;

5) neteko galios nuo 2023-02-01;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-613](#), 2017-07-11, paskelbta TAR 2017-07-17, i. k. 2017-12335

Nr. [XIV-1698](#), 2022-12-20, paskelbta TAR 2022-12-29, i. k. 2022-27271

6) nustato kilmės garantijų išdavimo, perdavimo ir jų galiojimo panaikinimo tvarką;

7) tvirtina Nacionalinį energijai gaminti tinkamų pramoninių ir komunalinių atliekų biologiškai skaidžios dalies panaudojimo specialųjį planą;

8) nustato naudojimosi gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo sistemomis, perduodant ir skirstant dujas iš atsinaujinančių energijos išteklių, tvarką;

9) Neteko galios nuo 2021-07-01

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XIV-197](#), 2021-03-23, paskelbta TAR 2021-04-08, i. k. 2021-07414

10) Neteko galios nuo 2021-07-01

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XIV-197](#), 2021-03-23, paskelbta TAR 2021-04-08, i. k. 2021-07414

11) Neteko galios nuo 2021-07-01

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XIV-197](#), 2021-03-23, paskelbta TAR 2021-04-08, i. k. 2021-07414

12) rengia priemones, didinančias visų rūšių atsinaujinančių išteklių energijos naudojimą pastatuose ir energijos vartojimo efektyvumą, susijusias su energijos bendrąja gamyba ir (ar) energijos beveik nevartojančiais pastatais, taip pat koordinuoja ir prižiūri, kaip šios priemonės įgyvendinamos;

13) nustato atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo pastatuose reikalavimus ir šių reikalavimų įgyvendinimo tvarką;

14) tvirtina šio įstatymo 45 straipsnio 1 dalyje nurodytų darbuotojų pareigybių ir profesijų sąrašą, nustato šių darbuotojų kvalifikacinius reikalavimus, tvirtina atsinaujinančių išteklių energetikos objektus, įrenginius statančių, eksploatuojančių, projektuojančių ir (ar) montuojančių darbuotojų, kurie privalo būti atestuojami, sąrašą ir nustato jų atestavimo tvarką;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

15) Neteko galios nuo 2025-07-14

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

16) nustato informacijos apie biokuro naudojimą rinkimo ir teikimo Europos Komisijai tvarką;

17) tvirtina Lietuvos Respublikos teritorinės jūros, Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje tyrimų ir kitų veiksmų, reikalingų Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalims, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, ir šių elektrinių įrengtosioms galioms nustatyti, atlikimo ir jų rezultatų skelbimo tvarkos aprašą;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-613](#), 2017-07-11, paskelbta TAR 2017-07-17, i. k. 2017-12335

18) atlieka kitas šio įstatymo nustatytas funkcijas.

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-613](#), 2017-07-11, paskelbta TAR 2017-07-17, i. k. 2017-12335

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-494](#), 2013-07-02, Žin., 2013, Nr. 78-3939 (2013-07-20)

6 straipsnis. Energetikos ministerijos kompetencija

Energetikos ministerija:

1) teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis pagal kompetenciją koordinuoja degiųjų dujinių produktų (biodujų), miško ir medienos atliekų, šiaudų, kitų rūšių biologinės kilmės kuro (žemės ūkio atliekų ir augalų, naudojamų energijai gaminti) gamybos ir naudojimo, taip pat aplinkos, geoterminės, hidroenergijos, saulės šilumos energijos ir saulės šviesos energijos, vėjo energijos naudojimo energijai gaminti plėtros ir skatinimo priemonių įgyvendinimą, atlieka jų įgyvendinimo stebėseną ir užtikrina valstybinę priežiūrą ir kontrolę;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

1¹) dalyvauja rengiant Nacionalinį pažangos planą dėl atsinaujinančių energijos išteklių strateginių tikslų ir (arba) pažangos uždavinių nustatymo;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-3107](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15316

2) neteko galios nuo 2017-11-01;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-605](#), 2017-07-04, paskelbta TAR 2017-07-17, i. k. 2017-12306

3) rengia nacionalines plėtros programas, kuriose suplanuojamos atsinaujinančių energijos išteklių pažangos uždavinius įgyvendinančios priemonės, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja jų įgyvendinimą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-605](#), 2017-07-04, paskelbta TAR 2017-07-17, i. k. 2017-12306

Nr. [XIII-3107](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15316

4) Neteko galios nuo 2015-07-01

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XII-1666](#), 2015-05-07, paskelbta TAR 2015-05-20, i. k. 2015-07658

5) neteko galios nuo 2017-11-01;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-605](#), 2017-07-04, paskelbta TAR 2017-07-17, i. k. 2017-12306

6) rengia ir tvirtina technines taisykles, nustatančias būtiniausias techninės konstrukcijos ir eksploataavimo reikalavimus, taikomus elektros iš atsinaujinančių energijos išteklių šaltinius, įskaitant hibridines elektrines, jungiant į elektros tinklus;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-1169](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14906

7) rengia ir tvirtina technines taisykles, nustatančias būtiniausias techninės konstrukcijos ir eksploataavimo reikalavimus, taikomus dujų iš atsinaujinančių energijos išteklių šaltinius jungiant į gamtinių dujų tinklus;

8) nustato nacionalinių planinių rodiklių skaičiavimo tvarką;

9) Neteko galios nuo 2025-07-14

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

10) Neteko galios nuo 2021-07-01

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XIV-197](#), 2021-03-23, paskelbta TAR 2021-04-08, i. k. 2021-07414

11) organizuoja keitimąsi patirtimi atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo srityje tarp valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų, įmonių, organizacijų, privačių subjektų ir viešai skelbia gerosios praktikos pavyzdžius;

12) Neteko galios nuo 2015-07-01

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XII-1666](#), 2015-05-07, paskelbta TAR 2015-05-20, i. k. 2015-07658

13) kartu su Aplinkos ministerija nustato reikalavimus integruotoms į pastatą saulės šviesos energijos elektrinėms įrengti ir šių elektrinių integravimo įvertinimo tvarką;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-2231](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2016-01-05, i. k. 2016-00089

14) tvirtina atsinaujinančių energijos išteklių dalies, palyginti su bendroju galutiniu energijos suvartojimu, apskaičiavimo metodiką, kurioje, vadovaujantis Direktyva (ES) 2018/2001, nurodoma atsinaujinančiųjų išteklių energijos procentinės dalies apskaičiavimo tvarka, kuro ir degalų energinės vertės, pažangiųjų biodegalų gamybai tinkamos naudoti žaliavos ir nustatoma biodegalų, pagamintų iš maistinių ir pašarinių augalų, procentinė dalis, palyginti su bendroju galutiniu energijos suvartojimu Lietuvos Respublikos kelių ir geležinkelių transporto sektoriuose 2020 metais. Atsinaujinančių energijos išteklių dalies, palyginti su bendroju galutiniu energijos suvartojimu, apskaičiavimo metodika turi būti suderinta su Aplinkos ministerija ir Žemės ūkio ministerija;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-406](#), 2017-06-01, paskelbta TAR 2017-06-09, i. k. 2017-09791

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-197](#), 2021-03-23, paskelbta TAR 2021-04-08, i. k. 2021-07414

Nr. [XIV-1169](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14906

15) pagal kompetenciją kartu su Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Aplinkos ministerija ir Susisiekimo ministerija, siekiant šio įstatymo 1 straipsnio 5 dalies 4 punkte

nurodyto uždavinio, koordinuoja iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro, naudojamo energijos ir ne energetikos tikslais, ir energijos, pagamintos iš atsinaujinančių išteklių, suvartotos energijos ir ne energetikos tikslais pramonės sektoriuje, plėtros ir skatinimo priemonių įgyvendinimą, atlieka jų įgyvendinimo stebėseną ir užtikrina valstybinę priežiūrą ir kontrolę;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

16) atlieka kitas šio ir kitų įstatymų nustatytas ar Vyriausybės pavestas funkcijas.

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2231](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2016-01-05, i. k. 2016-00089

Nr. [XIII-406](#), 2017-06-01, paskelbta TAR 2017-06-09, i. k. 2017-09791

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-2025](#), 2012-05-22, Žin., 2012, Nr. 63-3166 (2012-06-05)

7 straipsnis. Aplinkos ministerijos kompetencija

Aplinkos ministerija:

1) nustato biokurą ar biodegalus naudojančių įrenginių taršos normatyvus;

2) rengia ir tvirtina metano, išmetamo į atmosferą, kiekio įvertinimo metodiką;

3) *Neteko galios nuo 2021-07-01*

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XIV-197](#), 2021-03-23, paskelbta TAR 2021-04-08, i. k. 2021-07414

4) *Neteko galios nuo 2021-07-01*

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XIV-197](#), 2021-03-23, paskelbta TAR 2021-04-08, i. k. 2021-07414

5) vertina miškų ūkio ir komunalinių atliekų, iš kurių gali būti gaminamas biokuras, biologiškai skaidžios dalies panaudojimo potencialą;

6) teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis pagal kompetenciją kartu su Energetikos ministerija koordinuoja darnios hidroenergetikos naudojimo energijai gaminti skatinimo priemonių įgyvendinimą, atlieka jų įgyvendinimo stebėseną ir užtikrina valstybinę priežiūrą ir kontrolę;

7) rengia ir tvirtina pramoninių ir komunalinių atliekų biologiškai skaidžios dalies atskyrimo, atsižvelgiant į energijos, pagamintos iš pramoninių ir komunalinių atliekų, atsinaujinančią dalį, metodiką;

8) kartu su Energetikos ministerija rengia ir viešai skelbia rekomendacijas projektuotojams, architektams ir kitiems specialistams dėl atsinaujinančių energijos išteklių technologijų, didelio energinio efektyvumo technologijų ir centralizuoto šilumos ir (ar) vėsumos energijos tiekimo sistemų integravimo, planuojant, projektuojant, statant ir atnaujinant (modernizuojant) visuomeninės, pramoninės ar gyvenamosios paskirties teritorijas;

9) pagal kompetenciją kartu su Energetikos ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija ir Susisiekimo ministerija skatina savanoriškas pramonės gaminių, pagamintų naudojant atsinaujinančių išteklių energiją ir iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintą nebiologinės kilmės kurą, ženklavimo sistemas, kai nurodomas atsinaujinančių išteklių energijos arba iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro, naudojamo žaliavų įsigijimo, parengiamojo apdorojimo, gamybos ir skirstymo etapais, procentinis dydis, apskaičiuotas, vadovaujantis 2021 m. gruodžio 15 d. Europos Komisijos rekomendacijoje (ES) 2021/2279 dėl aplinkosauginio pėdsako metodų

naudojimo produktų ir organizacijų gyvavimo ciklo aplinkosauginiam veiksmingumui matuoti ir apie jį informuoti arba ISO 14067:2018 standarte nustatyta metodika;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

10) atlieka kitas šio ir kitų įstatymų nustatytas ar Vyriausybės pavestas funkcijas.

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

8 straipsnis. *Neteko galios nuo 2021-07-01*

Straipsnio naikinimas:

Nr. [XIV-197](#), 2021-03-23, paskelbta TAR 2021-04-08, i. k. 2021-07414

9 straipsnis. Ekonomikos ir inovacijų ministerijos kompetencija

Ekonomikos ir inovacijų ministerija:

1) vertina gamybos ir kitoje ūkinėje veikloje susidarančių atliekų ir produktų potencialą, išskyrus žemės ūkio ir su žemės ūkio produktų perdirbimu susijusių pramonės šakų ir atliekų, iš kurių gaminamas biokuras, potencialą;

2) atlieka kitas šio ir kitų įstatymų nustatytas ar Vyriausybės pavestas funkcijas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-197](#), 2021-03-23, paskelbta TAR 2021-04-08, i. k. 2021-07414

10 straipsnis. Žemės ūkio ministerijos kompetencija

Žemės ūkio ministerija:

1) teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis pagal kompetenciją koordinuoja degiųjų skystųjų ir dujinių produktų, gautų iš biomasės, gamybos plėtros ir skatinimo priemonių įgyvendinimą, atlieka jų įgyvendinimo stebėseną ir užtikrina valstybinę priežiūrą ir kontrolę;

2) teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis pagal kompetenciją koordinuoja augalams, iš kurių gaminamas biokuras, biodegalai, biotepalai ir bioalyvos, auginti skirtų paramos priemonių įgyvendinimą, atlieka jų įgyvendinimo stebėseną ir užtikrina valstybinę priežiūrą ir kontrolę;

3) *neteko galios nuo 2019-06-01;*

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2017](#), 2019-03-21, paskelbta TAR 2019-04-02, i. k. 2019-05352

4) vertina žemės ūkio ir su žemės ūkio produktų perdirbimu susijusių pramonės šakų produktų ir atliekų, iš kurių gaminamas biokuras, potencialą;

5) atlieka kitas šio ir kitų įstatymų nustatytas ar Vyriausybės pavestas funkcijas.

11 straipsnis. Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos kompetencija

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba:

1) tvirtina didžiausiosios kainos ir atskaitinės kainos nustatymo metodiką;

2) tvirtina didžiausiąją kainą ir atskaitinę kainą, kontroliuoja, kaip jos taikomos;

3) tvirtina didžiausios galimos sandorio kainos nustatymo metodiką;

4) tvirtina didžiausią galimą sandorio kainą ir kontroliuoja, kaip ji taikoma;

5) apskaičiuoja žemiausią sandorio kainos ribą, kuri yra lygi 60 procentų Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatytos didžiausios galimos sandorio kainos (toliau – žemiausia riba);

6) nustato pagaminto ir planuojamo pagaminti elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kiekio apskaičiavimo tvarką;

7) tvirtina energetikos tinklų optimizavimo, plėtros ir rekonstravimo sąnaudas ir papildomas energetikos tinklų operatoriaus sąnaudas, susijusias su atsinaujinančių išteklių naudojimo plėtra;

8) nagrinėja šio įstatymo 64 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytus skundus;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

9) Neteko galios nuo 2024-01-01

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XIV-2389](#), 2023-12-19, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25900

10) nustato šilumos supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų tvarką ir sąlygas;

11) prižiūri ir kontroliuoja, kaip biodujų gamintojams suteikiama teisė prijungti savo įrenginius prie gamtinių dujų sistemos, kaip taikomos prijungimo įmokos, taip pat biodujų supirkimo skaidrumą;

12) rengia ir tvirtina skatinimo kvotų paskirstymo aukcionų nuostatus;

13) rengia ir tvirtina jūrinės teritorijos naudojimo atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai konkursų organizavimo ir leidimų naudoti jūrinės teritorijos dalis atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai išdavimo tvarkos aprašą (toliau – Konkursų organizavimo ir leidimų išdavimo tvarkos aprašas);

14) skelbia ir organizuoja skatinimo kvotų paskirstymo aukcionus ir konkursus;

15) nustato įrengtos saulės šviesos energijos elektrinės technologinį tipą;

16) prižiūri ir kontroliuoja, ar energijos tiekėjas savo galutiniams vartotojams teikia informaciją apie tai, kokią energijos tiekėjo tiekiamos energijos dalį ar kokį kiekį sudaro atsinaujinančių išteklių energija;

17) atlieka kitas šio įstatymo nustatytas funkcijas.

11¹ straipsnis. Neteko galios nuo 2020-05-31

Straipsnio naikinimas:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

12 straipsnis. Savivaldybių institucijų kompetencija

Pakeistas straipsnio pavadinimas:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

Savivaldybių institucijos:

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

1) rengia ir, suderinusios su Vyriausybe ar jos įgaliota institucija, tvirtina ir įgyvendina atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planus;

2) organizuodamos aprūpinimą šilumos energija savivaldybės teritorijoje, siekia, kad šilumos energijos gamybai būtų naudojami atsinaujinantys energijos išteklių;

3) Neteko galios nuo 2021-07-01

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XIV-197](#), 2021-03-23, paskelbta TAR 2021-04-08, i. k. 2021-07414

4) Neteko galios nuo 2021-07-01

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XIV-197](#), 2021-03-23, paskelbta TAR 2021-04-08, i. k. 2021-07414

5) rengia ir įgyvendina visuomenės informavimo ir sąmoningumo ugdymo priemonės, teikia konsultacijas ir rengia mokymo programas apie atsinaujinančių energijos išteklių plėtojimo ir naudojimo praktines galimybes ir naudą;

6) atlieka kitas šio įstatymo nustatytas funkcijas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-494](#), 2013-07-02, Žin., 2013, Nr. 78-3939 (2013-07-20)

TREČIASIS SKIRSNIS ELEKTROS ENERGIJOS GAMYBOS IŠ ATSINAUJINANČIŲ ENERGIJOS

IŠTEKLIŲ SKATINIMAS, PLANAVIMAS, PLĖTRA. ELEKTRINIŲ PRIJUNGIMAS PRIE ELEKTROS TINKLŲ

13 straipsnis. Atsinaujinančių išteklių naudojimo elektros energijai gaminti plėtra

1. Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo elektros energijai gaminti plėtra yra viena iš valstybės energetikos politikos vystymosi kryptių, į kurią turi būti atsižvelgiama rengiant Nacionalinį pažangos planą ir nacionalines plėtros programas.

2. Siekiant šio įstatymo 1 straipsnio 5 dalies 2 punkte nurodyto uždavinio, iki 2030 metų sausumos teritorijoje pagamintas metinis elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kiekis, apskaičiuojamas šio straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka, turi sudaryti ne mažiau kaip 5 TWh, nepaisant elektros energijos gamybai naudojamos ar planuojamos naudoti atsinaujinančių energijos išteklių rūšies, o jūrinėje teritorijoje pagamintas metinis elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kiekis turi sudaryti ne mažiau kaip 2 TWh.

3. Šio straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka apskaičiavus, kad gamintojų sausumos teritorijoje pagamintas ir planuojamas pagaminti metinis elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kiekis sudaro 5 TWh ir daugiau, asmenys turi teisę statyti ar įrengti atsinaujinančius išteklius naudojančias elektrines, kuriose pagamintai elektros energijai netaikomos šio įstatymo 3 straipsnyje nurodytos skatinimo priemonės. Šioje dalyje nurodytas metinis elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos kiekis netaikomas elektros energiją iš atsinaujinančių išteklių gaminančių vartotojų (toliau – gaminantis vartotojas) veiklos plėtrai.

4. Kai elektrinių metinis elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos kiekis, apskaičiuojamas šio straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka, pasiekia šio straipsnio 3 dalyje nurodytą gamybos kiekį, pradėtas aukcionas užbaigiamas vadovaujantis šiuo įstatymu ir jo įgyvendinamaisiais teisės aktais, o naujas aukcionas tvarkaraštyje nurodytais terminais neorganizuojamas.

5. Vertinant, kiek elektros energijos pagaminta ir planuojama pagaminti siekiant šio straipsnio 2 dalyje nurodyto kiekio, elektrinių elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos kiekis apskaičiuojamas įvertinant gaminančių vartotojų ir asmenų, kuriems taikomos ir kuriems netaikomos šio įstatymo 3 straipsnyje nurodytos skatinimo priemonės:

1) elektrinėse, ilgiau kaip metus gaminančiose elektros energiją, praėjusiais kalendoriniais metais pagaminantą elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kiekį;

2) turinčių leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus arba prijungimo sąlygas, kai leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus nereikalingas, elektrinėse planuojamą pagaminti metinį elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kiekį;

3) elektrinėse, trumpiau kaip metus gaminančiose elektros energiją, planuojamą pagaminti metinį elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kiekį;

4) asmenims, dalyvavusiems aukcione, paskirtą elektros energijos gamybos kiekį.

6. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, vadovaudamasi pagaminto ir planuojamo pagaminti elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kiekio apskaičiavimo tvarka, vieną kartą per metus iki einamųjų metų kovo 1 dienos apskaičiuoja pagamintą ir planuojamą pagaminti elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kiekį ir informaciją apie tai skelbia savo interneto svetainėje.

7. Gaminančių vartotojų atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių suminė įrengtoji galia apskaičiuojama kaip šių elektrinių įrengtųjų galių, o leistina generuoti suminė galia – kaip šių elektrinių leistinių generuoti galių, nurodytų nuosavybės ribų aktuose, kai elektrinės yra prijungtos prie elektros tinklų, galiojančiuose ketinimų protokoluose, kai energetikos veiklą planuojama vykdyti pagal šio įstatymo 20¹ straipsnio

8 dalį, prijungimo sąlygose, kai energetikos veiklą planuojama vykdyti pagal šio įstatymo 20¹ straipsnio 1 ar 7 dalį, kuriomis yra rezervuojama elektros tinklų galia ir pralaidumai, išskyrus prijungimo sąlygas, kurios išduotos siekiant elektrines prijungti prie elektros skirstomųjų tinklų ir kurių įgyvendinimui reikalinga elektros perdavimo tinklo rekonstrukcija ir (arba) elektros skirstomųjų tinklų 110 kV ir 35 kV transformatorių pastočių rekonstrukcija arba 35 kV elektros linijų rekonstrukcija, išskyrus atvejus, kai elektrinės leistina generuoti galia yra ne mažesnė kaip 5 MW, išduotose elektros energiją gaminantiems vartotojams ir asmenims, siekiantiems tapti gaminančiais vartotojais ir numatantiems statyti ar įrengti atsinaujinančius išteklius naudojančias elektrines suma. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba skelbia ir savo nustatyta tvarka bei periodiškumu atnauja informaciją apie gaminančių vartotojų elektrinių suminę įrengtąją galią ir suminę leistiną generuoti galią savo interneto svetainėje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1169](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14906

Nr. [XIV-2389](#), 2023-12-19, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25900

8. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba kasmet iki kovo 31 dienos apskaičiuoja:

1) rodiklį, rodantį, kokią procentinę dalį sudaro gaminančių vartotojų ir gamintojų, elektros energiją gaminančių iš atsinaujinančių išteklių tik savo reikmėms ir ūkio poreikiams, elektrinių įrengtoji suminė galia, palyginti su visų veikiančių elektrinių įrengtąją sumine galia, ir šį rodiklį skelbia savo interneto svetainėje. Visų veikiančių gaminančių vartotojų atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių ir gamintojų, naudojančių atsinaujinančius išteklius elektros energijai gaminti tik savo reikmėms ir ūkio poreikiams, įrengtoji suminė galia apskaičiuojama kaip šių elektrinių įrengtųjų galių, nurodytų galiojančiuose leidimuose gaminti elektros energiją ir rangovų deklaracijose, kurios pateikiamos elektros tinklų operatoriui, suma. Visų veikiančių elektrinių įrengtoji suminė galia apskaičiuojama kaip gaminančių vartotojų atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių, gamintojų, naudojančių atsinaujinančius ir neatsinaujinančius išteklius elektros energijai gaminti, elektrinių įrengtųjų galių suma;

2) skatinimo priemonių, praėjusiais kalendoriniais metais pritaiktų atsinaujinančius išteklius naudojančioms įrenginiams, skirtiems elektros energijai savo reikmėms ir ūkio poreikiams gaminti, taip pat gaminančių vartotojų įrenginiams, mastą ir šią informaciją skelbia savo interneto svetainėje;

3) gaminančių vartotojų elektrinių, didesnių kaip 30 kW įrengtosios galios, ir didesnių kaip 30 kW įrengtosios galios elektrinių, naudojančių atsinaujinančius išteklius elektros energijai gaminti tik savo reikmėms ir ūkio poreikiams, skaičių ir elektros energijos gamybos kiekius ir šią informaciją skelbia savo interneto svetainėje.

9. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, remdamasi šio straipsnio 8 dalyje nurodytais duomenimis ir informacija, kasmet iki gruodžio 1 dienos įvertina, ar šio straipsnio 8 dalies 1 punkte nurodytas rodiklis neviršija 8 procentų, ir, bendradarbiaudama su perdavimo sistemos ir skirstomųjų tinklų operatoriais, nustato atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių, skirtų elektros energijai gaminti savo reikmėms ir ūkio poreikiams, įtaką tinklams, ir nuo 2026 m. gruodžio 1 dienos kasmet iki liepos 1 dienos teikia Energetikos ministerijai pasiūlymus dėl elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių plėtros reguliavimo ir įrenginių, skirtų elektros energijai iš atsinaujinančių išteklių savo reikmėms ir ūkio poreikiams gaminti, apmokestinimo.

10. Saulės šviesos energijos elektrinių suminę įrengtoji galia, kuriai esant saulės šviesos elektrinių prijungimas vykdomas be elektros energijos gamybos įrenginių prijungimo prie elektros tinklų pajėgumų arba eksploatavimo apribojimų, negali viršyti 2 GW. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, nustačiusi, kad saulės šviesos energijos elektrinių suminę įrengtoji galia yra lygi 2 GW, nedelsdama apie tai raštu informuoja

Energetikos ministeriją ir elektros tinklų operatorius. Saulės šviesos energijos elektrinių suminė įrengtoji galia apskaičiuojama kaip šių elektrinių įrengtųjų galių, nurodytų galiojančiuose ketinimų protokoluose, leidimuose plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, leidimuose gaminti elektros energiją, rangovų deklaracijose, kurios pateikiamos elektros tinklų operatoriui, ir prijungimo sąlygose, išduotose gamintojams, kuriems leidimai nėra reikalingi, suma. Į šią galią nėra įskaičiuojama atsinaujinančių išteklių energijos bendrijoms, piliečių energetikos bendrijoms ir gaminantiems vartotojams priskirta elektrinių įrengtoji galia. Pasiekus saulės šviesos energijos elektrinių 2 GW suminę įrengtąją galią, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, vadovaudamasi šio straipsnio nuostatomis, parengia ir patvirtina Asmenų pateiktų prašymų išduoti leidimus plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus įrengiant saulės šviesos energijos elektrines vertinimo tvarkos aprašą (toliau – Vertinimo tvarkos aprašas), kuriuo vadovaudamasi Valstybinė energetikos reguliavimo taryba įvertina asmenų Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai pateiktų prašymų išduoti leidimus plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus įrengiant saulės šviesos energijos elektrines ir esamų tinklo pajėgumų, kuriems nėra numatomi ribojimai, galios (pajėgumų) paskirstymo tvarką potencialiems saulės šviesos energijos elektrinių vystytojams bei sudaro potencialių saulės šviesos energijos elektrinių vystytojų sąrašą. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba Vertinimo tvarkos apraše turi teisę numatyti ir kitus reikalavimus, veiksnius ar aplinkybes, kurie yra reikšmingi sudarant šioje dalyje numatytų potencialių saulės šviesos energijos elektrinių vystytojų sąrašą. Tolesnė šių saulės šviesos energijos elektrinių plėtra vykdoma vadovaujantis Elektros energetikos įstatymo 31 ir 39 straipsniuose įtvirtintais elektros energijos gamybos įrenginių prijungimo prie elektros tinklų pajėgumų arba eksploatavimo apribojimais bei Vyriausybės nustatytais elektros tinklų pralaidumų paskirstymo proporcijomis ir pralaidumų dalimi atsinaujinančius energijos išteklius naudojančioms elektrinėms sausumos teritorijoje.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-1169](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14906

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2389](#), 2023-12-19, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25900

10¹. Asmenys, kurie, pasiekus šio straipsnio 10 dalyje nurodytą saulės šviesos energijos elektrinių suminę įrengtąją galią, buvo sudarę ketinimų protokolus ir pateikę prievolių įvykdymo užtikrinimą bei kurie atitiko reikalavimus, nustatytus leidimui plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus gauti, tačiau dar nebuvo gavę leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, saulės šviesos energijos elektrines, vysto šių asmenų elektrinių įrengtosios galios procentiniam dydžiui, kuris viršija šio straipsnio 10 dalyje nurodytą saulės šviesos energijos elektrinių suminę įrengtąją galią, taikydami Elektros energetikos įstatymo 31 ir 39 straipsniuose nurodytuose Pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos aprašuose numatytus elektros energijos gamybos įrenginių prijungimo prie elektros tinklų pajėgumų arba eksploatavimo apribojimus. Įrengtosios galios procentinis dydis, kuris viršija šio straipsnio 10 dalyje nurodytą saulės šviesos energijos elektrinių suminę įrengtąją galią, apskaičiuojamas Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos kaip visų šioje dalyje nurodytų asmenų prijungimo dokumentuose nurodytos suminės įrengtosios galios dydžio, kuris neviršytų šio straipsnio 10 dalyje nurodytos saulės šviesos energijos elektrinių suminės įrengtosios galios, ir šioje dalyje nurodytų asmenų prijungimo dokumentuose nurodytų įrengtųjų galių suminio dydžio santykis.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-2389](#), 2023-12-19, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25900

10². Kai yra pasiekta šio straipsnio 10 dalyje nurodyta saulės šviesos energijos elektrinių suminė įrengtoji galia, asmenys, ketinantys plėtoti elektros energijos iš saulės

šviesos elektrinių pajėgumus, juos vysto taikant Elektros energetikos įstatymo 31 ir 39 straipsniuose nurodytuose Pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos aprašuose numatytus elektros energijos gamybos įrenginių prijungimo prie elektros tinklų pajėgumų arba eksploataavimo apribojimus.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-2389](#), 2023-12-19, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25900

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-169](#), 2013-01-17, Žin., 2013, Nr. 12-560 (2013-02-01)

Nr. [XII-494](#), 2013-07-02, Žin., 2013, Nr. 78-3939 (2013-07-20)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1890](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00247

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

13¹ straipsnis. Atsinaujinančių išteklių elektros energijos gamybos įmoka

1. Atsinaujinančių išteklių elektros energijos gamybos įmoką (toliau – gamybos įmoka) moka gamintojai, elektros energiją gaminantys saulės šviesos energijos, vėjo ir (ar) biodujų elektrinėse, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nurodytus gamintojus.

2. Gamybos įmokos nemoka:

1) gaminantys vartotojai;

2) asmenys, statantys, įrengiantys ir eksploatuojantys gaminančių vartotojų elektrines ir turintys leidimą gaminti elektros energiją už toje elektrinės dalyje pagamintą ir į elektros tinklus patiektą elektros energiją, kuri priklauso gaminantiems vartotojams;

3) aktyvieji elektros energijos vartotojai;

4) atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos;

5) piliečių energetikos bendrijos;

6) gamintojai, kurių eksploatuojamų elektrinių leistina generuoti galia lygi nuliui;

7) gamintojai, kurie laimėjo šio įstatymo 20 straipsnio 4 dalyje nurodytą skatinimo kvotų paskirstymo aukcioną arba šio įstatymo 22 ir (ar) 22¹ straipsniuose nurodytą (nurodytus) konkursą (konkursus).

3. Už praėjusius kalendorinius metus mokama gamybos įmoka apskaičiuojama dauginant praėjusiais kalendoriniais metais pagamintą ir į elektros tinklus patiektą elektros energijos kiekį iš 0,0010 euro už 1 kWh. Gamybos įmoka mokama, kai kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinė kaina yra didesnė už 1 eurą už 1 MWh.

4. Vyriausybė Energetikos ministerijos teikimu skiria atsinaujinančių išteklių elektros energijos gamybos įmokos administratorių (toliau – įmokos administratorius), kuris Vyriausybės nustatyta tvarka užtikrina gamybos įmokos apskaičiavimo, surinkimo, administravimo ir išmokėjimo funkcijas. Įmokos administratoriumi gali būti skiriamas juridinis asmuo, atitinkantis šiuos reikalavimus:

1) yra valstybės tiesiogiai ar netiesiogiai, per kitus asmenis, kontroliuojamas energetikos srities juridinis asmuo; juridinis asmuo, kurį valstybė kontroliuoja netiesiogiai, per kitus asmenis, privalo atitikti valdymo diferencijavimo principus – vienas juridinis asmuo ar kelios tame pačiame energetikos sektoriuje veikiančios įmonės negali turėti daugiau kaip 3/4 balsų, suteikiančių teisę priimti sprendimus dėl administratoriaus valdymo ir veiklos teisės aktų nustatyta tvarka;

2) nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdo technines priemones ir programinę įrangą, kurių reikia lėšoms administruoti;

3) nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdo ryšio priemones, kurių reikia pranešimams iš atsinaujinančių išteklių elektros energijos gamintojų gauti ir jiems siųsti;

4) turi darbuotojų lėšų administravimo veiklai vykdyti, atskirai vykdomos veiklos apskaitai tvarkyti, atsinaujinančių išteklių elektros energijos gamintojams informuoti ir konsultuoti, skundams nagrinėti;

5) juridinio asmens vadovas turi būti nepriekaištingos reputacijos, kad būtų užtikrintas patikimas ir skaidrus lėšų administravimas. Juridinio asmens vadovas negali būti laikomas nepriekaištingos reputacijos, jeigu jis neatitinka Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatyme nustatytą nepriekaištingos reputacijos kriterijų.

5. Įmokos administratorius privalo užtikrinti gamybos įmokos lėšų administravimą mažiausiomis sąnaudomis ir skaidriai. Nustačius aplinkybių, kurios daro įtaką asmens atitikties įmokos administratoriui keliamiems reikalavimams, pasikeitimus ar jiems įvykus, kai to iš anksto nebuvo galima numatyti, įmokos administratorius privalo nedelsdamas, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas, apie šiuos pasikeitimus raštu pranešti Energetikos ministerijai. Energetikos ministerija, nustačiusi, kad įmokos administratorius neatitinka šio straipsnio 4 dalyje nustatytų reikalavimų, nesilaiko šiame straipsnyje nustatytų jo veiklos sąlygų ir kitų įmokos administratoriaus veiklą reglamentuojančių teisės aktų, ar iš subjekto, nurodyto Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, gavusi šio straipsnio 13 dalyje nurodytą informaciją, įspėja įmokos administratorių apie galimą teisės vykdyti veiklą atėmimą ir nustato ne ilgesnį kaip 2 mėnesių terminą veiklos trūkumams pašalinti. Jeigu įmokos administratorius per nustatytą terminą veiklos trūkumų nepašalina, Energetikos ministerija organizuoja naujo įmokos administratoriaus atranką ir paskyrimą. Ankstesnis įmokos administratorius funkcijas atlieka tol, kol bus paskirtas naujas įmokos administratorius.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

6. Dėl gamybos įmokos lėšų administravimo patirtos pagrįstos sąnaudos Vyriausybės nustatyta tvarka įmokos administratoriui kompensuojamos gamybos įmokos lėšomis.

7. Gamybos įmoką už praėjusius kalendorinius metus elektros energijos gamintojai, nurodyti šio straipsnio 1 dalyje, įmokos administratoriui sumoka iki einamųjų metų sausio 31 dienos. Surinktos gamybos įmokos lėšos Vyriausybės nustatyta tvarka paskirstomos taip: 15 procentų skiriant tiesiogiai gyventojams, gyvenantiems ne didesniu kaip 5 km atstumu nuo šio įstatymo 13¹ straipsnio 1 dalyje nurodytų elektrinių, 85 procentus – bendruomeninėms organizacijoms, vykdančioms šio straipsnio 9 dalyje nurodytus projektus.

8. Surinktas ir (ar) praėjusiais laikotarpiais nepanaudotas gamybos įmokos lėšas įmokos administratorius Vyriausybės nustatyta tvarka ir sąlygomis pagal su gyventojais ir bendruomenine organizacija, vykdančia šio straipsnio 9 dalyje nurodytus projektus, pasirašytą finansinės paramos sutartį išmoka gyventojams ir bendruomeninėms organizacijoms. Bendruomeninės organizacijos veiklos vieta turi būti registruota toje savivaldybėje, kurioje eksploatuojamos šio straipsnio 1 dalyje nurodytos elektrinės, arba kitoje savivaldybėje, esančioje ne didesniu negu 15 km atstumu nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodytų elektrinių.

9. Projektai, kuriems skiriamos gamybos įmokos lėšos, atrenkami įmokos administratoriaus vadovaujantis Vyriausybės nustatyta tvarka ir turi atitikti šias sąlygas:

1) projektai vykdomi 15 km spinduliu aplink šio straipsnio 1 dalyje nurodytas elektrines;

2) įgyvendinus projektus, bus teikiama aplinkos, ekonominė arba socialinė visuomeninė nauda bendruomenei, bendruomeninei organizacijai ar jų nariams;

3) yra gautas seniūnijos seniūno arba savivaldybės administracijos patvirtinimas, kad projekto įgyvendinimas yra galimas.

10. Įmokos administratorius užtikrina, kad šio straipsnio 9 dalyje nurodyti projektai būtų įgyvendinami vadovaujantis šio įstatymo, Vyriausybės nustatytais reikalavimais ir atitiktų finansinės paramos sutartyje nurodytas sąlygas.

11. Bendruomeninių organizacijų gautos ir einamaisiais kalendoriniais metais nepanaudotos gamybos įmokos lėšos naudojamos Vyriausybės nustatyta tvarka.

12. Įmokos administratorius Vyriausybės nustatyta tvarka tikrina, prižiūri ir kontroliuoja, kaip bendruomeninė organizacija naudoja gamybos įmokos lėšas. Jeigu įmokos administratorius nustato, kad bendruomeninė organizacija neįvykdo šio straipsnio 9 dalyje nustatytų reikalavimų arba netinkamai juos vykdo, jis įspėja bendruomeninę organizaciją apie nustatytų reikalavimų pažeidimus ir nustato ne ilgesnį kaip 30 kalendorinių dienų terminą pažeidimams pašalinti. Jeigu bendruomeninė organizacija per nustatytą terminą nepašalina pažeidimų, įmokos administratorius, vadovaudamasis Vyriausybės nustatytais sąlygomis ir kriterijais, priima sprendimą dėl reikalavimo grąžinti išmokėtas gamybos įmokos lėšas arba jų dalį, proporcingą šio straipsnio 9 dalyje nustatytiems ir neįvykdytiems įsipareigojimams. Visos išmokėtos gamybos įmokos lėšos grąžinamos tuo atveju, kai projektas nėra įgyvendintas arba jį įgyvendinus rezultato negalima naudoti pagal paskirtį. Bendruomeninė organizacija šias gamybos įmokos lėšas grąžina per 5 darbo dienas nuo įmokos administratoriaus sprendimo įteikimo bendruomeninei organizacijai dienos. Įmokos administratoriaus priimtas sprendimas dėl reikalavimo grąžinti išmokėtas gamybos įmokos lėšas arba jų dalį yra vykdomasis dokumentas, vykdomas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka. Įmokos administratoriaus priimtas sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. Įmokos administratoriaus sprendimo grąžinti išmokėtas gamybos įmokos lėšas arba jų dalį apskundimas teismui sustabdo šio sprendimo vykdymą iki teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos.

13. Įmokos administratorius savo funkcijoms atlikti turi teisę iš savivaldybės institucijų arba seniūnijų seniūnų ir bendruomeninių organizacijų per 30 kalendorinių dienų nuo įmokos administratoriaus kreipimosi gauti reikalingą informaciją apie projektų atranką, jų įgyvendinimą, gamybos įmokos lėšų panaudojimą ir su projektų įgyvendinimu ir gamybos įmokos lėšų panaudojimu susijusius dokumentus.

14. Subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, Vyriausybės nustatyta tvarka tikrina, prižiūri ir kontroliuoja, kaip įmokos administratorius naudoja gamybos įmokos lėšas. Jeigu subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, nustato, kad įmokos administratorius neužtikrino gamybos įmokos lėšų administravimo skaidrumo ir nesilaikė administravimo mažiausiomis sąnaudomis principo, jis įspėja įmokos administratorių apie nustatytus pažeidimus ir nustato ne ilgesnį kaip 30 kalendorinių dienų terminą pažeidimams pašalinti. Jeigu įmokos administratorius per nustatytą terminą nepašalina pažeidimų, subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, per 5 kalendorines dienas apie šį pažeidimą informuoja Energetikos ministeriją.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

15. Įmokos administratorius privalo atskirai tvarkyti su gamybos įmokos lėšų administravimo veikla susijusią apskaitą ir Vyriausybės nustatyta tvarka kiekvienais metais subjektui, nurodytam Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, teikti gamybos įmokos lėšų panaudojimo ataskaitas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

16. Įmokos administratorius, siekdamas skaidrumo elektros energetikos sektoriuje ir didesnės konkurencijos įgyvendinant šio straipsnio 9 dalyje nurodytus projektus bei gerinant bendruomenės, bendruomeninės organizacijos ir (ar) jos narių interesus, Vyriausybės nustatyta informacijos rinkimo ir viešinimo tvarka savo interneto svetainėje skelbia su gamybos įmokos lėšų administravimu susijusią informaciją.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-1699](#), 2022-12-20, paskelbta TAR 2022-12-29, i. k. 2022-27272

Nr. [XIV-2390](#), 2023-12-19, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25901

14 straipsnis. Elektrinių prijungimas prie elektros tinklų

1. Elektros tinklų operatorius privalo ne vėliau kaip per 22 mėnesius arba per laikotarpį, per kurį statyti ar įrengti elektrinę planuojantis asmuo išsipareigoja pastatyti elektrinę, jeigu tas laikotarpis yra ilgesnis kaip 22 mėnesiai, pirmumo teise prijungti šio asmens elektrinę prie elektros tinklų operatoriaus valdomų elektros tinklų prijungimo taške, kuris atitinka reikiamą įtampos lygį ir yra arčiausiai statomos elektrinės, jeigu kiti elektros tinklai technologiniu ir ekonominiu požiūriu nėra tinkamesni elektrinės prijungimo taškui. Nurodyta statomos elektrinės prijungimo prie elektros tinklų pirmumo teisė užtikrinama kitų asmenų elektros įrenginių, naudojančių ne atsinaujinančius energijos išteklius, prijungimo prie elektros tinklų atžvilgiu. Prijungimo prie elektros tinklų laikotarpis skaičiuojamas nuo elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugos sutarties tarp statyti ar įrengti elektrinę planuojančio asmens ir elektros tinklų operatoriaus pasirašymo dienos. Elektrinės prijungimo prie elektros tinklų momentu laikomas elektrinės prijungimas technologiniams bandymams elektros tinkluose atlikti (paleidimo derinimo darbams). Elektros tinklų operatorius, vadovaudamasis teisės aktų nustatytais reikalavimais, parengia ir viešai skelbia tipines elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugos sutarties sąlygas, kurios nediskriminavimo pagrindais vienodai taikomos visiems statyti ir įrengti elektrinę planuojantiems asmenims, įvertinęs specialiuosius reikalavimus atskiroms šių asmenų grupėms.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-628](#), 2021-11-11, paskelbta TAR 2021-11-25, i. k. 2021-24220

2. Elektros tinklų operatorius privalo prijungti statomą elektrinę prie elektros tinklų ir tuo atveju, kai toks prijungimas galimas tik techniškai atnaujinus elektros tinklus, juos optimizavus, išplėtus elektros tinklus, padidinus elektros tinklų pajėgumą ar kitaip juos rekonstravus. Šiuo atveju elektrinė turi būti prijungiama prie elektros tinklų per šalių sutartą protingą terminą, įvertinus elektros tinklų atnaujinimo ar plėtros poreikį, kiek tai pagrįstai reikalinga elektrinei prijungti.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyti elektrinės prijungimo prie elektros tinklų terminai gali būti pratęsti tais atvejais, kai elektros tinklų operatorius nustatytais terminais negali prijungti elektrinės technologiniams bandymams elektros tinkluose atlikti tuo atveju, kai vėluoja darbai elektrinę statančio ar įrengiančio asmens elektros tinklų dalyje ar dėl kitų nuo elektros tinklų operatoriaus nepriklausančių priežasčių. Kiekvienu konkrečiu atveju elektrinės prijungimo prie elektros tinklų terminas pratęsiamas tokiam laikotarpiui, kuriam pratęstas leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus. Elektrinės prijungimo prie elektros tinklų terminas pratęsiamas elektros tinklų operatoriaus ir elektrinę statančio ar įrengiančio asmens susitarimu elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugos sutartyje nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

4. Elektrinės prijungimo tašką parenka ir prijungimo sąlygose nustato elektros tinklų operatorius, prie kurio valdomų elektros tinklų jungiama elektrinė, pagal statyti ar

įrengti elektrinę planuojančio asmens pateiktą prašymą ir įvertinęs technologinius ir ekonominius prijungimo taško parinkimo kriterijus pagal Tarybos patvirtintą elektros tinklų operatoriaus pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos aprašą (toliau – Pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos aprašas), parengtą Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-628](#), 2021-11-11, paskelbta TAR 2021-11-25, i. k. 2021-24220

5. Asmuo, planuojantis statyti ar įrengti elektrinę, turi teisę, išskyrus atvejus, kai elektrinė statoma ar įrengiama jūrinėje teritorijoje, pasirinkti kitą technologiniu ir ekonominiu požiūriu tinkamą elektrinės prijungimo tašką, atsižvelgdamas į elektros tinklų operatoriaus nurodytą elektros tinklų pajėgumo lygį, elektrinės įrengtąją galią ir leistiną generuoti galią. Pasirinkto prijungimo taško atitiktį nustatytiems technologiniams ir ekonominiams kriterijams kiekvienu konkrečiu atveju įvertina elektros tinklų operatorius.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1890](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00247

Nr. [XIV-1171](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-06-28, i. k. 2022-13888

Nr. [XIV-1169](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14906

6. Elektros tinklų operatorius turi teisę savo nuožiūra paskirti ir kitą elektrinės prijungimo tašką, nepaisydamas statyti ar įrengti elektrinę planuojančio asmens pasirinkto prijungimo taško, kaip nurodyta šio straipsnio 5 dalyje. Dėl šio paskyrimo atsirandančios papildomos sąnaudos padengiamos šio įstatymo 21 straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1890](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00247

6¹. Elektros tinklų galia ir pralaidumai, reikalingi aukciono laimėtojų elektrinių prijungimui prie elektros tinklų, kai vieno aukciono laimėtojo elektrinės prijungimas prie elektros tinklų riboja kito (kitų) aukciono laimėtojo (laimėtojų) elektrinės prijungimą, elektros tinklų operatoriaus paskirstomi proporcingai jų pateikto elektros energijos gamybos kiekio pasiūlymams.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1890](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00247

7. *Neteko galios nuo 2022-01-01.*

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

Nr. [XIV-628](#), 2021-11-11, paskelbta TAR 2021-11-25, i. k. 2021-24220

8. Elektros tinklų operatorius ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo statyti ar įrengti elektrinę planuojančio asmens prašymo išduoti išankstines prijungimo sąlygas pateikimo dienos privalo šiam asmeniui pateikti visą informaciją apie veiksmus, kuriuos šis asmuo turi atlikti dėl jo elektrinės prijungimo prie elektros tinklų, bei planuojamus elektros tinklų išplėtimo darbų terminus ir, esant būtinybei, prieš elektrinės prijungimą atlikti šio įstatymo 18 straipsnyje nurodytus veiksmus. Visais atvejais elektros tinklų operatorius ir statyti ar įrengti elektrinę planuojantis asmuo keičiasi visa elektrinei prijungti prie elektros tinklų reikalinga technine ir kita informacija. Išankstinės prijungimo sąlygos turi atitikti Pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos apraše nustatytus reikalavimus. Išankstinėse prijungimo sąlygose negali būti kitų reikalavimų negu tie, kurie būtini patikimam, saugiam ir tinkamos kokybės elektros energijos įrenginio ir elektros energetikos sistemos darbui užtikrinti. Išankstinės prijungimo sąlygos skelbiamos viešai elektros tinklų operatoriaus interneto svetainėje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-628](#), 2021-11-11, paskelbta TAR 2021-11-25, i. k. 2021-24220

9. Statyti ar įrengti elektrinę planuojantis asmuo turi teisę dėl šio straipsnio 8 dalyje nurodytų elektros tinklų operatoriaus išduotų išankstinių prijungimo sąlygų Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai pateikti skundą šio įstatymo 64 straipsnyje nustatyta tvarka. Jeigu Valstybinė energetikos reguliavimo taryba nustato, kad išankstinės prijungimo sąlygos neatitinka Pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos apraše nustatytų reikalavimų, elektros tinklų operatorius privalo per ne ilgesnį negu 30 kalendorinių dienų laikotarpį pateikti naujas išankstines prijungimo sąlygas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

Nr. [XIV-628](#), 2021-11-11, paskelbta TAR 2021-11-25, i. k. 2021-24220

10. Statyti, įrengti elektrinę ar didinti elektrinės leistiną generuoti galią planuojantis asmuo, gavęs išankstines prijungimo sąlygas, parengia ir teikia elektros tinklų operatoriui prašymą pasirašyti ketinimų protokolą, kaip tai nurodyta Elektros energetikos įstatymo 22 straipsnio 8 dalyje, ir pateikia Elektros energetikos įstatymo 21¹ straipsnio 1 dalyje nurodytą prievolių įvykdymo užtikrinimą. Atskiro ketinimų protokolo sudaryti ir papildomo prievolių įvykdymo užtikrinimo pateikti nereikia, kai vadovaujantis šio įstatymo nustatytais reikalavimais prie statomos atsinaujinančius išteklius naudojančios elektrinės papildomai numatoma įrengti kitą atsinaujinančius išteklius naudojančią elektrinę ir (ar) kaupimo įrenginį ir kai nėra didinama leistina generuoti galia. Šiuo atveju asmuo kreipiasi dėl galiojančio ketinimų protokolo pakeitimo, o asmens pateiktas prievolių įvykdymo užtikrinimas taikomas visoms pagal ketinimų protokolą statomoms elektrinėms ir (ar) kaupimo įrenginiams, visai įrengtajai ir (ar) leistinai generuoti galiai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1890](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00247

Nr. [XIV-1169](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14906

Nr. [XIV-2389](#), 2023-12-19, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25900

11. Neteko galios nuo 2019-05-01

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XIII-1890](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00247

12. Neteko galios nuo 2019-05-01

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XIII-1890](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00247

13. Neteko galios nuo 2019-05-01

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XIII-1890](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00247

14. Neteko galios nuo 2019-05-01

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XIII-1890](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00247

15. Elektros tinklų operatorius, kai asmuo, nurodytas šio straipsnio 10 dalyje, atlieka ketinimų protokole ir elektros įrenginių prijungimą prie elektros tinklų reglamentuojančiuose teisės aktuose nurodytus veiksmus, reikalingus elektrinės prijungimui prie elektros tinklų, pasirašo elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugos sutartį.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

16. Elektros tinklų operatorius kas mėnesį teikia Energetikos ministerijai, Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai ir subjektui, nurodytam Energetikos įstatymo

13¹ straipsnyje, informaciją apie vykdomų elektrinių statybos projektų eigą ir ketinimų protokolų sąlygų vykdymą bei išduotas išankstines prijungimo sąlygas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

Nr. [XIV-1169](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14906

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

17. Elektros tinklų operatorius kas mėnesį teikia Energetikos ministerijai, Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai ir subjektui, nurodytam Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, informaciją apie prijungimo sąlygas, išduotas gamintojams, gaminantiems vartotojams ir asmenims, siekiantiems tapti gaminančiais vartotojais ir numatantiems statyti ar įrengti atsinaujinančius išteklius naudojančias elektrines, kurioms Elektros energetikos įstatymo 16 straipsnio 14 dalyje nustatyta tvarka leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus nereikalingas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2200](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-17, i. k. 2019-09723

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

Nr. [XIV-1169](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14906

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

18. Elektrinių, kuriose naudojami atsinaujinantys energijos ištekliai, prijungimo prie elektros tinklų tvarką ir sąlygas, kiek nenustatyta šiame įstatyme, reglamentuoja šio įstatymo įgyvendinamieji teisės aktai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-169](#), 2013-01-17, Žin., 2013, Nr. 12-560 (2013-02-01)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-605](#), 2017-07-04, paskelbta TAR 2017-07-17, i. k. 2017-12306

14¹ straipsnis. Asmenų vykdomos ar planuojamos vykdyti veiklos energetikos sektoriuje keitimo tvarka

1. Asmenys, siekiantys pakeisti šio įstatymo ar Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka vykdomą ar planuojamą vykdyti veiklą elektros energetikos sektoriuje, pateikia rašytinį prašymą Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai dėl galimybės vykdyti kitą veiklą elektros energetikos sektoriuje, išskyrus atvejus, kai planuojamai vykdyti veiklai leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir leidimas gaminti elektros energiją nereikalingi. Asmenys, siekiantys pakeisti vykdomą ar planuojamą vykdyti veiklą elektros energetikos sektoriuje, kreipiasi į elektros tinklų operatorių dėl prijungimo sąlygų išdavimo teisės aktų, reglamentuojančių elektros įrenginių prijungimą prie elektros tinklų, nustatyta tvarka ir sąlygomis ar ketinimų protokolo pasirašymo, jeigu ketinimų protokolas planuojamai vykdyti veiklai yra privalomas vadovaujantis Elektros energetikos įstatymo 22 straipsnio 8 dalimi.

2. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba arba elektros tinklų operatorius, atsižvelgdami į elektros energetikos sistemos pralaidumus, skirtus Elektros energetikos įstatymo 31 straipsnio 2¹ dalyje ir 39 straipsnio 2¹ dalyje nurodytiems prioritetams, esant laisvų elektros energetikos sistemos pralaidumų visai siekiamai rezervuoti leistinai generuoti galiai, informuoja asmenį apie galimybę pakeisti vykdomą ar planuojamą vykdyti veiklą elektros energetikos sektoriuje, o nesant laisvų elektros energetikos sistemos pralaidumų visai siekiamai rezervuoti leistinai generuoti galiai, informuoja, kad veiklos keitimas negalimas. Nesant laisvų elektros energetikos sistemos pralaidumų, veiklos keitimas yra galimas, kai tenkinamos šios sąlygos:

1) vykdoma ar planuojama vykdyti veikla elektros energetikos sektoriuje keičiama į kitą veiklą, kuri priskiriama tai pačiai elektros energetikos sistemos pralaidumų grupei pagal Vyriausybės nutarimu nustatytas elektros tinklų pralaidumų paskirstymo

proporcijas;

2) asmuo, siekiantis pakeisti šio įstatymo ar Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka vykdomą ar planuojamą vykdyti veiklą elektros energetikos sektoriuje, sutinka, kad būtų taikomi Elektros energetikos įstatymo 31 ir 39 straipsniuose ir Pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos aprašuose numatyti elektros energijos gamybos įrenginių prijungimo prie elektros tinklų pajėgumų arba eksploatavimo apribojimai, ir sutinka padengti dėl vykdomos ar planuojamos vykdyti veiklos pakeitimo būtinas elektros tinklų plėtros, vykdomos Pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos aprašuose nurodytais atvejais, sąnaudas.

3. Kai asmeniui suteikiama teisė vykdyti kitą veiklą elektros energijos sektoriuje be elektros energijos gamybos įrenginių prijungimo prie elektros tinklų pajėgumų arba eksploatavimo apribojimų, asmuo turi gražinti jam suteiktas elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų nuolaidas, jeigu planuojamai vykdyti kitai veiklai tokios nuolaidos šio įstatymo ir Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka netaikomos. Šios dalies nuostata nėra taikoma, kai elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų nuolaida buvo suteikta ne mažiau kaip prieš 12 kalendorinių metų iki prašymo pakeisti vykdomą veiklą elektros energetikos sektoriuje pateikimo Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai dienos.

4. Asmenys, kuriems buvo taikomas fiksuotas tarifas, pasibaigus skatinimo laikotarpiui, turi teisę keisti veiklą į elektros energiją gaminančio vartotojo, taikant grynojo atsiskaitymo apskaitos modelį. Tokiu atveju turimi elektros tinklų pralaidumai išlaikomi ir yra priskiriami gaminančių vartotojų pralaidumams, atitinkamai sumažinant gamintojams skirtą elektros tinklų pralaidumų dalį.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

15 straipsnis. Neteko galios nuo 2019-05-01

Straipsnio naikinimas:

Nr. [XIII-1890](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00247

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-605](#), 2017-07-04, paskelbta TAR 2017-07-17, i. k. 2017-12306

15¹ straipsnis. Konsultavimas veiklos elektros energetikos sektoriuje klausimais

1. Subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, teikia konsultacijas ir metodinę pagalbą veiklos elektros energetikos sektoriuje klausimais, taip pat dėl galimų skatinimo priemonių atsinaujinančius išteklius naudojantiems įrenginiams.

2. Subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, remdamasis valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių interneto svetainėse skelbiama informacija, taip pat Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos, Energetikos ministerijos, Aplinkos ministerijos, Sveikatos apsaugos ministerijos, savivaldybių ir elektros tinklų operatorių pateikta informacija apie procedūras ir leidimus, reikalingus atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių ir (ar) įrenginių statybai ir (ar) įrengimui, modernizavimui, parengia ir savo interneto svetainėje skelbia apibendrintą informaciją apie nurodytas procedūras ir leidimus, veiklos elektros energetikos sektoriuje galimybes, galimas gauti skatinimo priemones atsinaujinančius išteklius naudojantiems įrenginiams. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Energetikos ministerija, Aplinkos ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, savivaldybės ir elektros tinklų operatoriai užtikrina aktualios informacijos skelbimą savo interneto svetainėse.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

16 straipsnis. Leidimų atsinaujinančių išteklių energetikos sektoriuje išdavimo procedūros

1. Esami elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių pajėgumai gali būti plėtojami ar nauji elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių pajėgumai naujoje vietoje sausumoje įrengiami Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka gavus leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus iš atsinaujinančių energijos išteklių, išskyrus atvejus, numatytus Elektros energetikos įstatyme, kai toks leidimas nereikalingas, o tuo atveju, kai numatoma įrengti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines jūrinėje teritorijoje, – gavus šio įstatymo 22 ar 22¹ straipsnio nustatyta tvarka išduotą leidimą naudoti jūrinės teritorijos dalį (dalis) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai.

2. Leidimus plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, leidimus gaminti elektros energiją iš atsinaujinančių energijos išteklių, leidimus modernizuoti elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį išduoda Valstybinė energetikos reguliavimo taryba. Šių leidimų išdavimo tvarką ir sąlygas, jų galiojimo terminus ir galiojimo terminų pratęsimo tvarką bei sąlygas nustato Elektros energetikos įstatymas.

3. Energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių ir energijos kaupimo įrenginių plėtos bei šių įrenginių prijungimo prie perdavimo tinklų ar skirstomųjų tinklų leidimų išdavimo procedūra apima:

1) prijungimo sąlygų išdavimą arba ketinimų protokolo sudarymą, kai jis reikalingas vadovaujantis Elektros energetikos įstatymu;

2) atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo išvados ar sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo, kai jis privalomas vadovaujantis Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymu, priėmimą;

3) leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir (ar) energijos kaupimo pajėgumus, jeigu jis reikalingas pagal Elektros energetikos įstatymą, išdavimą;

4) leidimo naudoti jūrinės teritorijos dalį (dalis) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai išdavimą, kai jis išduodamas vadovaujantis šio įstatymo 22 ar 22¹ straipsniu;

5) leidimo modernizuoti elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį, kai jis reikalingas vadovaujantis Elektros energetikos įstatymu, išdavimą;

6) statybą leidžiančio dokumento išdavimą Statybos įstatymo nustatytais atvejais;

7) leidimo gaminti elektros energiją ir (ar) generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginių, kai jis reikalingas vadovaujantis Elektros energetikos įstatymu, išdavimą.

4. Energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių ir energijos kaupimo įrenginių plėtos bei šių įrenginių prijungimo prie perdavimo tinklų ar skirstomųjų tinklų leidimų išdavimo procedūra, taikoma projektams, vykdomiems paspartintos atsinaujinančių išteklių energijos plėtos zonose, negali trukti ilgiau kaip:

1) 12 mėnesių, o jeigu projektas vykdomas jūrinėje teritorijoje, – ilgiau kaip 24 mėnesius;

2) 6 mėnesius, jeigu modernizuojant energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginį ar elektrinę energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginio ar elektrinės įrengtoji galia padidėja daugiau kaip 15 procentų, statant naują energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginį, elektrinę arba energijos kaupimo įrenginį, kurio įrengtoji galia ne didesnė kaip 150 kW, taip pat hibridinę elektrinę, o jeigu projektas vykdomas jūrinėje teritorijoje, – ilgiau kaip 12 mėnesių;

3) 3 mėnesius, jeigu modernizuojant energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginį ar elektrinę energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginio ar elektrinės įrengtoji galia, nekeičiant leistinos generuoti galios ir nesant elektros tinklų plėtos poreikio, padidėja ne daugiau kaip 15 procentų;

4) 3 mėnesius – įrengiant saulės šviesos energijos įrangą arba hibridinę elektrinę

dirbtinėse konstrukcijose, išskyrus dirbtinius vandens paviršius, jeigu pagrindinis tokių dirbtinių konstrukcijų tikslas nėra saulės šviesos energijos gamyba ar energijos kaupimas;

5) vieną mėnesį – įrengiant saulės šviesos energijos elektrinę, kurios įrengtoji galia ne didesnė kaip 100 kW, išskyrus atvejus, kai saulės šviesos energijos elektrinę stato ar įrengia šio įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalyje nurodyti asmenys.

5. Energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių ir energijos kaupimo įrenginių plėtros bei šių įrenginių prijungimo prie perdavimo sistemos ar skirstomųjų tinklų leidimų išdavimo procedūra, taikoma projektams, vykdomiems už paspartintos atsinaujinančių išteklių energijos plėtros zonų ribų, negali trukti ilgiau kaip:

1) 24 mėnesius, o jeigu projektas vykdomas jūrinėje teritorijoje, – ilgiau kaip 36 mėnesius;

2) 12 mėnesių, jeigu modernizuojant energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginį ar elektrinę energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginio ar elektrinės įrengtoji galia padidėja daugiau kaip 15 procentų, statant naują energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginį, elektrinę arba energijos kaupimo įrenginį, kurio įrengtoji galia ne didesnė kaip 150 kW, taip pat hibridinę elektrinę, o jeigu projektas vykdomas jūrinėje teritorijoje, – ilgiau kaip 24 mėnesius;

3) 3 mėnesius, jeigu modernizuojant energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginį ar elektrinę energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginio ar elektrinės įrengtoji galia, nekeičiant leistinos generuoti galios ir nesant elektros tinklų plėtros poreikio, padidėja ne daugiau kaip 15 procentų;

4) 3 mėnesius – įrengiant saulės šviesos energijos elektrinę arba hibridinę elektrinę dirbtinėse konstrukcijose, išskyrus dirbtinius vandens paviršius, jeigu pagrindinis tokių dirbtinių konstrukcijų tikslas nėra saulės šviesos energijos gamyba ar energijos kaupimas;

5) vieną mėnesį – įrengiant saulės šviesos energijos elektrines, kurių įrengtoji galia ne didesnė kaip 100 kW, išskyrus atvejus, kai saulės šviesos energijos elektrinę stato ar įrengia šio įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalyje nurodyti asmenys.

6. Apskaičiuojant energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių ir energijos kaupimo įrenginių plėtros bei šių įrenginių prijungimo prie perdavimo tinklų ar skirstomųjų tinklų leidimų išdavimo procedūrų, taikomų projektams, vykdomiems paspartintos atsinaujinančių išteklių energijos plėtros zonose ir už paspartintos atsinaujinančių išteklių energijos plėtros zonų ribų, trukmę nevertinama šių procesų trukmė:

1) laikas, kai yra statomi arba modernizuojami energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginiai, elektrinės ir (ar) energijos kaupimo įrenginiai, jų prijungimo prie energetikos tinklų įrenginiai ir energetikos tinklų stabilumui, patikimumui bei saugai užtikrinti skirta susijusi būtina energetikos tinklų infrastruktūra;

2) laikas, skirtas tinklų operatorių nustatyta tvarka atliekamiems administraciniams etapams, būtiesiems energetikos tinklų atnaujinimams atlikti, siekiant užtikrinti energetikos tinklų stabilumą, patikimumą ir saugą;

3) laikas, skirtas ieškiniams ir teisių gynimo priemonėms, kitoms procedūroms teisme ir alternatyviems ginčų sprendimo mechanizmams, įskaitant skundų nagrinėjimo procedūras ir neteisminį ginčų sprendimą bei teisių gynimo priemones;

4) laikas nuo prašymo išduoti šio straipsnio 3 dalyje nurodytą dokumentą pateikimo dienos iki dienos, kai pateikiamas prašymas, atitinkantis teisės aktų, reglamentuojančių šio straipsnio 3 dalyje nurodytų dokumentų išdavimą, nuostatas.

7. Energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių ir energijos kaupimo įrenginių plėtros bei šių įrenginių prijungimo prie perdavimo tinklų ar skirstomųjų tinklų leidimų išdavimo procedūros pradžia laikoma prašymo sudaryti ketinimų protokolą arba išduoti prijungimo sąlygas, kai ketinimų protokolą nėra sudaromas, atitinkančio teisės aktų, reglamentuojančių ketinimų protokolų išdavimą arba prijungimo sąlygų išdavimą,

nuostatas, registravimo tinklų operatorių dokumentų valdymo sistemose diena, o modernizuojant energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginį ar elektrinę – planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo aplinkos ministro nustatyta tvarka parengtos informacijos atrankai dėl poveikio aplinkai vertinimo atlikti pateikimo atsakingajai institucijai ir registravimo jos dokumentų valdymo sistemose arba prašymo išduoti leidimą modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį, kai atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo neatliekama, atitinkančio teisės aktų, reglamentuojančių leidimų modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį išdavimą, nuostatas, registravimo Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos dokumentų valdymo sistemose diena.

8. Energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių ir energijos kaupimo įrenginių plėtros bei šių įrenginių prijungimo prie perdavimo tinklų ar skirstomųjų tinklų leidimų išdavimo procedūros pabaiga laikoma leidimo gaminti elektros energiją ir (ar) generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginio išdavimo diena.

9. Subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, prižiūri, kaip leidimų išdavimo procedūrą, nurodytą šio straipsnio 3 dalyje, vykdančios institucijos ir elektros tinklų operatoriai užtikrina, kad būtų laikomasi šio straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytų terminų, ir apie galimus pažeidimus informuoja Energetikos ministeriją.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1666](#), 2015-05-07, paskelbta TAR 2015-05-20, i. k. 2015-07658

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

17 straipsnis. Elektros energijos priėmimas ir persiuntimas elektros tinklais

1. Elektros tinklų operatorius, prie kurio valdomų elektros tinklų jungiama elektrinė, – pasiūlytos elektros energijos kiekį, pagamintą iš atsinaujinančių išteklių, iš gamintojo priima, perduoda ir (ar) paskirsto skaidriais ir nediskriminaciniais tarifais. Elektros energijos priėmimo, perdavimo ir (ar) paskirstymo pirmumo teisė gamintojui užtikrinama visų kitų elektros energijos gamintojų pagamintos elektros energijos atžvilgiu, kaip tai numatyta Elektros energetikos įstatymo 31 straipsnio 2 dalyje ir 39 straipsnio 2 dalyje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-605](#), 2017-07-04, paskelbta TAR 2017-07-17, i. k. 2017-12306

Nr. [XIII-1890](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00247

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

2. Jeigu elektros energiją priimančias elektros tinklų operatorius pats nėra perdavimo sistemos operatorius, įpareigojimas pirmumo teise priimti ir persiųsti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą elektros energiją perdavimo tinklais taikomas ir perdavimo sistemos operatoriui.

3. Elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, persiuntimas elektros tinklais teisės aktų nustatyta tvarka gali būti ribojamas ar laikinai sustabdomas esant energetikos sistemos avarinei situacijai ar dėl kitų techninių priežasčių, kai nediskriminaciniais pagrindais ribojamas elektros tinklų pralaidumas. Dėl tokio ribojimo gamintojo patiriami nuostoliai nekompensuojami, išskyrus atvejus, kai atitinkamus ribojimus lemiančios aplinkybės atsiranda dėl elektros tinklų operatoriaus kaltės ar teisė į nuostolių atlyginimą atsiranda kitais įstatymų nustatytais pagrindais.

4. Jeigu šio straipsnio 3 dalyje nurodytais atvejais elektros tinklų operatorius imasi priemonių, kuriomis iš esmės ribojamas atsinaujinančių energijos išteklių naudojimas, siekiant užtikrinti valstybės elektros energetikos sistemos darbo saugumą ir elektros energijos tiekimo patikimumą, elektros tinklų operatorius nedelsdamas informuoja

kompetentingą instituciją apie atitinkamas priemones, jų mastą bei taikymo priežastis ir nurodo, kokių ištaisomųjų priemonių ketinama imtis, kad būtų užkirstas kelias netinkamiems ribojimams.

18 straipsnis. Elektros tinklų pajėgumo padidinimas ir elektros tinklų plėtra elektrinėms ir energijos gamybos įrenginiams prijungti

1. Kai elektrinę statantis ar įrengiantis asmuo ir elektros tinklų operatorius sudaro elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugos sutartį, elektros tinklų operatorius nedelsdamas, atsižvelgdamas į esamą elektros tinklų techninę būklę, imasi visų pagrįstai reikalingų priemonių elektros tinklų operatoriaus sausumos teritorijoje valdomiems tinklams, įskaitant tinklams eksploatuoti reikalingus elektros įrenginius ir objektus, optimizuoti, išplėsti ir (ar) rekonstruoti ir didinti elektros tinklų pajėgumą tam, kad būtų galima užtikrinti saugų ir patikimą elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, priėmimą, perdavimą ir paskirstymą.

2. Jeigu yra duomenų, pagrindžiančių prielaidą, kad elektros tinklų operatorius nevykdo savo įsipareigojimų pagal šio skirsnio nuostatas, elektrinę statantis ar įrengiantis asmuo turi teisę reikalauti, kad elektros tinklų operatorius pateiktų informaciją apie tai, dėl kokių priežasčių ir koku mastu elektros tinklų operatorius nevykdė savo įsipareigojimo optimizuoti ir plėsti savo elektros tinklų sistemą bei didinti elektros tinklų pajėgumą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-1697](#), 2022-12-20, paskelbta TAR 2022-12-29, i. k. 2022-27270

19 straipsnis. Elektrinių prijungimo reguliavimas

1. Elektrinės prijungimo darbus elektros tinklų operatoriaus valdomų elektros tinklų dalyje teisės aktų, reglamentuojančių gamintojo elektros įrenginių prijungimą prie elektros tinklų, nustatyta tvarka atlieka elektros tinklų operatorius arba jo pavedimu kitas asmuo, pasirinktas įstatymų nustatyta tvarka, arba gamintojas.

2. Prie elektros tinklų prijungiami elektros įrenginiai, atliekami prijungimo darbai ir elektros tinklų saugumui užtikrinti būtini įrenginiai turi atitikti techninių norminių dokumentų ir kitų teisės aktų reikalavimus.

3. Statyti ar įrengti elektrinę planuojantis asmuo, elektros tinklų operatoriumi pareikalavus, privalo aprūpinti elektrines techninėmis ir eksploatacinėmis priemonėmis, leidžiančiomis sumažinti generuojamą galią ar padidinti elektros energijos generavimą į elektros tinklus, bet kuriuo metu naudojant nuotoline priemones, kurios būtų prieinamos elektros tinklų operatoriumi. Šios priemonės yra laikomos neatsiejama elektrinės technologijos dalimi. Elektrinę statantis ar įrengiantis asmuo jų įsigyja ir jas įrengia laikydamasis techniniuose norminiuose dokumentuose nustatytų ir (ar) elektros tinklų operatoriaus nurodytų reikalavimų.

4. Nepažeisdamas šio įstatymo 17 straipsnyje nustatytos pareigos, elektros tinklų operatorius turi teisę reguliuoti prie jo elektros tinklų prijungiamos elektrinės pagaminamos ir į elektros tinklus patiekiamos elektros energijos kiekį ar atidėti tokios elektrinės prijungimą:

1) jeigu nesiimant tokių veiksmų būtų perkraunami elektros tinklai, į kuriuos priimama elektrinės pagaminta elektros energija;

2) nenugalimos jėgos atvejais;

3) tais atvejais, kai siekiama išvengti avarinės situacijos elektros tinkluose ar energetikos sistemoje arba likviduoti elektros tinkluose ar energetikos sistemoje susidariusią avarinę situaciją;

4) kitais įstatymų nustatytais atvejais.

5. Jeigu nustatoma, kad elektros tinklų operatorius, prie kurio valdomų elektros tinklų norima prijungti elektrinę, netinkamai eksploatavo, prižiūrėjo, valdė ir plėtojo

elektros tinklus (tai yra esant elektros tinklų operatoriaus kaltei) ir dėl to kyla būtinybė taikyti šio straipsnio 4 dalyje nustatytą elektrinės prijungimo reguliavimą, elektros tinklų operatorius atlygina gamintojų, kurie dėl tokio reguliavimo negalėjo gaminti ir (ar) pateikti į elektros tinklus elektros energijos, patirtus tiesioginius nuostolius ir negautas pajamas įstatymų nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

20 straipsnis. Atsinaujinančių išteklių naudojimo elektros energijai gaminti skatinimas

1. Gamintojų, įgijusių teisę į šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 punkte numatytą skatinimo priemonę, elektros energijos gamyba naudojant atsinaujinančius išteklius, taip pat atsakomybę už šio įstatymo 3 straipsnio 4 dalyje nurodytų gamintojų gamybos sukeltą disbalansą užtikrinantys veiksmai, vykdomi Elektros energetikos įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatyta tvarka ir sąlygomis, yra viešuosius interesus atitinkančios paslaugos elektros energetikos sektoriuje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-628](#), 2021-11-11, paskelbta TAR 2021-11-25, i. k. 2021-24220

2. Prekybą elektros energija vykdant elektros energijos biržoje, elektros energijos gamyba iš atsinaujinančių išteklių skatinama Vyriausybės nustatyta tvarka gamintojui sumokant:

1) aukcione laimėtą kainos priedą, kai kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinės kainos ir aukcione laimėto kainos priedo suma yra mažesnė už Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatytą didžiausiąją kainą arba jai lygi;

2) aukcione laimėto kainos priedo dalį, kuri apskaičiuojama kaip Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatytos didžiausiosios kainos ir kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinės kainos skirtumas, kuris negali būti didesnis negu aukcione laimėtas kainos priedas, kai kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinės kainos ir aukcione laimėto kainos priedo suma yra didesnė už Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatytą didžiausiąją kainą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

2¹. Prekybą elektros energija vykdant pagal dvišales sutartis, elektros energijos gamyba iš atsinaujinančių išteklių skatinama Vyriausybės nustatyta tvarka gamintojui sumokant:

1) aukcione laimėtą kainos priedą, kai sutartyje nustatyta kaina yra lygi ar mažesnė už kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinę kainą ir kai kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinės kainos ir aukcione laimėto kainos priedo suma yra mažesnė už Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatytą didžiausiąją kainą arba jai lygi;

2) aukcione laimėto kainos priedo dalį, kuri apskaičiuojama kaip Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatytos didžiausiosios kainos ir sutartyje nustatytos elektros energijos valandinės kainos skirtumas, kuris negali būti didesnis negu aukcione laimėtas kainos priedas, kai sutartyse nustatytos elektros energijos valandinės kainos ir aukcione laimėto kainos priedo suma yra didesnė už Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatytą didžiausiąją kainą.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

3. Vyriausybės nustatyta tvarka gamintojui aukcione laimėtas kainos priedas nemokamas už laikotarpį, kurį kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinė kaina, kai elektros energija parduodama elektros energijos biržoje, arba dvišalėje sutartyje nustatyta elektros energijos valandinė kaina, kai elektros energija parduodama pagal dvišales sutartis, yra didesnė už didžiausią kainą ar jai lygi, ir (ar) už laikotarpį, kurį kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinė kaina, kai elektros energija parduodama elektros energijos biržoje, 6 valandas ar daugiau yra mažesnė už nulį arba jam lygi, arba kai dvišalėje sutartyje nustatyta elektros energijos valandinė kaina, kai elektros energija parduodama pagal dvišales sutartis, yra mažesnė už nulį arba jam lygi. Gamintojui kainos priedas taip pat nemokamas nuo to mėnesio, kurį faktiškai pagamintas ir į elektros tinklus patiektas elektros energijos kiekis pasiekia gamintojui aukcione paskirtą metinį elektros energijos gamybos kiekį.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

4. Teisė į kainos priedą įgyjama ir elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos kiekis asmenims, išskyrus asmenis, savarankiškai arba per kitus asmenis siekiančius tapti gaminančiais vartotojais, asmenis, kurių elektrinės dalis nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdoma gaminančių vartotojų, ir asmenis, planuojančius vykdyti elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių parodomuosius projektus, siekiant šio įstatymo 13 straipsnio 2 dalyje nurodyto elektros energijos gamybos kiekio, paskirstomas aukciono būdu. Aukcionuose turi teisę dalyvauti Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės narės (kitų valstybių narių), jeigu yra sudarytas šio įstatymo 63¹ straipsnyje nurodytas susitarimas, fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys ir (ar) kitos organizacijos ar jų padaliniai. Aukcionai turi būti suorganizuoti ne vėliau kaip per 180 kalendorinių dienų nuo informacijos apie planuojamą organizuoti aukcioną paskelbimo Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos interneto svetainėje dienos. Aukcionuose turi teisę dalyvauti asmenys, atitinkantys šias sąlygas:

1) neturintys leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumų, prijungimo sąlygų, kuriomis rezervuojama elektros tinklų galia ir pralaidumai, reikalingi statyti ar įrengti elektrinę planuojančio asmens elektrinės prijungimui, ir elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugų sutarties;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

2) pasirašę Elektros energetikos įstatymo 22 straipsnio 8 dalyje nurodytą ketinimų protokolą ir pateikę Elektros energetikos įstatymo 21¹ straipsnio 1 dalyje nurodytą asmens prievolių įvykdymo užtikrinimą;

3) Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai pateikę patvirtinimą, kad statys naujas elektrines ar įrengs anksčiau neeksploatuotas elektrines, kurių statybai ar įrengimui bus naudojama anksčiau neeksploatuota elektrotechninė įranga;

4) Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai sumokėję aukciono dalyvio mokesťį, nurodytą šio straipsnio 7 dalyje;

5) juridinis asmuo, kaip jis apibrėžtas Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatyme, nėra likviduojamas dėl bankroto;

6) asmuo, vadovaujantis Juridinių asmenų nemokumo įstatymo nuostatomis, nėra įgijęs restruktūrizuojamo juridinio asmens statuso;

7) nėra priimtas teismo, kreditorių ar juridinio asmens dalyvių sprendimas likviduoti juridinį asmenį;

8) yra vykdomi įsipareigojimai, susiję su mokesčių mokėjimu;

9) yra vykdomi įsipareigojimai, susiję su socialinio draudimo įmokų mokėjimu;

10) per pastaruosius 5 metus nėra įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis už nusikalstamas veikas nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams, nusikaltimus ir baudžiamuosius nusižengimus intelektinei ir pramoninei nuosavybei, ekonomikai ir verslo tvarkai, finansų sistemai, nusikaltimus ir baudžiamuosius nusižengimus valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams;

11) juridinio asmens vadovas ar valdymo organo narys (nariai) ar ūkinės bendrijos tikrasis narys (nariai) neturi neišnykusio ar nepanaikinto teistumo arba dėl juridinio asmens vadovo ar valdymo organo nario (narių) ar ūkinės bendrijos tikrojo nario (narių) per pastaruosius 5 metus nebuvo priimtas ir neįsiteisėjo apkaltinamasis teismo nuosprendis už dalyvavimą nusikalstamame susivienijime, jo organizavimą ar vadovavimą jam, kyšininkavimą, tarpininko kyšininkavimą, papirkimą, sukčiavimą, kredito, paskolos ar tikslinės paramos panaudojimą ne pagal paskirtį ar nustatytą tvarką, kreditinį sukčiavimą, mokesčių nesumokėjimą, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimą, deklaracijos, ataskaitos ar kito dokumento nepateikimą, nusikalstamu būdu gauto turto įgijimą ar realizavimą, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimą;

12) nėra gauta parama, kurią Europos Komisija yra pripažinusi kaip neteisėtą ir nesuderintą su vidaus rinka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-628](#), 2021-11-11, paskelbta TAR 2021-11-25, i. k. 2021-24220

5. Šio straipsnio 4 dalies 1, 2 ir 3 punktų nuostatos netaikomos fiziniams ir (ar) juridiniams asmenims ir (ar) kitoms organizacijoms ar jų padaliniams, planuojantiems statyti ar įrengti elektrines kitos valstybės narės (kitų valstybių narių) teritorijoje. Aukcione siekiant dalyvauti fiziniams ir (ar) juridiniams asmenims ir (ar) kitoms organizacijoms ar jų padaliniams, planuojantiems statyti ar įrengti elektrines kitos valstybės narės (kitų valstybių narių) teritorijoje, šio straipsnio 4 dalies 1, 2 ir 3 punktų nuostatos įtvirtinamos sudarant šio įstatymo 63¹ straipsnyje nurodytą susitarimą.

5¹. Kėtinimų protokolas, kurį pasirašo asmuo, ketinantis dalyvauti aukcione, galioja 270 kalendorinių dienų. Asmuo, laimėjęs aukcioną arba jo nelaimėjęs, tačiau Vyriausybės nustatyta tvarka ketinantis toliau tęsti veiklą, ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo aukciono laimėtojo paskelbimo dienos pratęsia kėtinimo protokolo galiojimą ir pateikia prievolių įvykdymo užtikrinimą Elektros energetikos įstatymo 21¹ straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

6. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba ne vėliau kaip prieš mėnesį iki informacijos apie aukcioną paskelbimo dienos nustato ir viešai skelbia didžiausiąją kainą, į kurią atsižvelgiama aukciono laimėtojų išmokant viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšas 12 metų laikotarpiu nuo leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dienos. Nustatydama didžiausiąją kainą, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, vadovaudamasi mažiausios finansinės naštos elektros energijos vartotojams principu, įvertina elektros energijos gamybos, naudojant skirtingas atsinaujinančių išteklių rūšis, sąnaudas.

7. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, įvertinusi aukciono organizavimo sąnaudas, nustato aukciono dalyvio mokestį ir kartu su informacija apie planuojamą organizuoti aukcioną skelbia savo interneto svetainėje. Asmuo, ketinantis dalyvauti aukcione, Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatyta tvarka kartu su aukciono dokumentais, nurodytais skatinimo kvotų paskirstymo aukciono nuostatuose, pateikia dokumentą, kuriuo patvirtinama, kad sumokėtas aukciono dalyvio mokestis. Jeigu asmuo nesumoka aukciono dalyvio mokesčio, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba neįtraukia šio asmens į aukciono dalyvių sąrašą.

8. Aukciono dalyvio pasiūlyme pateiktas kainos priedas negali būti didesnis negu Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatytą didžiausiosios kainos ir atskaitinės kainos skirtumas. Nustatant atskaitinę kainą, įvertinama faktinė elektros energijos kaina, skelbiama elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje, ir prognozuojama metinė elektros energijos kaina.

9. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba atskaitinę kainą nustato konkrečiam aukcionui ne vėliau kaip prieš mėnesį iki informacijos apie aukcioną paskelbimo dienos. Ši kaina yra skelbiama Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos interneto svetainėje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

10. Asmuo, kuris ketina dalyvauti Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos organizuojamame aukcione ir kuriam iki tvarkaraštyje nurodytos informacijos apie planuojamą organizuoti aukcioną paskelbimo datos teisės aktų nustatyta tvarka išduotas leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir (ar) elektrinės prijungimo sąlygos ir (ar) kuris yra sudaręs elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugų sutartį, likus 3 mėnesiams iki tvarkaraštyje nurodytos informacijos apie planuojamą organizuoti aukcioną paskelbimo datos Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai pateikia rašytinį patvirtinimą, kad atsisako leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus. Asmeniui atsisakius leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, elektrinės prijungimo sąlygos ir elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugų sutartis netenka galios. Asmeniui, kuris nelaimi aukciono, leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, elektrinės prijungimo sąlygų ir elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugų sutarties galiojimas neatkuriamas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

11. Aukciono laimėtoju (laimėtojais), vadovaujantis skatinimo kvotų paskirstymo aukcionų nuostatais, pripažįstamas (pripažįstami) dalyvis (dalyviai), nurodęs (nurodę) mažiausią pageidaujamą kainos priedą.

12. Aukciono laimėtojas ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo aukciono laimėtojų patvirtinimo Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nutarimu šio įstatymo ir Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka privalo kreiptis į elektros tinklų operatorių dėl ketinimų protokolo pratęsimo ir į Valstybinę energetikos reguliavimo tarybą dėl leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus išdavimo ir jį gauti Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka. Jeigu aukciono laimėtojas per nustatytą terminą nesikreipia dėl leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus išdavimo arba šis leidimas neišduodamas, pasibaigia jo galiojimo terminas ar jo galiojimas panaikinamas Energetikos įstatymo ir Elektros energetikos įstatymo nustatytais pagrindais, arba aukciono laimėtojas nesikreipia į elektros tinklų operatorių dėl ketinimų protokolo pratęsimo, aukciono laimėtojas per vieną mėnesį nuo bent vienos iš nurodytų aplinkybių atsiradimo dienos išbraukiamas iš aukciono laimėtojų sąrašo.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

13. Aukciono laimėtoją išbraukus iš aukciono laimėtojų sąrašo, jam aukcione paskirtas elektros energijos gamybos kiekis ir (ar) aukciono metu likęs nepaskirstytas tvarkaraštyje nurodytas metinis elektros energijos gamybos kiekis įvertinamas Vyriausybei keičiant tvarkaraštį ir paskirstomas aukcione, kaip numatyta šio straipsnio 4 dalyje.

14. Jeigu yra sudarytas šio įstatymo 63¹ straipsnyje nurodytas susitarimas, aukcione gali dalyvauti ir kitos valstybės narės (kitų valstybių narių) fiziniai ir (ar) juridiniai

asmenys ir (ar) kitos organizacijos ar jų padaliniai. Aukcione, kai jame dalyvauja ir kitos valstybės narės (kitų valstybių narių) fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys ir (ar) kitos organizacijos ar jų padaliniai, šioms valstybėms narėms galimas paskirstyti metinis elektros energijos gamybos kiekis nustatomas Vyriausybės nustatyta tvarka šio įstatymo 63¹ straipsnyje nurodytame susitarime, atsižvelgiant į:

1) iš valstybės narės (valstybių narių), siekiančios (siekiančių) dalyvauti aukcione, praėjusiais kalendoriniais metais importuotą elektros energijos kiekį;

2) valstybėje narėje (valstybėse narėse), siekiančioje (siekiančiose) dalyvauti aukcione, atsinaujinančių išteklių dalį elektros energijos gamyboje praėjusiais kalendoriniais metais;

3) bendrąjį galutinį elektros energijos suvartojimą Lietuvos Respublikoje praėjusiais kalendoriniais metais;

4) aukcione planuojamą paskirstyti metinį elektros energijos gamybos kiekį, nurodytą tvarkaraštyje.

15. Šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1, 2 ir 3 punktuose numatytos skatinimo priemonės taikomos 12 metų laikotarpiu nuo leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dienos.

16. Gamintojas, laimėjęs aukcioną, nuo leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dienos įsipareigoja 12 metų laikotarpiu pagaminti ir į elektros tinklus patiekti aukcione paskirtą metinį elektros energijos gamybos kiekį. Kas 3 metus nuo leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dienos atliekamas faktiškai pagaminto ir į elektros tinklus patiekto elektros energijos kiekio vertinimas. Vertinamas per 3 metus faktiškai pagamintas ir į elektros tinklus patiektas elektros energijos kiekis. Per 3 metus turi būti faktiškai pagaminta ir į elektros tinklus patiekta ne mažiau kaip 80 procentų elektros energijos, palyginti su gamintojui aukcione paskirtu 3 metų elektros energijos gamybos kiekiu. Į leidžiamą nepagaminti ne didesnę kaip 20 procentų elektros energijos kiekį neįskaičiuojamas elektros energijos kiekis, nepagamintas dėl:

1) elektrinės atjungimų elektros tinklų operatoriui vykdant elektros tinklų remonto, techninės priežiūros, eksploataavimo, rekonstravimo ar modernizavimo darbus;

2) elektrinės atjungimų elektros tinklų operatoriui įrengiant naujus elektros energetikos objektus;

3) elektrinės atjungimų elektros tinklų operatoriui atliekant naujų vartotojų ar gamintojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų darbus;

4) elektrinės atjungimų elektros tinklų operatoriui siekiant išvengti avarijos ar gedimų elektros energetikos sistemoje ar operatoriaus elektros tinkle;

5) elektrinės atjungimų elektros tinklų operatoriui siekiant likviduoti patirtą avariją, gedimus ar sutrikimus;

6) elektrinės atjungimų pagal elektros tinklų operatoriaus iš anksto nustatytą grafiką;

7) elektros energijos gamybos įrenginių gedimų šalinimo ar nenugalimos jėgos aplinkybių.

17. Elektros tinklų operatorius, vadovaudamasis Vyriausybės nustatyta tvarka, viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratoriui pateikia informaciją apie gamintojo, laimėjusio aukcione, faktiškai pagamintą ir į elektros tinklus patiektą elektros energijos kiekį ir šio straipsnio 16 dalies 1–7 punktuose nurodytas aplinkybes, ir dėl šių aplinkybių į elektros tinklus nepatietą elektros energijos kiekį. Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratorius įvertina per 3 metus faktiškai pagamintą ir į elektros tinklus patiektą elektros energijos kiekį, dėl šio straipsnio 16 dalies 1–7 punktuose nurodytų aplinkybių nepatietą elektros energijos kiekį ir leidžiamą nepagaminti ne didesnę kaip 20 procentų elektros energijos kiekį ir nustatęs, kad pagaminta ir į elektros tinklus patiekta mažiau negu 80 procentų elektros energijos, palyginti su gamintojui

aukcione paskirtu 3 metų elektros energijos gamybos kiekiu, ne dėl šio straipsnio 16 dalies 1–7 punktuose nurodytų aplinkybių, informuoja apie tai gamintoją.

18. Gamintojas, vadovaudamasis Vyriausybės nustatyta tvarka, per 30 kalendorinių dienų nuo šio straipsnio 17 dalyje nurodytos informacijos gavimo dienos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratoriui pateikia įrodymus ir argumentuotus paaiškinimus dėl mažesnio kaip 80 procentų elektros energijos gamybos kiekio, palyginti su gamintojui aukcione paskirtu 3 metų elektros energijos gamybos kiekiu, arba viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratoriui sumoka sumą, apskaičiuojamą vadovaujantis šio straipsnio 19 dalies nuostatomis. Gamintojui pateikus įrodymus ir argumentuotus paaiškinimus dėl mažesnio kaip 80 procentų elektros energijos gamybos kiekio, palyginti su gamintojui aukcione paskirtu 3 metų elektros energijos gamybos kiekiu, ir viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratoriui, remiantis elektros tinklų operatoriaus pateikta informacija apie šio straipsnio 16 dalies 1–7 punktuose nurodytas aplinkybes, nustatius, kad daugiau kaip 20 procentų elektros energijos kiekio nepagaminta ne dėl šio straipsnio 16 dalies 1–7 punktuose nurodytų aplinkybių, gamintojas per 30 kalendorinių dienų viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratoriui sumoka sumą, apskaičiuojamą vadovaujantis šio straipsnio 19 dalies nuostatomis. Gamintojui nesumokėjus apskaičiuotos sumos, viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų mokėjimas sustabdomas Vyriausybės nustatyta tvarka. Pirmas elektros energijos gamybos kiekio vertinimas atliekamas praėjus 3 metams po leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dienos. Kiekvienas kitas elektros energijos gamybos kiekio vertinimas atliekamas praėjus 3 metams po paskutinio elektros energijos gamybos kiekio vertinimo.

19. Šio straipsnio 18 dalyje nurodyta suma apskaičiuojama skirtumą tarp gamintojui aukcione paskirto 3 metų elektros energijos gamybos kiekio ir faktinio 3 metų elektros energijos gamybos kiekio, įskaitant dėl šio straipsnio 16 dalies 1–7 punktuose nurodytų aplinkybių nepagamintą elektros energijos kiekį ir leidžiamą nepagaminti ne didesnę kaip 20 procentų elektros energijos kiekį, padauginus iš gamintojo laimėto kainos priedo ir elektros energijos vidutinės praėjusių metų kainos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje sumos. Gautos lėšos naudojamos Elektros energetikos įstatymo 74 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytoms viešuosius interesus atitinkančioms paslaugoms finansuoti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

20. Elektros energijos gamybos kiekį ir jo atitiktį gamintojui aukcione paskirtam kiekiui nustato viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratorius, atsižvelgdamas į elektros tinklų operatoriaus pateiktą informaciją apie faktiškai pagamintą ir į elektros tinklus patiektą elektros energijos kiekį.

21. Elektros energija, pagaminta iš atsinaujinančių išteklių, taip pat elektros energija, pagaminta elektrinėse jų technologinių bandymų metu, prekiaujama pagal atsinaujinančių išteklių elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartis ir (ar) Elektros energijos rinkos taisyklėse nustatyta tvarka ir būdais.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-628](#), 2021-11-11, paskelbta TAR 2021-11-25, i. k. 2021-24220

22. Subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, kartu su Valstybine energetikos reguliavimo taryba, vadovaudamiesi Vyriausybės nustatyta tvarka, ne rečiau kaip vieną kartą tvarkaraščio galiojimo metu atlieka technologinį, ekonominį ir socialinį atsinaujinančių energijos išteklių technologijų plėtros ir paramos schemos vertinimą, atsižvelgdami į tai, kokį poveikį turėtų galimi paramos schemos pakeitimai, ir šį vertinimą pateikia Vyriausybės įgaliotai institucijai. Vyriausybės įgaliota institucija, remdamasi šiuo

vertinimu, ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo vertinimo atlikimo pabaigos, atsižvelgdama į Nacionaliniame pažangos plane nustatytus energetikos politikos strateginius tikslus ir (arba) pažangos uždavinius ir Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos apskaičiuotą elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos kiekį, parengia ir teikia Vyriausybei tvirtinti pakeistą tvarkaraštį arba argumentuotą pagrindimą, kodėl tolesnė atsinaujinančių energijos išteklių plėtra neturėtų būti skatinama.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3107](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15316

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

22¹. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba kiekvienais metais iki kovo 1 dienos savo interneto svetainėje viešai skelbia informaciją apie aukciono procedūras, nurodydama aukciono laimėtojus, jų prisiimtus įsipareigojimus, laimėtą kainos priedą ir aukciono laimėtojų aukcione prisiimtų įsipareigojimų įgyvendinimo rodiklius, įskaitant šio straipsnio 16 dalyje nurodytą informaciją.

23. Elektros tinklų operatorius, siekdamas įvertinti visą šalyje pagamintos ir suvartotos atsinaujinančių išteklių energijos kiekį, tvarko visos prie jo valdomų elektros tinklų prijungtų gamintojų pagamintos elektros energijos apskaitą.

24. Šio straipsnio nuostatos netaikomos asmenims, kurie įrenginiams įsigyti po 2011 m. gegužės 24 d. pasinaudojo šiais paramos šaltiniais:

- 1) valstybės biudžeto asignavimais;
- 2) Klimato kaitos programos lėšomis, kaip numatyta Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatyme;
- 3) Europos Sąjungos paramos lėšomis;
- 4) savanoriškomis užsienio valstybių lėšomis, skirtomis atsinaujinančių išteklių naudojimui skatinti;
- 5) pajamomis, gautomis vykdant susitarimus dėl statistinių energijos perdavimų tarp Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių narių ar bendrus projektus tarp Lietuvos Respublikos, kitų valstybių narių ir užsienio valstybių.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-169](#), 2013-01-17, Žin., 2013, Nr. 12-560 (2013-02-01)

Nr. [XII-351](#), 2013-05-30, Žin., 2013, Nr. 64-3175 (2013-06-18)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1890](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00247

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

20¹ straipsnis. Gaminančių vartotojų veiklos plėtra ir jos kainodara

1. Gaminantys vartotojai ir asmenys, siekiantys tapti gaminančiais vartotojais, turi teisę įsirengti atsinaujinančius išteklius naudojančias elektrines, kurių leistina generuoti galia neviršija vartotojo objektui suteiktos leistinos naudoti galios. Gaminančių vartotojų ar asmenų, siekiančių tapti gaminančiais vartotojais, elektrinės, kurios yra geografiškai nutolusios Lietuvos Respublikos teritorijoje nuo gaminančio vartotojo elektros energijos vartojimo vietos, leistina generuoti galia neribojama atsižvelgiant į vartotojo objektui suteiktos leistinos naudoti galios dydį.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

Nr. [XIV-1169](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14906

1¹. Elektros tinklų operatorius privalo prijungti gaminančių vartotojų ir asmenų, siekiančių tapti gaminančiais vartotojais, elektrines prie elektros tinklų, atsižvelgdamas į vartotojo objektui suteiktą leistiną naudoti galią, leistiną generuoti galią ir elektrinės įrengtąją galią, atitinkamų techninių norminių dokumentų reikalavimus, keliamus tokių

elektrinių prijungimui, taip pat elektros tinklų įrengimui ir (ar) atnaujinimui, gaminančio vartotojo ar asmens, siekiančio tapti gaminančiu vartotoju, ir elektros tinklų operatoriaus elektros tinklų dalyse.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-1169](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14906

2. Gaminančių vartotojų nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomose atsinaujinančius išteklius naudojančiose elektrinėse pagaminto elektros energijos kiekio apskaita tvarkoma pagal elektros energijos apskaitos prietaisų, fiksuojančių suvartotą ir (ar) pagamintą elektros energiją, rodmenis:

1) jeigu gaminantis vartotojas per einamąjį kalendorinį mėnesį į elektros tinklus patiekia daugiau elektros energijos, negu suvartoja, tai per einamąjį kalendorinį mėnesį tarp į elektros tinklus patiektos ir suvartotos elektros energijos susidaręs elektros energijos skirtumas perkeliamas į kitą kalendorinį mėnesį kaip gaminančio vartotojo į elektros tinklus patiektas elektros energijos kiekis, kuris yra kaupiamas nuo einamųjų metų balandžio 1 dienos iki kovo 31 dienos 2 metus (toliau – kaupimo laikotarpis);

TAR pastaba. 20^l straipsnio 2 dalies 1 punkto nuostatos dėl gaminančių vartotojų kaupimo laikotarpio taikymo 2 metus taikomos gaminančių vartotojų kaupimo laikotarpiui nuo 2022-04-01.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-1169](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14906

2) jeigu gaminantis vartotojas per einamąjį kalendorinį mėnesį į elektros tinklus patiekia mažiau elektros energijos, negu suvartoja, tai per einamąjį kalendorinį mėnesį tarp patiektos į elektros tinklus ir suvartotos elektros energijos susidaręs elektros energijos skirtumas yra atimamas iš kaupimo laikotarpiu gaminančio vartotojo sukaupto į elektros tinklus patiekto elektros energijos kiekio;

3) jeigu pasibaigus kalendoriniam mėnesiui gaminančio vartotojo suvartotas elektros energijos kiekis yra didesnis negu jo kaupimo laikotarpiu sukauptas į elektros tinklus patiektas elektros energijos kiekis, už šį skirtumą gaminantis vartotojas moka gaminančio vartotojo ir elektros energijos tiekėjo sudarytoje elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartyje nustatytą kainą;

4) gaminančio vartotojo per kaupimo laikotarpį suvartotos elektros energijos kiekį viršijantis į elektros tinklus patiektas elektros energijos kiekis į kitą kaupimo laikotarpį nėra perkeliamas, už šį kiekį energijos tiekėjas gaminančiam vartotojui kompensuoja iš anksto tarpusavio sutartyse nustatyta tvarka ir sąlygomis. Garantinio tiekimo atveju, kai gaminančio vartotojo per kaupimo laikotarpį į elektros tinklus patiektos elektros energijos kiekis viršija suvartotos elektros energijos kiekį, skirstymo tinklų operatorius gaminančiam vartotojui kompensuoja už faktinį, bet ne didesnę kaip 5 procentų, gaminančio vartotojo per kaupimo laikotarpį arba nuo garantinio tiekimo pradžios, jeigu garantinis tiekimas vykdomas trumpiau, negu nustatytas kaupimo laikotarpis, patiektą elektros energijos kiekį Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatyta tvarka apskaičiuota elektros energijos kaina. Gaminančiam vartotojui, nepasibaigus kaupimo laikotarpiui, keičiant elektros energijos tiekėją arba pasirenkant naują, sukaupto, bet nesuvartoto elektros energijos kiekio perkėlimas ir atsiskaitymas už jį atliekamas energetikos ministro nustatyta tvarka;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

Nr. [XIV-1169](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14906

5) gaminančių vartotojų grupės elektrinėse, kurių prijungimo prie elektros tinklų taškas nesutampa su elektros energijos vartojimo vietos prijungimo tašku, pagaminto elektros energijos kiekio apskaita tvarkoma atsižvelgiant į gaminančio vartotojo nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomos elektrinės dalį. Tokiu atveju

įrengiamas tik vienas elektros energijos apskaitos prietaisas, o atskiro gaminančio vartotojo į elektros tinklus patiektas elektros energijos kiekis apskaičiuojamas pagal apskaitos prietaiso rodmenis proporcingai gaminančio vartotojo nuosavybės teise ar kitais teisėtai pagrįstais valdomos elektrinės daliai.

3. Elektros energijos apskaitos prietaisai turi fiksuoti per kalendorinį mėnesį gaminančio vartotojo į elektros tinklus patiektos elektros energijos kiekį ir iš elektros tinklų suvartotos elektros energijos kiekį.

3¹. Elektros energijos tiekėjas, pateikdamas vartotojui, kuris yra ir gaminantis vartotojas, elektroninę ar popierinę sąskaitą ar suteikdamas elektroninę prieigą prie informacijos ir duomenų, taip pat nurodo gaminančio vartotojo:

- 1) per einamąjį kalendorinį mėnesį į elektros tinklus patiektą elektros energijos kiekį;
- 2) per einamąjį kalendorinį mėnesį suvartotą elektros energijos kiekį;
- 3) kaupimo laikotarpiu sukauptą į elektros tinklus patiektą elektros energijos kiekį;
- 4) už per einamąjį kalendorinį mėnesį į elektros tinklus patiektą ir suvartotą elektros energijos kiekį mokėtiną sumą, kuri apskaičiuojama pagal gaminančio vartotojo pasirinktą Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos patvirtintą naudojimosi elektros tinklais paslaugos kainą.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-2389](#), 2023-12-19, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25900

4. Gaminantys vartotojai, atitinkantys Elektros energetikos įstatyme apibrėžtą buitinio elektros energijos vartotojo sąvoką (toliau – buitiniai gaminantys vartotojai), moka Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatyta tvarka patvirtintą naudojimosi elektros tinklais paslaugų kainą, kuri:

- 1) nustatoma vienu kalendorinių metų laikotarpiui;
- 2) diferencijuojama atsižvelgiant į skirstomųjų tinklų, prie kurių prijungtas buitinio gaminančio vartotojo objektas, įtampą;
- 3) ne vėliau kaip prieš mėnesį iki jos taikymo pradžios yra viešai skelbiama Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos interneto svetainėje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

Nr. [XIV-1169](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14906

4¹. Kiti (nebuitiniai) gaminantys vartotojai už naudojimosi elektros tinklais paslaugas atsiskaito pagal pasirinktą elektros energijos persiuntimo paslaugos tarifą.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-1169](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14906

4². Valstybinė energetikos reguliavimo taryba įvertina elektros energijos prekybos, taikant šio straipsnio 2 dalyje nurodytus elektros energijos kiekio apskaitos principus, rezultata, atsiradusį dėl gaminančių vartotojų, kuriems teikiama garantinio tiekimo paslauga, nustatydamą gaminančių vartotojų naudojimosi elektros tinklais paslaugų kainą Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatyta tvarka.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-2389](#), 2023-12-19, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25900

5. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba tvirtina šias buitinių gaminančių vartotojų naudojimosi elektros tinklais paslaugos kainas:

- 1) mokamą už 1 kWh iš skirstomųjų tinklų atgauto elektros energijos kiekio;
- 2) mokamą už 1 kW elektrinės leistinos generuoti galios;
- 3) išreikštą elektros energijos kiekio procentiniu dydžiu nuo kaupimo laikotarpiu buitinio gaminančio vartotojo į elektros tinklus patiektos elektros energijos kiekio;

4) prilygintą pasirinktam elektros energijos persiuntimo paslaugos tarifui.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1169](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14906

6. Buitiniai gaminantys vartotojai už naudojimosi elektros tinklais paslaugas gali atsiskaityti šio straipsnio 5 dalyje nurodytomis kainomis ir keisti atsiskaitymo būdą ne dažniau kaip vieną kartą per 12 mėnesių arba per vieną mėnesį po to, kai Valstybinė energetikos reguliavimo taryba nustato naują naudojimosi elektros tinklais paslaugų kainą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

Nr. [XIV-1169](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14906

7. Elektros energija gali būti gaminama gaminančio vartotojo elektrinėje, kuri yra geografiškai nutolusi Lietuvos Respublikos teritorijoje nuo gaminančio vartotojo elektros energijos vartojimo vietos. Elektrinėje, kurios prijungimo prie elektros tinklų taškas nesutampa su elektros energijos vartojimo vietos prijungimo tašku, visas pagamintas elektros energijos kiekis ar atskiram gaminančiam vartotojui priskirta jo dalis laikomi patiektais į elektros tinklus, nepaisant gaminančio vartotojo ar jų grupės elektros energijos vartojimo kiekio. Tokiu atveju su gaminančio vartotojo viena elektros energijos vartojimo vieta gali būti susietos tik to paties gaminančio vartotojo nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomos elektrinės arba jų dalys. Vienai elektros energijos vartojimo vietai gaminantis vartotojas gali priskirti kelias elektrines ar elektrinių dalis, nepaisant jų buvimo vietos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

Nr. [XIV-1169](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14906

7¹. Kai gaminančiam vartotojui nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais priklauso daugiau negu viena elektros energijos vartojimo vieta, kuriose jis yra sudaręs elektros energijos tiekimo sutartis su tuo pačiu nepriklausomu elektros energijos tiekėju, šis nepriklausomas elektros energijos tiekėjas užtikrina suminį atsiskaitymą už pagamintą ir į elektros energijos tinklus patiektą bei visose jo vartojimo vietose suvartotą elektros energijos kiekį.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-1169](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14906

8. Gaminančių vartotojų ir asmenų, siekiančių tapti gaminančiais vartotojais, elektrinės gali būti statomos, įrengiamos ir eksploatuojamos Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka kitų asmenų, turinčių leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir leidimą gaminti elektros energiją, ir atsinaujinančių išteklių energijos bendrijų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

Nr. [XIV-2389](#), 2023-12-19, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25900

8¹. Asmenys, planuojantys vykdyti ir vykdantys energetikos veiklą pagal šio straipsnio 8 dalies nuostatas, turi laikytis šių veiklos sąlygų:

1) statyti ir įrengti tik naujas atsinaujinančius išteklius naudojančias elektrines, kurių statybai ar įrengimui naudojama anksčiau neeksploatuota elektrotechninė įranga;

2) nustatyti ne didesnę kaip 10 procentų vienkartinį mokestį už elektrinės ar jos dalies rezervavimą. Šis mokestis apskaičiuojamas nuo elektrinės ar jos dalies nuomos mokesčio už visą nuomos sutarties laikotarpį vertės arba nuo elektrinės ar jos dalies pirkimo–pardavimo sutartyje nurodytos galutinės vertės, mokamas atlikus ne mažiau kaip

50 procentų elektrinės įrengimo įgyvendinimo darbų ir yra įskaitomas į elektrinės ar jos dalies galutinę nuomos ar pardavimo kainą;

3) nevykdant šios dalies 2 punkte nurodytų sutarčių, kai nėra nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais perleidžiama šiose sutartyse nustatyta elektrinė ar jos dalis ne dėl gaminančio vartotojo kaltės, gaminančiam vartotojui išmokėti kompensaciją, apskaičiuojamą rezervavimo mokesčių padauginus iš trijų

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-2389](#), 2023-12-19, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25900

8². Asmenys, planuojantys vykdyti ir vykdantys energetikos veiklą pagal šio straipsnio 8 dalies nuostatas, turi atitikti šiuos minimaliuosius kriterijus:

1) asmeniui nėra iškelta nemokumo byla;

2) asmeniui nėra pradėta reorganizavimo ir (ar) likvidavimo procedūra;

3) fizinis asmuo ar juridinio asmens vadovas neturi neišnykusio ar nepanaikinto teistumo ir (ar) dėl juridinio asmens dalyvio – juridinio asmens, turinčio ne mažiau kaip 10 procentų juridinio asmens akcijų, pajų, dalininkų įnašų, per pastaruosius 5 metus nebuvo priimtas ir (ar) įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis už šias nusikalstamas veikas: dalyvavimą nusikalstamame susivienijime, nusikalstamo susivienijimo organizavimą arba vadovavimą jam, kyšininkavimą, prekybą poveikiu, papirkimą, sukčiavimą, turto pasisavinimą, turto iššvaistymą, kreditinį sukčiavimą, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimą, neteisėtą vertimąsi ūkine, komercine, finansine ar profesine veikla, nusikalstamą bankrotą, mokesčių nesumokėjimą, neteisėtų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimą, deklaracijos, ataskaitos ar kito dokumento nepateikimą, apgaulingą apskaitos tvarkymą ar šias veikas atitinkančias nusikalstamas veikas pagal užsienio valstybių baudžiamuosius įstatymus;

4) asmeniui ar jo turtui nėra pritaikytos laikinosios apsaugos priemonės.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-2389](#), 2023-12-19, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25900

9. Gaminantis vartotojas nemoka už viešuosius interesus atitinkančias paslaugas elektros energetikos sektoriuje už tą elektros energijos kiekį, kurį kaupimo laikotarpiu gaminantis vartotojas patiekė į elektros tinklus ir po to suvartojo savo reikmėms ir ūkio poreikiams.

9¹. Gaminantiems vartotojams, kurių nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomos elektrinės (ar jos dalies) įrengtoji galia yra mažesnė kaip 400 kW arba mažesnė kaip 200 kW, kai gaminančio vartotojo elektrinė (ar jos dalis) įrengta ir pradėdama eksploatuoti po 2026 m. sausio 1 d., atsakomybė už pagamintos elektros energijos sukeltą disbalansą netaikoma. Už tokio gaminančio vartotojo pagamintos elektros energijos sukeltą disbalansą finansiškai atsako tiekėjas, su kuriuo gaminantis vartotojas yra sudaręs elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartį arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartį. Kitų gaminančių vartotojų atsakomybę už jų sukeltą disbalansą ir pareigas nustato Reglamento (ES) 2019/943 5 straipsnio 1 dalies nuostatos ir Elektros energetikos įstatymo 59 straipsnis.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-1169](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14906

10. Gaminančių vartotojų elektrinių plėtra vykdoma vadovaujantis Vyriausybės nustatytais elektros tinklų pralaidumų paskirstymo proporcijomis ir pralaidumų dalimi gaminančių vartotojų elektrinėms iki Vyriausybės nustatytos leistinos generuoti galios ribos. Pasiiekus Vyriausybės nutarime nurodytą leistinos generuoti galios ribą gaminantiems vartotojams, tolesnė gaminančių vartotojų elektrinių plėtra vykdoma taikant Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos vadovaujantis Elektros energetikos įstatymo

31 ir 39 straipsniais patvirtintus elektros energijos gamybos įrenginių prijungimo prie elektros tinklų pajėgumų arba eksploataavimo apribojimus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3107](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15316

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

Nr. [XIV-1169](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14906

Nr. [XIV-2389](#), 2023-12-19, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25900

11. Tinklų operatorių sąnaudos, susijusios su gaminančio vartotojo ar asmens, siekiančio tapti gaminančiu vartotoju, elektros įrenginių prijungimu prie elektros tinklų, paskirstomos tokia tvarka:

1) kai prijungiami elektros vartojimo ir gamybos įrenginiai, pažeidžiami vartotojai apmoka 20 procentų skirstomųjų tinklų operatoriaus sąnaudų, o kiti vartotojai – 50 procentų skirstomųjų tinklų operatoriaus sąnaudų;

2) kai prijungiami elektros gamybos įrenginiai, didinama su vartojimo vietos prijungimo tašku sutampančiame prijungimo prie skirstomųjų tinklų taške prijungtų elektros gamybos įrenginių leistina generuoti galia ir (ar) elektrinės įrengtoji galia, o elektros vartojimo įrenginiai yra prijungti prie skirstomųjų tinklų, įskaitant atvejus, kai prijungiant elektros gamybos įrenginius arba didinant su vartojimo vietos prijungimo tašku sutampančiame prijungimo prie skirstomųjų tinklų taške prijungtų elektros gamybos įrenginių leistiną generuoti galią ir (ar) elektrinės įrengtąją galią kartu didinama prijungtų prie skirstomųjų tinklų elektros vartojimo įrenginių leistina naudoti galia, vartotojai apmoka 50 procentų skirstomųjų tinklų operatoriaus sąnaudų;

3) kai prijungiami elektros energijos gamybos įrenginiai, kurių prijungimo prie elektros tinklų taškas nesutampa su elektros energijos vartojimo vietos prijungimo tašku, vartotojai apmoka 100 procentų skirstomųjų tinklų operatoriaus sąnaudų;

4) kai mažinama su vartojimo vietos prijungimo tašku sutampančiame prijungimo prie skirstomųjų tinklų taške prijungtų elektros gamybos įrenginių leistina generuoti galia ir (ar) elektrinės įrengtoji galia, vartotojai apmoka 100 procentų skirstomųjų tinklų operatoriaus sąnaudų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

Nr. [XIII-3338](#), 2020-10-20, paskelbta TAR 2020-10-26, i. k. 2020-22206

Nr. [XIV-1169](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14906

11¹. Kai gaminančio vartotojo ar asmens, siekiančio tapti gaminančiu vartotoju, elektros įrenginiams, nurodytiems šio straipsnio 11 dalies 1 ir 2 punktuose, prijungti reikia įrengti skirstomuosius tinklus pagal kilnojamųjų elektros energetikos objektų ir įrenginių įrengimo projektą ir prijungimo paslaugos kaina nėra apskaičiuojama vadovaujantis Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos patvirtintais įkainiais ir kai gaminančio vartotojo ar asmens, siekiančio tapti gaminančiu vartotoju, skirstomųjų tinklų įrengimo darbų sąnaudos yra ne mažiau kaip 10 procentų mažesnės negu skirstomųjų tinklų operatoriaus apskaičiuotos, gaminantys vartotojai ar asmenys, siekiantys tapti gaminančiais vartotojais, turi teisę Energetikos ministerijos nustatyta tvarka, suderinę su skirstomųjų tinklų operatoriumi, vykdyti ir (ar) organizuoti skirstomųjų tinklų įrengimo darbus. Skirstomųjų tinklų operatorius energetikos ministro nustatyta tvarka padengia 80 procentų skirstomųjų tinklų įrengimo darbų sąnaudų, kai skirstomieji tinklai įrengiami pažeidžiamų vartotojų elektros įrenginiams, nurodytiems šio straipsnio 11 dalies 1 punkte, prijungti, ir 50 procentų skirstomųjų tinklų įrengimo darbų sąnaudų, kai skirstomieji tinklai įrengiami kitų vartotojų elektros įrenginiams, nurodytiems šio straipsnio 11 dalies 1 ar 2 punkte, prijungti.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-3338](#), 2020-10-20, paskelbta TAR 2020-10-26, i. k. 2020-22206

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

12. Skirstomųjų tinklų operatoriaus sąnaudos, nurodytos šio straipsnio 11 dalyje, apima ir perdavimo sistemos operatoriaus sąnaudas, patiriamas dėl elektros perdavimo tinklų plėtros ar atnaujinimo, susijusio su gaminančio vartotojo ar asmens, siekiančio tapti gaminančiu vartotoju, elektros įrenginių prijungimu prie skirstomųjų tinklų. Tokias perdavimo sistemos operatoriaus sąnaudas gaminantis vartotojas ar asmuo, siekiantis tapti gaminančiu vartotoju, taikant šio straipsnio 11 dalyje nustatytą sąnaudų paskirstymo tvarką, apmoka skirstomųjų tinklų operatoriui, o skirstomųjų tinklų operatorius padengia perdavimo sistemos operatoriui 50 procentų visų perdavimo sistemos operatoriaus sąnaudų, patirtų prijungiant gaminančio vartotojo ar asmens, siekiančio tapti gaminančiu vartotoju, nurodytų šio straipsnio 11 dalies 2 punkte, elektros įrenginius, 100 procentų visų perdavimo sistemos operatoriaus sąnaudų, patirtų prijungiant gaminančio vartotojo ar asmens, siekiančio tapti gaminančiu vartotoju, nurodytų šio straipsnio 11 dalies 3 punkte, elektros įrenginius, arba 50 procentų visų perdavimo sistemos operatoriaus sąnaudų, patirtų prijungiant gaminančio vartotojo ar asmens, siekiančio tapti gaminančiu vartotoju, nurodytų šio straipsnio 11 dalies 1 punkte, išskyrus pažeidžiamus vartotojus, elektros įrenginius. Likusi nepadengta perdavimo sistemos operatoriaus sąnaudų dalis laikoma perdavimo sistemos operatoriaus tinklų plėtros išlaidomis.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3338](#), 2020-10-20, paskelbta TAR 2020-10-26, i. k. 2020-22206

13. *Neteko galios nuo 2022-07-08.*

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1169](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14906

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2200](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-17, i. k. 2019-09723

20² straipsnis. Atsinaujinančių išteklių energijos bendrijų veiklos sąlygos ir bendrieji principai

1. Atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos statusas suteikiamas šio straipsnio 5 ir 6 dalyse nurodytai veiklai vykdyti pelno nesiekiančiam juridiniam asmeniui, kurio veikla pagrįsta atviru ir savanorišku dalyvių dalyvavimu. Pelno nesiekiantis juridinis asmuo atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos statusą įgyja leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ar leidimo gaminti elektros energiją išdavimo metu, jeigu jis atitinka šio straipsnio 2 dalyje nurodytus reikalavimus. Kai pelno nesiekiantis juridinis asmuo siekia įgyti atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos statusą turėdamas leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ar leidimą gaminti elektros energiją, jis Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai pateikia deklaraciją dėl atitikties šio straipsnio 2 dalyje nustatytiems reikalavimams, kai veiklą planuoja vykdyti elektros energetikos sektoriuje, arba šilumos įrenginių techninės būklės patikrinimo pažymos išdavimo metu, kai veiklą planuoja vykdyti šilumos sektoriuje. Kai Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir leidimas gaminti elektros energiją nereikalingas, atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos statusas suteikiamas Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatyta tvarka. Konkretaus pelno nesiekiančio juridinio asmens veiklą reglamentuojantys įstatymai atsinaujinančių išteklių energijos bendrijai taikomi tiek, kiek tai neprieštarauja šiam įstatymui.

2. Pelno nesiekiantis juridinis asmuo, siekiantis įgyti atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos statusą ir jį įgijęs, turi atitikti šiuos reikalavimus:

1) jo dalyviai yra fiziniai asmenys ir (ar) vidutinės, mažos ir labai mažos įmonės, kaip jos apibrėžiamos Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme, ir (ar) kiti pelno nesiekiantys juridiniai asmenys, ir (ar) savivaldybės, ir (ar) savivaldybės įstaigos;

2) ne mažiau kaip 51 procentas balsų dalyvių susirinkime priklauso šios dalies 1 punkte nurodytiems dalyviams, gyvenantiems ar veikiantiems apskrityje, kurioje planuojama statyti ar įrengti atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos nuosavybės teise valdomą energijos gamybos įrenginį (įrenginius);

3) pelno nesiekiančio juridinio asmens steigimo dokumentuose nustatytas tikslas – teikti aplinkos, ekonominę arba socialinę visuomeninę naudą savo dalyviams ar tą naudą teikti vietose, kuriose ji vykdo veiklą, ir jos pagrindinis tikslas nėra pelno siekimas.

3. Pelno nesiekiančio juridinio asmens, siekiančio įgyti atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos statusą, veiklos dokumentuose nurodoma tvarka:

1) kuria priimami sprendimai dėl pagamintos energijos realizavimo;

2) dėl energijos gamybos įrenginių administravimo ir priežiūros;

3) dėl pajamų, gautų vykdant energijos gamybos veiklą, paskirstymo.

4. Atsinaujinančių išteklių energijos bendrijai, siekiančiai dalyvauti šio įstatymo 20 straipsnio 4 dalyje nurodytame aukcione, netaikomos šio įstatymo 20 straipsnio 16–20 dalių nuostatos.

5. Atsinaujinančių išteklių energijos bendrija, norėdama savo dalyviams ar kitiems vartotojams tiekti nuosavybės teise valdomuose energijos gamybos įrenginiuose pagamintą šilumą, turi atitikti Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatyme ir kituose teisės aktuose šilumos tiekėjui nustatytus reikalavimus.

6. Atsinaujinančių išteklių energijos bendrija, norėdama savo dalyviams ar kitiems vartotojams parduoti nuosavybės teise valdomuose energijos gamybos įrenginiuose pagamintą elektros energiją, turi sudaryti atsinaujinančių išteklių elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartį ir atitikti nepriklausomam elektros energijos tiekėjui nustatytas sąlygas ir reikalavimus, kaip tai nurodyta Elektros energetikos įstatymo 20 straipsnio 2 dalyje. Už elektros energijos persiuntimą perdavimo ir (ar) skirstomaisiais tinklais ir už kitas operatoriaus teikiamas paslaugas atsiskaitoma Elektros energetikos įstatymo 46¹ straipsnio 5 ir 6 dalyse nurodytomis sąlygomis.

7. Atsinaujinančių išteklių energijos bendrija turi teisę nuosavybės teise valdomuose energijos gamybos įrenginiuose pagamintą elektros energiją savo dalyviams parduoti atsinaujinančių išteklių elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartyje nustatyta kaina, kuri gali būti lygi nuliui. Atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos dalyviai šią elektros energiją naudoja savo reikmėms ir ūkio poreikiams tenkinti.

8. Atsinaujinančių išteklių energijos bendrija nuosavybės teise valdomuose energijos gamybos įrenginiuose pagamintą elektros energiją taip pat gali parduoti energetikos ministro tvirtinamose elektros energijos rinkos taisyklėse nustatyta tvarka ir būdais arba nepriklausomam elektros energijos tiekėjui.

9. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba tikrina, prižiūri ir kontroliuoja, ar atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos atitinka šio straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatas. Jeigu atsinaujinančių išteklių energijos bendrija pažeidžia šio straipsnio 2 ir (ar) 3 dalių nuostatas, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba informuoja atsinaujinančių išteklių energijos bendriją apie padarytą pažeidimą ir per 3 mėnesius nuo informacijos gavimo dienos neištaius padaryto pažeidimo ar per 12 mėnesių nuo informacijos gavimo dienos pažeidus šio straipsnio 2 ir (ar) 3 dalių nuostatas pakartotinai sprendžia dėl leidimo gaminti elektros energiją galiojimo sustabdymo ar panaikinimo Elektros energetikos įstatymo 17 straipsnyje nustatyta tvarka. Kai Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir leidimas gaminti elektros energiją nereikalingas, atsinaujinančių išteklių energijos bendrijai pažeidus šio straipsnio 2

ir (ar) 3 dalių nuostatas, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba informuoja atsinaujinančių išteklių energijos bendriją apie padarytą pažeidimą ir per 3 mėnesius nuo informacijos gavimo dienos neištaius padaryto pažeidimo ar per 12 mėnesių nuo informacijos gavimo dienos pažeidus šio straipsnio 2 ir (ar) 3 dalių nuostatas pakartotinai sprendžia dėl atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos statuso panaikinimo Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatyta tvarka. Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos vykdomai atsinaujinančių išteklių energijos bendrijų priežiūrai *mutatis mutandis* taikomos Energetikos įstatymo 24¹ ir 36 straipsnių nuostatos.

10. Savivaldybės įvertina ir viešai savo interneto svetainėse skelbia informaciją apie joms nuosavybės teise priklausančius žemės sklypus ir kitas vietas, kuriuose gali būti statomi ar įrengiami atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos energijos gamybos įrenginiai.

11. Atsinaujinančių išteklių energijos bendrijai netaikomos šio įstatymo 20¹ straipsnio nuostatos.

12. Atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos nuosavybės teise valdomų energijos gamybos įrenginių statyba ir eksploatavimas vykdomi vadovaujantis bendraisiais įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytais veiklos energetikos sektoriuje leidimų išdavimo, projektavimo ir statybos, teritorijų planavimo, planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo, aplinkos apsaugos ir kitais susijusiais reikalavimais.

13. Atsinaujinančių išteklių energijos bendrija, veikianti kaip konkretus elektros energijos rinkos dalyvis, prisiima visas iš to atsiradusias teises ir pareigas, nustatytas šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose.

14. Atsinaujinančių išteklių energijos bendrijų investicijos įsigyjant ir įrengiant naujus atsinaujinančius išteklius naudojančius energijos gamybos įrenginius, kurių statybai ar įrengimui naudojama anksčiau neeksploatuota elektrotechninė įranga, skatinamos iš šio įstatymo 20 straipsnio 24 dalyje nurodytų paramos šaltinių. Pasinaudojus šiais paramos šaltiniais, netenkama galimybės naudotis skatinimo priemone, nurodyta šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 punkte.

15. Atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos dalyviai nepraranda savo turimų elektros energijos vartotojo teisių ir pareigų, išskyrus vartotojo teisę rinktis nepriklausomą elektros energijos tiekėją, kuri gali būti apribota atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos įstatuose nustatyta tvarka balsuojant dėl teisės rinktis nepriklausomą elektros energijos tiekėją.

16. Subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, parengia ir savo interneto svetainėje paskelbia rekomendacijas dėl atsinaujinančių išteklių energijos bendrijų veiklos sąlygų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-1169](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14906

Nr. [XIV-2389](#), 2023-12-19, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25900

20³ straipsnis. Elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamyba hibridinėse elektrinėse

1. Gamintojai, gaminantys vartotojai ir asmenys, siekiantys tapti gaminančiais vartotojais, taip pat asmenys, vykdančios energetikos veiklą pagal šio įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalies nuostatas, turi teisę elektros energiją iš atsinaujinančių išteklių gaminti hibridinėse elektrinėse, įrengdami naujus arba plėsdami esamus elektros energijos gamybos pajėgumus. Tokiu atveju į sistemą sujungtos kelios skirtingas atsinaujinančių išteklių energijos rūšis naudojančios elektrinės ar šios elektrinės kartu su energijos kaupimo įrenginiu ar įrenginiais prie elektros tinklų prijungiami bendrame prijungimo prie

elektros tinklų taške, laikantis šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytų reikalavimų, taikomų gamintojams, gaminantiems vartotojams, asmenims, siekiantiems tapti gaminančiais vartotojais, ir asmenims, vykdančioms energetikos veiklą pagal šio įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalies nuostatas. Prijungiant hibridinę elektrinę jos atskirų elektrinių ir energijos kaupimo įrenginių įrengtųjų galių suma laikoma hibridinės elektrinės bendra įrengtąja galia.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų hibridinėse elektrinėse į elektros tinklus patiektos ir iš elektros tinklų suvartotos elektros energijos kiekio apskaita tvarkoma pagal bendrame prijungimo prie elektros tinklų taške esančių elektros energijos apskaitos prietaisų rodmenis.

3. Elektros tinklų operatorius turi teisę iš šio straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų gauti informaciją teisės aktuose nustatytoms funkcijoms atlikti, įskaitant duomenis apie hibridinėse elektrinėse pagamintą, suvartotą ir į elektros tinklus patiektą elektros energijos kiekį pagal naudojamas atsinaujinančių išteklių energijos rūšis.

4. Gamintojai, gaminantys arba planuojantys gaminti elektros energiją hibridinėse elektrinėse, kuriose elektros energijai gaminti naudojamos kelios skirtingos atsinaujinančių išteklių rūšys, turi teisę pasinaudoti šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje numatytais atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo plėtros skatinimo priemonėmis.

5. Šio straipsnio nuostatos dėl elektros energijos apskaitos pagal naudojamas atsinaujinančių išteklių energijos rūšis nėra taikomos asmenims, numatantiems gaminti elektros energiją ne didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios elektros energijos gamybos įrenginiuose, kurių leistina generuoti galia lygi nuliui, taip pat asmenims, numatantiems statyti ar įrengti elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginius, kurių įrengtoji galia ne didesnė kaip 30 kW, išskyrus gamintojus, kuriems taikomas fiksuotas tarifas, arba gamintojus, vykdančius veiklą šio įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka ir sąlygomis.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIV-1169](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14906

20⁴ straipsnis. Elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių išteklių, apskaita taikant grynąjį atsiskaitymą

1. Asmenys, nurodyti šio straipsnio 2 dalyje, su pasirinktu nepriklausomu elektros energijos tiekėju sudaro sutartį dėl grynojo atsiskaitymo ir susitaria dėl asmens atsiskaitymo už disbalansą nepriklausomam elektros energijos tiekėjui, išskyrus atvejus, kai asmuo, vadovaudamasis šio įstatymo 3 straipsnio 4 dalimi, yra atleistas nuo atsakomybės už pagamintos elektros energijos sukeltą disbalansą. Grynasis atsiskaitymas atliekamas laikantis šių sąlygų:

1) nepriklausomas elektros energijos tiekėjas nuo einamųjų metų balandžio 1 dienos iki kovo 31 dienos 2 metus (toliau – apskaitos laikotarpis) virtualioje asmens sąskaitoje kaupia lėšų sumą, apskaičiuojamą asmens pagamintos ir į elektros tinklus patiektos elektros energijos kiekį padauginus iš su asmeniu sutartos fiksuotos arba kintamosios elektros energijos kainos;

2) virtualioje asmens sąskaitoje sukaupta lėšų suma didinama suma, kurią asmuo sumoka nepriklausomam elektros energijos tiekėjui pagal šios dalies 5 punkte nurodytą sąskaitą;

3) virtualioje asmens sąskaitoje sukaupta lėšų suma mažinama suma, kuri apskaičiuojama nepriklausomo elektros energijos tiekėjo asmeniui patiektos elektros energijos kiekį padauginus iš asmens ir nepriklausomo elektros energijos tiekėjo sudarytoje elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartyje nustatytos elektros energijos kainos be pridėtinės vertės mokesčio ir (arba) sumos už kitas susijusias paslaugas;

4) jeigu pasibaigus kalendoriniam mėnesiui virtualioje asmens sąskaitoje sukaupta lėšų suma, apskaičiuota vadovaujantis šios dalies 3 punktu, yra didesnė už nulį arba lygi nuliui, nepriklausomas elektros energijos tiekėjas asmeniui pateikia sąskaitos balansą;

5) jeigu pasibaigus kalendoriniam mėnesiui virtualioje asmens sąskaitoje sukaupta lėšų suma, apskaičiuota vadovaujantis šios dalies 3 punktu, yra mažesnė už nulį, nepriklausomas elektros energijos tiekėjas išrašo sąskaitą už suvartotą elektros energijos kiekį, padauginant iš asmens ir elektros energijos tiekėjo sudarytoje elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartyje nustatytos kainos su pridėtinės vertės mokesčiu;

6) pasibaigus apskaitos laikotarpiui, keičiant nepriklausomą elektros energijos tiekėją, parduodant elektrinę arba nutraukus elektros energijos gamybos veiklą, asmeniui išmokama virtualioje asmens sąskaitoje sukaupta lėšų suma, kai ji yra didesnė už nulį. Nepriklausomas elektros energijos tiekėjas lėšas išmoka per 10 kalendorinių dienų nuo asmens prašymo dėl lėšų išmokėjimo, kuriame privalo būti nurodyta banko ar kitos kredito įstaigos sąskaita, į kurią pervedamos lėšos, nepriklausomam elektros energijos tiekėjui pateikimo dienos. Ši lėšų suma laikoma asmens pajamomis.

2. Grynas atsiskaitymas taikomas šiems asmenims:

1) nebutiniam gaminančiam vartotojui, išskyrus pelno nesiekiančius juridinius asmenis ir centralizuotai valdomo valstybės turto valdytoją, nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdančius atsinaujinančius energijos išteklius naudojančią elektrinę;

2) buitiniam gaminančiam vartotojui, kuris nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdo vėjo elektrinę ar jos dalį.

3. Grynąjį atsiskaitymą turi teisę pasirinkti šie asmenys:

1) nebutinis gaminantis vartotojas, kai šis asmuo yra pelno nesiekiantis juridinis asmuo, ir centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas;

2) buitinis gaminantis vartotojas, išskyrus buitinį gaminantį vartotoją, nurodytą šio straipsnio 2 dalies 2 punkte;

3) atsinaujinančių išteklių energijos bendrija ar jos dalyviai, išskyrus atsinaujinančių išteklių energijos bendrijas, nurodytas Elektros energetikos įstatymo 39 straipsnio 2¹ dalies 1 punkte;

4) piliečių energetikos bendrija, jos dalininkai, nariai ar dalyviai, išskyrus piliečių energetikos bendrijas, nurodytas Elektros energetikos įstatymo 39 straipsnio 2¹ dalies 1 punkte;

5) aktyvusis vartotojas;

6) kitas elektros energiją iš atsinaujinančių išteklių gaminantis ir savo reikmėms ir ūkio poreikiams vartojantis asmuo, kuriam nėra suteiktas šiame įstatyme ar Elektros energetikos įstatyme nurodytas statusas.

4. Šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodyti asmenys, kuriems taikomos šio straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos, ir asmenys, kurie nusprendė elektros energijos vartojimo vietoje vykdyti veiklą pagal šio straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas, elektroninių ryšių priemonėmis apie tai informuoja nepriklausomą elektros energijos tiekėją, su kuriuo jie yra sudarę elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartį, ir sutaria dėl grynojo atsiskaitymo ir atsakomybės už pagamintos elektros energijos sukeltą disbalansą. Nepriklausomas elektros energijos tiekėjas parengia ir su šiuo asmeniu sudaro sutartį dėl grynojo atsiskaitymo ir apie jos įsigaliojimo datą informuoja energetikos tinklų operatorių.

5. Šio straipsnio 2 dalyje ir šio straipsnio 3 dalies 1 punkte nurodyti asmenys, iki šio straipsnio 4 dalyje nurodytos sutarties dėl grynojo atsiskaitymo įsigaliojimo datos vykdę veiklą vadovaudamiesi šio įstatymo 20¹ straipsnio 2 dalyje nurodytais elektros energijos kiekio apskaitos principais, netenka teisės naudotis šio įstatymo 20¹ straipsnio 2 dalyje nurodytais elektros energijos kiekio apskaitos principais. Šių asmenų per kaupimo laikotarpį sukauptas elektros energijos kiekis, išreikštas pinigine išraiška pagal gaminančio vartotojo ir nepriklausomo elektros energijos tiekėjo tarpusavio sutartyje nustatytas

sąlygas, gaminančio vartotojo pasirinkimu perkeliamas į gaminančio vartotojo virtualią sąskaitą arba nepriklausomas elektros energijos tiekėjas jam išmoka kompensaciją vadovaudamasis šio įstatymo 20¹ straipsnio 2 dalies 4 punktu.

6. Šio straipsnio 3 dalies 2 punkte nurodyti asmenys, vykdę veiklą vadovaudamiesi šio įstatymo 20¹ straipsnio 2 dalyje arba šio straipsnio 1 dalyje nurodytomis elektros energijos kiekio apskaitos sąlygomis, vieną kartą per apskaitos laikotarpį, nurodytą šio įstatymo 20¹ straipsnio 2 dalies 1 punkte arba šio straipsnio 1 dalies 1 punkte, gali keisti gaminančio vartotojo pagamintos elektros energijos apskaitos modelį. Šių asmenų per apskaitos laikotarpį:

1) sukauptas elektros energijos kiekis, išreikštas pinigine išraiška pagal gaminančio vartotojo ir nepriklausomo elektros energijos tiekėjo tarpusavio sutartyje nustatytas sąlygas, gaminančio vartotojo pasirinkimu perkeliamas į gaminančio vartotojo virtualią sąskaitą arba nepriklausomas elektros energijos tiekėjas jam išmoka kompensaciją vadovaudamasis šio įstatymo 20¹ straipsnio 2 dalies 4 punktu;

2) virtualioje asmens sąskaitoje sukaupta lėšų suma, kai ji yra didesnė už nulį, pagal gaminančio vartotojo ir nepriklausomo elektros energijos tiekėjo tarpusavio sutartyje nustatytas sąlygas nepriklausomo elektros energijos tiekėjo išmokama gaminančiam vartotojui vadovaujantis šio straipsnio 1 dalies 6 punktu.

7. Šio straipsnio 2 dalyje ir šio straipsnio 3 dalies 1 punkte nurodytų asmenų elektros energijos vartojimo vietose nuo 2024 m. balandžio 1 d. vienu metu gali būti taikomi šio straipsnio 1 dalyje ir šio įstatymo 20¹ straipsnio 2 dalyje nurodyti elektros energijos kiekio apskaitos principai.

8. Šio straipsnio nuostatos *mutatis mutandis* taikomos ir garantinio elektros energijos tiekimo atveju.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIV-2389](#), 2023-12-19, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25900

21 straipsnis. Elektrinių prijungimo prie elektros tinklų išlaidų paskirstymas

1. Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka elektrinę sausumos teritorijoje pastatęs ar įrengęs asmuo apmoka visas sąnaudas, susijusias su elektrinės prijungimu prie elektros tinklų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

2. *Neteko galios nuo 2022-04-08.*

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

3. *Neteko galios nuo 2022-04-08.*

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

4. Jeigu pagal šio įstatymo 14 straipsnio 5 dalį statyti ar įrengti elektrinę planuojantis asmuo pasirenka kitą technologiniu ir ekonominiu požiūriu tinkamą elektrinės prijungimo tašką ir dėl to padidėja elektrinės prijungimo prie elektros tinklų sąnaudos, šias padidėjusias pagrįstas sąnaudas padengia elektrinę statantis ar įrengiantis asmuo.

5. Jeigu elektros tinklų operatorius iš kelių technologiniu požiūriu lygiaverčių alternatyvų savo nuožiūra, kaip nurodyta šio įstatymo 14 straipsnio 6 dalyje, paskiria ekonomiškai mažiau palankų elektrinės prijungimo prie elektros tinklų tašką, elektros tinklų operatorius privalo padengti visas pagrįstas elektrinę statančio ar įrengiančio asmens dėl to atsirandančias papildomas sąnaudas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-169](#), 2013-01-17, *Žin.*, 2013, Nr. 12-560 (2013-02-01)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1890](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00247

22 straipsnis. Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimas elektros energijos gamybai jūrinėje teritorijoje ir šių išteklių naudojimo skatinimas

1. Vyriausybės įgaliota institucija, atsižvelgdama į šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 17 punkte nurodytą tvarkos aprašą, atlieka jūrinės teritorijos tyrimus ir kitus veiksmus, kurie reikalingi šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 9 punkte nurodytam Vyriausybės nutarimui dėl jūrinės teritorijos dalių, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, ir dėl šių elektrinių didžiausių leistinų generuoti galių ir mažiausių įrengtųjų galių nustatymo (toliau – Vyriausybės nutarimas dėl elektrinių plėtros jūrinėje teritorijoje) priimti ir (ar) įgyvendinti:

- 1) organizuoja specialiojo teritorijų planavimo dokumento parengimą;
- 2) organizuoja specialiojo teritorijų planavimo dokumento strateginį pasekmių aplinkai vertinimą;
- 3) organizuoja planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą;
- 4) organizuoja kitų veiksmų, būtinų elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių leistinumui ir galimybės įvertinti, atlikimą.

2. Elektros tinklų galia ir pralaidumai rezervuojami 1,4 GW leistinos generuoti galios atsinaujinančius išteklius naudojančioms elektrinėms, numatomoms plėtoti jūrinėje teritorijoje, iki leidimo naudoti jūrinės teritorijos dalį (dalis) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai (toliau – leidimas plėtrai ir eksploatacijai) išdavimo šiame ir 22¹ straipsniuose nurodytų konkursų laimėtojams dienos.

3. Vyriausybės įgaliota institucija organizuoja atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių, numatytų Vyriausybės nutarime dėl elektrinių plėtros jūrinėje teritorijoje, prijungimo prie perdavimo tinklų sausumos teritorijoje specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimą ir jo strateginį pasekmių aplinkai vertinimą. Visi šio straipsnio 1 ir šioje dalyse numatyti tyrimai ir veiksmai gali būti finansuojami iš Vyriausybės įgaliotai institucijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų ir (ar) lėšų, gautų iš kitų finansavimo šaltinių.

4. Jūrinės teritorijos dalis (dalys) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai naudojama (naudojamos) tik turint Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos išduotą leidimą plėtrai ir eksploatacijai. Leidimas plėtrai ir eksploatacijai išduodamas 41 metams. Leidime plėtrai ir eksploatacijai nurodoma atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių leistina generuoti galia ir įrengtoji galia, numatytos Vyriausybės nutarime dėl elektrinių plėtros jūrinėje teritorijoje. Šio leidimo galiojimo terminą pratęsia Valstybinė energetikos reguliavimo taryba neribotą kartų skaičių valstybės, kitų asmenų veiksmų ar neveikimo arba nenugalimos jėgos aplinkybių, kitų aplinkybių, kai nėra leidimo turėtojo kaltės ir kurių leidimo turėtojas negalėjo kontroliuoti, protingai numatyti ir negalėjo užkirsti kelio šioms aplinkybėms ar jų pasekmėms atsirasti, buvimo laikotarpiui, jeigu leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojas, kreipdamasis dėl leidimo galiojimo termino pratęsimo, pateikia įrodymus, kad šio straipsnio 29 dalies 1 ir 3 punktuose, kai konkursas organizuotas vadovaujantis šiuo straipsniu, ar šio įstatymo 22¹ straipsnio 9 dalies 1 ir 2 punktuose, kai konkursas organizuotas vadovaujantis šio įstatymo 22¹ straipsniu, numatytas sąlygas įvykdyti buvo vėluojama ar leidimo pratęsimo atveju suplanuotus darbus atlikti vėluojama dėl valstybės, kitų asmenų veiksmų ar neveikimo arba nenugalimos jėgos aplinkybių, kitų aplinkybių, kai nėra leidimo turėtojo kaltės ir kurių leidimo turėtojas negalėjo kontroliuoti, protingai numatyti ir negalėjo užkirsti kelio šioms aplinkybėms ar jų pasekmėms atsirasti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XV-198](#), 2025-05-15, paskelbta TAR 2025-05-22, i. k. 2025-09083

5. Leidimus plėtrai ir eksploatacijai Valstybinė energetikos reguliavimo taryba išduoda konkurso būdu. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba patikslina leidimą plėtrai ir eksploatacijai jame nurodydama faktiškai įrengtos elektrinės įrengtą ir leistiną generuoti galias, kai asmeniui išduodamas leidimas gaminti elektros energiją Elektros energetikos įstatyme nustatyta tvarka.

6. Vyriausybės nutarimai dėl elektrinių plėtos jūrinėje teritorijoje rengiami kiekvienai jūrinės teritorijos daliai, kurioje tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, atsižvelgiant į Nacionaliniame pažangos plane nustatytus atsinaujinančių energijos išteklių strateginius tikslus ir (arba) pažangos uždavinius. Išankstinės prijungimo sąlygos išduodamos, konkursas (konkursai) organizuojamas (organizuojami) ir leidimas (leidimai) plėtrai ir eksploatacijai šioje dalyje numatytais atvejais išduodamas (išduodami) įsigaliojus Vyriausybės nutarimui dėl elektrinių plėtos jūrinėje teritorijoje.

7. Elektros energijos gamyba atsinaujinančius energijos išteklius naudojančiose elektrinėse jūrinės teritorijos dalyje (dalyse), vykdoma Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, yra viešuosius interesus atitinkanti paslauga.

8. Elektrinių jūrinės teritorijos dalyje (dalyse) statyba ir elektros energijos gamyba gali būti vykdoma bendrai su kitomis valstybėmis narėmis, kaip tai numatyta šio įstatymo 59 straipsnyje.

9. Konkursas naudoti jūrinę teritoriją Vyriausybės nutarime dėl elektrinių plėtos jūrinėje teritorijoje nustatytose dalyse, plėtojant ne didesnės, negu šiame nutarime nustatytos, leistinos generuoti galios elektrines, sandorio kainai, kuri turi būti didesnė už žemiausią ribą ir mažesnė už Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos patvirtintą didžiausią galimą sandorio kainą arba jai lygi, ir metiniam elektros energijos gamybos kiekiui, kuriam konkurso dalyvis pageidauja laimėti sandorio kainą, (toliau – skatinamas kiekis) organizuojamas vadovaujantis Konkursų organizavimo ir leidimų išdavimo tvarkos apraše nustatyta tvarka. Šio straipsnio 1 dalyje numatytų tyrimų ir kitų veiksmų rezultatai bei šių tyrimų ir kitų veiksmų atlikimo išlaidos viešai paskelbiami per 5 kalendorines dienas nuo jų gavimo dienos, tačiau ne vėliau, negu skelbiama informacija apie planuojamą organizuoti konkursą. Konkurso dalyvių registracija trunka 90 kalendorinių dienų nuo informacijos apie planuojamą organizuoti konkursą paskelbimo dienos. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba konkurso laimėtoją nustato per 60 kalendorinių dienų nuo konkurso dalyvių registracijos pabaigos. Šis terminas gali būti pratęstas 30 kalendorinių dienų motyvuotu konkurso komiteto, sudaryto Konkursų organizavimo ir leidimų išdavimo tvarkos apraše nustatyta tvarka, prašymu. Į konkurso laimėtojo nustatymo terminus neįskaičiuojama šio straipsnio 19 dalyje numatytos patikros dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams trukmė. Informacijos apie planuojamą organizuoti konkursą paskelbimo diena nurodoma Vyriausybės nutarime dėl elektrinių plėtos jūrinėje teritorijoje. Neįvykus konkursui šio straipsnio 10 dalyje numatytais atvejais, Vyriausybė nustato naują konkurso paskelbimo datą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2937](#), 2024-07-16, paskelbta TAR 2024-07-25, i. k. 2024-13610

Nr. [XV-198](#), 2025-05-15, paskelbta TAR 2025-05-22, i. k. 2025-09083

10. Konkursas laikomas neįvykusiu ir naują konkurso paskelbimo datą nustato Vyriausybė, kai:

1) dalyvauti konkurse užsiregistruoja mažiau negu du dalyviai;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XV-198](#), 2025-05-15, paskelbta TAR 2025-05-22, i. k. 2025-09083

2) į konkurso dalyvių sąrašą įrašyti mažiau negu du konkurso dalyviai;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XV-198](#), 2025-05-15, paskelbta TAR 2025-05-22, i. k. 2025-09083

3) į potencialių konkurso laimėtojų sąrašą neįrašomas nė vienas konkurso dalyvis;

4) potencialiu konkurso laimėtoju laikomas konkurso dalyvis, vadovaujantis Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymu, nustatomas kaip neatitinkantis nacionalinio saugumo interesų arba atsisako būti konkurso laimėtoju ir potencialių konkurso laimėtojų sąrašė nėra įrašyta daugiau konkurso dalyvių.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2937](#), 2024-07-16, paskelbta TAR 2024-07-25, i. k. 2024-13610

11. Konkurse turi teisę dalyvauti Lietuvos Respublikos ir užsienio fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys ir (ar) kitos organizacijos ar jų padaliniai, ar jungtinės veiklos sutarties pagrindu veikiančios asmenų grupės, atitinkantys šias sąlygas:

1) Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai pateikę patvirtinimą, kad:

a) konkurso dalyvis atitinka europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus, numatytus Lietuvos Respublikos Konstitucijos 47 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 4 straipsnyje (toliau – europinės ir transatlantinės integracijos kriterijai);

b) nuosavybės teise įsigiję konkurso dalyvio akcijų, teisių, pajų ar kapitalo dalių (toliau – akcijos) fiziniai ar juridiniai asmenys arba kiti ūkio subjektai (toliau – tiesioginiai akcininkai), fiziniai ar juridiniai asmenys arba kiti ūkio subjektai, nuosavybės teise tiesiogiai neturintys konkurso dalyvio akcijų, bet galintys daryti įtaką konkurso dalyviui per savo turimas konkurso dalyvio tiesioginio akcininko akcijas ar kitų netiesioginių akcininkų (kai yra akcininkų eilė) akcijas (toliau – netiesioginiai akcininkai), ir fiziniai asmenys, kurie nuosavybės teise yra tiesiogiai arba netiesiogiai įsigiję konkurso dalyvio akcijų (toliau – galutiniai naudos gavėjai) atitinka europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus, arba, nors ir neatitinka šių kriterijų, tačiau jų kiekvieno atskirai ar visų kartu turimų konkurso dalyvio akcijų ar balsavimo teisių dalių procentinė išraiška, vertinant pagal šio straipsnio 13 dalyje numatytus principus, nesudaro ir neviršija Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 2 straipsnio 14 dalyje nurodyto dydžio (toliau – kvalifikuotoji akcijų paketo dalis);

c) asmenys, kurie nėra konkurso dalyvio tiesioginiai akcininkai, netiesioginiai akcininkai ir (ar) galutiniai naudos gavėjai ir kuriems yra perleistos balsavimo teisės šio straipsnio 13 dalies 3 punkte numatytais atvejais (toliau – tretieji asmenys), atitinka europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus arba, nors ir neatitinka šių kriterijų, tačiau jų kiekvieno atskirai ar visų kartu turimų balsavimo teisių dalių procentinė išraiška, vertinant pagal šio straipsnio 13 dalyje numatytus principus, nesudaro ir neviršija kvalifikuotosios akcijų paketo dalies;

d) kiekvienas jungtinės veiklos sutarties pagrindu veikiančios asmenų grupės asmuo atitinka šio punkto a, b ir c papunkčių nuostatas;

2) Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai pateikę patvirtinimą, kad, konkurso dalyvį pripažinus konkurso laimėtoju, laimėtojas, įgyvendindamas elektrinių plėtos jūriniėje teritorijoje projektą, įsipareigoja laikytis Vyriausybės nustatytų reikalavimų, kurie susiję su šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo mažinimo tikslais, investicijomis į aplinkos apsaugą, parama, kurios dydis apskaičiuojamas dauginant praėjusiais kalendoriniais metais pagamintą ir į elektros tinklus patiektą elektros energijos kiekį iš 1 euro už 1 MWh ir kuri Vyriausybės nustatyta tvarka skiriama vietos bendruomenėms, taip pat kurie susiję su mažų ir vidutinių įmonių įtraukimu į projekto įgyvendinimą. Šiame punkte nurodyta parama sumokama šio įstatymo 13¹ straipsnyje nurodytam administratoriui ir administruojama Vyriausybės nustatyta tvarka;

3) Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai pateikę Konkursų organizavimo ir leidimų išdavimo tvarkos apraše nurodytus dokumentus, patvirtinančius dalyvio atitiktį Vyriausybės nustatytiems reikalavimams dėl finansinio pajėgumo ir turimos patirties įgyvendinant elektrinių plėtros jūrinėje teritorijoje projektus. Asmuo, siekdamas pagrįsti atitiktį nustatytiems reikalavimams, gali remtis jungtinės veiklos sutarties pagrindu veikiančių asmenų, kai konkurse dalyvauja jungtinės veiklos sutarties pagrindu veikiančių asmenų grupė, ir (ar) Vyriausybės nustatytą su konkurso dalyviu susijusių ūkio subjektų finansiniu pajėgumu ir (ar) turima patirtimi įgyvendinant elektrinių plėtros jūrinėje teritorijoje projektus;

4) Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai pateikę patvirtinimą, kad įsipareigoja prisiimti atsakomybę už prisijungimą prie elektros perdavimo tinklų sausumos teritorijoje ir atsakomybę už pagamintos elektros energijos sukeltą disbalansą;

5) pasirašę Elektros energetikos įstatymo 22 straipsnio 8 dalyje nurodytą ketinimų protokolą ir pateikę Elektros energetikos įstatymo 21¹ straipsnio 1 dalyje nurodytą asmens prievolių įvykdymo užtikrinimą;

6) Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai pateikę patvirtinimą, kad statys naujas elektrines ar įrengs anksčiau neeksploatuotas elektrines, kurių statybai ar įrengimui bus naudojama anksčiau neeksploatuota elektrotechninė įranga ir kurių įrengtoji galia bus ne mažesnė negu Vyriausybės nutarime dėl elektrinių plėtros jūrinėje teritorijoje nustatyta mažiausia elektrinių įrengtoji galia, o leistina generuoti galia bus ne didesnė negu šiame punkte nurodytame nutarime nustatyta elektrinių leistina generuoti galia;

7) Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai sumokėję konkurso dalyvio mokesį, kuris Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatomas įvertinus konkurso organizavimo sąnaudas;

8) įrenginiams įsigyti nėra pasinaudoję šio įstatymo 20 straipsnio 24 dalyje nurodytais paramos šaltiniais. Ši nuostata netaikoma asmenims, dalyvaujantiems šio įstatymo 22¹ straipsnyje nurodytame konkurse;

9) nėra iškelta bankroto byla arba kreditoriai nevykdo bankroto procedūrų ne teismo tvarka;

10) nėra iškelta restruktūrizavimo byla;

11) nėra priimtas teismo, kreditorių ar juridinio asmens dalyvių sprendimas likviduoti juridinį asmenį;

12) yra vykdomi įsipareigojimai, susiję su mokesčių mokėjimu. Asmuo laikomas įvykdžiusiu įsipareigojimus, susijusius su mokesčių mokėjimu, jeigu jo neįvykdytų įsipareigojimų suma yra mažesnė kaip 50 eurų;

13) yra įvykdyti įsipareigojimai, susiję su viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų mokėjimu, arba suderintas šių įsipareigojimų įvykdymo grafikas;

14) yra vykdomi įsipareigojimai, susiję su socialinio draudimo įmokų mokėjimu. Asmuo laikomas įvykdžiusiu įsipareigojimus, susijusius su socialinio draudimo įmokų mokėjimu, jeigu jo neįvykdytų įsipareigojimų suma yra mažesnė kaip 50 eurų;

15) per pastaruosius 5 metus nėra įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis už nusikalstamas veikas nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams, intelektinei ir pramoninei nuosavybei, ekonomikai ir verslo tvarkai, finansų sistemai, valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams;

16) juridinio asmens vadovas ar valdymo organo narys (nariai), ūkinės bendrijos tikrasis narys (nariai) ar fizinis asmuo neturi neišnykusio ar nepanaikinto teistumo arba dėl juridinio asmens vadovo ar valdymo organo nario (narių), ūkinės bendrijos tikrojo nario (narių) ar fizinio asmens per pastaruosius 5 metus nėra įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis už dalyvavimą nusikalstamame susivienijime, jo organizavimą ar vadovavimą jam, kyšininkavimą, prekybą poveikiu, papirkimą, sukčiavimą, kredito, paskolos, tikslinės paramos, subsidijos ar dotacijos panaudojimą ne pagal paskirtį ar nustatytą tvarką,

kreditinį sukčiavimą, mokesčių nesumokėjimą, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimą, deklaracijos, ataskaitos ar kito dokumento nepateikimą, nusikalstamu būdu gauto turto legalizavimą, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimą;

17) pateikę informaciją apie pagrindinius planuojamo įgyvendinti elektrinių plėtos jūrinėje bei susijusios infrastruktūros statybos jūrinėje ir sausumos teritorijose projekto etapus, planuojamus statybų ir kitų susijusių darbų įgyvendinimo tvarkaraščius, kuriuose įtvirtinti terminai negali būti ilgesni negu šio straipsnio 29 dalyje, kai konkursas organizuojamas vadovaujantis šiuo straipsniu, ar 22¹ straipsnio 9 dalyje, kai konkursas organizuojamas vadovaujantis šio įstatymo 22¹ straipsniu, nustatyti terminai, planuojamus finansavimo šaltinius bei kitą Vyriausybės nustatytą su elektrinių plėtos jūrinėje teritorijoje projektu susijusių informaciją bei įsipareigojimą laiku ir tinkamai laikytis pateiktų elektrinių plėtos jūrinėje bei susijusios infrastruktūros statybos jūrinėje ir sausumos teritorijose projekto įgyvendinimo terminų bei kitų teisės aktuose nustatytų įsipareigojimų;

18) pateikę Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai patvirtinimą, kad, laimėję konkursą, įsipareigoja per ne ilgesnį kaip 3 mėnesių laikotarpį, kai konkurso laimėtojas yra juridinis asmuo, kitos valstybės narės juridinis asmuo ar kitos organizacijos padalinys, įsisteigti Lietuvos Respublikoje.

12. Šio straipsnio 11 dalies 3 punkte nurodyti ūkio subjektai, kurių finansiniais pajėgumais remiasi konkurso dalyvis, prisiima solidariąją atsakomybę už elektrinių plėtos jūrinėje teritorijoje projekto įgyvendinimą. Solidarioji jų atsakomybė pasibaigia, kai konkurso laimėtoju yra išduodamas leidimas gaminti elektros energiją arba vadovaujantis šio straipsnio 27 dalimi pasikeičia pagal šio straipsnio 11 dalies 18 punktą įsteigto juridinio asmens sudėtis.

13. Vertinant tiesioginių akcininkų, netiesioginių akcininkų, galutinių naudos gavėjų ir trečiųjų asmenų akcijų ir balsavimo teisių procentinę išraišką, taikomi šie principai, jeigu:

1) netiesioginis akcininkas ir (ar) galutinis naudos gavėjas neatitinka europinės ir transatlantinės integracijos kriterijų, jo turima akcijų paketo dalis nustatoma pagal sandaugos taisyklę, pagal kurią padauginamos konkurso dalyvio akcininkų eilėje esančios akcijų paketo dalys, pradedant nuo netiesioginio akcininko ar galutinio naudos gavėjo turimos akcijų paketo dalies, kuri padauginama iš akcijų paketo dalies, valdomos aukštesniu lygiu, ir taip tęsiama akcininkų eilėje iki tiesioginių akcininkų turimos akcijų paketo dalies;

2) du ar daugiau tiesioginių akcininkų, netiesioginių akcininkų ir (ar) galutinių naudos gavėjų neatitinka europinės ir transatlantinės integracijos kriterijų, o jų kiekvieno atskirai turima akcijų paketo dalis nesudaro ir neviršija kvalifikuotosios akcijų paketo dalies, atliekant vertinimą sudedamos tokių tiesioginių akcininkų, netiesioginių akcininkų ir (ar) galutinių naudos gavėjų turimos konkurso dalyvio akcijų paketo dalys, apskaičiuotos pagal šios dalies 1 punkte nustatytą sandaugos taisyklę;

3) tiesioginiams akcininkams, netiesioginiams akcininkams, galutiniams naudos gavėjams ir (ar) tretiesiems asmenims yra perleistos kitų tiesioginių akcininkų, netiesioginių akcininkų ir (ar) galutinių naudos gavėjų balsavimo teisės, įvertinama, ar tiesioginių akcininkų, netiesioginių akcininkų, galutinių naudos gavėjų ir (ar) trečiųjų asmenų, neatitinkančių europinės ir transatlantinės integracijos kriterijų, kiekvieno atskirai ar visų kartu turima balsavimo teisių suma nesudaro arba neviršija kvalifikuotosios akcijų paketo dalies. Netiesioginių akcininkų, galutinių naudos gavėjų ir (ar) trečiųjų asmenų turima bendra balsavimo teisių suma apskaičiuojama šios dalies 1 ir 2 punktuose nustatyta tvarka. Balsavimo teisių dalis ir akcijų paketo dalis nėra sumuojamos;

4) konkurso dalyvis, jo tiesioginiai akcininkai ir (ar) jo netiesioginiai akcininkai yra bendrovės, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje,

vertybinių popierių dalis, kuria prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, šios dalies 1, 2 ir 3 punktuose nustatyta tvarka vertinama tik tuo atveju, jeigu ji sudaro arba viršija kvalifikuotąją akcijų paketo dalį.

14. Šio straipsnio 11 dalies 1, 8–16 punktuose numatytus reikalavimus privalo atitikti kiekvienas jungtinės veiklos sutarties pagrindu veikiančios asmenų grupės dalyvis.

15. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba prieš vieną mėnesį iki didžiausios galimos sandorio kainos paskelbimo dienos parengia ir viešai skelbia informaciją, reikalingą didžiausiai galimai sandorio kainai nustatyti, iki informacijos apie konkursą paskelbimo dienos nustato ir viešai skelbia didžiausią galimą sandorio kainą ir žemiausią ribą. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, nustatydamą didžiausią galimą sandorio kainą, įvertina:

- 1) vidutinį metinį elektros energijos gamybos kiekį;
- 2) vidutines kintamąsias ir pastoviąsias veiklos sąnaudas;
- 3) vidutines santykinės investicijas į elektrinių įrengimą ir jų prijungimą prie elektros tinklų, įskaitant transformatorių pastotės sausumos teritorijoje plėtros sąnaudas;
- 4) paramos taikymo laikotarpį;
- 5) diskonto normą;
- 6) elektrinės naudingo eksploatavimo laikotarpį.

15¹. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba nuo konkurso laimėtojo patvirtinimo dienos iki kol konkurso laimėtoju bus išduotas leidimas gaminti elektros energiją, bet ne ilgiau kaip 8 metus, kiekvienais kalendoriniais metais iki sausio 31 dienos perskaičiuoja sandorio kainą, indeksuodama įvykusį sandorio kainos ir praėjusių metų prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje vidutinės metinės elektros energijos kainos skirtumo pokytį dėl metinės infliacijos, kurios rodiklis, išreikštas procentais, skelbiamas Valstybinės duomenų agentūros. Atliekant sandorio kainos perskaičiavimą, taikomas ne didesnis negu 2 procentų metinės infliacijos rodiklio dydis. Apskaičiuojant sandorio kainos ir praėjusių metų prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje vidutinės metinės elektros energijos kainos skirtumą, pirmaisiais metais vertinama konkurso laimėtojo laimėta sandorio kaina, kitais metais vertinama praėjusiais metais perskaičiuota sandorio kaina. Jeigu praėjusių metų prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje vidutinė metinė elektros energijos kaina yra didesnė už sandorio kainą arba jai lygi, sandorio kaina neperskaičiuojama. Perskaičiuota sandorio kaina taikoma einamaisiais kalendoriniais metais, apskaičiuojant konkurso laimėtoju, kuriam išduotas leidimas gaminti elektros energiją, mokėtiną viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų sumą už praėjusius metus ar iš gamintojo surinktiną lėšų sumą. Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų poreikis Vyriausybės nustatyta tvarka mažinamas konkurso laimėtojo sumokėta pelno mokesčio suma už praėjusiais kalendoriniais metais parduotą elektros energiją, kuriai taikoma šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyta skatinimo priemonė.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-2937](#), 2024-07-16, paskelbta TAR 2024-07-25, i. k. 2024-13610

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XV-198](#), 2025-05-15, paskelbta TAR 2025-05-22, i. k. 2025-09083

16. Elektros energijos gamyba skatinama 15 metų laikotarpiu elektros energija prekiaujant pagal atsinaujinančių išteklių elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartis ir (ar) energetikos ministro tvirtinamose elektros energijos rinkos taisyklėse nustatyta tvarka ir būdais, Vyriausybės nustatyta tvarka vadovaujantis šiais principais:

- 1) kai kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinė kaina yra mažesnė už sandorio kainą, viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratorius gamintojui sumoka kainos priedą, kuris apskaičiuojamas kaip sandorio

kainos ir kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinės kainos skirtumas;

2) kai kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinė kaina yra didesnė už sandorio kainą, gamintojas viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratoriui sumoka kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinės kainos ir sandorio kainos skirtumą;

3) šios dalies 1 ir 2 punktuose nurodytos lėšos už praėjusius kalendorinius metus mokamos iki einamųjų metų vasario 15 dienos už pagamintą ir į elektros tinklus patiektą elektros energijos kiekį, kuris negali būti didesnis negu konkurso metu priskirtas skatinamas kiekis. Metinis skatinamas kiekis paskirstomas vadovaujantis proporcingumo principu, atsižvelgiant į metinį pagamintą ir į elektros tinklus patiektą elektros energijos kiekį.

17. Vyriausybės nustatyta tvarka gamintojui viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšos nemokamos už laikotarpį, kurį kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinė kaina yra lygi gamintojo konkurse laimėtai sandorio kainai, ir (ar) už laikotarpį, kurį kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinė kaina yra mažesnė už nulį arba jam lygi, taip pat už pagamintos ir į elektros tinklus patiektos elektros energijos kiekį, kuris viršija gamintojo konkurse nurodytą skatinamą kiekį.

17¹. Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų administratorius, atsižvelgdamas į Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos vadovaujantis šio straipsnio 15¹ dalimi perskaičiuotą sandorio kainą, apskaičiuoja gamintojui mokėtiną viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų sumą, kai tenkinama šio straipsnio 16 dalies 1 punkte nurodyta sąlyga, ar iš gamintojo surinktiną lėšų sumą, kai tenkinama šio straipsnio 16 dalies 2 punkte nurodyta sąlyga.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-2937](#), 2024-07-16, paskelbta TAR 2024-07-25, i. k. 2024-13610

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XV-198](#), 2025-05-15, paskelbta TAR 2025-05-22, i. k. 2025-09083

17². Per 6 mėnesius nuo šio straipsnio 16 dalyje nurodyto skatinimo laikotarpio pabaigos Valstybinė energetikos reguliavimo taryba įvertina konkurso laimėtoju išmokėtą viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų sumą ir savo nustatyta tvarka apskaičiuoja konkurso laimėtojo jūrinėje teritorijoje pastatytų atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių naudą, išreikštą pinigine išraiška, (toliau – nauda) ir, nustačiusi, kad išmokėtų viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų suma viršija naudas, informaciją apie tai pateikia Energetikos ministerijai. Energetikos ministerija per 18 mėnesių nuo Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos pateiktos informacijos gavimo dienos Vyriausybei pateikia pasiūlymą dėl skirtumo tarp konkurso laimėtoju išmokėtos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų sumos dydžio ir jūrinėje teritorijoje pastatytų atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių naudos pinigine išraiška kompensavimo elektros energijos vartotojams būdų ir tvarkos. Vyriausybė priima sprendimą dėl skirtumo tarp konkurso laimėtoju išmokėtos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų sumos dydžio ir jūrinėje teritorijoje pastatytų atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių naudos pinigine išraiška kompensavimo iš valstybės biudžeto ir (ar) lėšų, gautų iš kitų finansavimo šaltinių, ir nustato kompensavimo elektros energijos vartotojams būdus ir tvarką.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XV-198](#), 2025-05-15, paskelbta TAR 2025-05-22, i. k. 2025-09083

18. Konkurso dalyviai kartu su Konkursų organizavimo ir leidimų išdavimo tvarkos apraše nurodytais dokumentais privalo pateikti pasiūlymus dėl pageidaujamos

sandorio kainos, skatinamo kiekio ir pageidaujamos metinės potencialaus skatinimo apimties, kuri apskaičiuojama kaip pageidaujamos sandorio kainos ir žemiausios ribos skirtumo ir skatinamo kiekio sandauga. Jeigu konkurso dalyvio nurodomas skatinamas kiekis yra lygus nuliui, konkurso dalyvis taip pat turi pateikti elektrinių plėtros jūrinėje teritorijoje vystymo mokesčio, kurį laimėjęs konkursą įsipareigoja sumokėti Vyriausybės nustatyta tvarka ir terminais (toliau – vystymo mokestis), pasiūlymą. Potencialių konkurso laimėtojų sąrašas, vadovaujantis Konkurso organizavimo ir leidimų išdavimo tvarkos apraše nustatyta tvarka, sudaromas rikiuojant konkurso dalyvius pagal konkurso dalyvių nurodytą mažiausią pageidaujamą metinę potencialaus skatinimo apimtį. Potencialiu konkurso laimėtoju pripažįstamas konkurso dalyvis, nurodęs mažiausią pageidaujamą metinę potencialaus skatinimo apimtį. Sutapus mažiausiai pageidaujamai metinei potencialaus skatinimo apimčiai, potencialiu konkurso laimėtoju konkurso dalyvis pripažįstamas tokia tvarka:

1) kai mažiausia pageidaujama metinė potencialaus skatinimo apimtis yra didesnė už nulį, potencialiu konkurso laimėtoju pripažįstamas konkurso dalyvis, pasiūlęs mažiausią skatinamą kiekį. Sutapus konkurso dalyvių pateiktiems skatinamo kiekio pasiūlymams, sutapusius pasiūlymus pateikę konkurso dalyviai yra kviečiami mažinti skatinamus kiekius. Jeigu konkurso dalyvio patikslintas skatinamas kiekis yra lygus nuliui, konkurso dalyvis taip pat turi nurodyti vystymo mokestį. Potencialiu konkurso laimėtoju pripažįstamas konkurso dalyvis, nurodęs mažiausią patikslintą skatinamą kiekį. Sutapus konkurso dalyvių patikslintiems skatinamiems kiekiams, potencialiu konkurso laimėtoju pripažįstamas konkurso dalyvis, anksčiausiai pateikęs visus tinkamai užpildytus dokumentus, išskyrus atvejus, kai, patikslinus skatinamus kiekius, dviejų ar daugiau dalyvių pasiūlyti skatinimo kiekiai lygūs nuliui. Šiuo atveju laimėtojas nustatomas vadovaujantis šios dalies 2 punktu;

2) kai mažiausia pageidaujama metinė potencialaus skatinimo apimtis yra lygi nuliui, potencialiu konkurso laimėtoju pripažįstamas konkurso dalyvis, nurodęs didžiausią vystymo mokestį. Sutapus konkurso dalyvių vystymo mokesčiams, sutapusius pasiūlymus pateikę konkurso dalyviai yra kviečiami didinti vystymo mokestį. Potencialiu konkurso laimėtoju pripažįstamas konkurso dalyvis, nurodęs didžiausią patikslintą vystymo mokestį. Sutapus konkurso dalyvių patikslintiems vystymo mokesčiams, potencialiu konkurso laimėtoju pripažįstamas konkurso dalyvis, anksčiausiai pateikęs visus tinkamai užpildytus dokumentus.

19. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo potencialaus konkurso laimėtojo nustatymo dienos inicijuoja jo patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams ir tik įsitikinusi, kad jis nekelia rizikos ar grėsmės nacionalinio saugumo interesams, potencialų konkurso laimėtoją pripažįsta konkurso laimėtoju. Vadovaujantis Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 12 straipsniu, Vyriausybei priėmus sprendimą, kad potencialiu konkurso laimėtoju pripažintas konkurso dalyvis neatitinka nacionalinio saugumo interesų, konkurso laimėtoju pripažįstamas kitas potencialių konkurso laimėtojų sąrašė iš eilės einantis potencialus konkurso laimėtojas, atitinkantis nacionalinio saugumo interesus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XV-198](#), 2025-05-15, paskelbta TAR 2025-05-22, i. k. 2025-09083

20. Konkurso laimėtojas įrengia, eksploatuoja, nuosavybės teise valdo infrastruktūrą, reikalingą atsinaujinančius išteklius naudojančioms elektrinėms prijungti prie elektros perdavimo tinklų, nuo šių elektrinių iki elektros tinklų operatoriaus nurodyto prijungimo taško ir atsakomybės ribų transformatorių pastotėje sausumos teritorijoje. Konkurso laimėtojas elektros tinklų operatoriaus nustatyta tvarka padengia elektros tinklų operatoriaus patirtas transformatorių pastotės sausumos teritorijoje plėtros, reikalingos

šioms elektrinėms prijungti, sąnaudas. Kai į transformatorių pastotę yra prijungiama daugiau negu viena elektrinė, transformatorių pastotės sausumos teritorijoje plėtos sąnaudos tarp elektrinių vystytojų padalijamos proporcingai jungiamų elektrinių leistinai generuoti galiai.

21. Konkurso laimėtojas per 4 mėnesius nuo jo paskelbimo konkurso laimėtoju dienos privalo Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai pateikti prašymą gauti leidimą plėtrai ir eksploatacijai. Konkurso laimėtojas, gavęs leidimą plėtrai ir eksploatacijai, įgyja teisę naudoti jūrinės teritorijos dalį (dalis), nustatytą (nustatytas) Vyriausybės nutarime dėl elektrinių plėtos jūrinėje teritorijoje, atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių plėtrai, statybai ir eksploatacijai. Leidimas plėtrai ir eksploatacijai taip pat suteikia teisę naudoti jūrinę teritoriją šioms elektrinėms reikalingai infrastruktūrai įrengti ir teisę įgyvendinti teritorijų planavimo dokumento (dokumentų), skirto (skirtų) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančioms elektrinėms, planuojamoms plėtoti jūrinės teritorijos dalyje (dalyse), prijungti prie elektros perdavimo tinklų, sprendinius. Valstybinės žemės patikėtinio sutikimas dėl valstybinės žemės naudojimo atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių plėtrai, statybai ir eksploatacijai jūrinės teritorijos dalyje (dalyse), nustatytoje (nustatytose) Vyriausybės nutarime dėl elektrinių plėtos jūrinėje teritorijoje, ir su jomis susijusios šio straipsnio 20 dalyje nurodytos infrastruktūros, suplanuotos teritorijų planavimo dokumentu (dokumentais), skirtu (skirtais) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančioms elektrinėms, planuojamoms plėtoti jūrinės teritorijos dalyje (dalyse), prijungti prie elektros perdavimo tinklų, plėtos ir statybos sausumos ir jūrinėje teritorijose nereikalingas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XV-198](#), 2025-05-15, paskelbta TAR 2025-05-22, i. k. 2025-09083

22. Konkurso laimėtojo inžineriniams tinklams įrengti ir eksploatuoti reikalingais servitutais, suprojektuotais teritorijų planavimo dokumento (dokumentų), skirto (skirtų) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančioms elektrinėms, planuojamoms plėtoti jūrinės teritorijos dalyje (dalyse), prijungti prie elektros perdavimo tinklų, sprendiniais, esant techninėms galimybėms, turi teisę naudotis ir kitų jūrinių teritorijų, skirtų atsinaujinančių energijos išteklių plėtojimui, konkursų laimėtojai ir (arba) perdavimo tinklų operatorius, nepažeisdami viešpataujančiojo daikto, kuriam nustatytas pirmesnis servitutas, savininko teisėtų interesų ir teisės aktais pagrįstų reikalavimų dėl inžinerinių tinklų tiesimo bei atstumo tarp inžinerinių tinklų. Įvykdžius visus teisės aktais pagrįstus viešpataujančiojo daikto savininko reikalavimus dėl inžinerinių tinklų tiesimo bei atstumo tarp inžinerinių tinklų arba negavus šių reikalavimų per 20 darbo dienų nuo prašymo pateikimo viešpataujančiojo daikto savininkui dienos, laikoma, kad yra gautas viešpataujančiojo daikto, kurio naudai nustatytas pirmesnis servitutas, savininko sutikimas. Tokiu atveju inžinerinių tinklų techninės priežiūros, remonto, rekonstravimo ir modernizavimo tvarką viešpataujančiųjų daiktų savininkai gali nustatyti tarpusavio susitarimu.

23. Jeigu teritorijų planavimo dokumento (dokumentų), skirto (skirtų) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančioms elektrinėms, planuojamoms plėtoti jūrinės teritorijos dalyje (dalyse), prijungti prie elektros perdavimo tinklų, sprendinių pagrindu administraciniu aktu ar kitais Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse nustatytais pagrindais nustatomi servitutai skirtingiems viešpataujančiųjų daiktų savininkams ir servitutų teritorijos persidengia, jų savininkai gali sudaryti susitarimą dėl teritorijos (teritorijų), kuriai (kurioms) nustatyti servitutai, naudojimo ir priežiūros bei inžinerinių tinklų eksploatavimo ir priežiūros sąlygų, kurios neturi prieštarauti Lietuvos Respublikos specialiujų žemės naudojimo sąlygų įstatymui, jeigu persidengia ne tik

teritorija (teritorijos), kuriai (kurioms) nustatyti servitutai, bet ir apsaugos zonų teritorijos, ir Civiliniam kodeksui.

24. Vyriausybės įgaliota institucija savo interneto svetainėje šio straipsnio 1 ir 3 dalyse numatytų veiksmų atlikimo išlaidas viešai paskelbia per 5 kalendorines dienas nuo šių veiksmų atlikimo rezultatų gavimo dienos, taip pat viešai skelbiamos Energetikos ministerijos patirtos išlaidos, susijusios su teritorijų planavimo dokumento (dokumentų), skirto (skirtų) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančioms elektrinėms, planuojamoms plėtoti jūrinės teritorijos dalyje (dalyse), prijungti prie elektros perdavimo tinklų, įgyvendinimu. Šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose ir 3 dalyje nurodytų veiksmų atlikimo išlaidos yra kompensuojamos šiame ir (ar) 22¹ straipsniuose nurodytus konkursus laimėjusio (laimėjusių) dalyvio (dalyvių), taikant proporcingumo principą. Šiame straipsnyje nurodytą konkursą laimėjęs dalyvis kompensuoja Vyriausybės įgaliotos institucijos patirtas išlaidas, susijusias su šio straipsnio 1 dalies 3 ir 4 punktuose nurodytų veiksmų atlikimu. Kompensacija mokama Vyriausybės įgaliotai institucijai. Kompensacijos mokėjimo ir naudojimo tvarką ir terminus nustato Vyriausybė.

25. Atsiradus papildomų elektros energijos gamybos pajėgumų plėtos poreikiui, Vyriausybės įgaliota institucija įvertina jų įrengimo tikslumą ir prireikus peržiūri ar atnaujina šio straipsnio 1 dalyje numatytų tyrimų ir kitų veiksmų rezultatus ir pateikia pasiūlymus Vyriausybei dėl naujo Vyriausybės nutarimo, nurodyto šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 9 punkte, priėmimo, tolesnės elektrinių plėtos jūrinėje teritorijoje koncepcijos ir konkurso organizavimo modelio.

26. Leidimai plėtrai ir eksploatacijai šio įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis išduodami fiziniams asmenims arba Lietuvos Respublikoje įsteigtiems juridiniams asmenims, kitų valstybių narių juridinių asmenų ar kitų organizacijų padaliniais, įsteigtiems Lietuvos Respublikoje, kurie šio straipsnio 19 dalyje nustatyta tvarka pripažinti konkurso laimėtojais ir kurie pateikia įsipareigojimą visą leidimo plėtrai ir eksploatacijai galiojimo laikotarpį atitikti europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus, vadovaudamiesi šio straipsnio 11 dalies 1 punktu ir 13 dalyje nustatytais principais. Kai konkurso laimėtojas, siekdamas gauti leidimą plėtrai ir eksploatacijai, įsteigia juridinį asmenį ar kitos organizacijos padalinį Lietuvos Respublikoje, leidimas plėtrai ir eksploatacijai išduodamas konkurso laimėtojo Lietuvos Respublikoje įsteigtam juridiniam asmeniui, kitų valstybių narių juridinio asmens ar kitos organizacijos padaliniumi. Šiuo atveju konkurso laimėtojas turi laiduoti Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai jos nustatyta tvarka, kad jo įsteigtas juridinis asmuo ar kitos organizacijos padalinys vykdys šio straipsnio 11 dalyje nurodytas prievolės ir tinkamai įgyvendins šiame įstatyme nustatytus reikalavimus, taikomus atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai jūrinėje teritorijoje. Konkurso laimėtojas, pateikęs laidavimą, tampa solidariai atsakingas už šio straipsnio 11 dalyje nurodytas prievolės ir tinkamą kitų šiame įstatyme nustatytų reikalavimų, susijusių su atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių plėtra ir eksploatacija jūrinėje teritorijoje, kurie taikomi konkurso laimėtojo įsteigtam juridiniam asmeniui ar kitos organizacijos padaliniumi, įgyvendinimą. Šiam juridiniam asmeniui ar kitos organizacijos padaliniumi *mutatis mutandis* taikomos šioje dalyje ir šio straipsnio 11 dalyje nustatytos sąlygos.

27. Konkurso laimėtojo laidavimas, pateiktas pagal šio straipsnio 26 dalį, galioja tol, kol galioja išduotas leidimas plėtrai ir eksploatacijai. Panaikinus leidimą plėtrai ir eksploatacijai ar pasibaigus jo galiojimui, konkurso laimėtojo laidavimas pasibaigia. Konkurso laimėtojo laidavimas taip pat pasibaigia, kai Valstybinė energetikos reguliavimo taryba Konkursų organizavimo ir leidimų išdavimo tvarkos apraše nustatytais atvejais ir tvarka patvirtina pagal šio straipsnio 11 dalies 18 punktą įsteigto juridinio asmens sudėties pasikeitimą. Patvirtinimas pateikiamas, jeigu vadovaujantis Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymu yra atlikta patikra dėl atitikties nacionalinio

saugumo interesams ir įsitikinta, kad nekeliama rizika ar grėsmė nacionalinio saugumo interesams, užtikrinama atitiktis šio straipsnio 11 dalyje nustatytiems europinės ir transatlantinės integracijos kriterijams, finansinio pajėgumo ir (ar) turimos patirties įgyvendinant elektrinių plėtos jūrinėje teritorijoje projektus reikalavimams ir pateikiamas naujas laidavimas. Naujojo laidavimo galiojimui taikomos tokios pačios nuostatos, kaip konkurso laimėtojo laidavimo galiojimui.

28. Konkurso laimėtojo atitiktis šio straipsnio 26 dalyje nurodytiems reikalavimams įvertinimo tvarka ir įspėjimo apie leidimo plėtrai ir eksploatacijai galiojimo sustabdymą, galiojimo sustabdymo panaikinimo, informavimo apie galiojimo panaikinimą, galiojimo sustabdymo ir galiojimo panaikinimo pagrindų taikymo tvarka nustatoma Konkursų organizavimo ir leidimų išdavimo tvarkos apraše.

29. Asmuo, gavęs leidimą plėtrai ir eksploatacijai, neturi teisės įgalioti kitų asmenų verstis šiame leidime nurodyta veikla arba perduoti jiems šios teisės pagal sutartį ar kitais pagrindais ir privalo laikytis šių veiklos sąlygų:

1) per 4 metus nuo leidimo plėtrai ir eksploatacijai gavimo dienos gauti statybą leidžiantį dokumentą, išskyrus atvejus, kai šį terminą įvykdyti vėluojama dėl valstybės, kitų asmenų veiksmų ar neveikimo, nenugalimos jėgos aplinkybių buvimo arba dėl kitų aplinkybių, kurių leidimo turėtojas negalėjo kontroliuoti, protingai numatyti ir negalėjo užkirsti kelio šioms aplinkybėms ar jų pasekmėms atsirasti, ir kai nėra leidimo turėtojo kaltės;

2) per 4 metus nuo leidimo plėtrai ir eksploatacijai gavimo dienos su perdavimo sistemos operatoriumi pasirašyti atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių prijungimo prie elektros tinklų paslaugos sutartį, išskyrus atvejus, kai šį terminą įvykdyti vėluojama dėl valstybės, kitų asmenų veiksmų ar neveikimo, nenugalimos jėgos aplinkybių buvimo;

3) per 8 metus nuo leidimo plėtrai ir eksploatacijai gavimo dienos gauti leidimą gaminti elektros energiją ketinimų protokole nurodytai elektrinės leistinai generuoti galiai, išskyrus atvejus, kai šį terminą įvykdyti vėluojama dėl valstybės, kitų asmenų veiksmų ar neveikimo, nenugalimos jėgos aplinkybių buvimo arba dėl kitų aplinkybių, kurių leidimo turėtojas negalėjo kontroliuoti, protingai numatyti ir negalėjo užkirsti kelio šioms aplinkybėms ar jų pasekmėms atsirasti, ir kai nėra leidimo turėtojo kaltės;

4) nedidinti leidime plėtrai ir eksploatacijai numatytos leistinos generuoti galios, nemažinti leidime plėtrai ir eksploatacijai numatytos įrengtosios galios ir neplėsti teritorijos;

5) laiku ir tinkamai vykdyti pagal šio straipsnio 11 dalies 2 ir 17 punktus prisiimtus įsipareigojimus;

6) veikai, vykdomai pagal leidimą plėtrai ir eksploatacijai, naudoti Lietuvos Respublikos uostus tais atvejais, kai tai yra ekonomiškai pagrįsta ir kai uosto valdytojas gali suteikti reikalingą infrastruktūrą ir paslaugas;

7) Vyriausybės nustatyta tvarka ir terminais subjektui, nurodytam Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, teikti ataskaitas apie elektrinių plėtos jūrinėje teritorijoje projekto įgyvendinimo eigą ir apie šio straipsnio 11 dalies 2 ir 17 punktuose nurodytų prisiimtų reikalavimų vykdymą.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XV-198](#), 2025-05-15, paskelbta TAR 2025-05-22, i. k. 2025-09083

30. Už leidimų plėtrai ir eksploatacijai reguliuojamos veiklos sąlygų pažeidimus Valstybinė energetikos reguliavimo taryba įspėja šio leidimo turėtoją apie galimą leidimo galiojimo sustabdymą šio straipsnio 31 dalyje nustatytais pagrindais ir, šioje dalyje

nustatytais terminais nepašalinus reguliuojamos veiklos pažeidimų, sustabdo jų galiojimą arba informuoja apie šio leidimo galiojimo panaikinimą šio straipsnio 33 dalyje nustatytais pagrindais. Leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtoji, kuris yra įspėtas apie leidimo galiojimo sustabdymą ar kurio leidimo galiojimas yra sustabdytas, nustatomas 30 kalendorinių dienų laikotarpis, per kurį turi būti pašalinti reguliuojamos veiklos pažeidimai. Pažeidimams pašalinti gali būti nustatomas ilgesnis laikotarpis, jeigu tai reikalinga dėl objektyvių priežasčių: dėl nuo leidimo turėtojo nepriklausančių priežasčių – valstybės, kitų asmenų veiksmų ar neveikimo arba nenugalimos jėgos aplinkybių, kitų aplinkybių, kurių leidimo turėtojas negalėjo kontroliuoti, protingai numatyti ir negalėjo užkirsti kelio šioms aplinkybėms ar jų pasekmėms atsirasti, ir kai nėra leidimo turėtojo kaltės, – leidimo turėtojas šio straipsnio 29 dalyje, kai konkursas organizuotas vadovaujantis šiuo straipsniu, ar 22¹ straipsnio 9 dalyje, kai konkursas organizuotas vadovaujantis šio įstatymo 22¹ straipsniu, nustatytais terminais negauna statybą leidžiančio dokumento ar leidimo gaminti elektros energiją. Laikotarpis pažeidimams pašalinti negali būti ilgesnis kaip 90 kalendorinių dienų, išskyrus atvejus, kai pažeidimams, įvykusiems dėl valstybės, kitų asmenų veiksmų ar neveikimo arba nenugalimos jėgos aplinkybių, pašalinti reikalingas ilgesnis laikotarpis.

31. Leidimo plėtrai ir eksploatacijai galiojimą Valstybinė energetikos reguliavimo taryba sustabdo, jeigu:

1) išdavus leidimą plėtrai ir eksploatacijai leidimo galiojimo laikotarpiu paaiškėja, kad konkursui pateiktuose dokumentuose pateikti netikslūs duomenys arba duomenys turi trūkumų;

2) leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojas pažeidė šio straipsnio 29 dalies 3 ir 4 punktuose, kai konkursas organizuotas vadovaujantis šiuo straipsniu, ar šio įstatymo 22¹ straipsnio 9 dalies 2 ir 3 punktuose, kai konkursas organizuotas vadovaujantis šio įstatymo 22¹ straipsniu, nustatytas reguliuojamos veiklos sąlygas, išskyrus atvejus, kai pastatoma mažesnės, negu nurodyta ketinimų protokole, leistinos generuoti galios ir (ar) įrengtosios galios elektrinė;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XV-198](#), 2025-05-15, paskelbta TAR 2025-05-22, i. k. 2025-09083

3) leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojas ilgiau negu vienus metus nevykdo įsipareigojimų, susijusių su mokesčių, įskaitant socialinio draudimo įmokas, taip pat, kai leidimas plėtrai ir eksploatacijai gautas šiame straipsnyje nustatyta tvarka, sandorio kainos ir vystymo mokesčio mokėjimu, išskyrus atvejus, kai neįvykdytų įsipareigojimų, susijusių su mokesčių, įskaitant socialinio draudimo įmokas, mokėjimu, suma yra mažesnė kaip 50 eurų;

4) leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojas leidimo galiojimo laikotarpiu neatitinka šio straipsnio 26 dalyje nurodyto reikalavimo dėl atitikties europinės ir transatlantinės integracijos kriterijams.

32. Kai leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojas per Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatytą laikotarpį pateikia dokumentus, įrodančius, kad šio straipsnio 31 dalyje nurodyti pažeidimai pašalinti, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų nuo šių dokumentų gavimo dienos panaikina šio leidimo galiojimo sustabdymą.

33. Leidimo plėtrai ir eksploatacijai galiojimą Valstybinė energetikos reguliavimo taryba panaikina, jeigu:

1) leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojas, kurio leidimo galiojimas jau buvo sustabdytas, pakartotinai per 12 mėnesių nuo šio leidimo galiojimo sustabdymo dienos pažeidžia šio straipsnio 29 dalies 4 punkte nustatytas reguliuojamos veiklos sąlygas;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XV-198](#), 2025-05-15, paskelbta TAR 2025-05-22, i. k. 2025-09083

2) leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojas, kurio leidimo galiojimas sustabdytas šio straipsnio 31 dalies 1 punkte nurodytu pagrindu, per pažeidimams pašalinti nustatytą laikotarpį nepateikia patikslintų duomenų, nepašalina netikslumų arba Valstybinė energetikos reguliavimo taryba nustato, kad pateikti duomenys neatitinka reikalavimų, galiojusių leidimo plėtrai ir eksploatacijai išdavimo dieną;

3) leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojas, kurio leidimo galiojimas sustabdytas šio straipsnio 31 dalies 2, 3 ar 4 punkte nurodytais pagrindais, per pažeidimams pašalinti nustatytą laikotarpį jų nepašalina;

4) leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojas, kurio leidimo galiojimas sustabdytas, vykdo leidime nurodytą veiklą;

5) leidimą plėtrai ir eksploatacijai turintis juridinis asmuo pasibaigė jį likvidavus ar reorganizavus;

6) fizinis asmuo, turėjęs leidimą plėtrai ir eksploatacijai, miršta;

7) leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojas Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai pateikia prašymą panaikinti leidimo plėtrai ir eksploatacijai galiojimą.

34. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba prižiūri, kaip laikomasi leidime plėtrai ir eksploatacijai nustatytų reguliuojamos veiklos sąlygų.

35. Šiame straipsnyje nurodyto konkurso dalyvis, pasiūlęs didesnę už nulį vystymo mokestį ir pagal šio straipsnio 19 dalį pripažintas konkurso laimėtoju, ne vėliau kaip per 5 metus nuo leidimo gaminti elektros energiją gavimo dienos lygiomis dalimis Vyriausybės nustatyta tvarka sumoka vystymo mokestį į atskirą valstybės išdo sąskaitą. Konkurso laimėtojas turi teisę iš karto sumokėti visą pasiūlytą vystymo mokestį į atskirą valstybės išdo sąskaitą. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba nuo konkurso laimėtojo patvirtinimo dienos iki kol konkurso laimėtoju bus išduotas leidimas gaminti elektros energiją, bet ne ilgiau kaip 8 metus, kiekvienais kalendoriniais metais iki sausio 31 dienos perskaičiuoja vystymo mokestį, įvertindama per praėjusius kalendorinius metus dėl metinės infliacijos, kurios rodiklis, išreikštas procentais, skelbiamas Valstybinės duomenų agentūros, įvykusį vystymo mokesčio pokytį, išskyrus atvejį, kai visas vystymo mokestis sumokėtas iš karto. Perskaičiuojant vystymo mokestį, taikomas ne didesnis, negu šio straipsnio 15¹ dalyje nustatytas, metinės infliacijos rodiklio dydis.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2937](#), 2024-07-16, paskelbta TAR 2024-07-25, i. k. 2024-13610

Nr. [XV-198](#), 2025-05-15, paskelbta TAR 2025-05-22, i. k. 2025-09083

36. Šio įstatymo 22¹ straipsnyje nurodyto konkurso dalyvis, pagal šio straipsnio 19 dalį pripažintas konkurso laimėtoju, per 60 kalendorinių dienų nuo paskelbimo konkurso laimėtoju dienos Vyriausybės nustatyta tvarka sumoka vystymo mokestį į atskirą valstybės išdo sąskaitą.

37. Kai perdavimo sistemos operatorius Elektros energetikos įstatymo 21¹ straipsnyje nustatyta tvarka ir sąlygomis pasinaudoja konkurso dalyvio pateiktu prievolių įvykdymo užtikrinimu, gautas lėšas perdavimo sistemos operatorius Vyriausybės nustatyta tvarka perveda į šio straipsnio 39 dalyje nurodytą sąskaitą.

38. Leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojas Vyriausybės nustatyta tvarka į atskirą valstybės išdo sąskaitą lėšas perveda šiais atvejais:

1) kai nesilaiko pagal šio straipsnio 11 dalies 2 punktą prisiimtų veiklos sąlygų ir įsipareigojimų, išskyrus atvejus, kai prisiimtas veiklos sąlygas ir įsipareigojimus įvykdyti vėluoja dėl valstybės, kitų asmenų veiksmų ar neveikimo arba nenugalimos jėgos aplinkybių, kitų aplinkybių, kurių leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojas negalėjo kontroliuoti, protingai numatyti ir negalėjo užkirsti kelio šioms aplinkybėms ar jų pasekmėms atsirasti, ir kai nėra leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojo kaltės. Šiuo atveju

leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojas sumoka baudą, lygią prisiimtiems įsipareigojimams;

2) kai nesilaiko šio straipsnio 29 dalies 1 ir (ar) 2 punktuose, kai konkursas organizuotas vadovaujantis šiuo straipsniu, ar šio įstatymo 22¹ straipsnio 9 dalies 1 ir (ar) 1¹ punktuose, kai konkursas organizuotas vadovaujantis šio įstatymo 22¹ straipsniu, nustatytų veiklos sąlygų ir per nustatytą terminą nuo leidimo plėtrai ir eksploatacijai gavimo dienos nėra gavęs statybą leidžiančio dokumento ir (ar) su perdavimo sistemos operatoriumi pasirašęs atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių prijungimo prie elektros tinklų paslaugos sutarties. Šiuo atveju leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojas už kiekvieną pradelstą dieną sumoka baudą, apskaičiuojamą 0,0342 Eur/kW dauginant iš laikotarpio nuo dienos, kai leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojas turėjo gauti statybą leidžiantį dokumentą ir (ar) su perdavimo sistemos operatoriumi pasirašyti atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių prijungimo prie elektros tinklų paslaugos sutartį, iki dienos, kai šis dokumentas gaunamas arba leidimas plėtrai ir eksploatacijai panaikinamas šio straipsnio 33 dalyje numatytais pagrindais;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XV-198](#), 2025-05-15, paskelbta TAR 2025-05-22, i. k. 2025-09083

3) kai nesilaiko šio straipsnio 29 dalies 7 punkte nustatytų veiklos sąlygų ir neteikia ataskaitų apie elektrinių plėtros jūrinėje teritorijoje projekto įgyvendinimo eigą ir kitus įsipareigojimus. Šiuo atveju leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojas už kiekvieną pradelstą dieną sumoka baudą, apskaičiuojamą 0,0342 Eur/kW dauginant iš laikotarpio nuo dienos, kai leidimo plėtrai ir eksploatacijai turėtojas turėjo pateikti ataskaitą, iki dienos, kai ją pateikė;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XV-198](#), 2025-05-15, paskelbta TAR 2025-05-22, i. k. 2025-09083

4) kai vykdant šio straipsnio 11 dalies 2 punkte nustatytus reikalavimus konkurso laimėtojas yra įpareigojamas pervesti lėšas į valstybės išdo sąskaitą.

39. Pagal šio straipsnio 35–38 dalis gautos lėšos yra kaupiamos atskiroje valstybės išdo sąskaitoje, kuri skelbiama Energetikos ministerijos interneto svetainėje, ir Vyriausybės nustatyta tvarka naudojamos tikslais, susijusiais su atsinaujinančių energijos išteklių plėtra, energijos efektyvumo didinimu, moksliniams tyrimams ir inovacijoms atsinaujinančių išteklių energetikos sektoriuje, taip pat gali būti naudojamos šio straipsnio 17² dalyje nustatyta tvarka. Pagal šio straipsnio 36 dalį gautos lėšos Vyriausybės sprendimu taip pat gali būti naudojamos galutiniams elektros energijos vartotojams remti skirtoms priemonėms, kuriomis švelninamas didelių elektros energijos kainų poveikis tiems vartotojams, finansuoti, įskaitant finansuojamas iš biudžeto lėšų, pagal Energetikos įstatymo 19² straipsnį vykdomoms priemonėms padengti ar biudžeto skolai, atsiradusiai dėl šių priemonių, sumažinti. Šias lėšas Vyriausybės nustatyta tvarka administruoja Vyriausybės įgaliota institucija.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XV-198](#), 2025-05-15, paskelbta TAR 2025-05-22, i. k. 2025-09083

40. Elektros energija, pagaminta iš atsinaujinančių išteklių, taip pat elektros energija, pagaminta elektrinėse jų technologinių bandymų metu, kai elektrinė yra prijungta prie elektros perdavimo tinklų, prekiaujama pagal atsinaujinančių išteklių elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartis ir (ar) energetikos ministro tvirtinamose elektros energijos rinkos taisyklėse nustatyta tvarka ir būdais.

41. Teritorijų, reikalingų prijungti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines, planuojamas plėtoti jūrinės teritorijos dalyje (dalyse), prie elektros perdavimo tinklų, parengimo inžinerinės infrastruktūros plėtrai projektas yra pripažįstamas ypatingos

valstybinės svarbos projektu, kuriam įgyvendinti taikomas Lietuvos Respublikos žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymas (išskyrus reikalavimą pateikti projekto galimybių studiją), jeigu žemės paėmimas visuomenės poreikiams numatytas Vyriausybės nutarime, kuriuo tvirtinamas teritorijų planavimo dokumentas (dokumentai), skirtas (skirti) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančioms elektrinėms, planuojamoms plėtoti jūrinės teritorijos dalyje (dalyse), prijungti prie elektros perdavimo tinklų. Projektą įgyvendinanti institucija yra Energetikos ministerija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-1697](#), 2022-12-20, paskelbta TAR 2022-12-29, i. k. 2022-27270

Nr. [XIV-2389](#), 2023-12-19, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25900

22¹ straipsnis. Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimas elektros energijos gamybai jūrinėje teritorijoje

1. Kai konkursas naudoti jūrinę teritoriją organizuojamas šiame straipsnyje nustatyta tvarka, šiam konkursui ir atsinaujinančių energijos išteklių naudojimui elektros energijos gamybai jūrinėje teritorijoje yra taikomos šio straipsnio nuostatos ir šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1, 2 punktai ir 2–6, 8, 11–14, 19–28, 30–34, 36–41 dalys.

2. Kai Vyriausybės nutarime dėl elektrinių plėtos jūrinėje teritorijoje nustatyta, kad konkursas atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai organizuojamas pagal šį straipsnį, konkurso laimėtojas neįgyja teisės į šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nurodytas skatinimo priemones.

3. Konkursas naudoti jūrinę teritoriją Vyriausybės nutarime dėl elektrinių plėtos jūrinėje teritorijoje nustatytose dalyse plėtojant elektrines organizuojamas Konkursų organizavimo ir leidimų išdavimo tvarkos apraše nustatyta tvarka. Konkursą sudaro šie etapai:

1) asmenų, siekiančių dalyvauti konkurse, registracijos ir dokumentų teikimo etapas, kuris pradedamas informacijos apie planuojamą organizuoti konkursą paskelbimo Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos interneto svetainėje dieną ir trunka 60 kalendorinių dienų. Šiuo etapu asmenys, siekiantys dalyvauti konkurse, teikia Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai Konkursų organizavimo ir leidimų išdavimo tvarkos apraše nustatytus dokumentus bei informaciją;

2) asmenų, siekiančių dalyvauti konkurse, kvalifikacijos tikrinimo etapas, kuris trunka ne ilgiau kaip 30 kalendorinių dienų nuo registracijos ir dokumentų teikimo etapo pabaigos. Šis terminas gali būti pratęstas 7 kalendorinėms dienoms Konkursų organizavimo ir leidimų išdavimo tvarkos apraše nustatyta tvarka. Šiuo etapu yra vertinama asmenų, užsiregistravusių dalyvauti konkurse, atitiktis šio įstatymo 22 straipsnio 11 dalyje nustatytooms sąlygoms. Kvalifikacijos tikrinimo etapas yra užbaigiamas, kai Valstybinė energetikos reguliavimo taryba patvirtina šio įstatymo 22 straipsnio 11 dalyje nustatytas sąlygas atitinkančius asmenis konkurso dalyviais, kurie turi teisę dalyvauti pasiūlymų teikimo etape;

3) pasiūlymų dėl vystymo mokesčio, kurį konkurso laimėtojas įsipareigoja sumokėti į valstybės išdo sąskaitą per šio įstatymo 22 straipsnio 36 dalyje nustatytą terminą, teikimo etapas (toliau – pasiūlymų teikimo etapas), kuris trunka ne ilgiau kaip 7 kalendorines dienas nuo kvalifikacijos tikrinimo etapo pabaigos. Šiuo etapu konkurso dalyviai Konkursų organizavimo ir leidimų išdavimo tvarkos apraše nustatyta tvarka varžosi tarpusavyje realiu laiku siūlydami kuo didesnę vystymo mokesčių, atitinkančių šio straipsnio 4 dalyje nustatytas sąlygas. Pasiūlymų teikimo etapas užbaigiamas Konkursų organizavimo ir leidimų išdavimo tvarkos apraše nustatyta tvarka, laikantis principo, kad konkurso laimėtoju būtų paskelbtas dalyvis, pasiūlęs didžiausią vystymo mokesčių.

4. Pirmasis konkurso dalyvio realiu laiku siūlomas vystymo mokesčių turi būti ne mažesnis kaip 5 milijonai eurų. Kiekvieno konkurso dalyvio realiu laiku siūlomas

vystymo mokestis turi būti ne mažesne kaip 5 milijonų eurų suma didesnis už prieš tai pasiūlytą vystymo mokestį.

5. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba ne vėliau kaip kitą darbo dieną po pasiūlymų teikimo etapo pabaigos, nepažeisdama duomenų apsaugos reikalavimų, paskelbia potencialių konkurso laimėtojų sąrašą, rikiuodama konkurso dalyvius pagal konkurso dalyvių nurodytą didžiausią vystymo mokestį, ir potencialiu konkurso laimėtoju paskelbia konkurso dalyvį, pasiūliusį didžiausią vystymo mokestį. Sutapus konkurso dalyvių pasiūlytiems vystymo mokesčiams, potencialus konkurso laimėtojas nustatomas Konkursų organizavimo ir leidimų išdavimo tvarkos apraše nustatyta tvarka.

6. Jeigu per šio įstatymo 22 straipsnio 36 dalyje nurodytą terminą konkurso laimėtojas nesumoka vystymo mokesčio, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba panaikina sprendimą, kuriuo konkurso dalyvis buvo paskelbtas konkurso laimėtoju. Tokiu atveju konkurso laimėtoju pripažįstamas kitas potencialių konkurso laimėtojų sąrašė esantis potencialus konkurso laimėtojas, atitinkantis nacionalinio saugumo interesus.

7. Konkursas laikomas neįvykusių ir naują konkurso paskelbimo datą nustato Vyriausybė šiais atvejais:

1) jeigu per asmenų, siekiančių dalyvauti konkurse, registracijos ir dokumentų teikimo etapo laikotarpį užregistruojama mažiau negu du asmenys, siekiantys dalyvauti konkurse;

2) po kvalifikacijos tikrinimo etapo lieka mažiau kaip du konkurso dalyviai, atitinkantys šio įstatymo 22 straipsnio 11 dalyje nustatytas sąlygas;

3) potencialiu konkurso laimėtoju laikomas konkurso dalyvis, vadovaujantis Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymu, nustatomas kaip neatitinkantis nacionalinio saugumo interesų arba atsisako būti konkurso laimėtoju ir daugiau potencialių konkurso laimėtojų sąrašė nėra įrašyta konkurso dalyvių.

8. Konkurso laimėtojas, gavęs leidimą plėtrai ir eksploatacijai, turi atlikti jūrinės teritorijos tyrimus ir kitus veiksmus, kurie yra reikalingi elektrinių jūrinėje teritorijoje ir šio įstatymo 22 straipsnio 20 dalyje nurodytos infrastruktūros plėtrai ir statybai tinkamai įgyvendinti.

9. Konkurso, organizuoto vadovaujantis šio straipsnio nuostatomis, laimėtojas, gavęs leidimą plėtrai ir eksploatacijai, neturi teisės įgalioti kitų asmenų verstis šiame leidime nurodyta veikla arba perduoti jiems šios teisės pagal sutartį ar kitais pagrindais ir privalo laikytis šių veiklos sąlygų:

1) per 3 metus nuo leidimo plėtrai ir eksploatacijai gavimo dienos gauti statybą leidžiantį dokumentą, išskyrus atvejus, kai šį terminą įvykdyti vėluojama dėl valstybės, kitų asmenų veiksmų ar neveikimo, nenugalimos jėgos aplinkybių buvimo arba dėl kitų aplinkybių, kurių leidimo turėtojas negalėjo kontroliuoti, protingai numatyti ir negalėjo užkirsti kelio šioms aplinkybėms ar jų pasekmėms atsirasti, ir kai nėra leidimo turėtojo kaltės;

1¹) per 3 metus nuo leidimo plėtrai ir eksploatacijai gavimo dienos su perdavimo sistemos operatoriumi pasirašyti atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių prijungimo prie elektros tinklų paslaugos sutartį, išskyrus atvejus, kai šį terminą įvykdyti vėluojama dėl valstybės, kitų asmenų veiksmų ar neveikimo, nenugalimos jėgos aplinkybių buvimo;

TAR pastaba. 22¹ straipsnio 9 dalies 1¹ punkte nustatytas terminas pasirašyti atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių prijungimo prie elektros tinklų paslaugos sutartį asmenims, gavusiems leidimą naudoti jūrinės teritorijos dalį (dalis) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai iki 2025 m. gegužės 31 d., skaičiuojamas nuo 2025 m. birželio 1 d.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XV-198](#), 2025-05-15, paskelbta TAR 2025-05-22, i. k. 2025-09083

2) per 6 metus nuo leidimo plėtrai ir eksploatacijai gavimo dienos gauti leidimą gaminti elektros energiją ketinimų protokole nurodytai elektrinės leistinai generuoti galiai, išskyrus atvejus, kai šį terminą įvykdyti vėluojama dėl valstybės, kitų asmenų veiksmų ar neveikimo, nenugalimos jėgos aplinkybių buvimo arba dėl kitų aplinkybių, kurių leidimo turėtojas negalėjo kontroliuoti, protingai numatyti ir negalėjo užkirsti kelio šioms aplinkybėms ar jų pasekmėms atsirasti, ir kai nėra leidimo turėtojo kaltės;

3) nedidinti leidime plėtrai ir eksploatacijai numatytos leistinos generuoti galios, nemažinti leidime plėtrai ir eksploatacijai numatytos įrengtosios galios ir neplėsti teritorijos;

4) laiku ir tinkamai vykdyti pagal šio įstatymo 22 straipsnio 11 dalies 2 ir 17 punktus priimtus įsipareigojimus;

5) Vyriausybės nustatyta tvarka ir terminais subjektui, nurodytam Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, teikti ataskaitas apie elektrinių plėtros jūrinėje teritorijoje projekto įgyvendinimo eigą ir apie šio įstatymo 22 straipsnio 11 dalies 2 ir 17 punktuose nurodytų priimtų reikalavimų vykdymą.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-1698](#), 2022-12-20, paskelbta TAR 2022-12-29, i. k. 2022-27271

Nr. [XIV-2389](#), 2023-12-19, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25900

KETVIRTASIS SKIRSNIS

ŠILUMOS IR VĖSUMOS ENERGIJOS GAMYBOS IŠ ATSINAUJINANČIŲ ENERGIJOS IŠTEKLIŲ SKATINIMAS, PLANAVIMAS, PLĖTRA IR NAUDOJIMAS

23 straipsnis. Šilumos ir vėsumos energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių pajėgumų plėtros planavimas

1. Šilumos ir vėsumos energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių pajėgumų plėtra yra vienas iš strateginių valstybės tikslų. Atsinaujinančių energijos išteklių šilumos ir vėsumos energijos įrenginių plėtra yra skatinama ir remiama šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Aprūpinimas šilumos energija organizuojamas vadovaujantis šilumos ūkio specialiaisiais planais, kurie rengiami atsižvelgiant į šio įstatymo 1 straipsnio 5 dalies 3 punkte nurodytus uždavinius bei šilumos ir vėsumos energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių pajėgumų plėtros prielaidas. Sprendimus dėl šilumos ir vėsumos energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių pajėgumų plėtros, vadovaudamasi šilumos ūkio specialiojo plano nuostatomis, priima savivaldybės taryba.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

24 straipsnis. Atsinaujinančių energijos išteklių šilumos įrenginių prijungimas

1. Šilumos tiekėjas privalo prijungti visų pageidaujančių nepriklausomų šilumos gamintojų atsinaujinančių energijos išteklių šilumos įrenginius prie šilumos perdavimo tinklų, kai prijungto įrenginio gaminama šilumos energija pakeičia šilumos tiekėjo gaminamą šilumos energiją iš iškastinio kuro. Nepriklausomas šilumos gamintojas privalo užtikrinti, kad jo tiekiamą šilumos energiją atitiktų teisės aktų nustatytus kokybės, tiekimo patikimumo ir aplinkos apsaugos reikalavimus. Nepriklausomų šilumos gamintojų atsinaujinančių energijos išteklių šilumos įrenginių prijungimo tvarką ir sąlygas nustato Vyriausybės įgaliota institucija.

2. Atsinaujinančių energijos išteklių šilumos įrenginiai prijungiami prie šilumos

perdavimo tinklų tame prijungimo taške, kuris yra tinkamas techniškai ir yra arčiausiai prijungiamo šilumos įrenginio, jeigu technologiškai ir ekonomiškai nėra tinkamesnio prijungimo taško. Įrenginių prijungimo tašką parenka šilumos tiekėjas pagal nepriklausomo šilumos gamintojo prašymą, atsižvelgdamas į technologinius ir ekonominius bei nediskriminacinius prijungimo taško parinkimo principus.

25 straipsnis. Šilumos energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, supirkimas

1. Šilumos tiekėjai pirmumo teise superka iš nepriklausomų šilumos gamintojų šilumą, pagamintą iš atsinaujinančių energijos išteklių, Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo nustatyta tvarka.

2. Šilumos tiekėjas privalo supirkti visą pigiau už jo paties iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintą šilumos energiją iš nepriklausomų šilumos gamintojų, kurių šilumos gamybos įrenginiai yra prijungti prie šilumos perdavimo tinklų, išskyrus atvejus, kai nepriklausomų šilumos iš atsinaujinančių energijos išteklių gamintojų pagaminamas šilumos kiekis viršija aprūpinimo šiluma sistemos vartotojų šilumos poreikį.

3. Kai šio straipsnio 2 dalyje nurodytu atveju šilumos energiją, gaminamą iš atsinaujinančių energijos išteklių, arba liekamąją energiją gamina keli nepriklausomi šilumos gamintojai, prioritetą teikiamas gamintojui, parduodančiam šilumos energiją už mažesnę kainą.

4. Šilumos energiją, pagamintą iš atsinaujinančių energijos išteklių, iš nepriklausomų šilumos gamintojų, kurių šilumos įrenginiai yra prijungti prie šilumos perdavimo tinklų, centralizuotai superka ir parduoda visiems šilumos vartotojams šilumos tiekėjas.

5. Skundus tarp šilumos tiekėjo ir nepriklausomo šilumos iš atsinaujinančių energijos išteklių gamintojo dėl šio ir 24 straipsnių nuostatų taikymo išankstine skundų nagrinėjimo ne teisme tvarka nagrinėja Valstybinė energetikos reguliavimo taryba.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

26 straipsnis. Šilumos siurblių naudojimo skatinimas

1. Investicijos į šilumos siurblius, atitinkančius šio įstatymo 47 straipsnio 3 dalyje nustatytus reikalavimus, ir investicijos, būtinos šiems siurbliams įrengti, skatinamos iš šių paramos šaltinių:

- 1) valstybės biudžeto asignavimų;
- 2) Klimato kaitos programos lėšų, kaip numatyta Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatyme;
- 3) Europos Sąjungos paramos lėšų;
- 4) savanoriškų užsienio valstybių lėšų, skirtų atsinaujinančių energijos išteklių naudojimui skatinti;

5) pajamų, gautų vykdant susitarimus dėl statistinių energijos perdavimų tarp Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių narių ar bendrus projektus tarp Lietuvos Respublikos, kitų valstybių narių ir užsienio valstybių.

2. Neteko galios nuo 2024-01-01

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XIV-2389](#), 2023-12-19, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25900

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2017](#), 2019-03-21, paskelbta TAR 2019-04-02, i. k. 2019-05352

27 straipsnis. Pramoninių ir komunalinių atliekų, tinkamų energijai gaminti, panaudojimas

1. Energijai gaminti tinkamų pramoninių ir (ar) komunalinių atliekų biologiškai skaidžios dalies naudojimo technologinius, aplinkos apsaugos reikalavimus ir kokybės standartus nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

2. Energetikos objektų, naudojančių energijai gaminti tinkamų pramoninių ir (ar) komunalinių atliekų biologiškai skaidžią dalį, planavimo, leidimų verstitis šia veikla išdavimo, statybos ir eksploatavimo tvarką pagal kompetenciją nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, vadovaudamasi bendraisiais įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytais veiklos energetikos sektoriuje leidimų išdavimo, projektavimo ir statybos, teritorijų planavimo, ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo, aplinkos apsaugos ir kitais susijusiais reikalavimais.

PENKTASIS SKIRSNIS ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGIJOS KILMĖS GARANTIJOS

28 straipsnis. Energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, kilmės garantijos paskirtis

1. Siekiant įrodyti galutiniams vartotojams, kokią energijos tiekėjo tiekiamos energijos dalį ar kokį kiekį energijos tiekėjo energijos rūšių derinyje ir energijoje, kuri vartotojams tiekiamą pagal sutartis, sudaro atsinaujinančių išteklių energija, elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių ir tiekiamos į elektros tinklus, ir šilumos energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių ir tiekiamos į aprūpinimo šiluma sistemą, dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių ir tiekiamų į gamtinių dujų sistemą, ir iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro energijos vienetui išduodama kilmės garantija.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

2. Energijos tiekėjas sąskaitose arba kartu su sąskaitomis pateikiamoje reklaminėje medžiagoje savo galutiniams vartotojams privalo pateikti informaciją apie tai, kokią energijos tiekėjo tiekiamos energijos dalį ar kokį kiekį jo energijos rūšių derinyje praėjusiais metais sudarė atsinaujinančių išteklių energija. Ši tiekiamos energijos dalis ar kiekis apskaičiuojami pagal energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, kiekį, kuriam panaudota kilmės garantija, išskyrus:

1) energijos dalį jo energijos rūšių derinyje, kuriai neišduota kilmės garantija ir kuriai tiekėjas gali naudoti liekamąjį derinį;

2) arba kilmės garantiją, neišduotą gamintojui, kuris gauna fiksuotą tarifą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

29 straipsnis. Kilmės garantijų išdavimas, perdavimas ir naudojimas

1. Kilmės garantijos išduodamos, perduodamos ir jų galiojimas panaikinamas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka ir sąlygomis, vadovaujantis objektyviais, skaidriais ir nediskriminaciniais principais.

2. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija paskiria subjektą (ar subjektus) atsakingą (atsakingus) už kilmės garantijų išdavimą, perdavimą ir jų galiojimo panaikinimą bei kilmės garantijų naudojimo priežiūrą ir kontrolę. Paskirtieji subjektai negali turėti sutampančios atsakomybės geografinėje teritorijoje ir verstitis energijos gamybos, tiekimo ir (ar) prekybos veikla.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

3. Kilmės garantijos išduodamos elektros energijos, šilumos ar vėsumos energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, ar dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, įskaitant iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintą nebiologinės kilmės kurą, gamintojų prašymu, kuris Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka teikiamas šio straipsnio 2 dalyje nurodytam subjektui.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2017](#), 2019-03-21, paskelbta TAR 2019-04-02, i. k. 2019-05352

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

4. Kilmės garantijos išduodamos, perduodamos ir jų galiojimas panaikinamas elektroniniu būdu. Kilmės garantijos turi būti tikslios, patikimos ir apsaugotos nuo klastojimo.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

5. Kilmės garantija išduodama taikant minimalią 10 kW įrengtosios galios ribą. Kilmės garantija suteikiama vienam energijos vienetui – vienai MWh. Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka kilmės garantija gali būti suteikiama vienam energijos vienetui – vienai kWh. Kiekvienam iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintos energijos vienetui gali būti išduodama ne daugiau kaip viena kilmės garantija, į tą patį energijos vienetą atsižvelgiant ne daugiau kaip vieną kartą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

6. Kilmės garantija galioja 12 mėnesių nuo atitinkamo energijos vieneto pagaminimo momento, sandoriai dėl kilmės garantijų gali būti sudaromi tik jų galiojimo laikotarpiu. Sandoriu nelaikoma, kai kilmės garantija panaikinama, siekiant galutiniam vartotojui įrodyti patiektos energijos iš atsinaujinančių išteklių kilmę, ir tais atvejais, kai kilmės garantija panaikinama dėl savo nuosavybės ar kita teise valdomame objekte suvartotos energijos iš atsinaujinančių išteklių. Ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo kilmės garantijos galiojimo laikotarpio pabaigos kilmės garantija turi būti panaikinta elektros energijos, šilumos ar vėsumos energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, ar dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, įskaitant iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintą nebiologinės kilmės kurą, gamintojų prašymu. Nepanaikinta kilmės garantija netenka galios ne vėliau kaip praėjus 18 mėnesių nuo atitinkamo energijos vieneto pagaminimo momento. Nebegaliuojanti kilmės garantija įskaičiuojama į liekamąjį derinį, kurį šio straipsnio 2 dalyje nurodytas subjektas skaičiuoja, ir kiekvienų kalendorinių metų pradžioje savo interneto svetainėje skelbia informaciją apie praėjusiais kalendoriniais metais į liekamąjį derinį įskaičiuotas kilmės garantijas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

6¹. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytas subjektas užtikrina, kad dujoms, pagamintoms iš atsinaujinančių energijos išteklių, išduotos kilmės garantijos būtų perkeliamos į Europos Sąjungos degalų duomenų bazę tuo metu, kai dujų iš atsinaujinančių išteklių siunta užregistruojama šio straipsnio 2 dalyje nurodyto subjekto administruojamoje duomenų bazėje, ir panaikinamos šio straipsnio 2 dalyje nurodyto subjekto administruojamoje duomenų bazėje po to, kai dujų iš atsinaujinančių išteklių siunta išimama iš Europos

Sąjungos degalų duomenų bazės.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

7. Kilmės garantijoje, be kita ko, nurodoma:

1) energijos rūšis: elektros energija, šilumos energija, vėsumos energija ar dujos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, įskaitant iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintą nebiologinės kilmės kurą;

2) energijos ištekliai, iš kurių buvo pagaminta energija, taip pat gamybos pradžios data ir gamybos pabaigos data, kurios gali būti nurodomos:

a) valandiniu ar trumpesniu nei valanda intervalu, kai kilmės garantija išduodama dujoms, pagamintoms iš atsinaujinančių energijos išteklių, įskaitant iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintą nebiologinės kilmės kurą, ir šilumos ar vėsumos energijai, pagamintai iš atsinaujinančių energijos išteklių;

b) pagal atsiskaitymo už disbalansą laikotarpį, atsižvelgiant į Reglamento ([ES](#)) [2019/943](#) 2 straipsnio 15 punkto nuostatą, kai kilmės garantija išduodama elektros energijai, pagamintai iš atsinaujinančių energijos išteklių;

3) įrenginio, kuriame pagaminta energija, identifikaciniai duomenys, vieta, tipas ir pajėgumas;

4) ar įrenginiui buvo skirta parama investicijoms ir kokių mastu, ar energijos vienetui buvo suteikta kitokia parama pagal nacionalinę paramos schemą ir kokių mastu, taip pat paramos schemos ir (ar) skatinimo priemonių rūšis;

5) data, kada įrenginys pradėjo veikti;

6) išdavimo data bei valstybė ir unikalus identifikacinis numeris.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

8. Neteko galios nuo 2020-05-31.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

9. Kilmės garantija nenaudojama, siekiant šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytos energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalies, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

10. Kilmės garantijų perdavimas kartu ar atskirai su fiziniu elektros energijos ar dujų perdavimu nedaro jokio poveikio sprendimui naudoti statistinius energijos perdavimus, bendrus projektus ar bendras paramos schemas, nurodytas šio įstatymo dvyliktajame skirsnyje, siekiant šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytos energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių energijos dalies, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2017](#), 2019-03-21, paskelbta TAR 2019-04-02, i. k. 2019-05352

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

11. Lietuvos Respublikoje pripažįstamos kitų valstybių narių išduotos kilmės garantijos tik kaip šio įstatymo 28 straipsnio 1 dalyje ir šio straipsnio 7 dalyje nurodytos informacijos įrodymas. Pripažinti kilmės garantiją gali būti atsisakoma tik tuo atveju, jeigu kyla tinkamai pagrįstų abejonių dėl jos tikslumo, patikimumo ar tikrumo. Sprendimą dėl kitos valstybės narės išduotos kilmės garantijos priima šio straipsnio 2 dalyje nurodytas subjektas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Apie atsisakymą

pripažinti kitos valstybės narės išduotą kilmės garantiją ir atsisakymo priežastis Vyriausybė ar jos įgaliota institucija praneša Europos Komisijai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

12. Lietuvos Respublikoje trečiosios valstybės išduotos kilmės garantijos pripažįstamos tik tuo atveju, jeigu Europos Komisija su ta trečiąja valstybe yra sudariusi susitarimą dėl Europos Sąjungoje išduodamų kilmės garantijų ir toje trečiojoje valstybėje sukurtų suderinamų kilmės garantijų sistemų abipusio pripažinimo ir jeigu energija importuojama arba eksportuojama tiesiogiai. Pripažinti kilmės garantiją gali būti atsisakoma tik tuo atveju, jeigu remiantis turimais duomenimis kyla pagrįstų abejonių dėl jos tikslumo, patikimumo ar tikrumo. Sprendimą dėl trečiosios valstybės išduotos kilmės garantijos priima šio straipsnio 2 dalyje nurodytas subjektas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

13. Asmenims, įgijusiems teisę pasinaudoti fiksuotu tarifu, jiems taikomu skatinimo laikotarpiu atsinaujinančių išteklių energijos kilmės garantija vadovaujantis Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka išduodama ir perleidžiama Vyriausybės įgaliotam subjektui prekiauti viešai energijos išteklių rinkoje. Gautos lėšos naudojamos Vyriausybės nustatyta tvarka viešuosius interesus atitinkančioms paslaugoms finansuoti.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

ATSINAUJINANČIŲ ENERGIJOS IŠTEKLIŲ NAUDOJIMAS DUJŲ GAMYBAI

30 straipsnis. Biodujų gamybos skatinimas

1. Nustatant gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo tarifus, turi būti užtikrinta, kad šių tarifų taikymas nebūtų diskriminacinis biodujų atžvilgiu, kai biodujos yra tiekiamos į gamtinių dujų perdavimo ir (ar) skirstymo sistemas (toliau – dujų sistemos).

2. Dujų sistemų operatoriai privalo sudaryti sąlygas biodujas tiekti į dujų sistemas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

31 straipsnis. Reikalavimai, taikomi biodujų gamybos įrenginiams

Energetikos ministras tvirtina technines taisykles, nustatančias privalomus biodujų gamybos įrenginių techninių konstrukcijų ir eksploatavimo reikalavimus, tarp jų dujų kokybės, dujų kvapo neutralizavimo ir dujų slėgio reikalavimus, taikomus biodujų gamybos įrenginių prijungimui prie dujų sistemų. Šios techninės taisyklės nustatomos vadovaujantis objektyviais ir nediskriminaciniais principais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

32 straipsnis. Biodujų gamybos įrenginių prijungimas prie dujų sistemų

1. Biodujų gamybos įrenginiai privalo būti prijungti prie dujų sistemų laikantis visų šio įstatymo 31 straipsnyje nustatytų techninių, kokybės, dujų slėgio ir kitų reikalavimų.

2. Dujų sistemų operatorius kiekvienam naujam biodujų gamintojui, planuojančiam prijungti biodujų gamybos įrenginius prie dujų sistemų, per 30 kalendorinių dienų nuo biodujų gamintojo prašymo išduoti preliminarias prijungimo sąlygas gavimo dienos energetikos ministro nustatyta tvarka pateikia informaciją apie veiksmus, kurie turi būti atlikti siekiant prijungti biodujų gamybos įrenginius prie dujų sistemos, ir pateikia preliminarias prijungimo sąlygas.

3. Dujų sistemos operatoriaus išduodamose preliminariose prijungimo sąlygose turi būti nurodoma su Valstybine energetikos reguliavimo taryba suderintame Dujų sistemos operatoriaus prijungimo prie dujų sistemos tvarkos apraše nurodyta informacija.

4. Preliminarios prijungimo sąlygos galioja 12 mėnesių nuo jų išdavimo biodujų gamintojui dienos. Per šioje dalyje nustatytą galiojimo laikotarpį nesuderinus preliminarių prijungimo sąlygų su dujų sistemos operatoriumi, biodujų gamintojas netenka teisės teikti prašymo dėl biodujų gamybos įrenginių prijungimo prie dujų sistemos paslaugos sutarties sudarymo.

5. Visais atvejais dujų sistemos operatorius ir biodujų gamintojas, planuojantis prijungti biodujų gamybos įrenginius prie dujų sistemų, keičiasi visa biodujų gamybos įrenginiams prijungti prie dujų sistemos reikalinga technine ir kita informacija.

6. Preliminariose prijungimo sąlygose nurodomi preliminarūs biodujų gamintojo įrenginių prijungimo prie dujų sistemos reikalavimai yra skirti biodujų gamintojo būsimų investicijų dydžiui preliminariai įvertinti ir nesukuria nei biodujų gamintojui, nei dujų sistemos operatoriumi jokių papildomų teisių ir pareigų, išskyrus biodujų gamintojo teisę kreiptis į dujų sistemos operatorių dėl biodujų gamybos įrenginių prijungimo prie dujų sistemos paslaugos sutarties sudarymo.

7. Dujų sistemos operatoriumi ir biodujų gamintojui suderinus preliminarias prijungimo sąlygas, dujų sistemos operatorius per 60 kalendorinių dienų nuo biodujų gamintojo prašymo prijungti biodujų gamybos įrenginius prie dujų sistemos gavimo dienos pateikia biodujų gamybos įrenginių prijungimo prie dujų sistemos paslaugos sutarties ir galutinių prijungimo sąlygų projektą.

8. Biodujų gamybos įrenginių prijungimo prie dujų sistemos tašką nustato dujų sistemos operatorius, atsižvelgdamas į biodujų gamintojo pateiktame prašyme nurodytą esamų ar planuojamų biodujų gamybos įrenginių buvimo ar statybos (įrengimo) vietą ir įvertinęs technologinius ir ekonominius prijungimo taško parinkimo kriterijus.

9. Biodujų gamintojo prašymo išduoti preliminarias prijungimo sąlygas, prašymo sudaryti biodujų gamybos įrenginių prijungimo prie dujų sistemos paslaugos sutartį formos, kartu su prašymais pateikiamų dokumentų sąrašas nustatomi su Valstybine energetikos reguliavimo taryba suderintame Dujų sistemos operatoriaus prijungimo prie dujų sistemos tvarkos apraše.

10. Biodujų gamybos įrenginių prijungimo darbus dujų sistemų operatoriaus valdomų dujų tinklų dalyje atlieka (organizuoja) dujų sistemos operatorius. Naujas biodujų gamintojas, suderinęs su dujų sistemos operatoriumi, turi teisę projektuoti ir (ar) statyti (įrengti) ir atlikti darbus dujų sistemos operatoriaus vardu dujų sistemoje (jos objektuose ar atskirose jų dalyse) biodujų gamybos įrenginių prijungimo prie dujų sistemos paslaugos sutartyje nustatyta tvarka ir sąlygomis. Teikiant prijungimo paslaugą, pastatytos ir (ar) įrengtos dujų sistemos, jų objektai ir (ar) atskiros jų dalys yra dujų sistemos operatoriaus nuosavybė, nekeičiant rekonstruotų ar perkeltų dujų sistemos objektų nuosavybės.

11. Biodujų gamybos įrenginių prijungimo prie dujų sistemų paslaugos kaina yra lygi faktinių išlaidų, susijusių su dujų sistemos operatoriaus dujų sistemos (jos objektų ar atskirų jų dalių) projektavimo ir statybos (įrengimo) darbais, kuriuos reikia atlikti siekiant prijungti biodujų gamybos įrenginius prie dujų sistemos, sumai. Visas faktines išlaidas, susijusias su biodujų gamybos įrenginių prijungimu prie dujų sistemų, apmoka biodujų gamintojas, kurio biodujų gamybos įrenginiai yra prijungiami prie dujų sistemų. Biodujų

gamintojo atlikti darbai, nurodyti šio straipsnio 10 dalyje, yra laikomi prijungimo prie dujų sistemų paslaugos dalimi.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-197](#), 2021-03-23, paskelbta TAR 2021-04-08, i. k. 2021-07414

Nr. [XIV-1169](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14906

33 straipsnis. *Neteko galios nuo 2017-11-01*

Straipsnio naikinimas:

Nr. [XIII-605](#), 2017-07-04, paskelbta TAR 2017-07-17, i. k. 2017-12306

34 straipsnis. Biodujų vartojimas

Vartotojui, kuris sudarė dujų pirkimo sutartį su biodujų tiekėju, pripažįstamas biodujų suvartojimas, vertinant jo taršą, energijos gamybą, gamtinių dujų suvartojimą ir kitus statistinius bei atsiskaitomuosius duomenis.

35 straipsnis. Veiklos, susijusios su biodujomis, priežiūra ir kontrolė

1. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba prižiūri ir kontroliuoja, kaip biodujų gamintojams suteikiama teisė prijungti jų įrenginius prie dujų sistemų, kaip taikomos prijungimo įmokos, taip pat biodujų supirkimo į dujų sistemas skaidrumą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-197](#), 2021-03-23, paskelbta TAR 2021-04-08, i. k. 2021-07414

2. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba kontroliuoja, kaip biodujų gamintojai, tiekiantys biudujas į dujų sistemas, laikosi šio įstatymo 31 straipsnyje nurodytose taisyklėse nustatytų reikalavimų.

3. Biodujų gamintojai pagal pareikalavimą teikia su vykdoma biodujų gamybos veikla susijusią informaciją dujų sistemų operatoriams, Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai ir Energetikos ministerijai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

SEPTINTASIS SKIRSNIS

ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGIJOS, ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ KURO IR KURO IŠ PERDIRBTŲ NEATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ATLIEKŲ GAMYBOS IR NAUDOJIMO PLĖTRA

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

36 straipsnis. *Neteko galios nuo 2021-07-01*

Straipsnio naikinimas:

Nr. [XIV-197](#), 2021-03-23, paskelbta TAR 2021-04-08, i. k. 2021-07414

37 straipsnis. Atsinaujinančių išteklių kuro ir kuro iš perdirbtų neatsinaujinančių išteklių atliekų tvarumo sistema

1. Atsinaujinančių išteklių kuras ir kuras iš perdirbtų neatsinaujinančių išteklių atliekų turi atitikti šio įstatymo 38 straipsnyje nustatytus tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijus, nepaisant to, kurioje pasaulio šalyje užauginta (gauta) žaliava jiems gaminti:

1) apskaičiuojant šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytą energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalį ir šio įstatymo 5 dalyje nustatytas atsinaujinančių išteklių energijos, elektros energijos, centralizuotai ir ne centralizuotai tiekiamos šilumos energijos, iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro ir

pažangių energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių gamybos technologijų dalis;

2) vertinant energijos gamintojų atitiktį įpareigojimams naudoti atsinaujinančių išteklių energiją;

3) teikiant finansinę paramą už biodegalų ir skystųjų bioproduktų naudojimą;

4) įmaišant biodegalus į benzina ar dyzeliną, kaip nurodyta Alternatyviųjų degalų įstatyme.

2. Apskaičiuojant šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytą energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalį, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, atliekant šio straipsnio 1 dalies 2 punkte numatytą vertinimą ir teikiant šio straipsnio 1 dalies 3 punkte numatytą finansinę paramą, privaloma atsižvelgti ir į kitus Europos Komisijos patvirtintus tvarumo kriterijus, jeigu jie yra nustatyti, bet neįtvirtinti šiame įstatyme. Šios dalies nuostatos netaikomos iki 2018 m. gruodžio 24 d. patvirtintoms paramos schemoms.

3. Vyriausybės įgaliota institucija turi teisę reikalauti, kad ūkinę veiklą vykdančias asmenys pagrįstų tiekiamų ir (ar) gaminamų biodegalų, atsinaujinančių išteklių kuro ir kuro iš perdirbtų neatsinaujinančių išteklių atliekų ar jų gamybai naudotų žaliavų atitiktį šio įstatymo 38 straipsnio 2, 3, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13 ir 14 dalyse nustatytiems tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams.

4. Siekiant užtikrinti biodegalų, atsinaujinančių išteklių kuro ir kuro iš perdirbtų neatsinaujinančių išteklių atliekų atitiktį tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams, nurodytiems šio įstatymo 38 straipsnio 2, 3, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13 ir 14 dalyse, ūkinę veiklą vykdančias asmenys privalo naudoti masės balanso sistemą, kuri:

1) leidžia maišyti skirtingomis tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo charakteristikomis pasižyminčių žaliavų ir kuro partijas;

2) leidžia maišyti skirtingos energinės vertės žaliavų partijas, siekiant jas toliau perdirbti, jeigu žaliavų partijų dydis pakoreguojamas pagal jų energinę vertę;

3) reikalauja, kad informacija apie šios dalies 1 punkte nurodytų žaliavų ir kuro partijų tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo charakteristikas ir dydžius ir toliau būtų priskiriama mišiniui;

4) numato, kad visų iš mišinio paimtų dalių suma turi tas pačias tvarumo charakteristikas esant tam pačiam žaliavų ir kuro partijų kiekiui, kaip visų į mišinį įmaišytų žaliavų ir kuro partijų suma, ir reikalauja, kad šis balansas būtų pasiektas per nustatytą laikotarpį;

5) užtikrina, kad į kiekvieną žaliavų ir kuro partiją būtų atsižvelgiama tik vieną kartą, apskaičiuojant bendrą galutinę energijos iš atsinaujinančių išteklių suvartojimą;

6) užtikrina informacijos apie paramą, skirtą žaliavų ir kuro partijos gamybai, pateikimą.

5. Perdirbant žaliavų ir kuro partiją, informacija apie žaliavų ir kuro partijos tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo charakteristikas tikslinama ir produkcijai priskiriama tokia tvarka:

1) jeigu perdirbant žaliavos partiją gaunama tik vienos rūšies produkcija, skirta biodegalų, skystųjų bioproduktų, biomasės kuro, iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro ar kuro iš perdirbtų neatsinaujinančių išteklių atliekų gamybai, partijos dydis ir susijusios tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo charakteristikos tikslinamos taikant perskaičiavimo koeficientą, atitinkantį tokiai gamybai skirtos produkcijos masės ir procesui patiekto žaliavos masės santykį;

2) jeigu perdirbant žaliavos partiją gaunama daugiau negu vienos rūšies produkcija, skirta biodegalų, skystųjų bioproduktų, biomasės kuro, iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro ar kuro iš perdirbtų

neatsinaujinančių išteklių atliekų gamybai, kiekvienos rūšies produkcijai taikomas atskiras perskaičiavimo koeficientas ir atskiras masės balansas.

6. Ūkinę veiklą vykdančias asmenys, siekiantys gauti sertifikatą, patvirtinantį atsinaujinančių išteklių kuro ir kuro iš perdirbtų neatsinaujinančių išteklių atliekų atitiktį tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams, nurodytiems šio įstatymo 38 straipsnio 2, 3, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13 ir 14 dalyse, kreipiasi į sertifikavimo įmonę, kuri atlieka sertifikavimą pagal Europos Komisijos sprendimu pripažintą savanorišką schemą. Ūkinę veiklą vykdančias asmenys sertifikavimo įmonei teikia informaciją ir duomenis apie atitiktį šio įstatymo 38 straipsnio 2, 3, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13 ir 14 dalyse nustatytiems tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams.

7. Sertifikavimo įmonė atlieka ūkinę veiklą vykdančių asmenų pateiktos informacijos nepriklausomą auditą ir išduoda sertifikatą arba pateikia motyvuotą atsisakymą jį išduoti. Sertifikavimo įmonė kiekvienais metais atlieka ūkinę veiklą vykdančių asmenų, turinčių sertifikatą, patvirtinantį atitiktį šio įstatymo 38 straipsnio 2, 3, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13 ir 14 dalyse nustatytiems tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams, auditą. Vidaus auditą arba antrosios šalies auditą iki pirmosios miško biomasės surinkimo vietos leidžiama atlikti biodegalų ir skystųjų bioproduktų gamybai iš miško biomasės, siekiant įvertinti atitiktį šio įstatymo 38 straipsnio 10 ir 11 dalyse nurodytiems kriterijams. Audito metu patikrinama, ar ūkinę veiklą vykdančio asmens naudojamos sistemos yra tikslios, patikimos ir apsaugotos nuo klastojimo, užtikrinant, kad medžiagos nebūtų tikslingai pakeistos ar išmestos, kad žaliavos ir kuro partija arba jos dalis galėtų tapti atliekomis ar liekanomis. Audito metu įvertinamas mėginių ėmimo dažnumas, metodika ir duomenų patikimumas.

8. Šio straipsnio 6 ir 7 dalių nuostatos taikomos neatsižvelgiant į tai, ar atsinaujinančių išteklių kuras ir kuras iš perdirbtų neatsinaujinančių išteklių atliekų gaminami Europos Sąjungoje ar importuojami.

9. Ūkinę veiklą vykdančias asmenys, biodegalų, skystųjų bioproduktų tiekėjai savo interneto svetainėse skelbia aktualią informaciją apie tiekiamų biodegalų ir skystųjų bioproduktų kilmės šalį ir pradines žaliavas.

10. Vyriausybės įgaliota institucija kiekvienais metais teikia Europos Komisijai suvestinę informaciją apie tai, kaip ūkinės veiklos vykdytojai užtikrina atitiktį šio įstatymo 38 straipsnio 2, 3, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13 ir 14 dalyse nustatytiems tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams.

11. Jeigu ūkinę veiklą vykdančias asmuo pateikia įrodymų ar duomenų, gautų pagal Europos Komisijos sprendimu pripažintą savanorišką schemą ar pagal Europos Sąjungos su užsienio valstybėmis sudarytą dvišalį ar daugiašalį susitarimą, kuriame susitariama dėl tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijų, ir Europos Komisija priima sprendimą, kad tokiu susitarimu įrodoma iš atitinkamose šalyse išaugintų (gautų) žaliavų pagamintų biodegalų ir skystųjų bioproduktų atitiktis tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams, arba pagal Europos Komisijos sprendimu pripažintą savanorišką schemą, kiek toks Europos Komisijos sprendimas yra taikomas, Vyriausybės įgaliota institucija nereikalauja, kad asmuo pateiktų papildomų įrodymų, kad šio įstatymo 38 straipsnio 2, 3, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13 ir 14 dalyse nustatyti tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijai yra įvykdyti.

12. Subjekto, nurodyto Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, prašymu sertifikavimo įmonės privalo pateikti nepriklausomo audito ataskaitą ir informaciją, kuria remiantis ūkinę veiklą vykdančiam asmeniui išduotas sertifikatas, patvirtinantis atitiktį šio įstatymo 38 straipsnio 2, 3, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13 ir 14 dalyse nustatytiems tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams. Apibendrintą

informaciją subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, kiekvienais metais iki kovo 1 dienos teikia Vyriausybės įgaliotai institucijai. Jeigu subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, nustato, kad nepriklausomo audito ataskaitoje pateikti duomenys ar informacija neatitinka šio įstatymo 38 straipsnio 2, 3, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13 ir 14 dalyse nustatytų kriterijų, jis pateikia šią informaciją Vyriausybės įgaliotai institucijai, kuri nedelsdama informuoja Europos Komisiją ir savanorišką schemą administruojantį subjektą apie nustatytas neatitiktis.

13. Apskaičiuojant šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytą rodiklį, vertinant energijos gamintojų atitiktį įpareigojimams naudoti atsinaujinančių išteklių energiją ir teikiant finansinę paramą už biomasės kuro, biodegalų ir skystųjų bioproduktų naudojimą, įskaitomi biomasės kuras, biodegalai ir skystieji bioproduktai, pagaminti naudojant atliekas ir liekanas, išskyrus žemės ūkio, akvakultūros, žuvininkystės ir miško kirtimo liekanas, atitinkantys tik šio įstatymo 38 straipsnio 2 dalyje nustatytus išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijus. Atliekos ir liekanos, perdirbamos į produktą, iš kurio gaminami biodegalai ir skystieji bioproduktai, taip pat privalo atitikti šio įstatymo 38 straipsnio 2 dalyje nustatytus išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažėjimo kriterijus.

14. Šio įstatymo 38 straipsnio 2, 3, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13 ir 14 dalyse nustatyti tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijai taikomi nepaisant biomasės geografinės kilmės.

15. Biodegalai ir skystieji bioproduktai, taip pat biomasės kuras, pagaminti iš atliekų ir liekanų, susidariusių ne miško žemėje, bet žemės ūkio paskirties žemėje, įvertinami apskaičiuojant šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytą energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalį, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, vertinant energijos gamintojų atitiktį įsipareigojimams naudoti atsinaujinančių išteklių energiją ir teikiant finansinę paramą už biomasės kuro, biodegalų ir skystųjų bioproduktų naudojimą tik tais atvejais, kai ūkinės veiklos vykdytojai arba atitinkamos valstybės institucijos yra parengę stebėsenos arba valdymo planus, skirtus veiklos poveikio dirvožemio kokybei ir dirvožemio angliai vertinti. Informacija apie tai, kaip tas poveikis stebimas ir valdomas, pateikiama auditų, numatytų šio straipsnio 7 dalyje, ataskaitose.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

38 straipsnis. Atsinaujinančių išteklių kuro ir kuro iš perdirbtų neatsinaujinančių išteklių atliekų tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijai

1. Atsinaujinančių išteklių kuras ir kuras iš perdirbtų neatsinaujinančių išteklių atliekų šio įstatymo 37 straipsnio 1 dalyje nurodytais tikslais turi atitikti šio straipsnio 2, 3, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13 ir 14 dalyse nustatytus tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijus, nepaisant to, kurioje šalyje užauginta (gauta) žaliava jiems gaminti.

2. Išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, susidarančių dėl biodegalų ir skystųjų bioproduktų naudojimo, kiekis, palyginti su išmetamųjų dujų, susidarančių dėl iškastinio kuro naudojimo, kiekiu, turi sumažėti:

1) mažiausiai 50 procentų, jeigu biodegalai ir transporto sektoriuje naudojamos biodujos ir skystieji bioproduktai pagaminti įrenginiuose, kurie pradėti eksploatuoti iki 2015 m. spalio 5 d.;

2) mažiausiai 60 procentų, jeigu biodegalai ir transporto sektoriuje naudojamos biodujos ir skystieji bioproduktai pagaminti įrenginiuose, kurie pradėti eksploatuoti nuo 2015 m. spalio 6 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d.;

3) mažiausiai 65 procentais, kai biodegalai, transporto sektoriuje naudojamos biodujos ir skystieji bioproduktai pagaminti įrenginiuose, kurie pradėti eksploatuoti nuo 2021 m. sausio 1 d.;

4) mažiausiai 70 procentų, kai elektros energija, šilumos ir vėsumos energija pagaminta įrenginiuose, kurie naudoja biomasės kurą ir kurie pradėti eksploatuoti nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2025 m. gruodžio 31 d., ir mažiausiai 80 procentų – įrenginiuose, kurie pradėti eksploatuoti nuo 2026 m. sausio 1 d.

3. Išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, susidarančių dėl iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro ir kuro iš perdirbtų neatsinaujinančių išteklių atliekų naudojimo, kiekis, palyginti su išmetamųjų dujų, susidarančių dėl iškastinio kuro naudojimo, kiekiu, turi sumažėti mažiausiai 70 procentų.

4. Laikoma, kad biodegalų, skystųjų bioproduktų, transporto sektoriuje naudojamų biodujų ir energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginiai yra pradėti eksploatuoti, kai juose pradėta faktinė biodegalų, biodujų, skystųjų bioproduktų gamyba bei faktinė šilumos ir vėsumos energijos, taip pat elektros energijos iš biomasės kuro gamyba.

5. Šio straipsnio 2 ir 3 dalyje nurodytas išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimas dėl biodegalų, transporto sektoriuje naudojamų biodujų, atsinaujinančių išteklių kuro ir kuro iš perdirbtų neatsinaujinančių išteklių atliekų naudojimo šilumos, vėsumos ir elektros energijos gamybos įrenginiuose apskaičiuojamas aplinkos ministro nustatyta tvarka.

6. Biodegalai, skystieji bioproduktai ir biomasės kuras neturi būti pagaminti iš žaliavos, gautos užauginus žaliai skirtus augalus labai didelės biologinės įvairovės žemėje, tai yra žemėje, kuriai 2008 m. sausio mėnesį ar vėliau buvo taikomas vienas iš toliau nurodytų apibūdinimų (nepaisant to, ar tas apibūdinimas žemei yra taikomas žaliavų gavimo laikotarpiu, ar ne):

1) pirmykštis miškas, sengirė ir kitos miškingos vietovės, tai yra miškas ir kitos miškingos vietovės, kuriose auga vietinės rūšys ir nėra aiškiai matomų žmogaus veiklos požymių, o ekologiniai procesai nėra pastebimai sutrikdyti;

2) didelės biologinės įvairovės miškas ir kita medžiais apsodinta žemė, kurioje gausu rūšių ir kuri nėra nuniokota arba kuri Vyriausybės įgaliotos institucijos yra pripažinta didelės biologinės įvairovės žeme, išskyrus atvejus, kai pateikiama įrodymų, kad tų žaliavų gamyba gamtos apsaugos tikslams nepakenkė;

3) vietovės, nustatytos pagal konkrečios valstybės teisės aktus arba Vyriausybės įgaliotos institucijos pripažintos saugomomis gamtos apsaugos tikslais, arba saugomos vietovės, kuriose susitelkusios retos, galinčios išnykti arba nykstančios ekosistemos ar rūšys, pripažintos pagal tarptautinius susitarimus arba įtrauktos į tarpvyriausybinių organizacijų ar Tarptautinės gamtos išsaugojimo sąjungos sudarytus sąrašus, išskyrus atvejus, kai pateikiama įrodymų, kad tų žaliavų auginimas tiems gamtos apsaugos tikslams nepakenkė;

4) daugiau kaip vieno hektaro didelės biologinės įvairovės natūralios pievos, tai yra pievos, kurios išliktų pievomis ir be žmogaus įsikišimo ir kuriose išlikusi natūrali rūšių įvairovė, ir kurių ekologinės savybės ir procesai nepakitę;

5) daugiau kaip vieno hektaro didelės biologinės įvairovės nenatūralios pievos, tai yra pievos, kurios neišliktų pievomis be žmogaus įsikišimo ir kurios pasižymi rūšių įvairove bei yra nenuniokotos, išskyrus atvejus, kai pateikiama įrodymų, kad žaliavų nuimti būtina siekiant išsaugoti teritorijai taikomą pievos apibūdinimą;

6) viržynai;

7) jeigu šio straipsnio 10 dalies 6 ir 7 punktuose nustatytos sąlygos netenkinamos, šios dalies 1, 2, 4 ir 5 punktai taip pat taikomi biodegalams, skystiesiems bioproduktams ir biomasės kurui, pagamintiems iš miško biomasės.

7. Biodegalai, skystieji bioproduktai ir biomasės kuras neturi būti pagaminti iš

žaliavų, gautų iš žemės, kurioje yra didelės anglies sankaupos, tai yra iš žemės, kuriai 2008 m. sausio mėnesį buvo taikytas ir toliau nebetaikomas vienas iš šių apibūdinimų:

1) šlapžemė, tai yra žemė, kuri nuolat arba didelę metų dalį yra apsemta arba permirkusi;

2) ištiesai mišku apaugusi vietovė, tai yra žemė, kurioje daugiau kaip vieno hektaro plote medžiai aukštesni negu 5 metrai, o medžių lajos projekcija apima daugiau kaip 30 procentų žemės ploto, arba žemė, kurioje augdami medžiai gali pasiekti tas ribas *in situ*;

3) žemė, kurioje daugiau kaip vieno hektaro plote medžiai aukštesni negu 5 metrai, o medžių lajos projekcija apima nuo 10 iki 30 procentų žemės ploto, arba žemė, kurioje augdami medžiai gali pasiekti tas ribas *in situ*, nebent pateikiama įrodymų, kad anglies sankaupos šiame plote iki ir po žemės paskirties keitimo yra tokios, kad taikant šio straipsnio 6 dalyje nurodytą tvarką bus įgyvendintos šio straipsnio 2 dalyje nustatytos sąlygos;

4) jeigu šio straipsnio 10 dalies 6 ir 7 punktuose nustatytos sąlygos netenkinamos, šios dalies 1 punktą ir šio straipsnio 8 dalis taip pat taikomi biodegalams, skystiesiems bioproduktams ir biomasės kurui, pagamintiems iš miško biomasės.

8. Šio straipsnio 7 dalies nuostatos netaikomos, jeigu žaliavų gavimo laikotarpiu žemei taikytas toks pat apibūdinimas kaip ir 2008 m. sausio mėnesį.

9. Biodegalai, skystieji bioproduktai ir biomasės kuras neturi būti pagaminti iš žaliavų, užaugintų žemėje, kuri 2008 m. sausio mėnesį buvo durpynas, išskyrus atvejus, kai pateikiama įrodymų, kad tai žaliavai auginti ir derliui nuimti nereikia sausinti anksčiau nenusausintos dirvos. Jeigu šio straipsnio 10 dalies 6 ir 7 punktuose nustatytos sąlygos netenkinamos, ši dalis taip pat taikoma biodegalams, skystiesiems bioproduktams ir biomasės kurui, pagamintiems iš miško biomasės.

10. Miško biomasė, naudojama kaip žaliava biodegalams, biomasės kurui ar skystiesiems bioproduktams gaminti, turi būti paruošta teritorijoje, kuriai taikomi teisės aktai ir stebėsenos sistemos, užtikrinantys:

1) miško kirtimų teisėtumą;

2) miško kirtaviečių atkūrimą;

3) vietovių, nustatytų pagal tarptautinius ar konkrečios valstybės teisės aktus arba Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos sprendimu, tarp jų šlapžemių, pievų, pelkių viržynų ir durpynų, biologinės įvairovės išsaugojimą ir apsaugą nuo buveinių naikinimo;

4) kirtimų vykdymą atsižvelgiant į dirvožemio kokybės išlaikymą ir biologinės įvairovės išsaugojimą pagal tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principus, nurodytus Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, siekiant išvengti neigiamo poveikio – vengti rauti kelmus ir šaknis, alinti pirmakščius miškus ir sengires ar juos paversti miško želdiniais, kirsti pažeidžiamuose dirvožemiuose augantį medyną, kirtimus vykdyti laikantis didžiausio leistino pagrindinių plynųjų ir atvejinių miško kirtimų biržėms nustatytų ploto ir pločių reikalavimų, taikant vietos ir ekologijos požiūriu priimtinas paliktinos negyvos medienos gavybos ribines vertes ir laikantis reikalavimų naudoti medienos ruošos sistemas, kuriomis kuo labiau mažinamas neigiamas poveikis dirvožemio kokybei, įskaitant dirvožemio tankinimą, biologinei įvairovei bei buveinėms;

5) kad atliekami miško kirtimai išlaikytų ar didintų miško produktyvumą;

6) kad miškai, kuriuose kertama miško biomasė, neaugtų žemėje, kuriai taikomi šio straipsnio 6 dalies 1, 2, 4, 5 ir 6 punktuose, 7 dalies 1 punkte ir 9 dalyje nurodyti apibūdinimai ir sąlygos;

7) kad biodegalų, skystųjų bioproduktų ir biomasės kuro gamintojai, naudojantys miško biomasę, audito, atliekamo pagal šio įstatymo 37 straipsnio 7 dalį, 39⁴ straipsnio 2 dalį ir 39⁵ straipsnio 3 dalį, metu pateiktų pareiškimą, grindžiamą įmonės lygmens vidaus procesais, patikinantį, kad biodegalų, skystųjų bioproduktų ir biomasės kuro gamybai

naudojama miško biomasė nėra gaunama iš šios dalies 6 punkte nurodytų žemės plotų.

11. Jeigu šio straipsnio 10 dalyje nurodytų teisės aktų ir stebėsenos sistemų nėra, teritorijose, kuriose ruošiama miško biomasė kaip žaliava biomasės kuro, biodegalų ar skystųjų bioproduktų gamybai, turi būti įdiegtos valdymo sistemos, kurios užtikrina:

- 1) miško kirtimų teisėtumą;
- 2) miško kirtaviečių atkūrimą;
- 3) vietovių, nustatytų pagal tarptautinius ar konkrečios valstybės teisės aktus arba Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos sprendimu, tarp jų šlapžemių, pievų, viržynų ir durpynų, biologinės įvairovės išsaugojimą ir apsaugą nuo buveinių naikinimo, išskyrus atvejus, kai pateikiama įrodymų, kad žaliavos derliaus nuėmimas neturi neigiamo poveikio aplinkai;

- 4) kirtimų vykdymą atsižvelgiant į dirvožemio kokybės išlaikymą ir biologinės įvairovės išsaugojimą pagal tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principus, nurodytus Miškų įstatyme, siekiant išvengti neigiamo poveikio – vengti rauti kelmus ir šaknis, alinti pirmąjį miškus ir sengires ar juos paversti miško želdiniais, kirsti pažeidžiamuose dirvožemiuose augantį medyną, kirtimus vykdyti laikantis didžiausio leistino pagrindinių plynųjų ir atvejinių miško kirtimų biržėms nustatytų ploto ir pločių reikalavimų, taikant vietos ir ekologijos požiūriu priimtinius paliktinos negyvos medienos kiekius ir laikantis reikalavimų naudoti medienos ruošos sistemas, kuriomis kuo labiau mažinamas neigiamas poveikis dirvožemio kokybei, įskaitant dirvožemio tankinimą, ir biologinei įvairovei bei buveinėms;

- 5) kad atliekami miško kirtimai išlaikytų ar didintų miško produktyvumą.

12. Miško biomasė, naudojama kaip žaliava biomasės kurui, biodegalams ar skystiesiems bioproduktams gaminti, turi būti paruošta teritorijoje ar ekonominės integracijos regioninėje organizacijoje, kuri atitinka šiuos žemės paskirties, žemės paskirties keitimo ir miškininkystės kriterijus:

- 1) yra 2015 m. Paryžiaus susitarimo (toliau – Paryžiaus susitarimas) šalis;

- 2) pagal 1992 m. Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją yra pateikusi numatomus įgyvendinti nacionaliniu lygmeniu nustatomus įpareigojančius veiksmus, kurie apima žemės ūkio, miškininkystės ir žemės naudojimo išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimą ir absorbavimą ir užtikrina, kad bet kuris anglies sancaupų, susijusių su paruošta biomase, pokytis būtų įskaičiuojamas į valstybės įsipareigojimą mažinti arba apriboti išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, kaip numatyta nacionaliniu lygmeniu nustatytuose įpareigojančiuose veiksmuose;

- 3) pagal Paryžiaus susitarimo 5 straipsnį yra priimti nacionaliniai arba kiti biomasės paruošimą reglamentuojantys teisės aktai, kuriais saugomos ir didinamos anglies sancaupos ir absorbentai ir kuriuose pateikiami įrodymai, kad deklaruojamas žemės paskirties, žemės paskirties keitimo ir miškininkystės sektoriuje išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis neviršija absorbuojamo tokių dujų kiekio.

13. Nesant atitikties šio straipsnio 12 dalyje nurodytiems kriterijams, teritorijose, kuriose ruošiama miško biomasė kaip žaliava biomasės kuro, biodegalų ir skystųjų bioproduktų gamybai, turi būti įdiegtos valdymo sistemos, kurios užtikrina, kad anglies sancaupų ir absorbentų lygis ilguoju laikotarpiu būtų išlaikytas ar didinamas.

14. Nustatant didelę netiesioginio žemės paskirties naudojimo keitimo riziką keliančias pradines žaliavas, kurių auginimo teritorija plečiama į teritorijas, kuriose yra didelių anglies sancaupų, ir sertifikuojant nedidelę netiesioginio žemės paskirties naudojimo keitimo riziką keliančius biodegalus, skystuosius bioproduktus ir biomasės kurą, taikomi kriterijai, nurodyti 2019 m. kovo 13 d. Europos Komisijos deleguotajame reglamente ([ES](#)) 2019/807, kuriuo dėl didelę netiesioginio žemės naudojimo keitimo riziką keliančių pradinių žaliavų, kurių auginimo teritorija reikšmingai plečiama į žemės, kurioje yra didelių anglies sancaupų, plotus, nustatymo ir nedidelę netiesioginio žemės naudojimo

keitimo riziką keliančių biodegalų, skystųjų bioproduktų ir biomasės kuro sertifikavimo papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [\(ES\) 2018/2001](#).

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

39 straipsnis. *Neteko galios nuo 2022-01-01*

Straipsnio naikinimas:

Nr. [XIV-197](#), 2021-03-23, paskelbta TAR 2021-04-08, i. k. 2021-07414

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1327](#), 2014-11-13, paskelbta TAR 2014-11-18, i. k. 2014-17046

SEPTINTASIS¹ SKIRSNIS
TVARUS BIOMASĖS KURO NAUDOJIMAS ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ
ENERGIJOS GAMYBAI

39¹ straipsnis. Tvarus biomasės kuro naudojimas elektros energijos, šilumos ir (ar) vėsumos energijos gamyboje

1. Energijos išteklių rinkos dalyviai privalo naudoti tik šio įstatymo 39³ straipsnyje nustatytus tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijus atitinkantį biomasės kurą šiais atvejais:

1) elektros energijos, šilumos ir (ar) vėsumos energijos gamybos įrenginiuose, kurių bendroji vardinė šiluminė galia yra 7,5 MW ar daugiau, kai naudojamas kietasis biomasės kuras;

2) elektros energijos, šilumos ir (ar) vėsumos energijos gamybos įrenginiuose, kurių bendroji vardinė šiluminė galia yra 2 MW ar daugiau, kai naudojamas iš biomasės pagamintas dujinis kuras;

3) įrenginiuose, gaminančiuose dujinį biomasės kurą, kuriuose vidutinis biometano srautas yra:

a) didesnis kaip 200 kubinių metrų metano per valandą, matuojant standartinėmis temperatūros ir slėgio sąlygomis, tai yra esant 0 °C temperatūrai ir 1 baro atmosferos slėgiui;

b) jeigu biodujas sudaro metano ir kitų nedegių dujų mišinys, metano srautui taikoma šio punkto a papunktyje nustatyta ribinė vertė, proporcingai perskaičiuota metano tūrio daliai mišinyje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų naudojant šio įstatymo 39³ straipsnyje nustatytus kriterijus atitinkantį biomasės kurą pagaminta elektros energija, šilumos ir (ar) vėsumos energija įskaitoma šiais atvejais:

1) apskaičiuojant šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytą energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalį, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu;

2) vertinant energijos išteklių rinkos dalyvių atitiktį įpareigojimams naudoti atsinaujinančių išteklių energiją;

3) teikiant finansinę paramą už biomasės kuro naudojimą.

3. Iš biomasės kuro pagaminta elektros energija įskaitoma šio straipsnio 2 dalyje nustatytais atvejais, jeigu ji pagaminta laikantis bent vieno iš šių kriterijų:

1) įrenginiuose, kurių bendroji vardinė šiluminė galia yra mažesnė kaip 50 MW;

2) įrenginiuose, kurių bendroji vardinė šiluminė galia yra nuo 50 MW iki 100 MW, taikant didelio naudingumo kogeneracijos būdą, arba įrenginiuose, kuriuose gaminama tik

elektros energija, laikantis su geriausiais prieinamais gamybos būdais siejamo energijos vartojimo efektyvumo lygio, kaip apibrėžta 2017 m. liepos 31 d. Komisijos įgyvendinimo sprendime (ES) 2017/1442, kuriame pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų pateikiamos geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvados dėl didelių kurą deginančių įrenginių;

3) įrenginiuose, kurių bendroji vardinė šiluminė galia viršija 100 MW, taikant didelio naudingumo kogeneracijos būdą, arba įrenginiuose, kuriuose gaminama tik elektros energija, pasiekiant ne mažiau kaip 36 procentų grynąjį elektros energijos įrenginių efektyvumą;

4) taikant biomasės CO₂ surinkimo ir saugojimo technologiją.

4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodyti kriterijai, kurių laikantis iš biomasės kuro pagaminta elektros energija gali būti vertinama šio straipsnio 2 dalyje nustatytais atvejais, taikomi įrenginiams:

1) kuriuose elektros energijai gaminti kaip pagrindinis kuras nenaudojamas iškastinis kuras ir juose nėra ekonomiškai efektyvios galimybės taikyti didelio naudingumo kogeneracijos būdo;

2) kurie pradėti eksploatuoti arba pritaikyti naudoti biomasės kurą po 2021 m. gruodžio 25 d.

5. Šio straipsnio 3 dalyje nurodyti kriterijai, kurių laikantis iš biomasės kuro pagaminta elektros energija gali būti vertinama šio straipsnio 2 dalyje nustatytais atvejais, netaikomi įrenginiams, apie kuriuos privaloma pranešti Europos Komisijai, vadovaujantis tinkamai pagrįsta elektros energijos tiekimo saugumo rizika.

39² straipsnis. Biomasės kuro atitikties tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams patvirtinimo sistema

1. Energijos išteklių rinkos dalyviai biomasės kuro atitiktį šio įstatymo 39³ straipsnyje nustatytiems tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams, nepriklausomai nuo biomasės geografinės kilmės, gali patvirtinti pagal šio įstatymo 39⁴ straipsnį naudodami Europos Komisijos sprendimu pripažintą savanorišką tarptautinę schemą ir (ar) šio įstatymo 39⁵ straipsnyje nustatytą savanorišką nacionalinę schemą.

2. Energijos išteklių rinkos dalyviai, užtikrindami biomasės kuro atitiktį šio įstatymo 39³ straipsnyje nustatytiems tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams, privalo naudoti masės balanso sistemą, kuri atitinka šio įstatymo 37 straipsnio 4 dalyje nustatytus reikalavimus.

3. Perdirbant žaliavas, informacija apie jų tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo charakteristikas tikslinama ir produkcijai priskiriama šio įstatymo 37 straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka.

4. Biomasės kuro, pagaminto naudojant atliekas ir liekanas, išskyrus žemės ūkio, akvakultūros, žuvininkystės ir miško kirtimo liekanas, kiekis įskaitomas šio įstatymo 39¹ straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais, jeigu jis atitinka šio įstatymo 39³ straipsnio 2 dalyje nustatytus kriterijus. Atliekos ir liekanos, perdirbamos į produktą, iš kurio gaminamas biomasės kuras, taip pat privalo atitikti šio įstatymo 39³ straipsnio 2 dalyje nustatytus kriterijus.

5. Biomasės kuras, pagamintas iš atliekų ir liekanų, susidariusių ne miško žemėje, bet žemės ūkio paskirties žemėje, įskaitomas šio įstatymo 39¹ straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais, jeigu energijos išteklių rinkos dalyviai, energijos išteklių biržos operatorius arba valstybės institucijos yra parengę stebėsenos arba valdymo planus, skirtus veiklos poveikio dirvožemio kokybei ir dirvožemio angliai vertinti. Informacija apie šio

poveikio stebėjimą ir valdymą pateikiama nepriklausomų auditų, nurodytų šio įstatymo 39⁴ ir 39⁵ straipsniuose, ataskaitose.

39³ straipsnis. Biomasės kuro tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijai

1. Biomasės kuras šiame įstatyme nustatytais atvejais turi atitikti šiame straipsnyje nustatytus tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijus, nepriklausomai nuo biomasės geografinės kilmės.

2. Išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, susidarančių dėl biomasės kuro naudojimo, kiekis, palyginti su išmetamųjų dujų, susidarančių dėl iškastinio kuro naudojimo, kiekiu, turi sumažėti:

1) mažiausiai 80 procentų – kai elektros energija, šilumos ir vėsumos energija pagaminta įrenginiuose, kurie pradėti eksploatuoti nuo 2023 m. lapkričio 21 d.;

2) kai elektros energija, šilumos ir vėsumos energija pagaminta įrenginiuose, kurių bendra vardinė šiluminė galia yra lygi 10 MW arba didesnė ir kurie pradėti eksploatuoti nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2023 m. lapkričio 20 d.:

a) mažiausiai 70 procentų – iki 2029 m. gruodžio 31 d.;

b) mažiausiai 80 procentų – nuo 2030 m. sausio 1 d.;

3) kai elektros energija, šilumos ir vėsumos energija pagaminta įrenginiuose, kurių bendra vardinė šiluminė galia yra lygi 10 MW arba mažesnė ir kurie pradėti eksploatuoti nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2023 m. lapkričio 20 d.:

a) mažiausiai 70 procentų – iki tol, kol jų eksploatavimo trukmė pasieks 15 metų;

b) mažiausiai 80 procentų – jų eksploatavimo trukmei pasiekus 15 metų;

4) kai elektros energija, šilumos ir vėsumos energija pagaminta įrenginiuose, kurių bendra vardinė šiluminė galia yra lygi 10 MW arba didesnė ir kurie pradėti eksploatuoti anksčiau nei 2021 m. sausio 1 d., mažiausiai 80 procentų – iki tol, kol jų eksploatavimo trukmė pasieks 15 metų, bet ne anksčiau kaip nuo 2026 m. sausio 1 d. ir ne vėliau kaip nuo 2029 m. gruodžio 31 d.;

5) kai elektros energija, šilumos ir vėsumos energija pagaminta įrenginiuose, kurių bendra vardinė šiluminė galia yra lygi 10 MW arba mažesnė ir kurie pradėti eksploatuoti anksčiau kaip 2021 m. sausio 1 d., mažiausiai 80 procentų – iki tol, kol jų eksploatavimo trukmė pasieks 15 metų, bet ne anksčiau kaip nuo 2026 m. sausio 1 d.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytas išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimas dėl biomasės kuro naudojimo elektros energijos, šilumos ir (ar) vėsumos energijos gamybos įrenginiuose apskaičiuojamas aplinkos ministro nustatyta tvarka.

4. Šio straipsnio 2 dalyje nustatyti kriterijai netaikomi elektros energijai, šilumos ir vėsumos energijai, gaminamoms iš komunalinių atliekų.

5. Biomasės kuras negali būti pagamintas iš žaliavų, nurodytų šio įstatymo 38 straipsnio 6, 7 ir 9 dalyse, ir privalo būti pagamintas laikantis šio įstatymo 38 straipsnio 10–14 dalyse nustatytų kriterijų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

39⁴ straipsnis. Biomasės kuro atitikties tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams vertinimas pagal Europos Komisijos sprendimu pripažintą savanorišką tarptautinę schemą

1. Energijos išteklių rinkos dalyviai, siekiantys gauti savanorišką tarptautinį sertifikata, kuriuo patvirtinama biomasės kuro ar biomasės kuro žaliavų gamybos atitiktis šio įstatymo 39³ straipsnyje nustatytiems kriterijams, turi kreiptis į sertifikavimo įmonę, kuri atlieka sertifikavimą pagal Europos Komisijos sprendimu pripažintą savanorišką tarptautinę schemą, ir turi pateikti sertifikavimo įmonei jos prašomą informaciją, pagrindžiančią biomasės kuro atitiktį šio įstatymo 39³ straipsnyje nustatytiems kriterijams.

2. Sertifikavimo įmonė atlieka energijos išteklių rinkos dalyvių, siekiančių gauti savanorišką tarptautinį sertifikatą, nepriklausomą auditą ir išduoda sertifikatą arba pateikia motyvuotą atsisakymą jį išduoti. Sertifikavimo įmonė kiekvienais metais atlieka energijos išteklių rinkos dalyvių, turinčių savanorišką tarptautinį sertifikatą, kuriuo patvirtinama biomasės kuro ar biomasės kuro žaliavų gamybos atitiktis šio įstatymo 39³ straipsnyje nustatytiems kriterijams, nepriklausomą auditą. Leidžiama atlikti biomasės kuro iš miško biomasės gamintojų vidaus auditą arba antrosios šalies auditą iki pirmosios miško biomasės surinkimo vietos, siekiant įvertinti atitiktį šio įstatymo 38 straipsnio 10 ir 12 dalyse nustatytiems kriterijams. Audito metu patikrinama, ar naudojamos sistemos yra tikslios, patikimos ir apsaugotos nuo klastojimo, užtikrinant, kad medžiagos nebūtų tikslingai pakeistos ar išmestos, kad žaliavos ir kuro partija arba jos dalis galėtų tapti atliekomis ar liekanomis, taip pat įvertinamas ėminių dažnumas, metodika ir informacijos patikimumas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

39⁵ straipsnis. Biomasės kuro atitikties tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams vertinimas pagal savanorišką nacionalinę schemą

1. Energijos išteklių biržos operatorius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymu ir energetikos ministro patvirtintomis Centralizuotos prekybos biokuru taisyklėmis, kuriose taip pat nustatoma energijos išteklių biržoje prekiaujamo biomasės kuro atitikties tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams pagal savanorišką nacionalinę schemą tvarka:

1) patvirtina atskirų energijos išteklių biržoje prekiaujamų biomasės kuro produktų atitiktį šio įstatymo 39³ straipsnyje nustatytiems kriterijams ir apskaičiuoja šių biomasės kuro produktų ir lyginamojo iškastinio kuro panaudojimo išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų poveikį;

2) tikrina energijos išteklių biržos dalyvių pagal šio straipsnio 2 dalį pateiktos informacijos apie atskirus energijos išteklių biržoje prekiaujamus biomasės kuro produktus tikslumą ir patikimumą;

3) parengia metinę ataskaitą apie atskirų energijos išteklių biržoje prekiaujamų biomasės kuro produktų atitiktį šio įstatymo 39³ straipsnyje nustatytiems kriterijams ir parengia užduotį auditoriui ar audito įmonei atlikti energijos išteklių biržos operatoriaus surinktos informacijos nepriklausomą auditą.

2. Energijos išteklių biržos dalyvis, dalyvaudamas savanoriškoje nacionalinėje schemeje, energetikos ministro patvirtintose Centralizuotos prekybos biokuru taisyklėse nustatyta tvarka energijos išteklių biržos operatoriumi pateikia:

1) informaciją apie perkamų ar parduodamų biomasės kuro produktų ar jų gamybai naudotų žaliavų atitiktį šio įstatymo 39³ straipsnyje nustatytiems kriterijams;

2) informaciją, kad medžiagos nėra tikslingai pakeistos ar išmestos, kad žaliavos ir kuro partija arba jos dalis galėtų tapti atliekomis ar liekanomis;

3) duomenis, reikalingus biomasės kuro produktų ir lyginamojo iškastinio kuro panaudojimo išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų poveikiui apskaičiuoti aplinkos ministro nustatyta tvarka;

4) informaciją, naudojamą masės balanso sistemoje pagal šio įstatymo 39² straipsnio 2 dalį.

3. Energijos išteklių biržos operatorius, atlikdamas biržos dalyvių pateiktos informacijos apie jų perkamus ar parduodamus biomasės kuro produktus patikrą, turi teisę:

1) pats tikrinti energijos išteklių biržos dalyvių pateiktą informaciją arba įgalioti tai atlikti auditorius, audito įmones ar nepriklausomus medienos matuotojus;

2) naudoti iki pirmosios miško biomasės surinkimo vietos biomasės kuro žaliavų gamintojo ar energijos išteklių biržos dalyvio atlikto audito duomenis ar pateiktą deklaraciją;

3) pagal duomenų teikimo sutartis tikrinti nacionalinėje schemoje dalyvaujančių energijos išteklių biržos dalyvių pateiktus duomenis ir informaciją Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Valstybinės miškų tarnybos, valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos, Nekilnojamojo turto registro informacinės sistemos, Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos ir (ar) valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro duomenų bazėse.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

39⁶ straipsnis. Informacijos apie biomasės kuro atitikties tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams įvykdymą teikimas

1. Energijos išteklių rinkos dalyviai savo interneto svetainėse ir (ar) energijos išteklių biržos operatorius savo informacinėje sistemoje skelbia aktualią informaciją apie perkamo, parduodamo ir (ar) gaminamo (jeigu šio įstatymo 39¹ straipsnio 1 dalyje nurodyti energijos išteklių rinkos dalyviai pagamintą biomasės kurą sunaudoja savo reikmėms ir ūkio poreikiams), biomasės kuro, atitinkančio tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijus, kilmės šalį ir pradines žaliavas.

2. Vyriausybės įgaliota institucija turi teisę reikalauti, kad energijos išteklių rinkos dalyviai pagrįstų perkamo ir (ar) parduodamo biomasės kuro ar jo gamybai naudotų žaliavų atitiktį šio įstatymo 39³ straipsnyje nustatytiems tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams.

3. Energijos išteklių rinkos dalyviai iki kiekvienų metų balandžio 30 dienos subjektui, nurodytam Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, pateikia informaciją apie savo perkamo, parduodamo ir (ar) gaminamo (jeigu šio įstatymo 39¹ straipsnio 1 dalyje nurodyti energijos išteklių rinkos dalyviai pagamintą biomasės kurą sunaudoja savo reikmėms ir ūkio poreikiams) biomasės kuro atitiktį šio įstatymo 39³ straipsnyje nustatytiems kriterijams, išskyrus informaciją apie energijos išteklių biržoje piršto ir parduoto biomasės kuro kiekius ir jo atitiktį šio įstatymo 39³ straipsnyje nustatytiems kriterijams, kurią pateikia energijos išteklių biržos operatorius. Subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, apibendrintą informaciją kiekvienais metais teikia Europos Komisijai.

4. Jeigu pateikiama informacija, gauta pagal Europos Komisijos sprendimu pripažintą savanorišką tarptautinę schemą arba Europos Sąjungos su užsienio valstybėmis sudarytą dvišalį ar daugiašalį susitarimą, kuriame susitariama dėl šio įstatymo 39³ straipsnyje nustatytų kriterijų, ir Europos Komisija priima sprendimą, kad tokiu susitarimu įrodoma iš susitarime nurodytose šalyse išaugintų (gautų) žaliavų pagaminto biomasės kuro atitiktis tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams, arba pagal Europos Komisijos sprendimu pripažintą savanorišką nacionalinę schemą, kiek toks Europos Komisijos sprendimas yra taikomas, arba pagal šio įstatymo

39⁵ straipsnyje nustatyta savanorišką nacionalinę schemą, kurią pateikia energijos išteklių biržos operatorius, subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, nereikalauja, kad energijos išteklių rinkos dalyviai ar energijos išteklių biržos operatorius pateiktų papildomą informaciją, patvirtinančią, kad biomasės kurui taikomi šio įstatymo 39³ straipsnyje nustatyti kriterijai yra įvykdyti.

5. Subjekto, nurodyto Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, prašymu sertifikavimo įmonės privalo pateikti nepriklausomo audito ataskaitą, o energijos išteklių biržos operatorius – metinę ataskaitą, kuriomis remiantis energijos išteklių rinkos dalyviams išduotas savanoriškas tarptautinis sertifikatas arba patvirtinta biomasės kuro atitiktis šio įstatymo 39³ straipsnyje nustatytiems kriterijams pagal savanorišką nacionalinę schemą. Jeigu subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, nustato, kad nepriklausomo audito ataskaitoje ar energijos išteklių biržos operatoriaus metinėje ataskaitoje pateikta informacija neatitinka šio įstatymo 39³ straipsnyje nustatytų kriterijų, jis nedelsdamas apie tai informuoja atitinkamai Europos Komisiją ir Europos Komisijos sprendimu pripažintą savanorišką tarptautinę schemą administruojantį subjektą arba Europos Komisiją ir Energetikos ministeriją apie nustatytas neatitiktis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

39⁷ straipsnis. Pakopinis biomasės naudojimo principas

1. Energija iš biomasės kuro turi būti gaminama taikant pakopinį biomasės naudojimo principą ir atsižvelgiant į Atliekų tvarkymo įstatymo 3 straipsnyje nustatytą atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumą, kad būtų kuo labiau sumažintas nederamas iškreipiamasis poveikis biomasės žaliavų rinkai ir žalingas poveikis biologinei įvairovei, aplinkai ir klimatui.

2. Vadovaudamasi šio straipsnio 1 dalimi, institucijos ir įstaigos, rengdamos paramos schemas, skirtas žaliavinės medienos ir (ar) miško kirtimo liekanų naudojimui energijai gaminti, turi užtikrinti, kad žaliavinė mediena ir (ar) miško kirtimo liekanos būtų naudojamos atsižvelgiant į jų didžiausią ekonominę ir aplinkosauginę pridėtinę vertę laikantis toliau nurodyto pakopinio biomasės naudojimo principo prioritetų eiliškumo:

- 1) medienos gaminiai;
- 2) medienos gaminių naudojimo laiko pailginimas;
- 3) pakartotinis naudojimas;
- 4) perdirbimas;
- 5) energijos gamyba;
- 6) šalinimas.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyti prioritetai gali būti netaikomi šiais atvejais:

1) siekiant užtikrinti energijos tiekimo saugumą ir patikimumą ir esant ekstremaliajai energetikos padėčiai;

2) vykdant kompleksinę miškų ūkio veiklą, kai atliekami ugdomieji, specialieji ir sanitariniai miško kirtimai arba įgyvendinama miško priešgaisrinės apsaugos sistema;

3) vykdant žaliavinės medienos, skirtos biomasės kurui, ir (ar) miško kirtimo liekanų ruošą. Žaliavinė mediena, skirta biomasės kurui, klasifikuojama vadovaujantis aplinkos ministro tvirtinamomis Apvaliosios medienos klasifikavimo ir ženklinimo taisyklėmis.

4. Subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, kiekvienais metais teikia Europos Komisijai informaciją apie šio straipsnio 3 dalyje nurodytus atvejus, jų taikymo geografinę aprėptį ir juos lėmusias priežastis. Iki kiekvienų metų balandžio 30 dienos savivaldybių institucijos subjektui, nurodytam Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, pateikia informaciją apie šio straipsnio 3 dalies 1 punkte nurodytus atvejus, Valstybinė miškų tarnyba – apie šio straipsnio 3 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytus atvejus.

5. Siekdamas užtikrinti šio straipsnio 2 dalyje nurodytų reikalavimų įgyvendinimą, institucijos ir įstaigos, rengdamos paramos schemas, skirtas žaliavinės medienos ir (ar) miško kirtimo liekanų naudojimui energijai gaminti, turi užtikrinti, kad tiesioginė finansinė parama nebūtų teikiama:

1) žaliavinės medienos naudojimui energijai gaminti, išskyrus žaliavinę medieną, kuri skirta biomasės kurui, vadovaujantis šio straipsnio 3 dalies 3 punktu, ir miško kirtimo liekanas;

2) energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybai deginant atliekas, nebent būtų vykdomos Atliekų tvarkymo įstatyme nustatytos atskiro surinkimo pareigos.

6. Pagal šio straipsnio 2 dalį, finansinė parama neteikiama žaliavinės medienos ir (ar) miško kirtimo liekanų naudojimui įrenginiuose, kuriuose gaminama tik elektros energija, nebent tokia elektros energija atitinka šio įstatymo 39¹ straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatytus reikalavimus.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

Papildyta skirsniu:

Nr. [XIV-1067](#), 2022-04-28, paskelbta TAR 2022-05-06, i. k. 2022-09676

8 skirsnis. Neteko galios nuo 2019-06-01

Skirsnio naikinimas:

Nr. [XIII-2017](#), 2019-03-21, paskelbta TAR 2019-04-02, i. k. 2019-05352

DEVINTASIS SKIRSNIS REIKALAVIMAI, TAIKOMI ENERGIJOS IŠ ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ GAMINTOJAMS

44 straipsnis. Licencijos, leidimai ir atestatai

1. Atsinaujinančių išteklių energetikos veiklos licencijas, leidimus ar atestatus nustato šis įstatymas, Energetikos, Elektros energetikos, Šilumos ūkio, Gamtinių dujų ir kiti energetikos sektorių reglamentuojantys įstatymai. Licencijuojamos veiklos rūšis, licencijų išdavimą, galiojimo sustabdymą, galiojimo sustabdymo panaikinimą ir galiojimo panaikinimą nustato Energetikos, Elektros energetikos, Šilumos ūkio, Gamtinių dujų ir kiti energetikos sektorių reglamentuojantys įstatymai bei kiti įstatymai. Asmenims, siekiantiems gauti licenciją, leidimą ar atestatą, nustatytus Energetikos, Elektros energetikos, Šilumos ūkio, Gamtinių dujų ir (ar) kituose energetikos sektorių reglamentuojančiuose įstatymuose, gali būti taikomi teisinės formos ir (ar) kiti įsisteigimo laisvės ribojimo reikalavimai, jeigu tai yra pagrįsta svarbiais visuomenės interesais ir atitinka būtinumo ir proporcingumo principus. Išduotos licencijos, leidimai ar atestatai gali būti keičiami juos išdavusios institucijos iniciatyva, pasikeitus Energetikos, Elektros energetikos, Šilumos ūkio, Gamtinių dujų įstatymuose ir (ar) kituose teisės aktuose nustatytoms licencijuojamos veiklos sąlygoms.

2. Atsinaujinančių išteklių energetikos veikla neturint licencijos, leidimo ar atestato, jeigu jie yra nustatyti, draudžiama. Draudžiama vykdyti licencijuojamą veiklą, kai licencijos, leidimo ar atestato galiojimas yra sustabdytas.

45 straipsnis. Atsinaujinančių išteklių energijos gamybos įrenginius projektuojančių ir (ar) montuojančių specialistų kvalifikacija ir atestavimas

1. Atsinaujinančių išteklių energijos gamybos įrenginius projektuojantys ir (ar) montuojantys specialistai turi būti reikiamos kvalifikacijos ir tinkamai pasirengę atlikti jiems pavestas užduotis. Atsinaujinančių išteklių energijos gamybos įrenginius

projektuojančių ir (ar) montuojančių specialistų mokymo ir atestavimo tvarkos aprašus patvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, vadovaudamasi šiame straipsnyje nustatytais bendraisiais reikalavimais.

2. Atsinaujinančių išteklių energijos gamybos įrenginius projektuojančių ir (ar) montuojančių specialistų mokymo ir atestavimo tvarka turi būti nustatyta, vadovaujantis skaidrumo, proporcingumo ir nediskriminaciniais principais.

3. Į atsinaujinančių išteklių energijos gamybos įrenginius projektuojančių ir (ar) montuojančių specialistų profesinio mokymo arba kvalifikacijos tobulinimo programas turi būti įtraukti atsinaujinančių energijos išteklių, jų naudojimo technologinių ir ekonominių galimybių naudos klausimai.

4. Nustatyta tvarka turi būti atestuojami specialistai, kurie:

1) projektuoja ir (ar) montuoja atsinaujinančių išteklių energiją naudojančias šilumos ir vėsumos sistemas pastatuose, pramonės ir žemės ūkio objektuose;

2) montuoja saulės fotovoltines sistemas ar energijos kaupimo įrenginius;

3) montuoja įkrovimo prieigas.

5. Informacija apie atsinaujinančių išteklių energijos gamybos įrenginius projektuojantiems ir (ar) montuojantiems specialistams taikomą mokymo ir atestavimo tvarką bei atestuotų specialistų sąrašai skelbiami viešai.

6. Kitos valstybės narės šio straipsnio 4 dalyje nurodytiems specialistams išduoti atestatai, atitinkantys šio straipsnio 1 dalyje nurodytame tvarkos apraše nustatytus kriterijus, pripažįstami Lietuvos Respublikoje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

46 straipsnis. Reikalavimai, taikomi atsinaujinančių išteklių energiją naudojančioms įrenginiams ir sistemoms, kuriems taikomos paramos schemas

1. Atsinaujinančių išteklių energiją naudojančios įrenginiai ir sistemos, kuriems taikoma paramos schema, turi atitikti šiems įrenginiams ir sistemoms nustatytus techninius reikalavimus, patvirtintus energetikos ministro ar Vyriausybės įgaliotos institucijos.

2. Taikant paramos schemą atsinaujinančių išteklių energiją naudojančioms įrenginiams, į paramos gavimo sąlygas įtraukiamos techninės specifikacijos, kuriose nurodomi atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių įrenginių ir sistemų techniniai reikalavimai.

3. Jeigu yra nustatyti darnieji standartai arba Europos Sąjungos standartai, įskaitant Europos standartizacijos organizacijų nustatytas technines atskaitos sistemas, šio straipsnio 2 dalyje nurodytos techninės specifikacijos parengiamos pagal tokius standartus. Pirmenybė teikiama darniesiems standartams, kurių nuorodos yra paskelbtos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje. Jeigu jų nėra, taikomi kiti darnieji standartai. Jeigu nėra kitų darnųjų standartų, taikomi Europos standartai. Techninėse specifikacijose nenurodoma, kur įrenginiai ir sistemos turi būti sertifikuojami.

4. Gamintojas, kuris naudojami ar ketina pasinaudoti paramos schema, kai jo eksploatuojamos elektrinės elektros energijos gamybos įrenginiuose elektros energijos gamybai naudojami atsinaujinantys energijos ištekliai ir iškastinis kuras, privalo kiekviename elektros energijos gamybos įrenginyje įrengti atskirus elektros energijos apskaitos prietaisus, fiksuojančius pagamintos elektros energijos kiekį. Kai viename elektros energijos gamybos įrenginyje elektros energijos gamybai naudojami atsinaujinantys energijos ištekliai ir iškastinis kuras, elektros energijos, pagamintos naudojant atsinaujinančius energijos išteklius ir iškastinį kurą, kiekiai apskaičiuojami atsižvelgiant į sunaudoto kuro balansą, kuris nustatomas ir Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos patikrinamas pagal Lietuvos Respublikos metrologijos įstatymo ir jo

įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus atitinkančių apskaitos prietaisų mėnesinius rodmenis, aiškiai atskiriančius į elektros energijos gamybos įrenginį pateiktos energijos kiekius iš atsinaujinančius energijos išteklius ir iškastinį kurą naudojančių kurą deginančių įrenginių.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

47 straipsnis. Reikalavimai, taikomi atskiriems įrenginiams

1. Taikant šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytas paramos schemas, skatinama naudoti atsinaujinančių išteklių energiją naudojančius šildymo ir vėsinimo įrenginius, gerokai mažinančius energijos suvartojimą. Tokiems įrenginiams taikomi ekologiniai ženklai ar kiti atitinkami sertifikatai ar standartai, nustatyti nacionaliniu ar Europos Sąjungos lygmeniu, jeigu tokie yra nustatyti.

2. Biomasės konversijos technologijoms šilumos ir vėsumos energijos gamybai paramos schemas taikomos, jeigu:

1) buitinėms ir komercinėms reikmėms naudojamų biomasės konversijos technologijų šilumos ir vėsumos energijos gamybai konversijos efektyvumas yra ne mažesnis kaip 85 procentai;

2) pramoninėms reikmėms naudojamų biomasės konversijos technologijų šilumos ir vėsumos energijos gamybai konversijos efektyvumas yra ne mažesnis kaip 70 procentų.

3. Šilumos siurbliams ir jų įrengimui paramos schemas taikomos, jeigu šilumos siurbliai atitinka 2007 m. lapkričio 9 d. Europos Komisijos sprendimu 2007/742/EB, nustatančiu ekologinius kriterijus, taikomus suteikiant Bendrijos ekologinį ženklą elektra arba dujomis varomiems arba absorbciniams dujiniais šilumos siurbliams (OL 2007 L 301, p. 14), nustatytus kriterijus.

4. Saulės šilumos energijos įrenginiams paramos schemas taikomos, jeigu jos yra sertifikuotos remiantis Europos Sąjungos standartais, jeigu tokie yra nustatyti, įskaitant ekologinius ženklus, energijos duomenų etiketes ir kitas Europos Sąjungos standartizacijos įstaigų nustatytas techninių normatyvų sistemas.

5. Pagal šio straipsnio 1–4 dalis vertinant įrenginių konversijos efektyvumą ir sąnaudų bei produkcijos santykį, taikomos Europos Sąjungos procedūros arba, jeigu tokių nėra, tarptautinės procedūros, jeigu tokios procedūros nustatytos.

6. Mažesnės kaip 30 kW įrengtosios galios uždaro kontūro namų ūkiui skirtos geoterminės sistemos, kurioms nereikia įrengti gręžinių, registruojamos nereikalaujant eksploataavimo leidimo.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS TERITORIJŲ PLANAVIMAS IR STATYBA

48 straipsnis. Teritorijų planavimo ir infrastruktūros bei pastatų projektavimo, statymo ir atnaujinimo reikalavimai

1. Planuojant visuomeninės, pramoninės, komercinės ir gyvenamosios paskirties teritorijas, projektuojant, statant, rekonstruojant ir (ar) atnaujinant (modernizuojant) visuomeninius, pramoninius, komercinius ar gyvenamuosius pastatus, turi būti vertinamos galimybės naudoti įrenginius ir sistemas, skirtus elektros energijos, šildymo ir vėsinimo iš atsinaujinančių energijos išteklių naudojimui, taip pat centralizuotam šilumos ir vėsumos energijos tiekimui. Planuojant miestų infrastruktūrą, atsižvelgiant į visuomenės interesus, privaloma numatyti šilumos iš atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą. Savivaldybės, planuodamos, projektuodamos, atnaujindamos miestų ir (ar) miesto dalių infrastruktūrą, tarp jų centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo, gamtinių dujų ir alternatyvaus kuro tinklus, viešųjų ir privačių objektų apsirūpinimą šilumos ir (ar) vėsumos energija, esant

techninėms ir ekonominėms galimybėms, integruoja ir diegia sprendimus, susijusius su elektros, šilumos ir vėsumos energijos gamyba iš atsinaujinančių išteklių, įvertina galimybę naudoti atliekinę šilumą ir vėsumą, atsinaujinančius išteklius energijos gamybai savo poreikiams tenkinti ir atsinaujinančių išteklių energijos bendrijose.

2. Projektuojant naujus visuomeninės, pramoninės ir komercinės, gyvenamosios paskirties pastatus (jų dalis), turi būti numatyta įrengti atsinaujinančius energijos išteklius naudojantį elektros energijos gamybos įrenginį, kurio leistina generuoti galia būtų ne mažesnė kaip vartotojo objektui suteikta leistina naudoti galia. Kai nurodytos leistinos generuoti galios atsinaujinančius energijos išteklius naudojančiam elektros energijos gamybos įrenginiui įrengti nėra techninių galimybių, nurodytos paskirties pastato (jo dalies) valdytojas turi užtikrinti, kad elektros energijos vartojimo poreikis būtų padengtas kitais pagrindais įsigyjama elektros energija iš atsinaujinančių energijos išteklių.

3. Aplinkos ministerija kartu su Energetikos ministerija rengia ir viešai skelbia rekomendacijas projektuotojams, architektams ir kitiems specialistams dėl atsinaujinančių energijos išteklių technologijų, didelio energinio efektyvumo technologijų, centralizuoto šilumos ir vėsumos energijos tiekimo sistemų integravimo, planuojant visuomeninės, pramoninės, komercinės ar gyvenamosios paskirties teritorijas.

4. Planuojant miestų ir (ar) miesto dalių infrastruktūrą konsultuojamasi su elektros tinklų operatoriais dėl energijos vartojimo efektyvumo, reagavimo į paklausą, gaminančių vartotojų ir atsinaujinančių išteklių energetikos bendrijų poveikio valdomos infrastruktūros plėtros planams.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

Nr. [XIV-1169](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14906

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

48¹ straipsnis. Atsinaujinančių išteklių energijos panaudojimo energijai gaminti galimybių žemėlapis

1. Subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, bendradarbiaudamas su valstybės institucijomis, savivaldybių tarybomis, perdavimo sistemos ir skirstomųjų tinklų operatoriais, sudaro ir savo interneto svetainėje paskelbia informacinio pobūdžio atsinaujinančių išteklių energijos panaudojimo energijai gaminti galimybių žemėlapi (toliau – žemėlapis), kuris apima Lietuvos sausumos ir jūrinę teritorijas ir kuriame nurodomos teritorijos, kuriose galima atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtra, taip pat teritorijos, kuriose atsinaujinančių energijos išteklių elektrinių plėtra teisės aktais ir (ar) teritorijų planavimo dokumentais ribojama ar draudžiama, esama ir planuojama perdavimo ir skirstomųjų tinklų plėtra, esamos ir planuojamos prie perdavimo ir skirstomųjų tinklų prijungti elektrinės.

2. Sudarant šio straipsnio 1 dalyje nurodytą žemėlapi, atsižvelgiama į energetikos ir klimato srities planavimo dokumentuose numatytus atsinaujinančios energetikos plėtros tikslus, taip pat į:

1) atsinaujinančių išteklių energijos prieinamumą ir energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių taikant įvairias technologijas techninį potencialą Lietuvos sausumos ir jūrinėje teritorijose;

2) numatomą energijos vartojimo paklausą, įvertinant galimą aktyvaus paklausos atsako lankstumą, numatomą sutaupyti energijos kiekį dėl didesnio energijos vartojimo efektyvumo ir energetikos sistemos integraciją;

3) susijusios energetikos tinklų infrastruktūros, įskaitant perdavimo ir skirstomuosius tinklus, energijos kaupimo įrenginių ir kitų lankstumo priemonių prieinamumą ir galimą infrastruktūros ir energijos kaupimo įrenginių atnaujinimą (modernizavimą) ir plėtrą;

4) teisės aktais ir (ar) teritorijų planavimo dokumentais nustatytus atsinaujinančių

energijos išteklių elektrinių plėtros ribojimus ar draudimus.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytame žemėlapyje nurodomos iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro gamybos įrenginių plėtrai tinkamos teritorijos, jeigu tokia plėtra numatyta energetikos ir klimato srities planavimo dokumentuose.

4. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas žemėlapis peržiūrimas ir atnaujinamas, pasikeitus duomenims, taip pat atnaujinant energetikos ir klimato srities planavimo dokumentus.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

48² straipsnis. Paspartinos atsinaujinančių išteklių energijos plėtros zonos

1. Atsižvelgdamas į pagal šio įstatymo 48¹ straipsnyje nurodytus reikalavimus parengtą žemėlapi, subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, organizuoja sausumos vėjo ir (ar) saulės šviesos energijos elektrinių, perdavimo ir (ar) skirstomųjų tinklų ir (ar) energijos kaupimo įrenginių paspartintos atsinaujinančių išteklių energijos plėtros zonų plano (planų) (toliau – Paspartinos plėtros zonų planas) parengimą ir jo strateginio pasekmių aplinkai vertinimą. Rengiant Paspartinos plėtros zonų planą turi būti užtikrinama skirtingų energijos gamybos įrenginių ir perdavimo ir (ar) skirstomųjų tinklų ir (ar) energijos kaupimo įrenginių plėtros sinergija. Paspartinos plėtros zonų planas nėra laikomas teritorijų planavimo dokumentu. Siekiant užtikrinti šio plano ir strateginio pasekmių aplinkai vertinimo parengimo kokybę ir išsamumą, šį planą gali rengti energetikos sektoriaus inžinerinės infrastruktūros specialiojo teritorijų planavimo dokumentus turintys teisę rengti rengėjai, kaip nustatyta Teritorijų planavimo įstatymo 40 straipsnyje. Paspartinos plėtros zonų plano strateginis pasekmių aplinkai vertinimas atliekamas tais atvejais, kai šis planas nustato ūkinės veiklos, nurodytos Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 ar 2 priede, plėtros pagrindus ir (ar) jo įgyvendinimas susijęs su Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijomis ar šių teritorijų artima aplinka ir Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos aplinkos ministro nustatyta tvarka nustato, kad tokio plano ar programos įgyvendinimas (atskirai ar kartu su kitais planais ir programomis) gali turėti reikšmingų pasekmių Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms. Paspartinos plėtros zonų plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimtis ir strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitoje pateikiamos informacijos detalumas turi būti pakankamas nustatyti Paspartinos plėtros zonų plane planuojamai ūkinei veiklai taikytinus reikalavimus ir pasekmių aplinkai mažinimo priemones.

2. Rengiant Paspartinos plėtros zonų planą atsižvelgiama į energetikos ir klimato srities planavimo dokumentuose nustatytus atsinaujinančios energetikos plėtros tikslus. Jame nustatomos teritorijos, kuriose vėjo elektrinių ir (ar) saulės šviesos energijos elektrinių, perdavimo ir (ar) skirstomųjų tinklų bei energijos kaupimo įrenginių plėtra nedarys reikšmingo poveikio aplinkai, neturės reikšmingo poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ ir kitoms saugomoms teritorijoms, Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane apibrėžtoms ypač saugomo kraštovaizdžio teritorijoms ir ypač raiškiems kraštovaizdžio kompleksams, taip pat reikalavimai šių objektų plėtrai bei šių objektų plėtros pasekmių aplinkai mažinimo priemonės. Parenkant teritorijas šiame straipsnyje nurodytų objektų plėtrai, pirmenybė teikiama dirbtiniams paviršiams, pastatytiems statiniams ir tuo atveju, kai objektų plėtra riboja žemės ūkio veiklos vykdymo galimybes, teritorijoms, kurių dirvožemio našumas mažesnis už vidutinį šalies dirvožemio našumą.

3. Paspartinos plėtros zonų plane, vadovaujantis galiojančiais teisės aktais, įvertinant paspartintos atsinaujinančių išteklių energijos plėtros zonų ypatumus, planuojamų jose plėtoti technologijų rūšį ir atliekant strateginį pasekmių aplinkai

vertinimą nustatytas pasekmes aplinkai, nurodomos teritorijos, kuriose galima vėjo ir (ar) saulės šviesos energijos elektrinių, perdavimo ir (ar) skirstomųjų tinklų ir (ar) energijos kaupimo įrenginių plėtra taikant šiame plane nustatytus šių objektų plėtros reikalavimus ir pasekmių aplinkai mažinimo priemones, nustatytus atliekant Paspartinos plėtros zonų plano strateginį pasekmių aplinkai vertinimą.

4. Planuojant vėjo elektrinių ir (ar) saulės šviesos energijos elektrinių, perdavimo ir (ar) skirstomųjų tinklų ir (ar) energijos kaupimo įrenginių plėtrą Paspartinos plėtros zonų plane numatytose teritorijose planuojamai ūkinei veiklai, atitinkančiai Paspartinos plėtros zonų plane nustatytus plėtros reikalavimus dėl pasekmių aplinkai mažinimo, atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo atliekama tais atvejais, kai tokiai veiklai ji privaloma pagal Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedą.

5. Jeigu atliekant atranką dėl poveikio aplinkai vertinimo nustatoma, kad bus daromas Paspartinos plėtros zonų plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo metu nenumatytas reikšmingas neigiamas poveikis ir privaloma atlikti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą, planuojamos ūkinės veiklos organizatorius privalo Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 8 straipsnio nustatyta tvarka, atsižvelgdamas į Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nustatytus poveikio aplinkai vertinimo atlikimo terminus, pradėti poveikio aplinkai vertinimo procedūras, kad poveikio aplinkai vertinimas būtų atliktas ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo išvados priėmimo. Jeigu dėl nuo planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus nepriklausančių aplinkybių poveikio aplinkai vertinimo procedūros negali būti baigtos per nustatytą terminą, šį terminą vieną kartą pratęsia energetikos ministras, suderinęs su aplinkos ministru, šių aplinkybių buvimo laikotarpiui, bet ne ilgiau kaip 6 mėnesiams ir informuoja apie tai Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme numatytą atsakingąją instituciją.

6. Jeigu atliekant atranką dėl poveikio aplinkai vertinimo nustatoma, kad dėl perdavimo ir (ar) skirstomųjų tinklų ir (ar) energijos kaupimo įrenginių plėtros galimas reikšmingas neigiamas poveikis Europos bendrijos svarbos natūralioms buveinėms ar saugomoms rūšims, kuris nebuvo numatytas atliekant Paspartinos plėtros zonų plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimą, ir atliekant Paspartinos plėtros zonų plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimą nustatytų neigiamo poveikio mažinimo priemonių nepakanka, priėmus atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo išvadą, kad privaloma atlikti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą, perdavimo sistemos ir (ar) skirstomųjų tinklų operatoriai, kai atliekant poveikio aplinkai vertinimą nustatoma, kad nėra galimybės taikyti kompensacinių priemonių reikšmingam neigiamam poveikiui Europos bendrijos svarbos natūralioms buveinėms ir saugomoms rūšims išvengti ir sumažinti, užtikrina piniginių kompensacijų dėl reikšmingo neigiamo poveikio joms taikymą, išskyrus atvejus, kai reikšmingas poveikis nustatomas Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijose saugomoms Europos bendrijos svarbos natūralioms buveinėms ir rūšims. Šioje dalyje nurodytomis piniginėmis kompensacijomis laikomas planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje ir (ar) sprendime dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai nurodytų privalomų darbų, skirtų Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių ir (ar) saugomų rūšių apsaugai gerinti, atlikimo finansavimas. Finansuoja asmuo, dėl kurio poreikių vykdoma perdavimo ir (ar) skirstomųjų tinklų ir energijos kaupimo įrenginių plėtra.

7. Paspartinos plėtros zonų plane taip pat numatomos teritorijos iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro gamybos įrenginių plėtrai, jeigu tokia plėtra numatyta energetikos ir klimato srities planavimo dokumentuose.

8. Paspartinos plėtros zonų planą subjekto, nurodyto Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, teikimu tvirtina energetikos ministras, suderinęs su aplinkos ministru.

9. Patvirtintas Paspartinos plėtros zonų planas skelbiamas viešai Energetikos

ministerijos ir subjekto, nurodyto Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, interneto svetainėse. Paspartinos plėtros zonų plane nustatyti reikalavimai ir poveikio aplinkai mažinimo priemonės privalomos vykdant šiame straipsnyje numatytų objektų plėtrą ir eksploataciją Paspartinos plėtros zonų plane numatytose teritorijose.

10. Subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, ne rečiau kaip kartą per metus organizuoja Paspartinos plėtros zonų plano peržiūrą ir atnaujinimą, įvertindamas energetikos ir klimato srities planavimo dokumentų atnaujinimus.

11. Atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių, perdavimo ir (ar) skirstomųjų tinklų ir (ar) energijos kaupimo įrenginių plėtrai bei kitai veiklai, numatyta Paspartinos plėtros zonų plane, taikomos Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme numatytos išimtys, susijusios su poveikio aplinkai vertinimu.

12. Atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių, perdavimo ir (ar) skirstomųjų tinklų ir (ar) energijos kaupimo įrenginių plėtra bei kita veikla, numatyta Paspartinos plėtros zonų plane, už Paspartinos plėtros zonų plane numatytų teritorijų, kuriose galima saulės šviesos energijos ir (ar) vėjo elektrinių, perdavimo ir (ar) skirstomųjų tinklų ir (ar) energijos kaupimo įrenginių plėtra, ribų planuojama ir vykdoma vadovaujantis bendraisiais įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytais veiklos energetikos sektoriuje leidimų išdavimo, projektavimo ir statybos, teritorijų planavimo, planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo, aplinkos apsaugos ir kitais susijusiais reikalavimais.

13. Perdavimo sistemos ir skirstomųjų tinklų operatoriai, vykdydami elektros tinklų planavimą, vadovaujasi Elektros energetikos įstatymu ir Paspartinos plėtros zonų planu.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

49 straipsnis. Atsinaujinančių išteklių energiją naudojančių energijos įrenginių projektavimo ir statybos reikalavimai

1. Atsinaujinančių išteklių energiją naudojančių energijos įrenginių ir statinių projektai rengiami ir statybos ir (ar) įrengimo darbai vykdomi laikantis Aplinkos apsaugos įstatymo, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo, Teritorijų planavimo įstatymo, Statybos įstatymo, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytos tvarkos ir reikalavimų.

2. Vyriausybė ar jos įgaliotos institucijos užtikrina, kad visi leidimų išdavimo, sertifikavimo ir licencijavimo procedūras reglamentuojantys aprašai ir taisyklės, taikomi elektros energijos, šilumos ir vėsumos energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginiams, susijusioms perdavimo ir skirstymo tinklų infrastruktūroms ir biomasės pavertimo biodegalais ar kitais skystaisiais bioproduktais procesams ir iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintam nebiologinės kilmės kurui, būtų objektyvūs, skaidrūs, proporcingi ir būtini, nediskriminuojantys pareiškėjų ir padedantys įgyvendinti principą „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“, kaip apibrėžta Reglamento ([ES](#)) [2018/1999](#) 2 straipsnio 18 punkte, ir kad juose būtų visiškai atsizvelgta į konkrečių atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo technologijų ypatybes.

3. Neurbanizuotose ir neurbanizuojamose teritorijose (išskyrus teritorijas, kuriose, vadovaujantis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, įstatymais, saugomų teritorijų nuostatais atitinkama statyba negalima), gavus žemės sklypo savininko sutikimą, nekeičiant pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir naudojimo būdo bei netaikant Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 110 straipsnyje nustatytų apribojimų žemės ūkio paskirties žemės sklypuose, galima statyti šiuos energetikos objektus, įskaitant infrastruktūrą, reikalingą elektros energijos gamybai ir (ar) kaupimui bei elektros energijos pateikimui į elektros perdavimo ir (ar) skirstymo tinklą, (transformatorių pastotes, skirstyklas):

- 1) saulės šviesos energijos elektrines (tarp jų saulės šviesos energijos elektrines, kurios yra hibridinės elektrinės dalis) – žemės ūkio paskirties žemės sklypuose;
- 2) vėjo elektrines (tarp jų vėjo elektrines, kurios yra hibridinės elektrinės dalis);
- 3) 1 MW ar mažesnės įrengtosios galios biudujų elektrines arba biudujų gamybos įrenginius, kurių biudujų gamybos ar valymo apimtis neviršija 750 kubinių metrų biudujų per valandą, – žemės ūkio paskirties žemės sklypuose;
- 4) hibridines elektrines – žemės ūkio paskirties žemės sklypuose;
- 5) kitos paskirties inžinerinius statinius, kai ant jų įrengiami energijos kaupimo įrenginiai, – žemės ūkio paskirties žemės sklypuose.

4. Statant šio straipsnio 3 dalyje nurodytas elektrines, įskaitant infrastruktūrą, reikalingą elektros energijos gamybai ir (ar) kaupimui bei elektros energijos patiekimui į elektros perdavimo ir (ar) skirstymo tinklą, (transformatorių pastotes, skirstykklas), išskyrus saulės šviesos energijos elektrines (tarp jų saulės šviesos energijos elektrines, kurios yra hibridinės elektrinės dalis) ir kitos paskirties inžinerinius statinius, kai ant jų įrengiami energijos kaupimo įrenginiai, žemės ūkio paskirties sklypuose turi būti užtikrinta galimybė naudoti žemę pagal nustatytą pagrindinę naudojimo paskirtį ir būdą. Už žemės naudojimą pagal nustatytą pagrindinę naudojimo paskirtį ir būdą atsako šių žemės sklypų savininkai ir kiti naudotojai, jeigu šio straipsnio 3 dalyje nurodytame sutikime nenumatyta kitaip.

5. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytose teritorijose šio straipsnio 3 dalies 1–5 punktuose nurodytų energetikos objektų, įskaitant infrastruktūrą, reikalingą elektros energijos gamybai ir (ar) kaupimui bei elektros energijos patiekimui į elektros perdavimo ir (ar) skirstymo tinklą, (transformatorių pastotes, skirstykklas), neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose.

6. Urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose (išskyrus teritorijas, kuriose, vadovaujantis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, kitais teisės aktais, atitinkama statyba negalima) saulės šviesos energijos elektrinės ir (ar) kitos paskirties inžineriniai statiniai, kai ant jų įrengiami energijos kaupimo įrenginiai, įskaitant infrastruktūrą, reikalingą elektros energijos gamybai ir (ar) kaupimui bei elektros energijos patiekimui į elektros perdavimo ir (ar) skirstymo tinklą, (transformatorių pastotes, skirstykklas), statomi pagal nustatytą pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir būdą. Šioje dalyje nurodytų energetikos objektų neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose.

7. Šio straipsnio 3–6 dalys taikomos statant ir (ar) įrengiant infrastruktūrą sausumos teritorijoje, reikalingą elektros energijos gamybai ir elektros energijos patiekimui į elektros perdavimo tinklą, (transformatorių pastotes, skirstykklas), kai elektros energija gaminama elektrinėse, pastatytose jūrinėje teritorijoje.

8. Statomoms hidroelektrinėms keliami reikalavimai:

- 1) Vyriausybės nustatyta tvarka pirmenybė turi būti teikiama nepatvankinio tipo hidroelektrinių statybai;
- 2) jeigu hidroelektrinės tvenkinys užlieja teritoriją, teisės aktų nustatyta tvarka mokama kompensacija teritorijos savininkui ar valdytojui arba jiems susitarus žemė išperkama;
- 3) hidroelektrinėse turi būti įrengiami žuvitakiai ir sudaroma galimybė periodiškai pašalinti hidroelektrinės tvenkiniuose ir užtvenktuose ežeruose susikaupusius nešmenis;
- 4) kiti statomų hidroelektrinių aplinkosauginiai reikalavimai nustatomi teisės aktų nustatyta tvarka.

9. Mažesnėms kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinėms, kurių aukštis ne didesnis kaip 25 m (matuojant iki aukščiausio konstrukcijų taško, įskaitant ir sparnuotės aukštį), mažesnėms kaip 100 kW įrengtosios galios saulės šviesos energijos elektrinėms, saulės šilumos energijos kolektoriams, šilumos siurbliams taikomi šie supaprastinti reikalavimai:

1) saulės šviesos energijos elektrinėms, saulės šilumos energijos kolektoriams, šilumos siurbliams netaikomi žemės paskirties atitikties reikalavimai, planuojamos ūkinės veiklos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo ir (ar) planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūros, išskyrus atvejus, kai poveikio aplinkai vertinimas privalomas pagal Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 3 punktą, statybą leidžiančio dokumento išdavimo procedūros;

2) vėjo elektrinės žemės sklype turi būti įrengtos taip, kad trumpiausias atstumas iki sklypo ribos būtų didesnis už įrenginio ilgį, plotį arba aukštį, pasirenkant didžiausią iš šių trijų matmenų. Jiems netaikomi žemės paskirties atitikties reikalavimai, planuojamos ūkinės veiklos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo ir (ar) planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūros, nereikalingas statybą leidžiantis dokumentas ir poveikio visuomenės sveikatai vertinimas, jeigu tai neprieštarauja Aplinkos apsaugos įstatymo, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo, Teritorijų planavimo įstatymo, Statybos įstatymo, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimams. Gretimuose žemės sklypuose vėjo elektrinės skleidžiama fizikinė tarša turi atitikti teisės aktuose nustatytus ribinius dydžius.

10. Didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinės turi būti įrengtos taip, kad trumpiausias atstumas nuo vėjo elektrinės stiebo centrinės ašies iki sodo namų, gyvenamosios, viešbučių, kultūros paskirties pastatų, bendrojo ugdymo, profesinių, aukštųjų mokyklų, vaikų darželių, lopšelių, mokslo paskirties pastatų, skirtų švietimo reikmėms, kitų mokslo paskirties pastatų, skirtų neformaliajam švietimui, poilsio, gydymo, sporto ir religinės paskirties pastatų, specialiosios paskirties pastatų, susijusių su apgyvendinimu, (kareivinių pastatų, laisvės atėmimo vietų įstaigų), nurodytos paskirties patalpų kitos paskirties statiniuose, rekreacinių teritorijų būtų ne mažesnis, negu vėjo elektrinės stiebo aukštis metrais, padaugintas iš 4, išskyrus šio straipsnio 12 dalyje numatytus atvejus.

11. Šio straipsnio 10 dalyje nurodyto atstumo laikymąsi būtina užtikrinti, kai numatoma statyti šio straipsnio 10 dalyje nurodytos paskirties statinius, įrengti nurodytos paskirties patalpas kitos paskirties statiniuose ir (ar) rekonstruojant arba remontuojant statinius, keičiant statinių ir (ar) patalpų paskirtį į šioje dalyje nurodytą paskirtį, planuojant teritorijas rekreacijai ir šioje dalyje nurodytos paskirties objektų statybai, išskyrus atvejus, kai šie objektai naudojami tik ūkininko ar įmonės, vykdančios veiklą kitos nei šio straipsnio 10 dalyje nurodytos paskirties pastatuose (patalpose), ūkinės veiklos ir (ar) darbuotojų saugos ir sveikatos reikmėms.

12. Jeigu pastatų savininkai neprieštarauja ir raštu tai patvirtina, didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinės gali būti statomos mažesniu atstumu, negu šio straipsnio 10 dalyje nurodytas atstumas, nuo šio straipsnio 10 dalyje nurodytų pastatų, patalpų ar teritorijų, bet ne arčiau, negu šio straipsnio 15 dalyje nurodytas atstumas, sudarant su asmeniu, suinteresuotu elektros energijos gamybos vėjo elektrinėje vykdymu, susitarimą dėl atitikties visuomenės sveikatos saugos reikalavimams užtikrinimo.

13. Naujų šio straipsnio 10 dalyje nurodytos paskirties pastatų, patalpų statyba ir (ar) įrengimas ar teritorijų rekreacijai planavimas arčiau negu šio straipsnio 10 dalyje nurodytu atstumu nuo planuojamų statyti ar pastatytų didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinių galimas, jeigu asmuo, suinteresuotas elektros energijos gamybos vėjo elektrinėje vykdymu, naujų šio straipsnio 10 dalyje nurodytos paskirties pastatų, patalpų statytojui ar asmeniui, planuojančiam nurodytas teritorijas, raštu įsipareigoja užtikrinti atitiktį visuomenės sveikatos saugos reikalavimams. Už šio įsipareigojimo nevykdymą asmuo, suinteresuotas elektros energijos gamybos vėjo elektrinėje vykdymu, atsako Administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka. Jeigu galimybės užtikrinti atitikties šiems reikalavimams neapribojant vėjo elektrinių veiklos nėra, naujų nurodytos paskirties pastatų, patalpų statyba ir (ar) įrengimas ar teritorijų rekreacijai planavimas

negalimas. Didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinė laikoma planuojama statyti nuo momento, kai yra atliktas šio straipsnio 21 dalyje nurodytas juridinių faktų registravimas.

14. Jeigu, atlikus planuojamos elektros energijos gamybos didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinėje poveikio aplinkai ir (ar) visuomenės sveikatai vertinimo procedūras, nustatoma, kad kai kuriuose žemės sklypuose, patenkančiuose į šio straipsnio 10 dalyje nurodytą atstumą, atitiktis visuomenės sveikatos saugos reikalavimams yra, naujų šio straipsnio 10 dalyje nurodytos paskirties pastatų statyba, patalpų įrengimas ar teritorijų rekreacijai planavimas tuose žemės sklypuose, esančiuose arčiau, negu nurodytas atstumas nuo planuojamų statyti pastatytų elektrinių, bet ne arčiau, negu šio straipsnio 15 dalyje nurodytas atstumas, galimas.

15. Asmuo, suinteresuotas elektros energijos gamybos didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinėje vykdymu, privalo registruotą pašto siunta, įteikiama pasirašytinai, informuoti žemės sklypų, patenkančių į atstumą aplink planuojamą vėjo elektrinę jos stiebo aukščio ribose (skaičiuojant šį atstumą nuo vėjo elektrinės stiebo centrinės ašies) arba teritoriją, kurioje nebus užtikrinta atitiktis visuomenės sveikatos saugos reikalavimams, jeigu tokia teritorija yra didesnė, negu vienas vėjo elektrinės stiebo aukštis aplink planuojamą elektrinę, (toliau šiame straipsnyje – teritorija su statybos apribojimais), savininkus apie planuojamą statyti didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinę, pateikdamas informaciją apie numatomą vykdyti veiklą, vėjo elektrinės įrengtąją galią, tikslią veiklos vykdymo teritoriją, nurodant žemės sklypų unikalius numerius, jos plotą, apribojimus dėl naujų šio straipsnio 10 dalyje numatytos paskirties pastatų statybos ir (ar) patalpų įrengimo, teritorijų rekreacijai planavimo, taip pat teisę pateikti prieštaravimą raštu dėl vėjo elektrinės statybos per 20 darbo dienų nuo informacijos gavimo. Prieštaravimą pateikę žemės sklypų, patenkančių į atstumą aplink planuojamą statyti vėjo elektrinę jos stiebo aukščio ribose (skaičiuojant šį atstumą nuo vėjo elektrinės stiebo centrinės ašies) arba į teritoriją su statybos apribojimais, savininkai gali sudaryti su asmeniu, planuojančiu statyti didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios elektrinę, susitarimą dėl veiklos žemės sklypuose sąlygų. Raštu taip pat informuojama apie teisę kreiptis į konkretų subjektą, nurodant jo pavadinimą, juridinio asmens arba kitos organizacijos ar jų padalinių kodą, buveinę, kontaktinius duomenis arba fizinio asmens vardą, pavardę, kontaktinius duomenis, dėl papildomos informacijos suteikimo.

16. Asmuo, suinteresuotas elektros energijos gamybos didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinėje vykdymu, taip pat privalo registruotą pašto siunta, įteikiama pasirašytinai, informuoti žemės sklypų ir šio straipsnio 10 dalyje numatytos paskirties pastatų, jeigu tokių yra, patenkančių į teritorijas, esančias tarp teritorijos su statybos apribojimais ir šio straipsnio 10 dalyje nurodyto atstumo, savininkus apie planuojamą statyti didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinę, pateikdamas informaciją apie numatomą vykdyti veiklą, vėjo elektrinės įrengtąją galią, tikslią veiklos vykdymo teritoriją, nurodant žemės sklypų unikalius numerius, jos plotą, galimus apribojimus dėl naujų šio straipsnio 10 dalyje numatytos paskirties pastatų statybos ir (ar) patalpų įrengimo, teritorijų rekreacijai planavimo, taip pat teisę pateikti prieštaravimą raštu dėl vėjo elektrinės statybos per 20 darbo dienų nuo informacijos gavimo. Raštu taip pat informuojama apie teisę kreiptis į konkretų subjektą, nurodant jo pavadinimą, juridinio asmens arba kitos organizacijos ar jų padalinių kodą, buveinę, kontaktinius duomenis arba fizinio asmens vardą, pavardę, kontaktinius duomenis, dėl papildomos informacijos suteikimo. Prieštaravimą dėl planuojamos vėjo elektrinės statybos gali pateikti šio straipsnio 10 dalyje nurodytos paskirties pastatų, jeigu tokių yra, patenkančių į teritorijas, esančias tarp teritorijos su statybos apribojimais ir šio straipsnio 10 dalyje nurodyto atstumo, savininkai, taip pat asmenys, kurie pradėjo vykdyti procedūras, susijusias su šio straipsnio 10 dalyje nurodytų naujų nurodytos paskirties pastatų statyba, patalpų įrengimu

ar teritorijų rekreacijai planavimu. Prieštaravimą pateikę pastatų, patenkančių į teritorijas, esančias tarp teritorijos su statybos apribojimais ir šio straipsnio 10 dalyje nurodyto atstumo, savininkai, taip pat asmenys, kurie pradėjo vykdyti procedūras, susijusias su šio straipsnio 10 dalyje nurodytų naujų nurodytos paskirties pastatų statyba, patalpų įrengimu ar teritorijų rekreacijai planavimu, gali sudaryti su asmeniu, planuojančiu statyti didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios elektrinę, susitarimą dėl atitikties visuomenės sveikatos saugos reikalavimams užtikrinimo arba, kai pradėtos vykdyti procedūros, susijusios su šio straipsnio 10 dalyje nurodytų naujų nurodytos paskirties pastatų statyba, patalpų įrengimu ar teritorijų rekreacijai planavimu, dėl faktiškai patirtų išlaidų, susijusių su pradėtomis vykdyti procedūromis, atlyginimo tuo atveju, kai nėra galimybės užtikrinti atitikties sveikatos saugos reikalavimams. Nepavykus susitarti, ginčas sprendžiamas įstatymų nustatyta tvarka.

17. Jeigu šio straipsnio 15 ar 16 dalyje nurodytos registruotosios pašto siuntos nepavyksta įteikti arba žemės sklypo ir (ar) statinio savininko buvimo ar gyvenamoji vieta nežinoma, per 15 darbo dienų nuo šios siuntos gražinimo dienos informaciją apie numatomą vykdyti veiklą asmuo, suinteresuotas elektros energijos gamybos didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinėje vykdymu, viešai paskelbia viename iš nacionalinių ir viename iš vietos laikraščių, jeigu toks laikraštis leidžiamas nustatytoje teritorijoje, kurioje numatoma vykdyti veiklą, ir savivaldybės interneto svetainėje. Skelbiamoje informacijoje nurodoma: žemės sklypų, kuriuose numatoma vykdyti veiklą, unikalūs numeriai; adresas, nurodant savivaldybę, vietovę, gatvę, numerį, galimi apribojimai dėl naujų šio straipsnio 10 dalyje numatytos paskirties pastatų statybos ir (ar) patalpų įrengimo, teritorijų rekreacijai planavimo, taip pat teisę pateikti šio straipsnio 15 ir (ar) 16 dalyse nurodytą prieštaravimą raštu per 20 darbo dienų nuo informacijos paskelbimo ir sudaryti šio straipsnio 15 ir (ar) 16 dalyse nurodytus susitarimus su asmeniu, planuojančiu vėjo elektrinės statybą; arba nuoroda, kur su planuojamos veiklos informacija galima susipažinti; konkretaus subjekto, į kurį galėtų būti kreipiamasi dėl papildomos informacijos suteikimo, pavadinimas, juridinio asmens arba kitos organizacijos ar jų padalinių kodas, buveinė, kontaktiniai duomenys arba fizinio asmens vardas, pavardė, kontaktiniai duomenys ir galimybė pateikti šio straipsnio 15 ir (ar) 16 dalyse nurodytą prieštaravimą raštu per 20 darbo dienų nuo informacijos paskelbimo ir pateikus prieštaravimą sudaryti šio straipsnio 15 ir (ar) 16 dalyse nurodytą susitarimą su asmeniu, planuojančiu vėjo elektrinės statybą. Kai ši informacija viešai paskelbiama viename iš nacionalinių ir viename iš vietos laikraščių, kai toks leidžiamas teritorijoje, kurioje numatoma vykdyti veiklą, ir savivaldybės interneto svetainėje, yra laikoma, kad žemės sklypų ir statinių, patenkančių į šio straipsnio 15 ir 16 dalyse nurodytą atstumą, savininkams pranešta skelbimo išspausdinimo viename iš nacionalinių laikraščių dieną.

18. Asmuo, suinteresuotas elektros energijos gamybos didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinėje vykdymu, informaciją, nurodytą šio straipsnio 15 ir (ar) 16 dalyse siunčia vadovaudamasis Energetikos ministerijos interneto svetainėje paskelbtais pavyzdiniais pranešimais.

19. Jeigu, atlikus šio straipsnio 15, 16 ir 17 dalyse numatytas informavimo procedūras, gaunamas rašytinis prieštaravimas dėl planuojamos didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinės statybos, vėjo elektrinės statyba negalima, išskyrus atvejus, kai asmuo, suinteresuotas elektros energijos gamybos vykdymu didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinėje, ir asmuo, pateikęs prieštaravimą, sudaro šio straipsnio 15 ir (ar) 16 dalyse nurodytus rašytinius susitarimus. Negavus rašytinio prieštaravimo per šio straipsnio 15 dalyje nustatytą terminą, laikoma, kad žemės sklypų savininkai planuojamai didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinės statybai neprieštarauja ir neprivaloma sudaryti šio straipsnio 15 dalyje nurodyto rašytinio susitarimo. Miškų ūkio paskirties žemės sklypų savininkai, informuoti pagal šio straipsnio

15, 16 ir 17 dalyse numatytas informavimo procedūras, negali teikti prieštaravimų dėl didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinės statybų.

20. Neatlikus šiame straipsnyje nustatytų informavimo procedūrų ir (ar) nesudarius susitarimo dėl atitikties visuomenės sveikatos saugos reikalavimams užtikrinimo, kai pagal šio straipsnio 12 ar 16 dalį toks susitarimas yra privalomas, ir (ar) susitarimo dėl veiklos žemės sklypuose sąlygų, kai šio straipsnio 15 dalyje nustatyta tvarka yra gautas rašytinis prieštaravimas dėl didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinės, statybą leidžiantis dokumentas neišduodamas.

21. Asmenys, suinteresuoti elektros energijos gamybos didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinėje vykdymu, Nekilnojamojo turto registro duomenų tvarkytojui teikia prašymą įregistruoti juridinius faktus – „Naujų pastatų statybos ir (ar) patalpų įrengimo, teritorijų rekreacijai planavimo apribojimais pagal Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymą“ ir pateikia:

1) rašytinius susitarimus su žemės sklypų ir šio straipsnio 10 dalyje numatytos paskirties pastatų savininkais ir (ar)

2) informacinius pranešimus, kurie siunčiami (paskelbiami) šio straipsnio 15 ir 17 dalyse nustatyta tvarka, išskyrus atvejus, kai juridiniai faktai yra įregistruoti arba tuo pačiu prašymu juos prašoma įregistruoti šios dalies 1 punkte nurodytų susitarimų pagrindu, ir (ar)

3) informacinius pranešimus, kurie siunčiami šio straipsnio 16 dalyje nustatyta tvarka.

22. Šio straipsnio 21 dalyje nurodyti juridiniai faktai gali būti išregistruojami Nekilnojamojo turto registro informacinės sistemos nuostatuose nustatytais pagrindais ir tvarka.

23. Planuojamos ūkinės veiklos poveikis kraštovaizdžiui laikomas nereikšmingu, jeigu aukštesnės kaip 30 metrų vėjo elektrinės nestatomos vertingiausiuose kraštovaizdžio arealuose ar ne arčiau jų atstumu, kuris apskaičiuojamas prilyginant vieną metrą vėjo elektrinės aukščio (matuojant vėjo elektrinės stiebo aukštį) 10 metrų atstumui iki artimiausio kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taško vertingiausiuose kraštovaizdžio arealuose. Vertingiausiai kraštovaizdžio arealais laikomos Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane apibrėžtos ypač saugomo kraštovaizdžio teritorijos ir ypač raiškūs kraštovaizdžio kompleksai. Vertingiausių kraštovaizdžių panoramų apžvalgos taškų, kurie nustatomi vertingiausiuose kraštovaizdžio arealuose, sąrašą tvirtina aplinkos ministras.

24. Vėjo elektrinių statybos vietos teritorijose, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo klausimus, taikomos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, kurios iš anksto, teritorijų planavimo metu, o kai teritorijų planavimo dokumentas nerengiamas, – iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo, Viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 4 dalyje nustatytais terminais derinamos su Lietuvos kariuomenės vadu ir kitomis institucijomis įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Vėjo elektrinių statybos vietoms nepritariama, jeigu planuojamų statyti vėjo elektrinių keliamų trukdžių negalima išvengti panaudojant papildomas priemones. Jeigu nustatoma, kad planuojamų statyti vėjo elektrinių keliamų trukdžių galima išvengti panaudojant papildomas priemones, vėjo elektrinių statybos vietos derinamos su sąlyga, kad statyti ar įrengti elektrinę planuojantis asmuo ne vėliau kaip iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo derinimo išvadoje nurodytai institucijai pateiks patvirtintą statybos projektą ir su šia institucija pasirašys sutartį dėl kompensacijos, skirtos daliai investicijų ir kitoms išlaidoms, kurios reikalingos nacionalinio saugumo funkcijų atlikimui užtikrinti, atlyginti, sumokėjimo ir pateiks šios prievolės įvykdymo užtikrinimą. Kompensacijos dydis apskaičiuojamas dauginant leidime plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus iš atsinaujinančių energijos išteklių ar leidime plėtrai ir

eksploatacijai, kai elektrinė plėtojama jūrinėje teritorijoje, numatomų įrengti elektrinės pajėgumų dydį (kW) iš 18 eurų už 1 kW. Kompensacijų mokėjimo tvarką nustato Vyriausybė. Kompensacijos naudojamos teisės aktų nustatyta tvarka kaip kitos biudžetinių įstaigų lėšos, kurios nėra gautos kaip valstybės biudžeto asignavimai. Vėjo elektrinių statybos vietos derinamos netaikant reikalavimo pasirašyti sutartį dėl kompensacijos, skirtos daliai investicijų ir kitoms išlaidoms, kurios reikalingos nacionalinio saugumo funkcijų atlikimui užtikrinti, atlyginti, sumokėjimo, jeigu statyti ar įrengti vėjo elektrinę planuojantis asmuo statybos projekte numato papildomų Vyriausybės nustatyta tvarka su Lietuvos kariuomene ir (ar) kitomis nacionalinį saugumą užtikrinančiomis institucijomis suderintų techninių priemonių (radarų, elektrooptinių įrenginių, ryšių ir duomenų perdavimo (informacinių sistemų) įrangos), užtikrinančių planuojamų statyti vėjo elektrinių keliamų trukdžių vykdomam Lietuvos Respublikos teritorijos ir Lietuvos Respublikos teritorinės jūros, Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje bei kontinentinio šelfo stebėjimui išvengimą, įrengimą ir iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo su Lietuvos kariuomene ir (ar) kitomis nacionalinį saugumą užtikrinančiomis institucijomis pasirašo sutartį dėl šių priemonių įrengimo, priežiūros, eksploataavimo ir gaunamų duomenų perdavimo Lietuvos kariuomenei ir (ar) kitoms nacionalinį saugumą užtikrinančioms institucijoms.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-1169](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14906

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

50 straipsnis. Atsinaujinančių išteklių energijos naudojimas pastatuose

1. Vyriausybė ar jos įgaliotos institucijos rengia ir įgyvendina priemones, didinančias visų rūšių atsinaujinančių išteklių energijos naudojimą pastatuose, energijos kaupimą, energijos vartojimo efektyvumą, energijos gamybą kogeneracijos būdu ir priemones, susijusias su pasyviais, mažai energijos vartojančiais pastatais ir energijos beveik nevarojančiais pastatais.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

2. Nuo 2014 m. gruodžio 31 d. nauji pastatai ir esami pastatai, kuriuos reikia kapitališkai atnaujinti, turi atitikti atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo reikalavimus. Atitiktis šiems reikalavimams gali būti užtikrinama ir naudojant centralizuotai tiekiamą šilumos ir vėsumos energiją, kurios gamybai naudojama didelė atsinaujinančių energijos išteklių dalis.

3. Nuo 2012 m. sausio 1 d. valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių nauji pastatai ir esami pastatai, kuriuos reikia kapitališkai atnaujinti, turi atitikti atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo reikalavimus.

4. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nustato šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytus reikalavimus ir jų įgyvendinimo kontrolės tvarką.

5. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija parengia ir patvirtina finansinės paramos schemas energijos beveik nevarojančių pastatų statybai remti.

6. Savivaldybės atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo pastatuose didinimo priemonės įtraukia į savo atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planus.

7. *Neteko galios nuo 2022-04-08.*

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3107](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15316

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

8. Šio straipsnio reikalavimai taikomi Lietuvos kariuomenei tik tokiu mastu, kad jų taikymas nepakenktų Lietuvos kariuomenės veiklos pobūdžiui ir svarbiausiam tikslui, ir netaikomas medžiagoms, naudojamoms išimtinai kariniais tikslais.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS INFORMAVIMAS, ŠVIETIMAS, MOKSLINIAI TYRIMAI IR MOKYMAI

51 straipsnis. Informavimas

1. Valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos ir įmonės pagal kompetenciją rengia, teikia ir viešai skelbia informaciją apie leidimų, licencijų ar atestatų išdavimo tvarką, sertifikavimo paraiškų, susijusių su atsinaujinančių išteklių energijos gamybos įrenginiais, nagrinėjimo tvarką ir apie pareiškėjams teikiamą pagalbą.

2. Valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos ir įmonės pagal kompetenciją rengia, teikia ir viešai skelbia informaciją apie paramos schemas, taikomas atsinaujinančių energijos išteklių naudojimui ir gamybai.

3. Aplinkos ministerija, Energetikos ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Žemės ūkio ministerija, subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, ir savivaldybių institucijos, koordinuodamos veiksmus, pagal kompetenciją rengia ir įgyvendina tinkamas visuomenės informavimo ir sąmoningumo ugdymo priemonės, teikia konsultacijas ir rengia švietimo programas apie atsinaujinančių energijos išteklių plėtros ir naudojimo praktines galimybes ir naudą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1451](#), 2018-06-30, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11763

Nr. [XIII-3107](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15316

Nr. [XIV-197](#), 2021-03-23, paskelbta TAR 2021-04-08, i. k. 2021-07414

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

4. Energetikos ministerija organizuoja keitimąsi patirtimi atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo srityje tarp valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų, įmonių, organizacijų, privačių subjektų ir viešai skelbia gerosios praktikos pavyzdžius.

5. Lietuvos kariuomenė Vyriausybės nustatyta tvarka teikia informaciją apie teritorijas, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2169](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09941

6. Subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, rengia, teikia ir viešai skelbia informaciją apie sistemas ir įrenginius, naudojančius atsinaujinančius energijos išteklius, jų teikiamą naudą, sąnaudas ir šių išteklių vartojimo efektyvumą; taip pat rengia ir savo interneto svetainėje skelbia rekomendacijas dėl saulės šviesos energijos elektrinės įrengimo ant daugiabučio namo stogo ir standartines daugiabučio namo stogo nuomos (panaudos) sutarties sąlygas, kuriose taip pat turi būti nurodytos saulės šviesos energijos elektrinės įrengimo ant stogo, eksploatavimo ir stogo naudojimo sąlygos, daugiabučio namo patalpų savininkų ir (ar) daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojo ir saulės šviesos energijos elektrinės valdytojo teisės ir pareigos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1451](#), 2018-06-30, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11763

Nr. [XIV-1169](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14906

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

7. Valstybės institucijos ir įstaigos joms pavestoms funkcijoms atlikti turi teisę gauti iš savivaldybių, įstaigų ir įmonių reikiamą informaciją apie atsinaujinančių išteklių energijos gamybos įrenginių statybai planuojamas skirti teritorijas ir atsinaujinančių

energijos išteklių naudojimą. Įmonės teikia informaciją apie atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą valstybės, savivaldybių institucijoms ir įstaigoms joms pavestoms funkcijoms atlikti. Informacija teikiama Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-847](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-05-02, i. k. 2014-05001

52 straipsnis. Švietimas ir moksliniai tyrimai

1. Švietimo, mokslo ir sporto ministerija įtraukia į formaliojo švietimo atnaujinamas bendrąsias programas atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo galimybių, teikiamos naudos ir technologinių sprendimų sritys žinias ir gebėjimus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3107](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15316

2. Vyriausybė skatina mokslinius tyrimus, visuomenės švietimą, valstybės tarnautojų ir profesinį mokymą atsinaujinančių energijos išteklių srityje teisės aktų nustatyta tvarka.

3. Vyriausybė remia elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių parodomųjų projektų įgyvendinimą teisės aktų nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-628](#), 2021-11-11, paskelbta TAR 2021-11-25, i. k. 2021-24220

4. Energetikos ministerija kartu su Aplinkos, Švietimo, mokslo ir sporto ir Žemės ūkio ministerijomis rengia atsinaujinančių energijos išteklių gamybos ir naudojimo edukacines ir mokslinių tyrimų priemones ir projektus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3107](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15316

53 straipsnis. Ataskaitos Europos Komisijai

1. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nustato pažangos skatinant ir naudojant atsinaujinančių išteklių energiją ataskaitų rengimo ir teikimo Europos Komisijai tvarką.

2. Energetikos ministerija šio straipsnio 1 dalyje nurodyta tvarka ne vėliau kaip 2011 m. gruodžio 31 d., o vėliau – kas dveji metai, Europos Komisijai pateikia pažangos skatinant ir naudojant atsinaujinančių išteklių energiją ataskaitą. Paskutinė reikalaujama pateikti ataskaita yra šešta ataskaita, kuri turi būti pateikta ne vėliau kaip 2021 m. gruodžio 31 d.

3. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nustato informacijos apie biokuro naudojimą rinkimo ir teikimo Europos Komisijai tvarką.

DVYLIKTASIS SKIRSNIS

ENERGETIKOS PLĖTROS PROGRAMA IR ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGIJOS NAUDOJIMO PLĖTROS VEIKSMŲ PLANAI

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

54 straipsnis. Neteko galios nuo 2022-04-08

Straipsnio naikinimas:

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

55 straipsnis. Nacionaliniai planiniai rodikliai

1. Nacionaliniai bendrieji planiniai rodikliai 2030 m. turi atitikti šio įstatymo 1 straipsnyje nustatytus tikslus ir uždavinius.

2. Nacionaliniai bendrieji planiniai rodikliai ir tarpiniai nacionaliniai planiniai

rodikliai apskaičiuojami energetikos ministro nustatyta tvarka.

3. Valstybės duomenų agentūra užtikrina statistinių duomenų apie visą šalyje suvartotą atsinaujinančių išteklių energiją ir atsinaujinančių išteklių kurą ir (ar) energiją, pagamintą iš atsinaujinančių energijos išteklių, ir pagamintą atsinaujinančių išteklių kurą, taip pat informacijos apie šio įstatymo 1 straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytų uždavinių pasiekimą surinkimą ir paskelbimą savo interneto svetainėje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

56 straipsnis. Energetikos plėtros programos įgyvendinimas

1. Energetikos plėtros programą pagal kompetenciją įgyvendina valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos, įmonės, organizacijos ir privatūs subjektai.

2. Paaikškėjus, kad šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nurodytas nacionalinis planinis rodiklis nebus pasiektas dėl nenugalimos jėgos, Energetikos ministerija nedelsdama apie tai praneša Europos Komisijai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

57 straipsnis. Savivaldybių atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planai

1. Savivaldybių atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planų tikslas – nustatyti savivaldybių įgyvendinamas priemones šio įstatymo 55 straipsnyje nustatytiems nacionaliniams planiniams rodikliams pasiekti.

2. Kiekviena savivaldybė patvirtina ir viešai paskelbia savo 2021–2030 m. atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planą, kuriame įvertinama esama situacija ir nusistatomi atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo tikslai ir priemonės šiems tikslams pasiekti.

3. Savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planų projektus, vadovaudamosi Vyriausybės įgalios institucijos nustatyta tvarka, suderina su Vyriausybės įgaliota institucija.

4. Savivaldybės kas 2 metus iki rugpjūčio 31 dienos Vyriausybės įgalios institucijos nustatyta tvarka rengia ir savo interneto svetainėje viešai skelbia atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planų įgyvendinimo rezultatus.

5. Savivaldybė, jeigu jos atsinaujinančių išteklių energijos dalis per paskutinius 4 metus tapo mažesnė negu savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų plane nustatyti tarpiniai atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo planiniai rodikliai, ne vėliau kaip per 18 mėnesių nuo skaičiuojamojo laikotarpio pabaigos patvirtina atnaujintą savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planą ir jame nustato adekvačias ir proporcingas priemones, skirtas užtikrinti, kad per pagrįstą laikotarpį atsinaujinančių išteklių energijos dalis atitiktų nustatytus planinius rodiklius.

6. Savivaldybės pagal kompetenciją teikia pasiūlymus dėl Energetikos plėtros programos rengimo ir atnaujinimo.

7. Savivaldybių atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planų įgyvendinimas finansuojamas iš savivaldybių biudžetuose patvirtintų bendrųjų asignavimų ir kitų finansavimo šaltinių bei lėšų.

8. Savivaldybių atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planai turi užtikrinti, kad savivaldybių teritorijose nebūtų kuriamos sąlygos, ribojančios atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo plėtrą.

9. Savivaldybių projektai iš šio įstatymo 20 straipsnio 24 dalyje nurodytų paramos šaltinių finansuojami tik tuo atveju, jeigu jie yra įtraukti į atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksnių planų priemones.

10. Subjektas, nurodytas Energetikos įstatymo 13¹ straipsnyje, Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka renka, kaupia ir sistemina šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytą informaciją ir ją skelbia savo interneto svetainėje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-494](#), 2013-07-02, Žin., 2013, Nr. 78-3939 (2013-07-20)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

TRYLIKTAJIS SKIRSNIS TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS SEKTORIUJE

58 straipsnis. Statistiniai energijos perdavimai tarp Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių narių

1. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija gali sudaryti susitarimus dėl nustatyto atsinaujinančių išteklių energijos kiekio statistinio energijos perdavimo iš Lietuvos Respublikos į kitą valstybę narę ar iš kitos valstybės narės į Lietuvos Respubliką.

2. Susitarimai dėl statistinių energijos perdavimų sudaromi Vyriausybės nustatyta tvarka.

3. Lietuvos Respublika gali perduoti statistinį atsinaujinančių išteklių energijos kiekį kitai valstybei narei, jeigu Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energijos kiekis viršija šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytą energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalį, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu.

4. Jeigu prognozuojamas Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energijos sunaudojimas yra mažesnis, negu šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatyta energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalis, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, ir nėra kitų būdų ir priemonių šiems rodikliams pasiekti, Lietuvos Respublikos Seimas gali priimti nutarimą leisti Vyriausybei vykdyti statistinį atsinaujinančių išteklių energijos kiekio priėmimą iš kitos valstybės narės.

5. Perduotas atsinaujinančių išteklių energijos kiekis yra:

1) atimamas iš atsinaujinančių išteklių energijos kiekio, į kurį atsižvelgiama vertinant, kaip Lietuvos Respublika siekia šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytos energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalies, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, tuo atveju, kai statistinis energijos perdavimas įvykdomas iš Lietuvos Respublikos į kitą valstybę narę;

2) pridedamas prie atsinaujinančių išteklių energijos kiekio, į kurį atsižvelgiama vertinant, kaip Lietuvos Respublika siekia šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytos energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalies, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, tuo atveju, kai statistinis energijos perdavimas įvykdomas iš kitos valstybės narės į Lietuvos Respubliką.

6. Nustatyto atsinaujinančių išteklių energijos kiekio statistiniai perdavimai gali būti vykdomi Europos Sąjungos atsinaujinančių išteklių energijos vystymo platformoje (toliau – Platforma). Vyriausybė ar jos įgaliota institucija per Platformą gali teikti metinius duomenis apie atsinaujinančių išteklių energijos dalį, įskaitant numatomus trūkumus ar dalies viršijimą, stebėti šiuos duomenis, taip pat nurodyti kainą, už kurią sutiktų energijos

iš atsinaujinančių išteklių gamybos perteklių perduoti iš kitos valstybės narės ar kitai valstybei narei. Perdavimų kaina nustatoma kiekvienu atveju atskirai, atsižvelgiant į Platformoje nurodytą paklausą ir pasiūlą.

7. Šio straipsnio 1 ir 6 dalyse nurodyti susitarimai sudaromi ne trumpesniam kaip vienerių metų laikotarpiui. Apie sudarytus susitarimus Vyriausybės nustatyta tvarka pranešama Europos Komisijai ne vėliau kaip per 12 mėnesių pasibaigus kiekvieniems metams, kuriais jie galioja. Europos Komisijai siunčiamoje informacijoje, be kita ko, nurodomas perduodamos energijos kiekis ir kaina. Per Platformą atlikus nustatyto atsinaujinančių išteklių energijos kiekio statistinį energijos perdavimą, dalyvaujančios šalys ir informacija apie konkretų perdavimą skelbiamos viešai.

8. Statistiniai energijos perdavimai laikomi įvykdytais tik po to, kai visos perdavime dalyvavusios valstybės narės apie perdavimą praneša Europos Komisijai arba kai Platformoje įvykdomos visos atsiskaitymo sąlygos.

9. Pajamos, gautos vykdant susitarimus dėl statistinių energijos perdavimų, pervedamos į valstybės biudžetą ir kaupiamos atskiroje Valstybės izdo sąskaitoje. Gautos lėšos Vyriausybės nustatyta tvarka naudojamos susitarimuose dėl statistinių energijos perdavimų numatytais tikslais, susijusiais su atsinaujinančių energijos išteklių plėtra, energijos efektyvumo didinimu, taip pat moksliniams tyrimams atsinaujinančių išteklių energetikos sektoriuje. Šias lėšas Vyriausybės nustatyta tvarka administruoja Vyriausybės įgaliota institucija.

10. Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energijos kiekio priėmimas iš kitos valstybės narės, vykdant susitarimus dėl statistinių energijos perdavimų, finansuojamas iš valstybės biudžeto.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-494](#), 2013-07-02, Žin., 2013, Nr. 78-3939 (2013-07-20)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

58¹ straipsnis. Bendradarbiavimo susitarimai dėl iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro kiekio ar jo dalies perdavimo tarp Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių narių

1. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija gali sudaryti bendradarbiavimo susitarimus dėl iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro kiekio arba jo dalies, suvartotų kitoje valstybėje narėje, įtraukimo į Lietuvos Respublikos energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalį, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, ar iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro kiekio arba jo dalies, suvartotų Lietuvoje, įtraukimo į kitos valstybės narės energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalį, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu.

2. Bendradarbiavimo susitarimai dėl iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro kiekio ar jo dalies perdavimo sudaromi Vyriausybės nustatyta tvarka.

3. Perduotas iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro kiekis ar jo dalis yra:

1) atimami iš atsinaujinančių išteklių energijos kiekio, į kurį atsižvelgiama vertinant, kaip Lietuvos Respublika siekia šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytos energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalies, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, kai iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro kiekio ar jo dalies perdavimas įvykdomas iš Lietuvos Respublikos į kitą valstybę narę;

2) pridedami prie atsinaujinančių išteklių energijos kiekio, į kurį atsižvelgiama

vertinant, kaip Lietuvos Respublika siekia šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytos energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalies, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, kai iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro kiekio ar jo dalies perdavimas įvykdomas iš kitos valstybės narės į Lietuvos Respubliką.

4. Apie šiame straipsnyje nurodytus bendradarbiavimo susitarimus dėl iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro kiekio ar jo dalies perdavimo Vyriausybės nustatyta tvarka pranešama Europos Komisijai ne vėliau kaip per 3 mėnesius pasibaigus kiekvieniems metams, kuriais jie galioja. Europos Komisijai pateikiamoje informacijoje, be kita ko, nurodomas perduodamas iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro kiekis ir data, nuo kurios vykdomas bendradarbiavimo susitarimas.

5. Iš atsinaujinančių energijos išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro kiekis ar jo dalis laikoma perduota tik po to, kai perdavime dalyvavusi Lietuvos Respublika ir kitos valstybės narės apie perdavimą praneša Europos Komisijai.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

59 straipsnis. Bendri projektai su kitomis valstybėmis narėmis

1. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija gali inicijuoti, vykdyti ir (ar) dalyvauti vykdant visų tipų bendrus projektus tarp Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės narės (ar kitų valstybių narių), susijusius su elektros energijos, šilumos ir vėsumos energijos gamyba iš atsinaujinančių energijos išteklių. Į tokius bendrus projektus su kitomis valstybėmis narėmis gali būti įtrauktos valstybės ir savivaldybių institucijos bei privatūs asmenys.

2. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija stengiasi susitarti su kita valstybe nare dėl bent dviejų bendrų atsinaujinančių energijos išteklių plėtros projektų sausumos ar jūrinėje teritorijoje, esančioje Lietuvos Respublikoje ar kitoje valstybėje narėje, ne vėliau kaip iki 2030 m. gruodžio 31 d.

3. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, nustatydamą bendrus atsinaujinančių energijos išteklių projektus jūrinėje teritorijoje, atsižvelgia į poreikius, nustatytus energetikos ir klimato srities planavimo dokumentuose ir kiekvieno jūros baseino aukšto lygio strateginiuose integruoto jūrinio tinklo plėtros planuose bei dešimties metų visos Europos Sąjungos tinklo plėtros plane.

4. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, įgyvendindama bendrus atsinaujinančių energijos išteklių plėtros projektus sausumos ar jūrinėje teritorijoje, užtikrina, kad projektų išlaidos būtų paskirstytos pagal jų suteikiamą naudą, todėl atitinkamame bendradarbiavimo susitarime Lietuvos Respublika ir kitos valstybės narės atsižvelgia į visas bendro atsinaujinančių energijos išteklių plėtros projekto sausumos ar jūrinėje teritorijoje išlaidas ir naudą.

5. Susitarimai dėl bendrų projektų su kitomis valstybėmis narėmis vykdymo sudaromi Vyriausybės nustatyta tvarka.

6. Vyriausybės nustatyta tvarka jos įgaliota institucija praneša Europos Komisijai, kokia elektros energijos, šilumos ar vėsumos energijos, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, dalis ar koks kiekis pagal bet kurį Lietuvos Respublikos teritorijoje įgyvendinamą bendrą projektą, kuris pradėtas po 2009 m. birželio 25 d., arba padidinant įrenginio, kuris buvo rekonstruotas po tos datos, pajėgumus, laikomi įskaitomais į kitos valstybės narės atsinaujinančių išteklių energijos procentinę dalį. Atsinaujinančių išteklių energijos vienetai, pagaminti padidinant įrenginio pajėgumus, vertinami taip, lyg jie būtų pagaminti atskirame įrenginyje, kuris pradėtas eksploatuoti tuo momentu, kai pajėgumai buvo padidinti.

7. Šio straipsnio 6 dalyje nurodytame pranešime Europos Komisijai:

- 1) nurodomas bendras projektas, įskaitant numatomą bendro projekto pradžios datą;
- 2) aprašomas siūlomas įrenginys arba nurodomas rekonstruotas įrenginys;
- 3) nurodoma įrenginyje pagamintos elektros energijos, šilumos ar vėsumos energijos dalis arba kiekis, laikomi įskaitomais į kitos valstybės narės atsinaujinančių išteklių energijos procentinę dalį;
- 4) nurodoma valstybė narė, kurios naudai teikiamas pranešimas;
- 5) nurodomas kalendoriniais metais išreikštas laikotarpis, per kurį įrenginyje pagaminta atsinaujinančių išteklių elektros energija, šilumos ar vėsumos energija turi būti laikoma įskaitoma į kitos valstybės narės atsinaujinančių išteklių energijos procentinę dalį.

8. Pagal šio straipsnio 7 dalį Europos Komisijai pateikto pranešimo negalima keisti ar panaikinti, jeigu nėra Lietuvos Respublikos ir šio straipsnio 7 dalies 4 punkte nurodytos valstybės narės sudaryto susitarimo.

9. Bendro projekto tarp Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės narės (ar kitų valstybių narių) trukmė gali būti ilgesnė kaip iki 2030 m.

10. Lietuvos Respublikoje vykdomi bendri projektai su kitomis valstybėmis narėmis negali turėti neigiamos įtakos šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytos energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalies, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, įgyvendinimui.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

60 straipsnis. Bendrų projektų su kitomis valstybėmis narėmis rezultatai

1. Per 3 mėnesius, pasibaigus kiekvieniems šio įstatymo 59 straipsnio 7 dalies 5 punkte nustatyto laikotarpio metams, Vyriausybės nustatyta tvarka jos įgaliota institucija parengia pranešimą, kuriame nurodo:

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

- 1) bendrą elektros energijos, šilumos ar vėsumos energijos kiekį, per tuos metus pagamintą įrenginyje iš atsinaujinančių energijos išteklių ir kuris nurodytas Europos Komisijai pateiktame pranešime bendro projekto tikslais;
- 2) elektros energijos, šilumos ar vėsumos energijos kiekį, kuris per tuos metus pagamintas įrenginyje iš atsinaujinančių energijos išteklių ir kuris turi būti įskaitomas į kitos valstybės narės atsinaujinančių išteklių energijos procentinę dalį remiantis pranešimo sąlygomis.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

2. Vyriausybės įgaliota institucija šio straipsnio 1 dalyje nurodytą pranešimą siunčia tai valstybei narei, kurios naudai buvo pateiktas pranešimas, ir Europos Komisijai.

3. Elektros energijos, šilumos ar vėsumos energijos kiekis, apie kurį pranešama vykdant Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės narės (ar kitų valstybių narių) bendrus projektus šiame straipsnyje nustatyta tvarka:

1) atimamas iš atsinaujinančių išteklių elektros energijos, šilumos ar vėsumos energijos kiekio, į kurį atsižvelgiama apskaičiuojant šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytą energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalį, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, tuo atveju, kai nurodytas elektros energijos, šilumos ar vėsumos energijos kiekis Lietuvos Respublikoje pagaminamas kitos valstybės narės naudai;

2) pridedamas prie atsinaujinančių išteklių elektros energijos, šilumos ar vėsumos energijos kiekio, į kurį atsižvelgiama apskaičiuojant šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje

nustatytą energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalį, palyginti su šalies bendroju galutiniu energijos suvartojimu, tuo atveju, kai nurodytas elektros energijos, šilumos ar vėsumos energijos kiekis kitos valstybės narės teritorijoje pagaminamas Lietuvos Respublikos naudai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

61 straipsnis. Bendri projektai su užsienio valstybėmis

1. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija gali inicijuoti, vykdyti ir (ar) dalyvauti vykdant visų tipų bendrus projektus tarp Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybės (ar užsienio valstybių), susijusius su elektros energijos gamyba iš atsinaujinančių energijos išteklių. Tokiuose projektuose gali dalyvauti ir kitos valstybės narės. Į tokius bendrus projektus su užsienio valstybėmis, kurie vykdomi laikantis tarptautinės teisės, gali būti įtraukti ir privatūs ekonominės veiklos vykdytojai.

2. Susitarimai dėl bendrų projektų su užsienio valstybėmis vykdymo sudaromi Vyriausybės nustatyta tvarka.

3. Įgyvendinant bendrus projektus, užsienio valstybėje pagamintas atsinaujinančių išteklių elektros energijos kiekis, kuris laikomas įskaitomu į šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytą energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalį, palyginti su šalies bendroju galutiniu energijos suvartojimu, turi atitikti šias sąlygas:

1) elektros energija suvartojama Europos Sąjungoje;

2) elektros energija pagaminta įrenginyje, pradėjusiame veikti po 2009 m. birželio 25 d., arba padidinus pajėgumus įrenginyje, kuris buvo rekonstruotas po tos datos įgyvendinant šio straipsnio 1 dalyje nurodytą bendrą projektą. Atsinaujinančių išteklių elektros energijos vienetai, pagaminti padidinus įrenginio pajėgumus, vertinami taip, lyg jie būtų pagaminti atskirame įrenginyje, kuris pradėtas eksploatuoti tuo momentu, kai įrenginio pajėgumai buvo padidinti;

3) pagamintam ir eksportuotam elektros energijos kiekiui nebuvo suteikta parama pagal užsienio valstybės paramos schemą, išskyrus įrenginiui suteiktą paramą investicijoms;

4) elektros energija pagaminta laikantis tarptautinės teisės trečiojoje valstybėje, kuri yra Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją arba kitas tarptautines konvencijas ar sutartis žmogaus teisių klausimais pasirašiusioji šalis.

4. Laikoma, kad šio straipsnio 3 dalies 1 punkte nurodytas reikalavimas tenkinamas, kai:

1) visi atsakingi perdavimo sistemos operatoriai kilmės valstybėje, paskirties valstybėje ir, jeigu taikoma, visose užsienio tranzito valstybėse galutinai priskyrė elektros energijos kiekį, lygiavertį kiekiui, į kurį atsižvelgiama, paskirtiems elektros tinklų sujungimo pajėgumams;

2) atsakingas perdavimo sistemos operatorius, veikiantis jungiamosios linijos Europos Sąjungos pusėje, galutinai įtraukė į balansą elektros energijos kiekį, lygiavertį kiekiui, į kurį atsižvelgiama;

3) paskirti pajėgumai ir elektros energijos gamyba iš atsinaujinančių energijos išteklių šio straipsnio 3 dalies 2 punkte nurodytame įrenginyje yra susiję su tuo pačiu laikotarpiu.

5. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija gali kreiptis į Europos Komisiją, prašydamos šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytos energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalies, palyginti su šalies bendroju galutiniu energijos suvartojimu, tikslais apskaičiuojant atsinaujinančių išteklių energijos dalį, atsižvelgti į atsinaujinančių išteklių elektros energiją, pagamintą ir suvartotą užsienio valstybėje, kai

jungiamosios linijos tarp Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybės tiesimo parengiamasis laikotarpis labai ilgas, tokiomis sąlygomis:

1) jungiamosios linijos tiesimas turi būti pradėtas ne vėliau kaip 2026 m. gruodžio 31 d.;

2) turi būti neįmanoma pradėti eksploatuoti jungiamosios linijos ne vėliau kaip 2030 m. gruodžio 31 d.;

3) turi būti įmanoma pradėti eksploatuoti jungiamąją liniją ne vėliau kaip 2032 m. gruodžio 31 d.;

4) pradėjus eksploatuoti jungiamąją liniją, ji bus naudojama elektros energijai, gaminamai iš atsinaujinančių energijos išteklių, eksportuoti į Europos Sąjungą, kaip nurodyta šio straipsnio 4 dalyje;

5) prašymas yra susijęs su šio straipsnio 3 dalies 2 ir 3 punktuose nustatytus kriterijus atitinkančiu bendru projektu, kurį vykdant bus naudojama jungiamoji linija po to, kai ji bus pradėta eksploatuoti, ir su elektros energijos kiekiu, kuris nėra didesnis už elektros energijos kiekį, kuris bus eksportuojamas į Europos Sąjungą po to, kai jungiamoji linija bus pradėta eksploatuoti.

6. Vyriausybės nustatyta tvarka jos įgaliota institucija praneša Europos Komisijai apie elektros energijos dalį ar kiekį, kurie pagaminti įrenginyje, esančiame užsienio valstybės teritorijoje, ir kurie įskaitomi į vienos ar daugiau valstybių narių atsinaujinančių išteklių energijos procentinę dalį. Kai bendrame projekte dalyvauja daugiau negu viena valstybė narė, apie elektros energijos dalies ar kiekio paskirstymą valstybėms narėms pranešama Europos Komisijai. Ši elektros energijos dalis ar kiekis negali viršyti faktiškai į Europos Sąjungą eksportuotos ir joje suvartotos elektros energijos dalies ar kiekio, atitinkančių šio straipsnio 4 dalyje išdėstytas sąlygas ir 4 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytą kiekį.

7. Šio straipsnio 6 dalyje nurodytame pranešime Europos Komisijai:

1) aprašomas siūlomas įrenginys arba nurodomas rekonstruotas įrenginys;

2) nurodoma įrenginyje pagamintos elektros energijos dalis arba kiekis, laikomi įskaitomais į šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytą energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalį, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, taip pat, laikantis konfidencialumo reikalavimų, atitinkami finansiniai susitarimai;

3) nurodomas kalendoriniais metais išreikštas laikotarpis, per kurį įrenginyje pagaminta elektros energija turi būti laikoma įskaitoma į šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytą energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalį, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu;

4) kartu pateikiamas užsienio valstybės, kurios teritorijoje pradėjo veikti įrenginys, rašytinis šios dalies 2 ir 3 punktuose nurodytas patvirtinimas ir įrenginyje pagamintos elektros energijos dalis arba kiekis, kurie bus vartojami užsienio valstybėje.

8. Šio straipsnio 7 dalyje nurodytą pranešimą, pateikiamą Europos Komisijai, galima keisti ar panaikinti, jeigu yra Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybės, kuri pagal šio straipsnio 7 dalies 4 punktą patvirtino bendrą projektą, bendras susitarimas.

9. Bendro projekto tarp Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių trukmė gali būti ilgesnė kaip iki 2030 m.

10. Lietuvos Respublikoje vykdomi bendri projektai su užsienio valstybėmis negali turėti neigiamos įtakos šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytos energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalies, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, pasiekimui.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

62 straipsnis. Bendrų projektų su užsienio valstybėmis rezultatai

1. Per 12 mėnesių, pasibaigus kiekvieniems šio įstatymo 61 straipsnio 7 dalies 3 punkte nustatyto laikotarpio metams, Vyriausybės nustatyta tvarka jos įgaliota institucija parengia pranešimą, kuriame nurodo:

1) bendrą iš atsinaujinančių išteklių pagamintos elektros energijos kiekį, kuris per tuos metus pagamintas įrenginyje iš atsinaujinančių energijos išteklių ir kuris nurodytas Europos Komisijai pateiktame pranešime bendro projekto tikslais;

2) elektros energijos kiekį, kuris per tuos metus pagamintas įrenginyje iš atsinaujinančių energijos išteklių ir kuris turi būti įskaitomas į šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytą energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalį, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, remiantis pranešimo sąlygomis;

3) įrodymą, kad tenkinamos šio įstatymo 61 straipsnio 3 dalyje nustatytos sąlygos.

2. Vyriausybės įgaliota institucija šio straipsnio 1 dalyje nurodytą pranešimą siunčia užsienio valstybei, kuri pagal šio įstatymo 61 straipsnio 7 dalies 4 punktą patvirtino bendrą projektą, ir Europos Komisijai.

3. Elektros energijos kiekis, pagamintas iš atsinaujinančių energijos išteklių, apie kurį pranešta pagal šio straipsnio 1 dalies 2 punktą, pridedamas prie atsinaujinančių išteklių energijos kiekio, į kurį atsižvelgiama vertinant, kaip Lietuvos Respublika siekia šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje nustatytos energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalies, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

63 straipsnis. Bendros paramos schemos su kitomis valstybėmis narėmis

1. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, bendradarbiaudama su kitos valstybės narės (ar kitų valstybių narių) kompetentingomis institucijomis, gali priimti sprendimus dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės paramos schemos sujungimo su kitos valstybės narės (ar kitų valstybių narių) paramos schema ar dėl šių schemų veiklos dalinio koordinavimo.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais tam tikras atsinaujinančių išteklių energijos kiekis, pagamintas vienos paramos schemoje dalyvaujančios valstybės narės teritorijoje, gali būti įskaitytas į kitos paramos schemoje dalyvaujančios valstybės narės atsinaujinančių išteklių energijos procentinę dalį, jeigu atitinkamos valstybės narės:

1) atliko atsinaujinančių išteklių energijos nurodyto kiekio statistinį perdavimą iš vienos valstybės narės kitai valstybei narei, kaip nurodyta šio įstatymo 58 straipsnyje, arba

2) nustatė paskirstymo taisyklę, dėl kurios susitarė paramos schemoje dalyvaujančios valstybės narės ir pagal kurią atsinaujinančių išteklių energijos kiekiai paskirstomi paramos schemoje dalyvaujančioms valstybėms narėms. Apie tokią paskirstymo taisyklę Vyriausybės nustatyta tvarka jos įgaliota institucija praneša Europos Komisijai ne vėliau kaip per 3 mėnesius pasibaigus pirmiesiems metams, kuriais ji įsigaliojo.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

3. Jeigu Lietuvos Respublikos vardu buvo teikiamas pranešimas, nurodytas šio straipsnio 2 dalies 2 punkte, per 3 mėnesius pasibaigus kiekvieniems metams Vyriausybės nustatyta tvarka jos įgaliota institucija Europos Komisijai pateikia pranešimą, kuriame nurodomas bendras elektros energijos, šilumos ar vėsumos energijos, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, kiekis, pagamintas tais metais, kuriais taikoma paskirstymo taisyklė.

4. Elektros energijos, šilumos ar vėsumos energijos, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, kiekis, apie kurį pranešta pagal šio straipsnio 2 dalį, paskirstomas pagal 2 dalyje nurodytą taisyklę.

5. Bendros paramos schemos su kitomis valstybėmis narėmis negali turėti neigiamos įtakos šio įstatymo 1 straipsnio 5 dalyje nustatytų uždavinių įgyvendinimui.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

63¹ straipsnis. Skatinimo kvotų paskirstymo tarp Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių narių aukcionas

1. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, vadovaudamasi Vyriausybės patvirtintomis Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių rengimo ir sudarymo taisyklėmis, gali sudaryti susitarimus su kita valstybe nare (kitomis valstybėmis narėmis), suteikiančius teisę asmenims, planuojantiems toje valstybėje narėje (valstybėse narėse) statyti ar įrengti elektrines, dalyvauti šio įstatymo 20 straipsnio 4 dalyje nurodytame aukcione.

2. Susitarimai su kita valstybe nare (kitomis valstybėmis narėmis) dėl dalyvavimo aukcione sudaromi, jeigu kita valstybė narė (kitos valstybės narės) su Lietuva turi tiesiogines elektros jungtis ir jeigu Lietuvos Respublika turi tiesiogines elektros jungtis ir jeigu Lietuvos Respublikos fiziniams ir (ar) juridiniams asmenims ir (ar) kitoms organizacijoms ar jų padaliniams, ketinantiems Lietuvoje statyti ar įrengti elektrines, suteikia teisę dalyvauti toje valstybėje narėje (valstybėse narėse) organizuojamame paramos paskirstyme.

3. Susitarimuose su kita valstybe nare (kitomis valstybėmis narėmis) dėl dalyvavimo aukcione, be kita ko, privalo būti nustatytas elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kiekio paskirstymo principas.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-1890](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00247

KETURIOLIKTASIS SKIRSNIS ATSAKOMYBĖ IR SKUNDŲ NAGRINĖJIMAS

64 straipsnis. Skundų nagrinėjimas

1. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba išankstine skundų nagrinėjimo ne teisme tvarka nagrinėja suinteresuotų asmenų skundus dėl elektros tinklų operatorių, šilumos tiekėjų ir dujų sistemų operatorių veiksmų ar neveikimo, kreipiantis dėl šių asmenų įrenginių prijungimo prie atitinkamų tinklų ar sistemų, prijungiant įrenginius, priimančią pagamintą energiją į energetikos tinklus ar sistemas ir (ar) vykdant kitas šio įstatymo nustatytas pareigas, susijusias su atsinaujinančių energijos išteklių naudojimu energijai gaminti.

2. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba privaloma išankstine skundų nagrinėjimo ne teisme tvarka nagrinėja suinteresuotų asmenų skundus dėl elektros tinklų operatorių tinklų pralaidumų rezervavimo ir (ar) ketinimų protokolų sudarymo ir (ar) vykdymo, ir (ar) išankstinių prijungimo sąlygų ir (ar) prijungimo sąlygų išdavimo, ir (ar) prijungimo prie tinklų paslaugų sutarčių sudarymo ir (ar) šių sutarčių vykdymo, vykdant elektros tinklų operatorių įstatymo nustatytas pareigas, susijusias su atsinaujinančių energijos išteklių prijungimu prie elektros tinklų. Skundas Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai paduodamas ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo elektros tinklų operatoriaus sprendimo, kurį ketinama skusti, priėmimo dienos arba sprendimo per teisės aktuose nustatytą terminą nepriėmimo dienos (neveikimo).

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

3. Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai pateikti skundai nagrinėjami šiame įstatyme ir Energetikos įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, nagrinėdama ginčą, vadovaujasi šio įstatymo tikslais, taip pat *mutatis mutandis* Civilinio proceso kodekse nurodytais proceso koncentracijos ir ekonomiškumo, kooperacijos, rungimosi, dispozityvumo, šalių procesinio lygiateisiškumo principais tiek, kiek šiame įstatyme nenustatyta kitaip.

4. Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos sprendimas įsiteisėja ir yra privalomas vykdyti pasibaigus terminui, nustatytam šio straipsnio 5 dalyje, per kurį ginčo šalys turi teisę kreiptis tiesiogiai į bendrosios kompetencijos teismą ir prašyti nagrinėti jų ginčą iš esmės. Kreipimasis į bendrosios kompetencijos teismą po Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos sprendimo, kuriuo ginčas išnagrinėtas iš esmės ar ginčo nagrinėjimas nutrauktas, netaikomas šio sprendimo apskundimu.

5. Ginčo šalys per 30 kalendorinių dienų nuo Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos sprendimo, kuriuo ginčas išnagrinėtas iš esmės ar ginčo nagrinėjimas nutrauktas, priėmimo dienos turi teisę kreiptis į bendrosios kompetencijos teismą ir prašyti nagrinėti jų ginčą iš esmės. Tokiu atveju ginčo šalių procesinė padėtis nesikeičia. Bendrosios kompetencijos teismas, nagrinėdamas ginčą, vadovaujasi šio įstatymo tikslais ir *mutatis mutandis* taiko Civilinio proceso kodekso XXI¹ skyriuje numatytus bylų nagrinėjimo terminus.

6. Bendrosios kompetencijos teismas bet kurios ginčo šalies prašymu, taip pat savo iniciatyva gali taikyti šio straipsnio 7 dalyje nurodytas laikinąsias apsaugos priemones, jeigu jų nepritaikius sprendimą dėl pateikto prašymo išspręsti ginčą įvykdyti gali tapti sunkiau arba to padaryti bus nebeįmanoma. Bendrosios kompetencijos teismas priima motyvuotą nutartį dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo, vadovaudamasis ekonomiškumo, efektyvumo, proporcingumo principais ir viešuoju interesu. Bendrosios kompetencijos teismas gali netaikyti laikinųjų apsaugos priemonių, jeigu jų neigiamos pasekmės galėtų viršyti jų teikiamą naudą.

7. Bendrosios kompetencijos teismas gali taikyti šias laikinąsias apsaugos priemones:

- 1) nustatyti įpareigojimą susilaikyti nuo tam tikrų veiksmų atlikimo;
- 2) nustatyti įpareigojimą atlikti tam tikrus veiksmus.

8. *Neteko galios nuo 2025-07-14*

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [KT7-NI/2025](#), 2025-01-23, paskelbta TAR 2025-01-23, i. k. 2025-00899

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

Nr. [XIV-2389](#), 2023-12-19, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25900

PENKIOLIKTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

65 straipsnis. Įstatymo taikymas

1. Asmenims, kurie verčiasi ūkine komercine veikla atsinaujinančių išteklių energetikos sektoriuje, kiek nenustato šis įstatymas, taikomi veiklos elektros energetikos, šilumos ūkio ar dujų sektoriuose reikalavimai, nustatyti Energetikos įstatyme, Elektros energetikos įstatyme, Gamtinių dujų įstatyme, Šilumos ūkio įstatyme ir jų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose.

2. *Neteko galios nuo 2017-11-01.*

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-605](#), 2017-07-04, paskelbta TAR 2017-07-17, i. k. 2017-12306

3. *Neteko galios nuo 2025-07-14*

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-2025](#), 2012-05-22, *Žin.*, 2012, Nr. 63-3166 (2012-06-05)

66 straipsnis. Įstatymo įgyvendinimas

1. Vyriausybė iki 2011 m. liepos 1 d. parengia ir pateikia Seimui šiam įstatymui įgyvendinti reikalingų įstatymų pakeitimo projektus.

2. Vyriausybė ar jos įgaliotos institucijos, savivaldybės, kiti asmenys, nurodyti šiame įstatyme, ne vėliau kaip iki 2011 m. liepos 1 d. parengia ir patvirtina šio įstatymo, išskyrus 45 ir 58–62 straipsnius, įgyvendinamuosius teisės aktus ir suderina kitus susijusius teisės aktus.

3. Šio įstatymo 45, 58–62 straipsnių nuostatomis įgyvendinti reikalingi teisės aktai parengiami ir patvirtinami bei kiti susiję teisės aktai suderinami iki 2012 m. gruodžio 31 d.

4. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija ne vėliau kaip iki 2011 m. liepos 1 d. parengia Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo pakeitimo įstatymo projektą dėl aplinkos teršimo metanu.

67 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šis įstatymas, išskyrus 3, 16, 17, 19, 23, 24, 25, 32, 36, 39, 41, 44, 45, 48, 49 ir 50 straipsnius, įsigalioja nuo paskelbimo leidinyje „Valstybės žinios“ dienos.

2. Šio įstatymo 3, 16, 17, 19, 23, 24, 25, 32, 36, 39, 41, 44, 48, 49 ir 50 straipsniai įsigalioja 2011 m. gruodžio 31 d.

3. Šio įstatymo 45 straipsnis įsigalioja 2012 m. gruodžio 31 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ

DALIA GRYBAUSKAITĖ

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinanti Direktyvą 2003/55/EB.

2. 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/94/ES dėl alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo.

3. 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/1513, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 98/70/EB dėl benzino ir dyzelinių degalų (dyzelino) kokybės ir Direktyva 2009/25/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją.

4. 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją.

5. 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/943 dėl elektros energijos vidaus rinkos.

6. 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES.

7. 2023 m. spalio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [\(ES\) 2023/2413](#), kuria iš dalies keičiami Direktyva [\(ES\) 2018/2001](#), Reglamentas [\(ES\) 2018/1999](#) ir Direktyva [98/70/EB](#), kiek tai susiję su skatinimu naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, ir panaikinama Tarybos direktyva [\(ES\) 2015/652](#).

Papildyta punktu:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

8. 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [\(ES\) 2024/1711](#), kuria dėl Sąjungos elektros energijos rinkos modelio tobulinimo iš dalies keičiamos direktyvos [\(ES\) 2018/2001](#) ir [\(ES\) 2019/944](#).

Papildyta punktu:

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

Priedo pakeitimai:

Nr. [XIV-628](#), 2021-11-11, paskelbta TAR 2021-11-25, i. k. 2021-24220

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2025](#), 2012-05-22, Žin., 2012, Nr. 63-3166 (2012-06-05)

ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS ĮSTATYMO 6, 65 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2096](#), 2012-06-21, Žin., 2012, Nr. 76-3939 (2012-06-30)

ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS ĮSTATYMO 16 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2012-07-01.

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-169](#), 2013-01-17, Žin., 2013, Nr. 12-560 (2013-02-01)

ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS ĮSTATYMO 2, 11, 13, 14, 16, 20, 21 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalis įsigalioja 2013 m. kovo 1 d.

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-351](#), 2013-05-30, Žin., 2013, Nr. 64-3175 (2013-06-18)

ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS ĮSTATYMO 20 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR
PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2013 m. liepos 1 d.

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-494](#), 2013-07-02, Žin., 2013, Nr. 78-3939 (2013-07-20)

ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS ĮSTATYMO 5, 12, 13, 36, 40, 41, 42, 57 IR 58
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 6 straipsnis įsigalioja 2014 m. sausio 1 d.

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-847](#), 2014-04-24, paskelbta TAR 2014-05-02, i. k. 2014-05001

LIETUVOS RESPUBLIKOS ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. XI-
1375 49 IR 51 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2014 m. liepos 1 d.

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1020](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-22, i. k. 2014-10427

LIETUVOS RESPUBLIKOS ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. XI-
1375 49 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1173](#), 2014-09-25, paskelbta TAR 2014-10-03, i. k. 2014-13575

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 15 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1327](#), 2014-11-13, paskelbta TAR 2014-11-18, i. k. 2014-17046

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 39 straipsnio pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1389](#), 2014-12-09, paskelbta TAR 2014-12-22, i. k. 2014-20428

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 20 straipsnio pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1666](#), 2015-05-07, paskelbta TAR 2015-05-20, i. k. 2015-07658

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 6, 13, 14, 15, 16 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2185](#), 2015-12-15, paskelbta TAR 2015-12-21, i. k. 2015-20142

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 20 straipsnio pakeitimo įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2231](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2016-01-05, i. k. 2016-00089

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 4, 6, 11, 20, 46 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11-1 straipsniu įstatymas

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-406](#), 2017-06-01, paskelbta TAR 2017-06-09, i. k. 2017-09791

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 6, 38, 58 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymas

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-605](#), 2017-07-04, paskelbta TAR 2017-07-17, i. k. 2017-12306

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 3, 5, 6, 11, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 30, 40, 41, 42, 49, 54, 56, 58, 65 straipsnių pakeitimo, aštuntojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir 33 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-613](#), 2017-07-11, paskelbta TAR 2017-07-17, i. k. 2017-12335

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 5, 13, 16 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymas

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1078](#), 2018-04-12, paskelbta TAR 2018-04-24, i. k. 2018-06508

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 20 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 20-1 straipsniu įstatymas

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1451](#), 2018-06-30, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11763

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 22 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymas

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1890](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00247

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 11, 13, 14, 17, 20, 20-1, 21 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 63-1 straipsniu ir 15 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2017](#), 2019-03-21, paskelbta TAR 2019-04-02, i. k. 2019-05352

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 5, 8, 10, 26, 28, 29, 36, 37, 39, 54, 57 straipsnių pakeitimo ir aštuntojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2200](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-17, i. k. 2019-09723

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 13, 14, 20 ir 20-1 straipsnių pakeitimo įstatymas

15.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2169](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09941

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 49 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymas

16.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2869](#), 2020-04-28, paskelbta TAR 2020-05-06, i. k. 2020-09588

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 13, 14, 16, 17, 20, 20-1, 22, 25, 28, 29, 35, 37, 38, 39, 46, 48, 49, 55, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 63-1, 64 straipsnių ir priedo pakeitimo, 11-1 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 20-2 straipsniu įstatymas

17.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3107](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15316

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 4, 5, 6, 13, 20, 20-1, 22, 50, 51 ir 52 straipsnių pakeitimo įstatymas

18.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3338](#), 2020-10-20, paskelbta TAR 2020-10-26, i. k. 2020-22206

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 20-1 straipsnio pakeitimo įstatymas

19.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-197](#), 2021-03-23, paskelbta TAR 2021-04-08, i. k. 2021-07414

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 32, 35, 37, 51 straipsnių pakeitimo ir 8, 36, 39 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymas

20.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-628](#), 2021-11-11, paskelbta TAR 2021-11-25, i. k. 2021-24220

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 3, 11, 14, 20, 20-2, 22, 52 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymas

21.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-1001](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07250

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 11, 13, 14, 16, 18, 20, 20-1, 21, 22, 23, 26, 29, 49, 50, 55, 56, 57, 63 straipsnių, dvyliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, 54 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 15-1 straipsniu įstatymas

22.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-1171](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-06-28, i. k. 2022-13888

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 11, 13, 14, 16, 18, 20, 20-1, 21, 22, 23, 26, 29, 49, 50, 55, 56, 57, 63 straipsnių, dvyliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, 54 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 15-1 straipsniu įstatymo Nr. XIV-1001 5, 7 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymas

23.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-1169](#), 2022-06-23, paskelbta TAR 2022-07-07, i. k. 2022-14906

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 3, 5, 6, 11, 13, 14, 20-1, 20-2, 22, 30, 32, 48, 49, 51 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13-1, 20-3 straipsniais įstatymas

24.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-1697](#), 2022-12-20, paskelbta TAR 2022-12-29, i. k. 2022-27270

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 11, 13, 14, 16, 18, 20, 20-1, 21, 22, 23, 26, 29, 49, 50, 55, 56, 57, 63 straipsnių, dvyliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, 54 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 15-1 straipsniu įstatymo Nr. XIV-1001 10, 15 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymas

25.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-1699](#), 2022-12-20, paskelbta TAR 2022-12-29, i. k. 2022-27272

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 3, 5, 6, 11, 13, 14, 20-1, 20-2, 22, 30, 32, 48, 49, 51 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13-1, 20-3 straipsniais įstatymo Nr. XIV-1169 7 straipsnio pakeitimo įstatymas

26.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-1698](#), 2022-12-20, paskelbta TAR 2022-12-29, i. k. 2022-27271

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 5 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 22-1 straipsniu įstatymas

27.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-1067](#), 2022-04-28, paskelbta TAR 2022-05-06, i. k. 2022-09676

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo septintuoju-1 skirsniu įstatymas

28.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-2389](#), 2023-12-19, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25900

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 5, 11, 13, 14, 20-1, 20-2, 22, 22-1, 26, 49, 64 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 14-1 ir 20-4 straipsniais įstatymas

29.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-2390](#), 2023-12-19, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25901

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 3, 5, 6, 11, 13, 14, 20-1, 20-2, 22, 30, 32, 48, 49, 51 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13-1, 20-3 straipsniais įstatymo Nr. XIV-1169 7 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymas

30.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-2937](#), 2024-07-16, paskelbta TAR 2024-07-25, i. k. 2024-13610

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 22 straipsnio pakeitimo įstatymas

31.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas

Nr. [KT7-N1/2025](#), 2025-01-23, paskelbta TAR 2025-01-23, i. k. 2025-00899

Dėl Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 64 straipsnio (2023 m. gruodžio 19 d. redakcija) 8 dalies atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai

32.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XV-198](#), 2025-05-15, paskelbta TAR 2025-05-22, i. k. 2025-09083

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 3, 22 ir 22-1 straipsnių pakeitimo įstatymas

33.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XV-330](#), 2025-06-25, paskelbta TAR 2025-06-30, i. k. 2025-11990

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 6, 7, 11, 12, 13-1, 14, 14-1, 15-1, 16, 19, 20, 20-1, 20-2, 22, 22-1, 23, 28, 29, 30, 31, 37, 38, 39-1, 39-3, 39-4, 39-5, 39-6, 45,

46, 48, 49, 51, 55, 57, 59, 60, 63, 64, 65 straipsnių, septintojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 1-1, 39-7, 48-1, 48-2, 58-1 straipsniais įstatymas